

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΕ'

Τρίτη 24 Μαΐου 2022

ΘΕΜΑΤΑ

Α. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 13897
2. Άδεια απουσίας του Βουλευτή κ. Β. Διγαλάκη, σελ. 13845
3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 13833, 13836, 13839, 13841, 13843, 13845, 13847, 13848, 13850, 13851, 13862, 13863, 13869, 13871, 13874, 13875, 13880, 13882, 13883, 13885, 13886, 13887, 13897

Β. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Τετάρτης 25 Μαΐου 2022, σελ. 13851

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών», σελ. 13833 - 13891
2. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής: Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Εθνικός Κλιματικός Νόμος-Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή», σελ. 13886
3. Έγγραφο διευκρίνησης ψήφου του Βουλευτή Ηρακλείου κ. Γ.Λογιάδη, σελ. 13890

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 13844 - 13859
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 13833 - 13844
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 13859 - 13873
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 13873 - 13897

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Χ. , σελ. 13845, 13847, 13848, 13850, 13851
ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι. , σελ. 13850
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 13883
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Ν. , σελ. 13833, 13836, 13839, 13841, 13843
ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ Γ. , σελ. 13862, 13863, 13869, 13871
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 13874, 13875, 13880, 13882, 13883, 13885, 13886, 13887, 13897
ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ Α. , σελ. 13862, 13863
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. , σελ. 13841, 13862

Β. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών:

ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ Τ. , σελ. 13846
ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ Γ. , σελ. 13870
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ Σ. , σελ. 13847
ΑΝΤΩΝΙΟΥ Α. , σελ. 13844
ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ Σ. , σελ. 13879, 13880, 13881
ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ Ε. , σελ. 13865

ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Α. , σελ. 13880, 13884, 13885
ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 13839, 13883
ΒΡΟΥΤΣΗΣ Ι. , σελ. 13851
ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κ. , σελ. 13871, 13872
ΓΚΑΡΑ Α. , σελ. 13866
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 13837, 13839, 13883
ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ Α. , σελ. 13853
ΙΑΤΡΙΔΗ Τ. , σελ. 13833, 13884
ΚΑΒΒΑΔΑΣ Α. , σελ. 13860
ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ Σ. , σελ. 13853
ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Ν. , σελ. 13877
ΚΟΚΚΑΛΗΣ Β. , σελ. 13843
ΚΟΝΣΟΛΑΣ Ε. , σελ. 13881
ΚΩΤΣΟΣ Γ. , σελ. 13864
ΛΙΟΥΠΗΣ Α. , σελ. 13843
ΛΟΒΕΡΔΟΣ Α. , σελ. 13869
ΛΟΓΙΑΔΗΣ Γ. , σελ. 13841
ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ Κ. , σελ. 13876
ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ Φ. , σελ. 13874
ΜΠΑΡΑΛΙΑΚΟΣ Ξ. , σελ. 13863
ΜΠΙΑΓΚΗΣ Δ. , σελ. 13867
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ. , σελ. 13882
ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ Γ. , σελ. 13861, 13862
ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ Α. , σελ. 13835, 13862, 13862, 13883, 13884
ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ Ι. , σελ. 13873
ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ Κ. , σελ. 13836, 13883
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. , σελ. 13854, 13857, 13860, 13886
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β. , σελ. 13876
ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ Χ. , σελ. 13848
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ Δ. , σελ. 13845
ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ Ε. , σελ. 13850
ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ Π. , σελ. 13862, 13863
ΧΑΡΙΤΣΗΣ Α. , σελ. 13868
ΧΗΤΑΣ Κ. , σελ. 13858, 13860

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΚΕ'

Τρίτη 24 Μαΐου 2022

Αθήνα, σήμερα στις 24 Μαΐου 2022, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.13', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΝΙΚΗΤΑ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων, μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών».

Η Διάσκεψη των Προέδρων αποφάσισε στη συνεδρίασή της της 19^{ης} Μαΐου 2022 τη συζήτηση του νομοσχεδίου σε μία συνεδρίαση ενιαία επί της αρχής, επί των άρθρων και των τροπολογιών. Θα υπάρχει ελεύθερη εγγραφή μέχρι και που θα κατέβει από το Βήμα ο δεύτερος γενικός εισηγητής. Νομίζω ότι επί της αρχής αυτής δεν υπάρχει αντίρρηση. Συμφωνεί το Σώμα;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Το Σώμα συνεφώνησε.

Καλείται στο Βήμα η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας, Βουλευτής Δωδεκανήσου, η κ. Τσαμπίκα Ιατρίδη.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα εγγραφών.

Ορίστε, κυρία Ιατρίδη, έχετε τον λόγο.

ΤΣΑΜΠΙΚΑ ΙΑΤΡΙΔΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από την πρώτη στιγμή της εκλογής της η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας σταθερά, με συνεκτικό σχέδιο και προσήλωση εφαρμόζει το κυβερνητικό της πρόγραμμα, ένα πρόγραμμα το οποίο σταθερό στόχο έχει τη μείωση της φορολογίας για φυσικά και νομικά πρόσωπα, την παροχή οικονομικών κινήτρων και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Και όλα αυτά -μην το ξεχνάμε- σε ένα εξαιρετικά δύσκολο εξωτερικό περιβάλλον, ένα περιβάλλον το οποίο χαρακτηρίζεται από τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού -οι οποίες μας συνοδεύουν ακόμα- και τώρα ο πόλεμος στην Ουκρανία, η έκρηξη του πληθωρισμού και η ακρίβεια.

Σε αυτές τις εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και το Υπουργείο Οικονομικών ανταποκρίθηκαν άμεσα και με καιρικές παρεμβάσεις με σαφές κοινωνικό πρόσημο. Καταφέραμε να κρατήσουμε την κοινωνία όρθια, τις επιχειρήσεις ζωντανές. Πέρα από τα έκτακτα μέτρα ενίσχυσης που έλαβε αυτή η Κυβέρνηση δεν σταματήσαμε να μειώνουμε τη φορολογία για τους Έλληνες πολίτες ούτε για μία στιγμή, πιστοί

στη συμφωνία που είχαμε κάνει με τον ελληνικό λαό τον Ιούλιο του 2019.

Στη μεγάλη παράταξή μας πιστεύουμε βαθύτατα ότι η σταθερή μείωση της φορολογίας οδηγεί σε καλύτερο επιχειρηματικό και γενικά οικονομικό κλίμα, βοηθά τους παραγωγικούς φορείς να ξεδιπλώσουν τις δυνατότητές τους. Δεν θα αναφερθώ εδώ στους φόρους που έχουμε μειώσει κατά τη διάρκεια της θητείας μας. Θα παραμείνω πιστή στον Κανονισμό της Βουλής και θα επικεντρωθώ στο παρόν νομοσχέδιο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο ακολουθεί πλήρως τη φιλοσοφία της Κυβέρνησης, δίνει φορολογικά κίνητρα ώστε να ενθαρρύνει υφιστάμενες επιχειρήσεις να επιδιώξουν συνεργασίες με άλλες επιχειρήσεις, ώστε να είναι δυνατή η αύξηση του μεγέθους τους και ως εκ τούτου να μπορούν να γίνουν πιο παραγωγικές, πιο ανταγωνιστικές και πιο εξωστρεφείς.

Στόχος είναι, λοιπόν, η δημιουργία μεγαλύτερων εταιρικών σχηματισμών και αυτό γιατί μέχρι σήμερα παρατηρείται, ότι το μέσο μέγεθος της ελληνικής μικρής και μεσαίας επιχείρησης είναι μικρότερο από το μέσο μέγεθος της αντίστοιχης μικρής και μεσαίας επιχείρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ακόμη παρατηρείται ότι ελλείπει κινήτρων οι μικρές και οι μεσαίες επιχειρήσεις παύουν τη δραστηριότητά τους σε σύντομο χρονικό διάστημα από την ίδρυσή τους.

Περατωρ, το νομοσχέδιο δίνει φορολογικά κίνητρα ώστε να μετατραπούν ατομικές επιχειρήσεις σε προσωπικές εταιρείες ή άλλου είδους εταιρείες, ώστε να ενδυναμωθούν και αυτές μέσω των συνεργασιών.

Πρέπει να τονισθεί στο σημείο αυτό, ότι τα κίνητρα του σχεδίου νόμου αφορούν όλες τις ελληνικές επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους, τόπου δραστηριοποίησης, νομικής μορφής, τομέα δραστηριότητας, ή μορφής συνεργασίας που αναπτύσσουν μεταξύ τους.

Δίνονται ακόμα φορολογικά κίνητρα στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων που ασκούν ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα και καθορίζεται το περιεχόμενο των συμβάσεων μελλοντικής πώλησης αγροτικών προϊόντων μεταξύ παραγωγών και αγοραστών, συμβολαϊκή γεωργία.

Έτσι, συνολικά με το παρόν νομοσχέδιο η Κυβέρνηση προωθεί ένα συνεκτικό σχέδιο και συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο, το οποίο ευνοεί τις συνεργασίες και ενδυναμώνει τις επιχειρήσεις, δημιουργώντας και τις προϋποθέσεις για τη δημιουργία καλύτερων θέσεων εργασίας.

Και εδώ είναι και ένα κρίσιμο σημείο σε σχέση με τον σημαντικό ρόλο που παίζει η μείωση της φορολογίας για την ανάπτυξη και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας. Η Αντιπολίτευση, όταν δεν έχει επιχειρήματα, λέει ότι η Κυβέρνηση εφαρμόζει άκρατο

νεοφιλελευθερισμό. Όμως, θα ήθελα να επισημάνω ότι ο προσανατολισμός προς την ελάφρυνση της φορολογίας και την προώθηση φορολογικών κινήτρων δεν συνιστά νεοφιλελεύθερη ιδεολογία. Η παρέμβαση στη φορολογία και η παροχή φορολογικών κινήτρων είναι ένα από τα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, αλλά και συνολικά για την ανάπτυξη της οικονομίας και της οικονομικής δραστηριότητας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αναφερθώ πολύ συνοπτικά στα είκοσι άρθρα του παρόντος νομοσχεδίου και στη συνέχεια θα κάνω μία αναφορά στις κύριες προβλέψεις του.

Έτσι, στο άρθρο 1 περιλαμβάνεται το πεδίο εφαρμογής, δηλαδή, ποιους αφορά το νομοσχέδιο.

Στο άρθρο 2 περιλαμβάνονται οι σχετικοί ορισμοί.

Οι διατάξεις του άρθρου 3 περιλαμβάνουν τις προϋποθέσεις για την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος, στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχειρήσεων.

Το άρθρο 4 αφορά στην απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος, στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων.

Το άρθρο 5 αφορά στην απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος, στην περίπτωση εισφοράς ατομικής επιχείρησης ή συνένωσης ατομικών επιχειρήσεων.

Το άρθρο 6 περιλαμβάνει τις γενικές διατάξεις για την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος.

Το άρθρο 7 αφορά την απαλλαγή εισοδήματος ως υπεραξία μεταβίβασης παγίων σε τρίτο.

Το άρθρο 8 αφορά στη διατήρηση σε ισχύ διοικητικών αδειών στην περίπτωση των συνεργασιών.

Το άρθρο 9 αφορά στην απαλλαγή από το τέλος χαρτοσήμου και συναφείς φορολογικές απαλλαγές.

Το άρθρο 10 περιλαμβάνει τις διατάξεις για την αναγνώριση έκπτωσης δαπανών σε περιπτώσεις απόκτησης εταιρικών συμμετοχών.

Το άρθρο 11 αφορά τη μεταφορά ζημίας, αντικατάσταση παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν.2166/1993.

Το άρθρο 12 αφορά τις προϋποθέσεις για την απαλλαγή από την επιβολή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, προσθήκη εδαφίων στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του νομοθετικού διατάγματος 1297/1972.

Το άρθρο 13 αφορά την απαλλαγή από την επιβολή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, προσθήκη εδαφίου στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του ν.2166/1993.

Το άρθρο 14 αφορά στα κίνητρα για μετασχηματισμούς επιχειρήσεων, τροποποίηση του άρθρου 61 του ν.4438/2016.

Το άρθρο 15 αφορά την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση συνεργασίας φυσικών προσώπων, κατά κύριο επάγγελμα αγροτών.

Το άρθρο 16 αναφέρεται στη συμβολαιακή γεωργία.

Τέλος, τα άρθρα 17, 18, 19 και 20 περιλαμβάνουν τις εξουσιοδοτικές, τις μεταβατικές και τις καταργούμενες διατάξεις και την έναρξη ισχύος του νόμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα κάνω μία αναφορά στα βασικά σημεία του νομοσχεδίου, τα οποία είναι τα εξής: Η απαλλαγή για έως εννέα φορολογικά έτη κατά 30% από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των κερδών υπό την προϋπόθεση ενός ελάχιστου αθροιστικά κύκλου εργασιών, τόσο στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχειρήσεων όσο και στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων. Επισημαίνεται ότι η απαλλαγή χορηγείται και στις περιπτώσεις που η συνεργασία προσώπων δημιουργείται δύναμι συμφωνίας με αντικείμενο τη συμβολαιακή γεωργία ή συμφωνίες δικαιοχρήσης.

Επίσης είναι η απαλλαγή για έως εννέα φορολογικά έτη κατά 30% από την καταβολή φόρου εισοδήματος στην περίπτωση μετατροπής ή συνένωσης ατομικών επιχειρήσεων. Στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχειρήσεων ή μετατροπής ή συνένωσης ατομικών επιχειρήσεων, το φορολογικό όφελος από την απαλλαγή μπορεί να ανέλθει συνολικά έως του ποσού των 500.000 ευρώ.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω ότι αποδεικνύεται ότι στρατηγικός στόχος της Κυβέρνησης είναι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, γιατί προφανώς, το συγκεκριμένο φορολογικό όφελος που προκύπτει δεν αφορά σε μεγάλες και πολύ μεγάλες επιχειρήσεις.

Στην περίπτωση της συνεργασίας προσώπων, το φορολογικό όφελος από την απαλλαγή μπορεί να ανέλθει συνολικά έως του ποσού των 125.000 ευρώ για καθένα από τα συνεργαζόμενα πρόσωπα.

Παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς των ζημιών των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων στον ισολογισμό της νέας επιχείρησης και η δυνατότητα φορολογικού συμψηφισμού αυτών με τα κέρδη της νέας επιχείρησης, είτε της τρέχουσας είτε επόμενων χρήσεων, υπό την προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών της νέας επιχείρησης είναι ίσος ή μεγαλύτερος του ποσού των 450.000 ευρώ.

Επίσης έχουμε απαλλαγή της νέας επιχείρησης από την καταβολή φόρου εισοδήματος, που προκύπτει από την υπεραξία μεταβίβασης στοιχείων του ενεργητικού της σε τρίτο υπό προϋποθέσεις. Καταργείται ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου. Αναγνωρίζεται έκπτωση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την απόκτηση τίτλων στην περίπτωση εξαγοράς επιχείρησης. Προβλέπεται η δυνατότητα μεταβίβασης των διοικητικών αδειών κάθε είδους, συμπεριλαμβανομένων και των προσωποπαγών αδειών στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχείρησης.

Βέβαια, το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή του φόρου εισοδήματος παρέχεται μόνο εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Ειδικότερα, στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχειρήσεων η απαλλαγή χορηγείται εφόσον ο συνολικός μέσος κύκλος επιχειρήσεων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, λαμβάνοντας υπ' όψιν την προηγούμενη τριετία, είναι τουλάχιστον ίσος με ποσοστό 150% του κύκλου εργασιών της επιχείρησης, με τον μεγαλύτερο μεταξύ των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων μέσο κύκλο εργασιών της τελευταίας τριετίας. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι δίνονται κίνητρα σε επιχειρήσεις που πραγματικά έχουν στόχο τις ουσιαστικές συνεργασίες και τον μετασχηματισμό τους, μαζί με την προοπτική για τη συνακόλουθη αύξηση του μεγέθους τους και τη δημιουργία οικονομίας κλίμακος. Ο κύκλος εργασιών της νέας εταιρείας, ήτοι το άθροισμα του κύκλου εργασιών των τελευταίων οικονομικών καταστάσεων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, αφαιρουμένων τυχόν μεταξύ τους συναλλαγών, είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το ποσό των 375.000 ευρώ.

Στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων που πραγματοποιείται δύναμι της ίδρυσης νέου νομικού προσώπου ή άλλης νομικής οντότητας, η απαλλαγή χορηγείται εφόσον κάθε ένα από τα συνεργαζόμενα πρόσωπα εισφέρει στο εταιρικό κεφάλαιο του υπό ίδρυση νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας ποσό ίσο με το 10% τουλάχιστον του εταιρικού του κεφαλαίου και το εταιρικό κεφάλαιο του νέου νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας δεν υπολείπεται του ποσού των 125.000 ευρώ.

Στα φυσικά πρόσωπα κατ' επάγγελμα αγρότες, η απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος κατά 50% χορηγείται εφόσον είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων και προμηθεύουν το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα με ποσότητες προϊόντων ίσες με το 75% τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων παραγωγής τους ή είναι αγρότες που έχουν συνάψει σύμβαση με συγκεκριμένη επιχείρηση αγοραστική με αντικείμενο τη συμβολαιακή γεωργία, με την οποία δεσμεύονται για την εισφορά ποσοτήτων προϊόντων ίσων με το 75% τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων της παραγωγής τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως νησιώτισσα Βουλευτής θα ήθελα να προτείνω στη βάση και του άρθρου 101, παράγραφο 4, του Συντάγματος για τη νησιωτικότητα, να δούμε αν υπάρχουν περιθώρια για ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για τις επιχειρήσεις που έχουν έδρα στα νησιά της χώρας μας και ειδικά στα νησιά του Αιγαίου, τα οποία χρειάζονται τη μέγιστη δυνατή υποστήριξη. Ενδεχομένως, τέτοιες ρυθμίσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, οι απαλλαγές που προβλέπονται στο νομοσχέδιο να είναι 40% αντί 30% και η αντίστοιχη περίοδος «έως εννέα φορολογικά έτη» να πάει ενδεχομένως στα δώδεκα. Δεν θέλω να λειτουργώ μαξιμαλιστικά, αλλά πιστεύω ότι μπορεί να διερευνηθεί η δυνατότητα αυτή.

Τέλος, όπως συζητήσαμε στην επιτροπή, θα ήθελα να δούμε

την περίπτωση του άρθρου 8, σύμφωνα με την πρόταση-επισημάνση από το Οικονομικό Επιμελητήριο-Παράρτημα Δωδεκανήσου να ενταχθεί στον παρόντα νόμο πρόβλεψη ουσιαστικά να υπάρξει μία ρητή διατύπωση για τη μεταφορά των δικαιωμάτων και απαιτήσεων που έχουν κατοχυρώσει οι ατομικές επιχειρήσεις από διάφορους φορείς και την εισφορά τους σε άλλη νομική οντότητα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι επιδοτήσεις από ΕΣΠΑ, ΟΑΕΔ, αλλά και η διεκδίκηση της αναδρομικής εφαρμογής των ευεργετημάτων του ν.4690/2020 που αναφέρονται στις μειωμένες ασφαλιστικές εισφορές.

Επιπλέον, αναφέρθηκε το ζήτημα με τους συνεταιρισμούς εντός των οποίων υπάρχουν για διάφορους λόγους ως μέλη και νομικά πρόσωπα και αν πρέπει γι' αυτόν τον λόγο να γίνει τροποποίηση στο άρθρο 15, ώστε στις προϋποθέσεις να συμπεριλαμβάνονται και αυτά.

Κλείνω με τις τροπολογίες που έχουν κατατεθεί. Με την τροπολογία του Υπουργείου Οικονομικών λύνονται μια σειρά από ζητήματα που αφορούν το ακατάσχετο των λογαριασμών, που έχουν ανοιχθεί για σκοπούς σχετικά με τις χρηματοδοτήσεις των δράσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ζητήματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των στελεχών της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων και της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων, ρυθμίσεις σχετικά με τον μη υπολογισμό του ΕΝΦΙΑ, όταν το ποσοστό συνιδιοκτησίας δεν υπερβαίνει το 5%, καθώς και ρυθμίσεις για την καταβολή της πρώτης δόσης στις 31 Μαΐου του 2022.

Διασφαλίζεται η δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων και σε περιπτώσεις που δεν μπορούν να χορηγηθούν δυνάμει του προσωρινού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης, με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της έξαρσης του COVID-19 καθώς και τη συμβατότητα των σχετικών προβλέψεων με το ευρωπαϊκό πλαίσιο περί κρατικών ενισχύσεων.

Διευρύνεται ο σκοπός του Ταμείου Κρατικής Αρωγής και του Λογαριασμού Κρατικής Αρωγής και διευκρινίζονται ο τρόπος διάθεσης των ποσών του λογαριασμού και η ακολουθούμενη διαδικασία εμφάνισης στον κρατικό προϋπολογισμό.

Τέλος έχει κατατεθεί και τροπολογία του Υπουργείου Εργασίας, με την οποία επιταχύνεται η επεξεργασία αιτήσεων συνταξιοδότησης που υποβάλλονται ηλεκτρονικά.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λέγοντας αυτά κλείνω την εισήγησή μου. Κατά την άποψή μου, το παρόν νομοσχέδιο εντάσσεται στη συνολική προσπάθεια ανάπτυξης της οικονομίας και προωθεί τη συνένωση δυνάμεων των επιχειρήσεων, ώστε αυτές να γίνουν πιο ανταγωνιστικές και πιο εξωστρεφείς. Με δεδομένο ότι αναμένεται τα φορολογικά κίνητρα να εφαρμοστούν για όλες τις επιχειρήσεις, το νομοσχέδιο κινείται προς την κατεύθυνση της συνολικής ανάπτυξης της οικονομίας και της επιχειρηματικότητας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται στο Βήμα η γενική εισήγητρια από τον ΣΥΡΙΖΑ, η συνάδελφος κ. Αικατερίνη Παπανάτσιου.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Υπουργέ, συζητάμε σήμερα, σε μια ομολογουμένως δύσκολη οικονομική συγκυρία για την ελληνική κοινωνία, ένα σχέδιο νόμου που έρχεται να δώσει κίνητρα για τον μετασχηματισμό των επιχειρήσεων ως μέσο ανάπτυξης.

Το βασικό επιχείρημα της Κυβέρνησης εστιάζεται στο ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν υπάρχουν μικρομεσαίες επιχειρήσεις και προτάσσει τη δίχως συγκεκριμένο πλάνο και σχεδιασμό μετατροπή της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας σε σύνθετα σχήματα-μοντέλα. Η λογική του νομοσχεδίου έχει τη βάση της στις ίδιες ρίζες που γέννησαν και γεννούν όλες τις κυβερνητικές παρεμβάσεις μέχρι τώρα.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας πιστεύει βαθιά ότι μοχλό ανάπτυξης μπορούν να αποτελέσουν μόνο οι αγορές και οι μεγάλες επιχειρήσεις. Για την Κυβέρνηση η μικρομεσαία επιχειρη-

ματικότητα δεν έχει λόγο ύπαρξης. Αυτό άλλωστε έχει ήδη επιβεβαιώσει και ο κύριος Υπουργός Ανάπτυξης με τη δήλωσή του το περασμένο φθινόπωρο. Ξεκαθάρισε ότι όσα χρήματα κατευθυνθούν σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης θα πάνε κατά προτεραιότητα στα μεγαλύτερα και τα πιο δυναμικά σχήματα με βάση την Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι σε επιχειρήσεις λίγων εργαζομένων. Οι τελευταίες για να αποκτήσουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση θα πρέπει να ακολουθήσουν τον δρόμο των συγχωνεύσεων ή και της ενσωμάτωσης σε μεγαλύτερα επιχειρηματικά σχήματα. Αυτό ακριβώς είναι το πλαίσιο στο οποίο κινείται το νομοσχέδιο που συζητάμε.

Το σημερινό νομοσχέδιο ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις επιταγές της έκθεσης Πισσαρίδη χωρίς να θέτει κανένα ποσοτικό ή ποιοτικό στόχο είτε αυτός θα είναι επιπρόσθετης αξίας στην ελληνική οικονομία είτε στις ίδιες τις υπό μετασχηματισμό επιχειρήσεις. Επιπρόσθετα, δεν λαμβάνει υπ' όψιν του τις διαρθρωτικές ιδιαιτερότητες της ελληνικής επιχειρηματικότητας, που σε συγκεκριμένους τομείς αποτελούν στρατηγική επιλογή και πλεονεκτήματα, όπως, για παράδειγμα, στις υπηρεσίες στην εστίαση.

Κύριε Πρόεδρε, κανείς δεν διαφωνεί με την παροχή δυνατότητας στις επιχειρήσεις για μετασχηματισμό ή συγχώνευση, κανείς δεν διαφωνεί με την παροχή κινήτρων. Παρ' όλα αυτά δεν μπορεί η προσέγγιση να αρχίζει και να τελειώνει με τα φορολογικά κίνητρα. Η Κυβέρνηση αποδεικνύει με το παρόν νομοσχέδιο ότι δεν έχει κανέναν απολύτως σχεδιασμό και πλάνο για το μέλλον του επιχειρείν στην Ελλάδα. Σε ένα σχέδιο για την οικονομία τα φορολογικά κίνητρα έρχονται στο κλείσιμο του πλάνου και δεν αποτελούν αυτά τον κορμό. Η φιλοσοφία που εισάγεται με αυτό το νομοσχέδιο, φανερώνει και την ιδεολογική εμμονή της Κυβέρνησης να εκμηδενίσει τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα στη χώρα. Αυτό προβληματίζει, ιδιαίτερα όταν συνδέεται με τις χρηματοδοτήσεις του Ταμείου Ανάκαμψης.

Κύριοι συνάδελφοι, το 2020 στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της χώρας με συγκεντρώθηκε το 83% της συνολικής απασχόλησης και ήταν αυτές που παρήγαγαν το 56,7% της συνολικής προστιθέμενης αξίας. Αυτές οι επιχειρήσεις αποτελούν τον πυλώνα της ελληνικής οικονομίας, μιας οικονομίας με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Οποιαδήποτε παρέμβαση σε αυτόν τον παραγωγικό πυλώνα, αν δεν είναι ζυγισμένη, θα έχει πολύ σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις για την κοινωνία. Με το παρόν νομοσχέδιο οι επιχειρήσεις αυτές μένουν αστήρικτες και οδηγούνται από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας σε ένα ολέθριο δίλημμα: ή συγχώνευση-μετατροπή ή αφανισμός.

Κύριοι συνάδελφοι, το μεγαλύτερο πρόβλημα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σήμερα είναι η στήριξη από την πολιτεία, η πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία, η δυνατότητα να μπορούν να δανειστούν με τα ιδιαίτερα χαμηλά ευρωπαϊκά επιτόκια, όπως και η δομή στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Για όσους δεν το θυμούνται, να πω ότι η δομή δημιουργήθηκε από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ στοχεύοντας στην υποστήριξη επιχειρήσεων κατά τη διαδικασία επιχειρηματικής ανάπτυξης ή και αναδιάρθρωσής τους. Σας το ζήτησαν και οι φορείς εξάλλου. Έτσι μόνο θα τους δοθεί η δυνατότητα να σταθούν όρθιες μέσα σε ένα διαρκώς και πιο δύσκολο οικονομικό περιβάλλον.

Παρ' όλα αυτά η Κυβέρνηση έρχεται να πράξει ακριβώς το αντίθετο. Προωθεί τις μετατροπές επιχειρήσεων με τρόπο που ευνοείται η επικράτηση μιας κυρίαρχης εταιρείας στις συγχωνευόμενες, οδηγώντας μικρές επιχειρήσεις σε ανυπαρξία. Παράλληλα, δεν διστάζει να διακυβεύσει δεκάδες θέσεις εργασίας στις ήδη υφιστάμενες επιχειρήσεις. Με ένα τέχνασμα εμπαίζετε την κοινωνία. Θέτετε ένα κατώτατο όριο εννέα εργαζομένων στη νέα εταιρεία που θα δημιουργηθεί. Διατυμπανίζετε δημόσια ότι δημιουργεί ή εξασφαλίζει εργασιακές θέσεις. Με το σχέδιο νόμου δεν διασφαλίζετε καμμία θέση στα υπό μετατροπή σχήματα ούτε τις προϋπάρχουσες, αν είναι περισσότερες από εννέα. Επίσης, η ελληνική επιχειρηματικότητα συντίθεται σε μεγάλο ποσοστό από επιχειρήσεις πολύ μικρές, που είτε είναι μη επιλέξιμες βάσει των προϋποθέσεων του νομοσχεδίου ή αδυνατούν να μπουν στη διαδικασία των συγχωνεύσεων. Αυτές οι επιχειρήσεις δεν έχουν κανένα φορολογικό κίνητρο και σε συνδυασμό με τα προ-

βλήματα της ελληνικής οικονομίας, τα ιδιωτικά χρέη, φορολογικά, ασφαλιστικά και χρηματοοικονομικά, οδηγούνται προς κλείσιμο σε αρκετές περιπτώσεις.

Η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα αποτελεί ζωτικό τμήμα της ελληνικής οικονομίας. Αν δεν το σεβαστούμε αυτό, τότε θα βρεθούμε αντιμέτωποι με έκρηξη ανεργίας, μείωση της παραγωγικότητας και αρνητικές επιπτώσεις για την ήδη επιβαρυνόμενη οικονομία μας.

Και στο ζήτημα των αγροτών η Κυβέρνηση εξισώνει τον συνεταιριστικό θεσμό με τις συμβάσεις κεφαλαιουχικών εταιρειών. Στερεί μια μεγάλη δυνατότητα για ενδυνάμωση των συνεταιρισμών στη χώρα μας. Με το παρόν νομοσχέδιο δίνεται κίνητρο για την ένταξη αγροτών σε συνεταιριστικά σχήματα, αλλά η ίδια δυνατότητα δίνεται επίσης και σε εταιρείες μέσω της συμβολαϊκής γεωργίας. Οι τελευταίες προσφέρουν στους αγρότες εναλλακτική συνεργασία με το κίνητρο της ίδιας μειωμένης φορολογίας. Ένας παραγωγός, όμως, που είναι συνεταιρισμένος με το παρόν νομοσχέδιο φαίνεται να εξαιρείται, εφόσον προσκομίζει στον συνεταιρισμό μόνο ένα από τα προϊόντα του. Δεν τολμάτε να δώσετε ένα κίνητρο μόνο στους συνεταιρισμένους αγρότες. Η ιδεολογία σας φαίνεται ξεκάθαρα.

Κύριοι συνάδελφοι, σε κάθε νομοσχέδιο που παρουσιάζετε ως Κυβέρνηση απουσιάζουν βασικές προβλέψεις, προβλέψεις για την ενίσχυση της κοινωνίας βασισμένες στην ίδια της τη δομή, προβλέψεις για την υγιή επιχειρηματικότητα, για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη του μοντέλου του επιχειρείν στην Ελλάδα, για την οικονομική ισότητα. Η στοχοθεσία για την ανάπτυξη δεν μπορεί να βασίζεται σε ξενόφερτα μοντέλα και ασκήσεις επί χάρτου, μη λαμβάνοντας υπ' όψιν την ουσία και τη δομή των επιχειρήσεων στη χώρα μας ούτε μπορεί να βασίζεται σε δοκιμασμένες και αποτυχημένες συνταγές. Δυστυχώς για άλλη μια φορά προσπαθείτε με τον μανδύα του νέου να μας φορέσετε κάτι παλιό, χωρίς σχέδιο, χωρίς προϋποθέσεις ουσίας για την κοινωνική ανάπτυξη.

Σας το είπαμε ξανά: Η διάρθρωση της ελληνικής οικονομίας είναι τέτοια, που δεν μπορεί να χωρέσει μόνο τους μεγάλους. Είναι κρίμα να χάνεται ακόμη μία ευκαιρία για τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας, όπως η ευκαιρία του Ταμείου Ανάκαμψης. Και αυτό βέβαια λόγω των ιδεολογικών σας εμμονών.

Δεν το κατανοείτε, δεν βγαίνει ο μήνας για τη μέση ελληνική οικογένεια. Η ενεργειακή κρίση και η έκρηξη της ακρίβειας αντιμετωπίζονται από την Κυβέρνησή σας σαν ευκαιρίες λεηλασίας του λαϊκού εισοδήματος και διχοχέυσης πακτωλού δημοσίου χρήματος σε λίγους και ισχυρούς. Οι εργαζόμενοι, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι αγρότες, οι νέοι και οι συνταξιούχοι είναι αυτοί που το πληρώνουν.

Είναι πια ξεκάθαρο ότι ούτε θέλετε ούτε μπορείτε να υπερασπιστείτε τα συμφέροντα της ελληνικής κοινωνίας με τις ιδιαιτερότητες της και τις προοπτικές της. Σύντομα ο ελληνικός λαός θα σας στείλει τον λογαριασμό, για να ανασάνει ξανά!

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Να κλείσει, παρακαλώ, το σύστημα εγγραφής.

Καλείται στο Βήμα ο συνάδελφός μας κ. Κωνσταντίνος Σκανδαλίδης, ειδικός αγορητής από το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

Στα χαρτιά της Βουλής το έχουμε ακόμη Κίνημα Αλλαγής και ενημερώνομαι ότι δεν έχει σταλεί επισήμως η μετονομασία. Το λέω από μόνος μου εγώ. Πρέπει να στείλετε χαρτί, για να γράφεται πλέον το κανονικό όνομα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Είστε γνωστός αντιγραφειοκρατικός τύπος, άρα μπορείτε να τα κάνετε αυτά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ορίστε, έχετε τον λόγο, κύριε συνάδελφε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εγώ θεωρώ ότι συζητούμε σήμερα ένα νομοσχέδιο, που κάτω από διαφορετικές περιστάσεις θα ήταν πάρα πολύ σοβαρό αναπτυξιακό εργαλείο για τις ευρύτερες ανάγκες που έχει σήμερα η χώρα μας, σε ό,τι αφορά το μοντέλο που επιλέγει για να προχωρήσει από εδώ και πέρα. Πολύ θα θέλαμε κατά συνέπεια να συμφωνήσουμε σε έναν νόμο που κινητροδοτεί τη συγχώ-

νευση και τη μεγέθυνση των επιχειρήσεων, γιατί εμείς ως κίνημα ήμασταν πάντοτε υπέρ των κινήτρων, εφόσον αυτές οι συγχωνεύσεις δεν στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό σε εθνικό αλλά και σε τοπικό επίπεδο.

Νομίζω ότι αξίζει τον κόπο να αναφερθώ στο ότι ακόμα και στο προγραμματικό κείμενο και στις συζητήσεις που έγινε στο Συνέδριό μας, με βάση αυτό το κείμενο, μιλάμε για γενναία φορολογικά κίνητρα για συγχωνεύσεις μικρών και μεσάων επιχειρήσεων και τη δημιουργία επιχειρηματικών συστάδων, τα λεγόμενα «clusters», στον βαθμό που δεν στρεβλώνουν την εγχώρια αγορά. Αυτό είναι μια πάγια θέση της παράταξής μας τα τελευταία χρόνια και η αείμνηστη Πρόεδρός μας στην παρουσίαση του Πράσινου Κοινωνικού Συμβολαίου τον Σεπτέμβριο του 2021 είχε θέσει ως αιχμή του προγράμματος τον μετασχηματισμό, τη δικτύωση και συνεργασία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για την ενίσχυση της βιομηχανίας, των νέων περιβαλλοντικά φιλικών και συμβατών μορφών τουρισμού και την επένδυση στη σύγχρονη πρωτογενή παραγωγή.

Ανάλογη θέση έχουμε διατυπώσει και στο πλαίσιο των προτάσεων της παράταξής μας για το Ταμείο Ανάκαμψης και Σταθερότητας. Και από το πρόγραμμα «ΕΛΛΑΔΑ» ακόμα, αρκετά πριν, αυτό αποτελούσε μια βασική επιλογή για μας.

Επιπλέον, θέλουμε να θυμίσουμε ότι με πρόταση νόμου δική μας τον Νοέμβριο του 2018, με τίτλο «Πρώτη δέσμη μέτρων οικονομικής ανάκαμψης και κοινωνικής δικαιοσύνης» είχαμε προτείνει -μεταξύ πολλών άλλων- και κίνητρα σε αγρότες οργανωμένους σε ομάδες παραγωγών και συνεταιρισμούς, με 35% μειωμένη φορολογία εισοδήματος και 5 μονάδες επιπλέον επιστροφής ΦΠΑ όταν παραδίδουν τα αγροτικά τους προϊόντα σε ομάδες παραγωγών και αγροτικούς συνεταιρισμούς των οποίων είναι μέλη. Σε αυτό όμως το σημείο θα επανέλθω στο τέλος.

Θέλω να πω, λοιπόν, ότι η δική μας φιλοσοφία είναι αυτή, της ενίσχυσης στην ελληνική οικονομία των επιχειρήσεων που μπορούν να μεγεθύνονται, να φέρνουν προστιθέμενη αξία, να έχουν ανταγωνιστική δυνατότητα, να έχουν εξωστρέφεια και αυτό να δίνει μια άλλη διάσταση ενός νέου παραγωγικού μοντέλου, το οποίο θα προχωρήσει στην πορεία με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην εξαφανίζει μαζικά μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις μόνο με τη δικαιολογία ή μόνο με την αντίληψη της Κυβέρνησης, ότι η αγορά ουσιαστικά και η ελεύθερη οικονομία είναι αυτή που θα δίνει τη λύση σε αυτά τα προβλήματα. Εμείς έχουμε μια διαφορετική αντίληψη και εκεί εδράζεται και η διαφορά ανάμεσα στα οριζόντια μέτρα που παίρνει κατά καιρούς η Κυβέρνηση επί δικαίους και αδικούς, χωρίς έλεγχο, χωρίς διαφάνεια, χωρίς τίποτα, και αφήνει την αγορά, τη ζούγκλα αυτή, να φτιάχνει τις αντίστοιχες συνθήκες του ανταγωνισμού και της επικράτησης των επιχειρήσεων.

Αυτή η συλλογιστική της οριζόντιας πολιτικής είναι μια συλλογιστική που ουσιαστικά οδηγεί στην καταστολή των πολύ μικρών επιχειρήσεων, μέσα από αυτές τις άνιστες συνθήκες, ενώ εμείς θέλουμε να ενισχύσουμε και τις συλλογικές μορφές οργάνωσης της παραγωγής, θέλουμε να ενισχύσουμε τις επιχειρήσεις εκείνες που μπορούν να είναι βιώσιμες και μπορούν να δώσουν συγκεκριμένες απαντήσεις στα προβλήματα.

Τα λέω αυτά εισαγωγικά, γιατί πιστεύω ότι αυτό που λείπει από το σημερινό νομοσχέδιο είναι ακριβώς η σύνδεσή του με το αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας και την πορεία της, δηλαδή, τα κίνητρα με τι κριτήρια δίδονται. Για εμάς, απαραίτητο είναι να υπάρξει κλαδική διάρθρωση των κινήτρων, πού δίνουμε προτεραιότητα, σε ποιους τομείς, ποιες παραγωγικές επιλογές έχουμε σήμερα, ποιες δυνατότητες έχουμε να αναπτυχθεί η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και με βάση αυτή τη δυνατότητα, να πάμε σε μια αντίστοιχη θέσπιση κινήτρων που να έχουν έναν κλαδικό χαρακτήρα. Δεν μπορούμε να μεπερδύουμε, για παράδειγμα, το ψιλκατζίδικο με μια βιομηχανική συστάδα επιχειρήσεων, η οποία θα μπορούσε να δώσει μια άλλη αναπτυξιακή διάσταση στη χώρα.

Αυτή η κλαδική διάρθρωση των κινήτρων είναι μια διαδικασία που δεν είναι εύκολο να γίνει, όμως μια προετοιμασία από μια Κυβέρνηση στο να εντάξει στον νόμο της, σε αυτό που προτείνει για την πολιτική της, μια τέτοια διάρθρωση κινήτρων σε επίπεδο

κλαδικό θα ήταν μια πάρα πολύ σωστή και στοχευμένη προσπάθεια προς την κατεύθυνση των στόχων που θέσαμε από την αρχή και που φαντάζομαι τους ίδιους στόχους θα μπορούσε να θέσει και η Κυβέρνηση. Και μας κάνει μεγάλη εντύπωση που ως Κυβέρνηση δεν επιδιώκετε ούτε μια απόπειρα προς την κατεύθυνση αυτή. Γιατί ακόμα και από την έκθεση του Ινστιτούτου Μελετών της ΓΣΕΒΕΕ του 2021, με θέμα τον αντίκτυπο της πανδημίας στις μικρές επιχειρήσεις, φάνηκε ότι η πανδημία προκάλεσε μια διχοτόμηση που επήλθε μεταξύ εκείνων των επιχειρήσεων που έκλεισαν με κρατική εντολή, αρχής γενομένης τον Μάρτιο του 2020, και όσων δεν έκλεισαν καθόλου επειδή οι συναλλαγές τους δεν προϋπέθεταν κοινωνική επαφή ή έστω εγγύτητα.

Το κριτήριο, λοιπόν, της κλαδικής διάρθρωσης είναι το ένα.

Το δεύτερο είναι η έλλειψη κριτηρίων περιφερειακής, αν θέλετε χωρικής διάρθρωσης. Είπε προηγουμένως η εισηγήτρια της Πλειοψηφίας -και έχει σε αυτό δίκιο, το είπε βέβαια σαν αίτημα για τη νησιωτικότητα και για το αν θα μπορούσαν να γίνουν ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για τις επιχειρήσεις σε νησιά. Είναι υποχρέωση της Κυβέρνησης η νησιωτικότητα -το φέρνω ως παράδειγμα- σε κάθε νόμο, με βάση τη συνταγματική διάταξη, να αποτελεί βασικό θέμα που θα έπρεπε να λαμβάνεται υπ' όψιν στη διατύπωση των συγκεκριμένων επιλογών. Και τα νησιά είναι η πιο χαρακτηριστική περίπτωση που θα έπρεπε να έχει ειδική κινητροδότηση, με βάση την άνιση ανάπτυξη και τις άνισες συνθήκες που επικρατούν από τη μια περιφέρεια στην άλλη. Και δεν το λέω μόνο χωρικά, σε ό,τι αφορά την περιφερειακή ανάπτυξη. Το λέω και σε ό,τι αφορά τη χωρική ανάπτυξη στις συστάδες των επιχειρήσεων, στα βιομηχανικά, στα βιοτεχνικά πάρκα κ.λπ.. Θα έπρεπε να αναπτύσουμε αυτή τη λογική, σε κάθε περιφέρεια να χωροθετήσουμε όπου δεν έχουμε χωροθετήσει και αυτά που είναι χωροθετημένα, πάρκα ή συστάδες ή clusters ή οτιδήποτε άλλο, σήμερα θα πρέπει να λειτουργήσουν σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο και με βάση αυτή την περιφερειακή διάρθρωση να βάλουμε και τα αντίστοιχα κίνητρα και μάλιστα και παραγωγικά κατά περιφέρεια. Σας φαίνεται ίσως πολύπλοκος, αλλά είναι πολύ απλός ο συλλογισμός και πολύ εύκολα μπορεί να κατανεμηθεί, αν γίνει μια σοβαρή επεξεργασία από την Κυβέρνηση σε ό,τι αφορά αυτή την πολιτική.

Ούτε η χωρική διάρθρωση των κινήτρων υπάρχει σε αυτό το νομοσχέδιο και αυτό είναι ένα μεγάλο λάθος.

Τέλος, εμείς στα κριτήριά μας βάζαμε και το θέμα της σχέσης των κινήτρων με την απασχόληση. Λέγαμε ότι σε κάθε επενδυτική προσπάθεια που γίνεται, σε κάθε κίνητρο που δίνεται, σε κάθε παροχή που υπάρχει να συνδεθεί με τις θέσεις απασχόλησης που έναν συγκεκριμένο τρόπο.

Είναι τα τρία επίπεδα με βάση τα οποία πιστεύουμε ότι έχουμε μεγάλη αντίθεση με τη συγκεκριμένη νομοθετική σας πρωτοβουλία. Έχουμε άλλη φιλοσοφία, άλλη δομή, άλλη ανάπτυξη, θέλουμε και πιστεύουμε ότι αυτού του τύπου η ανάπτυξη δεν λύνεται με τις καθημερινές αιτιάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που έρχεται σε άλλα νομοσχέδια και μας αραδιάζει μια σειρά από μέτρα που έχει πάρει, παροχές που έχει δώσει όλα μέσα σε συνθήκες οριζόντιας πολιτικής, χωρίς να υπάρχουν εξειδικεύσεις, χωρίς να υπάρχει τίποτα και χωρίς κανέναν έλεγχο.

Ακόμα και την πρόταση που σας κάναμε και που υποτίθεται ότι εσείς τη δεχθήκατε, κύριε Σκυλακάκη, δηλαδή, το μητρώο των επιχειρήσεων που συγχωνεύονται και παίρνουν αντίστοιχα κίνητρα, μας την παραπέμφατε λες και είναι κάτι δύσκολο, στο μέλλον. Αύριο το πρωί, με την εφαρμογή του νόμου, μπορούσε να ανοίξει ένα μητρώο στο Επιμελητήριο ή οπουδήποτε θέλετε και εκεί, από την πρώτη ημέρα, το παραμικρό κίνητρο που δίνεται με βάση αυτόν τον νόμο να καταγράφεται η επιχείρηση και η διαδικασία, για να έχουμε αυτήν τη διαφάνεια.

Και με την ευκαιρία δεν μας πείσατε γιατί στις μεταβατικές διατάξεις πηγαίνατε το θέμα πέντε χρόνια πίσω, δηλαδή, θα δώσετε κίνητρα και σε επιχειρήσεις που έχουν συγχωνευθεί σε ορίζοντα της προηγούμενης πενταετίας. Σας είπαμε να μας φέρετε συγκεκριμένα στοιχεία για αυτές τις επιχειρήσεις, ποιες είναι, πόσες είναι, γιατί είναι, και εμείς ακούσαμε μονάχα μια θεωρία ότι εντάξει, είναι αυτές που πρέπει να τα πάρουν, διότι είναι αδικία να μην τα πάρουν κ.λπ.. Να φύγουμε από το γενικό, να πάμε στο

συγκεκριμένο, να δούμε τι γίνεται μιας και αιτιάστε συνεχώς, την πολιτική του συγκεκριμένου και να πάρουμε αποφάσεις στη βάση αυτών των συγκεκριμένων κριτηρίων.

Και επίσης στο θέμα του άρθρου 15, που έχει σχέση με τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, μπορούμε να βρούμε μια διάταξη. Σας δώσαμε ένα παράδειγμα την πρόταση της Πίνδου. Μπορεί να μην είναι η καταλληλότερη δυνατή. Μπορούμε όμως να βρούμε μια διάταξη που θα μπορούσε να δώσει τη δυνατότητα και σε συνεταιρισμούς, και σε ομάδες παραγωγών, και σε νομικές μορφές αγροτικών επιχειρήσεων που είναι ο ιδιοκτήτης τους σε μεγάλο ποσοστό, κατά κύριο επάγγελμα αγρότης, που παραδίδουν αγροτικά προϊόντα σε άλλες ομάδες παραγωγών ή συνεταιρισμούς να μπορούν να κινητροδοτηθούν. Δεν μπορεί αυτοί που ξεκίνησαν μια συλλογική προσπάθεια, που ένωσαν τις δυνάμεις και που σήμερα στον ανταγωνισμό δυσκολεύονται να μην μπορούν να επεκταθούν περισσότερο, παίρνοντας τα αντίστοιχα κίνητρα που δικαιούνται, αφού θέλετε και θέλουν την ανάπτυξη όσο γίνεται ευρύτερα του μεγέθους των επιχειρήσεων και της ανταγωνιστικότητας, της εξαγωγικής τους δυνατότητας και ούτω καθ' εξής.

Ακούστε, κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι μπορεί να έχουμε τελείως διαφορετική αντίληψη για το αναπτυξιακό μοντέλο. Δεν έχουμε δει σε κανένα νομοσχέδιο της Κυβέρνησης να γίνεται καμιά αναφορά στην περιφερειακή διάρθρωση, στον περιφερειακό προγραμματισμό, στην περιφερειακή ανάπτυξη. Δεν γίνεται καμιά εξειδίκευση ανάλογα με το μοντέλο που θέλουμε σε κάθε περιφέρεια. Δεν γίνεται καμιά ουσιαστική επεξεργασία, παρά μόνο παροχές και οριζόντιες πολιτικές. Αυτό δεν οδηγεί πουθενά.

Γι' αυτό λοιπόν, παρότι θα θέλαμε πάρα πολύ, επειδή συμφωνούμε με τον γενικό στόχο που θέτετε, μας είναι αδύνατο να το ψηφίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο κ. Ιωάννης Δελής, ειδικός αγορητής από το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας, εκ Θεσσαλονίκης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το σημερινό νομοσχέδιο επιδιώκει με φοροαπαλλακτικά κυρίως κίνητρα την αύξηση του μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών. Δεν είναι βέβαια η πρώτη φορά που επιδιώκεται αυτό. Έχουν προηγηθεί και άλλοι τέτοιοι νόμοι, όπως το νομοθετικό διάταγμα της Χούντας του 1972 περί παροχής φορολογικών κινήτρων, ο ν.2166/1993 περί κινήτρων ανάπτυξης επιχειρήσεων, ο ν.4172/2013 και βεβαίως οι ν.4438/2016 και ν.4601/2019 -του ΣΥΡΙΖΑ οι δύο τελευταίοι νόμοι- περί εταιρικών μετασχηματισμών, αλλά και πλήθος παρόμοιες διατάξεις, διάσπαρτες σε διάφορους νόμους.

Είναι προφανές ότι όλοι αυτοί οι νόμοι και κυρίως οι πρόσφατοι νόμοι του ΣΥΡΙΖΑ δεν οδήγησαν στα προσδοκώμενα αποτελέσματα στον χώρο των επιχειρήσεων, με βάση πάντα τους στόχους που έθεταν. Αυτός είναι ο λόγος για τη σημερινή νέα νομοθετική ρύθμιση από τη Νέα Δημοκρατία.

Στην ουσία με μοχλό τις φοροαπαλλαγές, και όχι μόνο, του σημερινού νομοσχεδίου επιδιώκεται η συγκέντρωση και η συγκεντροποίηση του κεφαλαίου, η επιτάχυνση αυτών των διαδικασιών του κεφαλαίου το οποίο κυκλοφορεί σήμερα στην ελληνική οικονομία, προκειμένου να δοθεί ώθηση στην καπιταλιστική ανάπτυξη.

Αυτή, λοιπόν, η καπιταλιστική ανάπτυξη αποτελεί την κοινή βάση η οποία συνενώνει όλους εσάς, όλα τα αστικά κόμματα. Και αυτό το νομοσχέδιο ως ένας ακόμα κρίκος που προστίθεται στη σχετική νομοθετική αλυσίδα τελικά, κατατάσσεται σε εκείνη την κατηγορία των νομοθετημάτων, τα οποία φωτογραφίζουν την αντικειμενική, στρατηγική σύγκλιση και της Νέας Δημοκρατίας με τον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και όλων μεταξύ τους των αστικών κομμάτων.

Αν διαβάσει κανείς την αιτιολογική έκθεση, θα δει να γίνεται επίκληση μιας σειράς από επίσημες μελέτες, με πιο πρόσφατες της Εθνικής Τράπεζας και την έκθεση Πισσαρίδη, οι οποίες διαπιστώνουν ότι το μέσο μέγεθος της ελληνικής μικρής και μεσαίας επιχείρησης είναι μικρότερο από το μέσο μέγεθος της αντίστοι-

χης μικρής και μεσαίας επιχείρησης των κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως σκοπός δε του νομοσχεδίου αναφέρεται η βελτίωση της παραγωγικότητας όλων των επιχειρήσεων, η αύξηση του μεγέθους των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, η επιδίωξη οικονομικών κλίμακας και η διατηρήσιμη ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Αυτά γράφει το νομοσχέδιο. Καθώς, όπως αναφέρει και πάλι η αιτιολογική έκθεση, παρατηρείται το φαινόμενο της «νηπιακής θνησιμότητας», όπως αποκαλείται, των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, δηλαδή ότι ελλείψει κινήτρων οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις σε σύντομο χρονικό διάστημα από την ίδρυσή τους παύουν τη δραστηριότητά τους.

Στην ουσία συνεπώς το σημερινό νομοθέτημα αποτελεί μια ακόμα παρέμβαση, προκειμένου να αντιμετωπιστεί ένα διαρθρωτικό, όπως το αποκαλείτε, πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας, κυρίως λόγω της χαμηλής παραγωγικότητας της εργασίας, αυτό του πολύ μεγάλου αριθμού των πολύ μικρών επιχειρήσεων και κυρίως των αυτοαπασχολούμενων χωρίς προσωπικό. Πρόκειται για μια κατάσταση την οποία κρίνετε ως προβληματική και η οποία χαρακτηρίζει την ελληνική καπιταλιστική οικονομία και σας απασχολεί φυσικά, όπως απασχολεί και όλα τα αστικά επιτελεία, εγχώρια και διεθνή.

Η αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης, την οποία επιλέγετε εδώ με το νομοσχέδιο, είναι για άλλη μια φορά και από άλλη μία κυβέρνηση η προώθηση μιας ποικιλίας εταιρικών μεταχηματισμών μέσω συνεργασιών και συγχωνεύσεων με σκοπό την αύξηση του μεγέθους των επιχειρήσεων και με κίνητρο τις φοροαπαλλαγές τους. Πρόκειται φυσικά για εκείνη την πολύ παλιά, γνωστή, κοινή αστική πολιτική γραμμή την οποία υλοποιούν όλες οι κυβερνήσεις για την προώθηση συνεργιών και συγχωνεύσεων και μάλιστα με προτεραιότητα σε εκείνους τους κλάδους όπου υπάρχει υψηλή προστιθέμενη αξία.

Το είπε καθαρά ο κ. Δραγασάκης στη Βουλή στις 15 Φεβρουαρίου 2019 ως Αντιπρόεδρος τότε της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ. Είπε το εξής: «Ένα από τα βασικά και διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας είναι το μικρό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων και των επιχειρήσεων. Και ένα δεύτερο είναι ότι οι μικρές επιχειρήσεις είναι πολύ μικρές σε σχέση με τις μικρές των άλλων χωρών. Αυτό είναι ένα πρόβλημα το οποίο είναι σοβαρό». Τι βλέπουμε εδώ; Βλέπουμε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ ως αστικό κόμμα, που πιστά υπηρετεί την καπιταλιστική ανάπτυξη από οποιαδήποτε θέση κι αν βρίσκεται, αναγνωρίζει ότι η αντικειμενικά μικρότερη παραγωγικότητα των μικροεπιχειρήσεων, των αυτοαπασχολούμενων, αποτελεί ανταγωνιστικό μειονέκτημα.

Το ίδιο φυσικά διαπιστώνουν η Νέα Δημοκρατία και το σύνολο του αστικού κόσμου, ο ΣΕΒ, η Ευρωπαϊκή Ένωση, που σε εκθέσεις τους για την επιχειρηματικότητα τονίζουν ότι η επιτάχυνση της συγκέντρωσης και συγκεντροποίησης του κεφαλαίου είναι ζήτηση ζωτικής σημασίας για την καπιταλιστική ανάπτυξη της χώρας, ειδικά σε συνθήκες οξυμένου διεθνούς ανταγωνισμού.

Από εδώ, από την καπιταλιστική ανάπτυξη και τις προϋποθέσεις της, προκύπτουν κι εκείνες οι μεγάλες ομοιότητες των σχεδίων Πισσαρίδη, των σχεδίων «ΕΛΛΑΔΑ 2.0» της Νέας Δημοκρατίας και του αντίστοιχου σχεδίου Ελλάδα Plus του ΣΥΡΙΖΑ. Διότι τελικά, πάντα και παρά τις επιμέρους διαφορές σας, όλα τα αστικά κόμματα, επειδή υπηρετείτε ακριβώς τον καπιταλιστικό δρόμο ανάπτυξης και την κερδοφορία φυσικά του μεγάλου κεφαλαίου, συμπίπτετε στις βασικές επιλογές, θυμίζοντας ότι οι ασταίνοι νόμοι της καπιταλιστικής οικονομίας θέτουν αντικειμενικά και τα όρια των εκάστοτε ελιγμών σας.

Σύμφωνα, λοιπόν, με την εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου οι ρυθμίσεις του αφορούν όλες τις επιχειρήσεις, αυτό αναγράφεται. Όλες όμως οι επιχειρήσεις δεν είναι ίδιες, δεν έχουν τα ίδια προβλήματα. Πώς μπορεί να τσουβαλιάζονται οι μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι με τις μικρές επιχειρήσεις των αυτοαπασχολούμενων; Οι πρώτοι, οι όμιλοι, έχουν την αμέριστη βοήθεια του αστικού κράτους σε κάθε τους βήμα, ενώ οι μικροί συνθλίβονται από τον αδυσώπητο καπιταλιστικό ανταγωνισμό με τους μεγάλους και έχουν από πάνω και τη φορομπηχτική αντιμετώπιση από αυτό το ίδιο το αστικό κράτος.

Όχι άλλες αυταπάτες λοιπόν στους αυτοαπασχολούμενους

για τον μονόδρομο της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την ανταγωνιστικότητα και την υγιή επιχειρηματικότητα, που μπορεί δήθεν να ευνοεί ταυτόχρονα και τις μικρές επιχειρήσεις παράλληλα με τις μεγάλες.

Κι όσο κι αν προσπάθησε προχθές στην επιτροπή, ανεπιτυχώς, ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών να ισχυριστεί ότι το νομοσχέδιο αφορά στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και όχι στις μεγάλες, δυστυχώς γι' αυτόν έρχεται η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση και ορίζει ότι ως μικρομεσαίες επιχειρήσεις λογίζονται όσες έχουν έως διακόσιους πενήντα εργαζόμενους και 50 εκατομμύρια ετήσιο τζίρο. Για αυτές λοιπόν κυρίως, τις οποίες στην Ελλάδα βέβαια δεν τις λες και μικρές ή μικρομεσαίες, γι' αυτές λοιπόν προορίζονται οι απλόχερες φοροαπαλλαγές του 30% επί των κερδών τους, που φέρνει το σημερινό νομοσχέδιο, και όλες οι ευεργετικές του διατάξεις, εφόσον φυσικά συμπράξουν και συγχωνευτούν μεταξύ τους.

Κι είναι άραγε τυχαίο ότι οι πιο θερμοί τελικά υποστηρικτές του νομοσχεδίου αποδεικνύονται οι βιομήχανοι και οι μεγαλοεξαγωγείς; Με εκείνο το αλάνθαστο ταξικό κριτήριο του καπιταλιστή που διαθέτουν, αντιλαμβάνονται ότι οι ρυθμίσεις και αυτού του νομοσχεδίου αυτού θα ωφελήσουν τελικά, και για τον λόγο αυτό βεβαίως τις υποστηρίζουν. Κι ας γκρινιάζουν και λίγο για τη μείωση του ορίου των φοροαπαλλαγών από το 1.000.000, που ήταν στη διαβούλευση και πήγε στις 500.000 ευρώ, ή για εκείνες τις διοικητικές άδειες των επιχειρήσεων, που τις στέλνουν βεβαίως και για τις μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Μην ξεχνάμε άλλωστε ότι στην κατάρτιση αυτού του νομοσχεδίου -μάλλον και αυτού του νομοσχεδίου- συμμετείχαν ενεργά, ενεργότατα οι ενώσεις των βιομηχάνων, όπως παραδέχεται και η ίδια η εισηγητική του έκθεση.

Τελικά αυτό το σλόγκαν περί «ενιαίου επιχειρηματικού κόσμου», που ακούμε τόσα χρόνια, αποδεικνύεται ένας τεράστιος μύθος, για να συγκαλύπτει τη μεροληπτική πολιτική των κυβερνήσεων υπέρ των επιχειρηματικών ομίλων, δείχνοντας κάθε ώρα και στιγμή ότι καμμία αστική κυβέρνηση, κανένα μείγμα αστικής διαχείρισης δεν μπορεί να βελτιώσει σταθερά τη γενική κατάσταση της πλειοψηφίας των αυτοαπασχολούμενων, καθώς για όλες τις αστικές κυβερνήσεις ανεξάρτητα από το πρόσημο που αυτές επιλέγουν για τον εαυτό τους, προτεραιότητα σε όλα τα επίπεδα, τα φορολογικά, τα κινητροδοτικά και τα χρηματοδοτικά, έχουν πάντα οι μονοπωλιακοί επιχειρηματικοί όμιλοι.

Για όσους μάλιστα αμφιβάλλουν γι' αυτό έρχεται ο ίδιος ο Υπουργός Ανάπτυξης και το ξεκαθαρίζει. «Όσα χρήματα -είτε πριν από μερικούς μήνες- θα κατευθυνθούν σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης, πέραν των μεγάλων επιχειρηματικών ομίλων, που έτσι κι αλλιώς λαμβάνουν τη μερίδα του λέοντος, θα δοθούν κατά προτεραιότητα στα μεγαλύτερα και πιο δυναμικά σχήματα και όχι σε επιχειρήσεις του ενός, δύο ή τριών εργαζομένων. Τέτοιες επιχειρήσεις -συμπληρώσε- έχουν πολύ μικρό μέγεθος. Γι' αυτό αν θέλουν να αποκτήσουν πρόσβαση στη χρηματοδότηση θα πρέπει να ακολουθήσουν τον δρόμο των συγχωνεύσεων ή και της ενσωμάτωσης σε μεγαλύτερα επιχειρηματικά σχήματα.»

Η συντριπτική λοιπόν πλειοψηφία των αυτοαπασχολούμενων δεν πρόκειται να ευνοηθεί από τις διατάξεις του σημερινού νομοσχεδίου, όχι μόνο γιατί αυτό απευθύνεται σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις αλλά και γιατί οι αυτοαπασχολούμενοι έχουν πια συγκεντρώσει και πολύτιμη πείρα.

Με βάση τις μορφές της συνεργασίας που προτείνει αυτό το νομοσχέδιο η επιλογή ενός αυτοαπασχολούμενου ποια είναι; Είτε να συμμετέχει σε ένα εταιρικό σχήμα με δυσμενέστερους όρους είτε να μεγαλώσει η οικονομική του εξάρτηση από μεγάλες μονοπωλιακές επιχειρήσεις, μέσω του franchising για παράδειγμα ή με έμμεση εξάρτηση, ή και ακόμα να οδηγηθεί στη μετατροπή του σε μισθωτό εργαζόμενο. Αυτές είναι οι επιλογές που του δίνει αυτό το νομοσχέδιο. Κανένα όμως από αυτά τα ενδεχόμενα δεν βελτιώνει τις συνθήκες εργασίας του ούτε φυσικά το εισόδημά του.

Ας δούμε τώρα λίγο και την πείρα από αυτές τις μορφές συνεργασίας που εφαρμόζονται τα τελευταία χρόνια. Για παράδειγμα, το franchising, που έχει ήδη επεκταθεί, ιδιαίτερα στον κλάδο

της εστίασης, συχνά έχει πολύ αυστηρές προδιαγραφές για τον μικροεπαγγελματία, οι οποίες του περιορίζουν το εισόδημα, ενώ πολλές φορές επιβάλλουν στον δικαιούχο και πρόσθετες δαπάνες, παραδείγματος χάριν για ανακαινίσεις. Οι πλατφόρμες υπηρεσιών -για την e-food μιλάω και για τη Wolt και για άλλες- που επεκτείνονται εκτός από την εστίαση τώρα πια και σε κομμάτια του εμπορίου, του λεγόμενου «μικρού λιανικού», αυτές οι πλατφόρμες ζητάνε προμήθεια 25% από τους μικρούς.

Στον κλάδο των μεταφορών να πάμε, στα ταξί: Για τη Beat, που όταν πρωτοξεκίνησε έπαιρνε προμήθεια 6% με 8% από τους ιδιοκτήτες ταξί, ενώ τώρα έχοντας πλέον καταλάβει και μεγαλύτερο μερίδιο στην αγορά ζητάει 12%;

Τελικά όσοι αυτοαπασχολούμενοι αρνηθούν ή δεν καταφέρουν να αξιοποιήσουν τα συγκεκριμένα κίνητρα -και αυτοί είναι βέβαια οι περισσότεροι, που δίνει το κυβερνητικό νομοσχέδιο- είτε γιατί θεωρούν ότι δεν τους συμφέρει είτε γιατί δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες υποδομές, τότε πολύ απλά μπροστά τους έχουν να αντιμετωπίσουν έναν ακόμα οξύτερο, πιο οξύ ανταγωνισμό από τους μεγάλους.

Το κυβερνητικό νομοσχέδιο λοιπόν δεν απαντά στα σημερινά, οξυμένα προβλήματα των χιλιάδων αυτοαπασχολούμενων και των οικογενειών τους και δεν θα μπορούσε βέβαια να συμβεί αυτό, καθώς τα μόνιμα, τα διαχρονικά προβλήματα όλων των αυτοαπασχολούμενων και των επαγγελματιών δεν ξεφύτρωσαν ξαφνικά ούτε έπεσαν από τον ουρανό ως φυσικά φαινόμενα. Τα προβλήματα αυτών των ανθρώπων έχουν τη σφραγίδα της πολιτικής όλων των κυβερνήσεων και καμιά τους δεν είναι άμοιρη ευθυνών. Για τους μικρούς επιχειρηματίες, αυτοαπασχολούμενους επιφυλάξατε όλοι σας ως κυβερνήσεις τη μεταχείριση που επιφυλάξατε και για όλα τα υπόλοιπα λαϊκά στρώματα και την εργατική τάξη της χώρας μας.

Την ώρα που οι κυβερνήσεις σας, στην περίοδο της κρίσης και τώρα της πανδημίας, βοηθούσαν με χίλιους δύο τρόπους και ιδίως με ζεστό χρήμα τους επιχειρηματικούς ομίλους, οι αυτοαπασχολούμενοι με την πολιτική σας έβλεπαν και βλέπουν τα εισοδήματά τους να μειώνονται επικίνδυνα και τα χρέη τους να συσσωρεύονται σε τεράστια ύψη, στην εφορία, τα ασφαλιστικά ταμεία, τους δήμους και τις τράπεζες. Τα δήθεν μέτρα στήριξης αποδεικνύονται συνεχώς ανεπαρκή και απλώς ασπιρίνες.

Το πρόγραμμα, παραδείγματος χάριν, της επιστρεπτέας προκαταβολής δεν καλύπτει παρά μια σταγόνα στον ωκεανό των υποχρεώσεων των χαμηλότερων στρωμάτων των αυτοαπασχολούμενων της πόλης και της υπαίθρου και αποδείχτηκε πολύ λίγο ακόμα και για τις πιο υποτυπώδεις ανάγκες διαβίωσης αυτών των ανθρώπων και των οικογενειών τους. Και η κρατική φοροεπιδρομή εναντίον τους, όπως και εναντίον όλου του λαού, καλά κρατεί την ώρα που οι φοροαπαλλαγές δεν λένε να σταματήσουν για τους ομίλους.

Απορρίψατε, μάλιστα, όλοι σας -Κυβέρνηση και Αξιωματική Αντιπολίτευση- πριν έναν χρόνο, μέσα στη δίνη της πανδημίας, την πρόταση νόμου που κατέθεσε το ΚΚΕ για πραγματικά μέτρα ανακούφισης των αυτοαπασχολούμενων της πόλης και του χωριού. Αρνηθήκατε, δηλαδή και εξακολουθείτε να αρνείστε όλοι σας να διαγράψετε τα χρέη της επιστρεπτέας προκαταβολής, ώστε αυτή να γίνει μη επιστρεπτέα. Αρνηθήκατε και αρνείστε να διαγραφούν οι τόκοι των χρεών των αυτοαπασχολούμενων και τα πρόστιμα, καθώς και το 30% των υπόλοιπων χρεών τους στην εφορία και τις τράπεζες. Αρνηθήκατε και αρνείστε την επιστροφή των αυτοαπασχολούμενων στο αφορολόγητο όριο των 12.000 ευρώ, όπως αρνείστε πεισματικά την κατάργηση του ΕΝΦΙΑ και του τέλους επιτηδεύματος, τη μείωση του ΦΠΑ και την κατάργηση των έμμεσων φόρων στα είδη λαϊκής κατανάλωσης και τα καύσιμα, όπως αρνείστε να καταργήσετε τις κατασχέσεις και τους πλειστηριασμούς για τις μικροεπιχειρήσεις και τα λαϊκά νοικοκυριά, ενώ επείγει -ειδικά σήμερα- το πλαφόν στην τιμή της KWh και του ρεύματος, η κατάργηση της ρήτρας αναπροσαρμογής, καθώς και των χρεώσεων για τις ΑΠΕ, επείγει η απαγόρευση των διακοπών, όπως επείγει η κατάργηση του ΦΠΑ και του ειδικού φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα -για την κατάργηση μιλώ και συνολικά στην ενέργεια.

Αυτά είναι σήμερα τα μόνα μέτρα που μπορούν να δώσουν

πραγματική ανάσα στους αυτοαπασχολούμενους και συνολικά, στα λαϊκά νοικοκυριά. Αυτά διεκδικούν οι αυτοαπασχολούμενοι και το ΚΚΕ στηρίζει με όλες του τις δυνάμεις αυτά τα δίκαια αιτήματά τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ταυτόχρονα, όμως, το ΚΚΕ δεν μασάει τα λόγια του και τους δείχνει και τη μεγάλη εικόνα. Μέσα στο πλαίσιο αυτού του συστήματος και με δεδομένη τη φιλομονοπωλιακή πολιτική όλων των αστικών κομμάτων, δεν γίνεται και ο σκύλος της καπιταλιστικής ανάπτυξης να είναι χορτάτος να είναι ικανοποιούνται ταυτόχρονα οι σύγχρονες ανάγκες των αυτοαπασχολούμενων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ολοκληρώστε, κύριε Δελή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Δεν γίνεται. Πώς να το κάνουμε; Άσχετα αν υπάρχουν κάποιες πρόσκαιρες μικρές μεταβολές, θετικές ή αρνητικές, στο εισόδημα, όπως στα ζητήματα της υγείας, της παιδείας, των υποδομών κ.λπ., αντικειμενικά μπροστά στους αυτοαπασχολούμενους ανοίγονται δύο δρόμοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Κλείστε, κύριε Δελή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Ο ένας είναι του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, είναι ο δρόμος του οξυμένου ανταγωνισμού, της συγκεντροποίησης, της εξάρτησης από μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους και από την άλλη, είναι ο δρόμος της κοινωνικοποιημένης ιδιοκτησίας, στον οποίο και οι ίδιοι οι αυτοαπασχολούμενοι μπορούν να ενταχθούν, ως εργαζόμενοι, με αναβαθμισμένες όμως συνθήκες δουλειάς, εισοδήματος, δικαιωμάτων.

Η δυσaréσκεια, λοιπόν, των αυτοαπασχολούμενων, η ανησυχία τους για το αύριο μπορεί και πρέπει να μετατραπεί σε αμφισβήτηση αυτού του δρόμου ανάπτυξης, που θυσιάζει πάντα τις λαϊκές ανάγκες στον βωμό του καπιταλιστικού κέρδους. Μπορούν να στηριχτούν στην πολιτική πρόταση του ΚΚΕ, τη μοναδική που θέτει ως κριτήριο της παραγωγής τις σύγχρονες ανάγκες των εργαζόμενων ανθρώπων και όχι τα κέρδη των λίγων και εκλεκτών. Και αυτό θα το κάνουν σε συμμαχία με την εργατική τάξη και τη μικρομεσαία αγροτιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ολοκληρώστε, κύριε Δελή, σας παρακαλώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Σε αυτό το έδαφος και οι ίδιοι οι αυτοαπασχολούμενοι μπορούν να ζήσουν καλύτερα και να απαλλαγούν οριστικά από τον βραχά της ανασφάλειας και των χρεών, που καθημερινά τους καταπίνει.

Καταψηφίζουμε, φυσικά, το νομοσχέδιο.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Είδα ότι δεν υπάρχει άλλος εγγεγραμμένος πλην του κ. Καραθανασόπουλου και έτσι, έδειξα περαιτέρω ανοχή.

Προχωρούμε. Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής από την Ελληνική Λύση, ο συνάδελφος κ. Βασίλειος Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όπως αναφέραμε στην επιτροπή, το ενδιαφέρον της αγοράς για το νομοσχέδιο είναι πολύ μικρό, κρίνοντας μεταξύ άλλων από το ότι είχε μόλις είκοσι δύο σχόλια στη διαβούλευση, παρά το ότι διήρκεσε έναν ολόκληρο μήνα.

Εύλογα, λοιπόν, στη συζήτηση επί της αρχής είπαμε πως δεν θα βοηθήσει καθόλου την οικονομία, αλλά μόνο τις μεγάλες επιχειρήσεις όσον αφορά στις εξαγωγές, όπου στην πλειοψηφία τους πρόκειται για εξαγωγές ελληνικών εταιρειών από ξένες ή και ξεπουλημένα κρατικών επιχειρήσεων.

Εν προκειμένω, η λέξη «ξεπούλημα», που παρεξήγησε στην επιτροπή ο Υπουργός, είπαμε πως δεν είναι δική μας, αλλά της «GUARDIAN» σε άρθρο της για το ξεπούλημα της Ελλάδας από το 2015.

Το σωστό, πάντως, θα ήταν να εξετάσουμε τους λόγους για τους οποίους έχουν αποχωρήσει μαζί οι ελληνικές επιχειρήσεις, καθώς επίσης τα παιδιά μας, ακόμη και σε χώρες των Βαλκανίων που κάποτε ήταν κατά πολύ φτωχότερες της Ελλάδας. Εκεί πρέπει να βρούμε λύσεις, σταματώντας, εν πρώτοις, την αιμορραγία, αντί να εθελotuφλούμε, αναφερόμενοι σε ξένες επενδύσεις, έτσι ώστε να μη συνεχιστεί η αλλαγή του ιδιοκτησιακού

καθεστώς της πατρίδας μας, που βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη.

Για να κατανοήσουμε τι έχει συμβεί, αρκεί να συγκρίνουμε τη χώρα μας με την Ιρλανδία, μέλος της Ευρωζώνης, στην οποία επίσης επιβλήθηκε μνημόνιο, ένα όμως μόνο, όπου όμως, ενώ το 2008 το δικό μας ΑΕΠ ήταν στα 354 δισεκατομμύρια δολάρια - τονίζω, 354 δισεκατομμύρια δολάρια- και της Ιρλανδίας πολύ χαμηλότερο, στα 274 δισεκατομμύρια δολάρια, το 2020 της Ιρλανδίας ήταν 426 δισεκατομμύρια δολάρια και της Ελλάδας 189 δισεκατομμύρια δολάρια, όπως θα καταθέσουμε στα Πρακτικά, όπου φαίνεται καθαρά από το γράφημα πώς πήγε η μια χώρα και πώς πήγε η άλλη. Από 274 δισεκατομμύρια δολάρια το 2008 αυξήθηκε στα 426 δισεκατομμύρια δολάρια της Ιρλανδίας, ενώ της Ελλάδας, όπως είπαμε, από 354 δισεκατομμύρια δολάρια κατέρρευσε στα 189 δισεκατομμύρια δολάρια. Δεν πρόκειται, αλήθεια, για τον ορισμό της οικονομικής αποτυχίας;

Αυτό και μόνο θα έπρεπε να μας κάνει να ντρεπόμαστε, κυρίως όμως να καταλάβουμε το μέγεθος των ζημιών που προκάλεσαν στην οικονομία μας τα κόμματα που κυβέρνησαν, η Νέα Δημοκρατία, το ΠΑΣΟΚ, η συγκυβέρνηση των δύο και βέβαια, τέλος, ο ΣΥΡΙΖΑ, η «τρίκα εσωτερικού», δηλαδή, η οποία αποδείχτηκε δυστυχώς πολύ χειρότερη από την τρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών, κατά πολύ χειρότερη.

Θεωρούμε δε εντελώς αδιανόητες τις συνεχείς θριαμβολογίες του οικονομικού επιτελείου, όταν το κόκκινο ιδιωτικό χρέος μας πλησιάζει στα 300 δισεκατομμύρια ευρώ, σε επίπεδα ρεκόρ δηλαδή στην παγκόσμια ιστορία, το δημόσιο χρέος μας τα 400 δισεκατομμύρια, το εξωτερικό έχει υπερβεί τα 560 δισεκατομμύρια, τα δίδυμα ελλείμματά μας συνεχίζουν την ανοδική τους πορεία κ.ο.κ.. Χειρότερα, πραγματικά, δεν γίνεται!

Όσον αφορά στις συνεχείς αναφορές στην αναβάθμιση της χώρας μας, θυμίζοντας πως η «MOODY'S» μάς διατηρεί σταθερά τρεις θέσεις κάτω από την επενδυτική βαθμίδα, βαθμολογείται μόνο η προθυμία της Κυβέρνησης να ξεπουλήσει τα πάντα, καθώς επίσης να προσφέρει ό,τι της ζητηθεί, χωρίς κανένα ανταλλάγμα, όπως τις βάσεις στις Ηνωμένες Πολιτείες και τι θα δούμε αργότερα.

Εμείς, πάντως, από την πρώτη μέρα που μπήκαμε στη Βουλή, εκτός από την ίδρυση ενός Συνταγματικού Δικαστηρίου και τη δρομολόγηση ενός Συμβουλίου Ασφαλείας, τονίσαμε την ανάγκη εκπόνησης ενός σωστού κρατικού ισολογισμού, αφού αυτός που υπάρχει είναι κυριολεκτικά για τα σκουπίδια, όπως έχουμε τεκμηριώσει δεκάδες φορές.

Από την άλλη πλευρά, πώς φαντάζεστε, αλήθεια, κύριε Υπουργέ, ότι μπορεί να επιβιώσει μια χώρα, που τη χρεώνουν οι κυβερνήσεις της συνεχώς, παράγοντας ελλείμματα και χρέη, αντί πλούτο, που πετούν από το παράθυρο τα λιγνιτικά της αποθέματα, αξίας άνω των 250 δισεκατομμυρίων, που ξεπουλούν τη δημόσια περιουσία της, αξίας 300 δισεκατομμυρίων έναντι μόλις 11 δισεκατομμυρίων και που δεν εκμεταλλεύονται τον τεράστιο υπόγειο πλούτο της, που η Deutsche Bank υπολόγισε στα 427 δισεκατομμύρια -τονίζω 427 δισεκατομμύρια- μόνο τους υδρογονάνθρακες νότια της Κρήτης;

Πώς μπορεί να επιβιώσει μια χώρα που εκλιπαρεί συνεχώς για δανεικά σαν τον ζητιάνο έναντι υπέρογκων ανταλλαγμάτων και παρά το ότι η Ελλάδα είναι πάμπλουτη και μπορεί εύκολα να ευημερήσει, εάν σταματήσει επιτέλους η κακοδιαχείριση, καθιστώντας αξιοπρεπείς και υπερήφανους τους πολίτες της;

Συνεχίζοντας, το σημερινό σχέδιο νόμου παρέχει σε γενικές γραμμές κάποια φορολογικά κίνητρα για εξαγωγές και συγχωνεύσεις εταιρειών και φυσικών προσώπων, όπως επίσης και για τον αγροτικό τομέα. Εντούτοις, δεν φαίνεται να υπαγορεύεται από την ανάγκη βιώσιμης ανάπτυξης της οικονομίας μας που έχει κυριολεκτικά τελματώσει, ενώ δεν συμβάλλει καθόλου στην αλλαγή του αποτυχημένου παραγωγικού μοντέλου.

Δυστυχώς τώρα, η Κυβέρνηση διακρίνεται σταθερά από μία περίεργη προκατάληψη εναντίον των μικρών επιχειρήσεων με κριτήριο τις συνεχείς αναφορές της στο ότι ή θα κλείσουν ή θα συγχωνευτούν, όπως επαναλαμβάνει συνεχώς ο Υπουργός Ανάπτυξης.

Δεν αναφέρει, όμως, ότι σε μία τέτοια εξέλιξη συνέβαλαν τα αχρείαστα lockdown που κόστισαν στη χώρα μας 43 δισεκατομ-

μύρια δανεικά, ενώ οφείλουμε να τονίσουμε -επειδή συνεχώς επικαλείται η Κυβέρνηση τους δήθεν κοινωνικούς στόχους της- ότι κοινωνική πολιτική με δανεικά δεν γίνεται. Η κοινωνική πολιτική ποτέ δεν γίνεται με δανεικά, πόσο μάλλον όταν τα δανεικά δεν είναι τίποτε άλλο από μελλοντικοί φόροι -το ξέρει καλά ο Υπουργός- και με δυσανάλογα ανταλλάγματα στους ξένους.

Συνεχίζοντας, σε έρευνα του ΣΕΒ όσον αφορά το επιχειρηματικό κλίμα από τον Δεκέμβριο του 2021, το μεγαλύτερο αίτημα των Ελλήνων ήταν η διασφάλιση της βιωσιμότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ενώ το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν η εξασφάλιση χρηματοδότησης. Επιπλέον κάποιο από τα παραπάνω το σημερινό νομοσχέδιο; Δυστυχώς, ούτε το ένα ούτε το άλλο. Καθένα από τα δύο.

Από την άλλη πλευρά, μόνο για τις επιχειρήσεις του ενεργειακού καρτέλ των τεσσάρων ολιγαρχών έχει ευαισθησία η Κυβέρνηση και δεν μείωσε ακόμη τη ρήτρα αναπροσαρμογής, για να μην χρεοκοπήσουν, όπως έχει τονίσει στο παρελθόν ο Υπουργός Ανάπτυξης. Γιατί δεν έχει την ίδια ευαισθησία για τις ΔΕΚΟ που ξεπουλιούνται με τη μέθοδο Χατζηδάκη, με τον τεμαχισμό τους, δηλαδή, σε μικρότερες, όπως της ΔΕΗ σε ΔΕΔΔΗΕ και ΑΔΜΗΕ, της ΔΕΠΑ σε «ΔΕΠΑ Εμπορίας-Υποδομών» ή του ΟΣΕ σε «ΤΡΑΙ-ΝΟΣΕ», «ΕΕΣΣΤΥ», «ΓΑΙΑΟΣΕ» και ούτω καθεξής; Γιατί σε αυτές τις επιχειρήσεις επιλέγεται ο τεμαχισμός, ενώ το σχέδιο νόμου θέλει να στηρίξει τη συγκέντρωση; Δεν αποδυναμώνονται έτσι αυτές;

Η Κυβέρνηση είναι, επίσης, υπέρ της συγκέντρωσης και στον αγροτικό τομέα μέσω της μείωσης του φορολογικού συντελεστή στο 10% για αγροτικούς συνεταιρισμούς. Το έχει, όμως, ήδη επιχειρήσει με τον ν.4646/2019, καθώς επίσης και με την προώθηση της δημιουργίας συνεταιρισμών με τον ν.4673/2020. Ποια ήταν αλήθεια τα αποτελέσματα; Μηδαμινά -απ' όσο γνωρίζουμε-, ενώ ο πρωτογενής μας τομέας αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα κόστους, όπως στα λιπάσματα, στους σπόρους, στις ζωτροφές, στα κύσσιμα και στο ρεύμα. Προσχηματικές είναι οι συζητήσεις.

Επίσης, υπάρχουν προβλήματα χρηματοδότησης, έχουνται εγκλωβιστεί σε ένα περιβάλλον επιδοτούμενων αντιπαραγωγικών καλλιεργειών και αθρόων εισαγωγών και ελληνοποιήσεων.

Τα κίνητρα τώρα για εξαγωγές και συγχωνεύσεις συμπεριλαμβάνονται στα προαπαιτούμενα των μνημονίων -στα γνωστά μας προαπαιτούμενα των μνημονίων-, όπως το 2018 με το ν.4548 του ΣΥΡΙΖΑ. Τι προσέφερε, αλήθεια, ο συγκεκριμένος νόμος στην οικονομία μας; Απολύτως τίποτα θετικό.

Σε κάθε περίπτωση, η σημερινή Κυβέρνηση έχει δώσει ήδη κίνητρα για εξαγωγές στο παρελθόν, όπως με τον φορολογικό ν.4646/2019 και με το άρθρο 20. Εν προκειμένω, με την απαλλαγή υπό όρους των νομικών προσώπων που είναι φορολογικοί κάτοικοι της Ελλάδας από τον φόρο υπεραξίας μεταβίβασης τίτλων συμμετοχής, εάν το νομικό πρόσωπο του οποίου οι τίτλοι μεταβιβάζονται είναι φορολογικός κάτοικος κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης -στην οποία υπάρχουν φυσικά πολλοί φορολογικοί παράδεισοι, όπως το Λουξεμβούργο, η Κύπρος, η Ιρλανδία και ούτω καθεξής-, ενώ έχει επίσης μειωθεί ο φόρος μερισμάτων στο 5%.

Τα κίνητρα αυτά ήταν εξοργιστικά με κριτήριο τα αποτελέσματά τους -πάντοτε πρέπει να τα μετράμε όλα με κριτήριο τα αποτελέσματά τους-, όπως οι μεταβιβάσεις στον όμιλο «ELDO-RADO GOLD» μέσω Ολλανδίας ή του τηλεοπτικού σταθμού «ALPHA» μέσω εταιρειών του κ. Κοντομηνά στην Κύπρο και του Ομίλου Βαρδινολιάννη.

Συνεχίζοντας, στην Ελλάδα το 97,4% των επιχειρήσεων είναι πράγματι μικρές -έως εννέα εργαζομένους- που απασχολούν το 62% και παράγουν το 17,6% της προστιθέμενης αξίας, όταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 93% -δεν υπάρχει μεγάλη διαφορά- που όμως απασχολούν το 29,7% των εργαζομένων και παράγουν το 20,8%. Η βασική διαφορά, λοιπόν, της Ελλάδας με τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ότι το ότι λείπουν οι μεγάλες επιχειρήσεις, οι ικανές να απασχολήσουν σημαντικό μέρος των εργαζομένων, αφού οι μεγάλες επιχειρήσεις στην Ελλάδα απασχολούν μόλις το 12% των εργαζομένων, όταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατά μέσον όρο το 33%.

Εκτός αυτού, λείπει η μεταποίηση που στην Ευρώπη προσφέ-

ρει άνω του 20% της προστιθέμενης αξίας, ενώ στην Ελλάδα μόλις το 10%. Στη μεταποίηση, άλλωστε, οφείλεται το υψηλότερο ΑΕΠ στην Ευρώπη, όπως επίσης και οι καλύτεροι μισθοί και οι ποιοτικότερες θέσεις εργασίας.

Εντούτοις, το παρόν νομοσχέδιο δεν πρόκειται να βοηθήσει στη δημιουργία μεγάλων επιχειρήσεων, αφού δεν υπάρχουν πολλές βιομηχανίες, ενώ έχει κυριολεκτικά διαλυθεί ο παραγωγικός ιστός της χώρας μας με ευθύνη των κυβερνήσεων της μεταπολίτευσης και ειδικά των μνημονίων. Αυτό που θα βοηθούσε θα ήταν η ύπαρξη οράματος και σχεδίου με κέντρο βάρους τις επιχειρήσεις υψηλής προστιθέμενης αξίας, ενώ δεν υπάρχουν κίνητρα συνένωσης των μικρών επιχειρηματιών και δεν δίνονται ούτε με το σημερινό νομοσχέδιο.

Κλείνοντας με τα περιεχόμενα του νομοσχεδίου, στο άρθρο 3 περιλαμβάνεται η μείωση του φόρου εισοδήματος κατά 30% για συγχωνεύσεις υπό ορισμένες προϋποθέσεις που αναφέρονται στα άρθρα 2, 3, 4, 5 και 6, όπως οι εξής: Ο κύκλος εργασιών που προκύπτει να είναι μεγαλύτερος από το 150% του κύκλου εργασιών -του τζίρου, δηλαδή- της μεγαλύτερης εταιρείας. Ο τζίρος της εταιρείας που προκύπτει να είναι άνω των 375.000 ευρώ, ενώ για τη συνεργασία προσώπων στα 125.000 ευρώ στο άρθρο 4. Η νέα εταιρεία να απασχολεί περισσότερους από εννέα εργαζόμενους με πλήρη απασχόληση. Επίσης, η νέα εταιρεία να διαρκεί για τουλάχιστον πέντε έτη.

Από την άλλη πλευρά, με το άρθρο 5 οι ατομικές επιχειρήσεις πρέπει να έχουν κάνει έναρξη εργασιών τουλάχιστον προ τριετίας.

Η διάρκεια της φοροαπαλλαγής είναι για εννέα έτη, αλλά το φορολογικό όφελος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ με το άρθρο 6.

Σημειώνεται, όπως αναφέραμε προηγουμένως, ότι το 97% των εταιρειών στην Ελλάδα απασχολεί έως εννέα εργαζομένους, οπότε τα κίνητρα αφήνουν πολλές εταιρείες εκτός, με δεδομένο ότι ακόμη κι αν δύο εταιρείες των εννέα εργαζομένων συγχωνευτούν, δεν θα χρειάζονται όλοι οι εργαζόμενοι. Αυτό δεν σημαίνει, αλήθεια, οικονομία κλίμακος; Εξοικονόμηση και απολύσεις δεν σημαίνει;

Επίσης, το νομοσχέδιο παρέχει τα εξής: Απαλλαγή από φόρο υπεραξίας μεταβίβασης παγίων σε τρίτο με το άρθρο 7 -κάτι που δεν καταλαβαίνουμε πώς συνδέεται εδώ-, διατήρηση τυχόν διοικητικών αδειών των εταιρειών με το άρθρο 8, απαλλαγή από τέλος χαρτοσήμου ή άλλου τέλους για τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων, την εγγραφή ΓΕΜΗ και λοιπά με το άρθρο 9, οπότε καταβάλλονται μόνο τα πάγια δικαιώματα εμμίσεων ή αμίσθων υποθηκοφυλάκων και προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων ύψους 300 ευρώ.

Εκπίπτουν οι δαπάνες της συγχώνευσης έως το 30% του μέσου κύκλου εργασιών της εταιρείας που αγοράζει, ενώ ο κύκλος εργασιών της νέας εταιρείας πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στα 450.000 ευρώ με το άρθρο 10.

Μεταφέρονται οι ζημιές της τρέχουσας ή των προηγουμένων χρήσεων στον ισολογισμό της νέας εταιρείας εφόσον ο τζίρος της είναι τουλάχιστον 450 χιλιάδες ευρώ με τα άρθρα 11 και 12 και τέλος, θεσμοθετείται η απαλλαγή από την επιβολή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου με το άρθρο 13.

Κλείνοντας, παρέχεται απαλλαγή 50% στον φόρο εισοδήματος, των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, για συνεργασίες προμήθειας το 75% της παραγωγής τους σε νομικό πρόσωπο ή για τη συμβολαιακή γεωργία με τα άρθρα 15 και 16.

Εν προκειμένω, μάλλον δρομολογείται ο έλεγχος της αγοράς υπέρ των σουπερμάρκετ και η υπαλληλοποίηση των αγροτών, κάτι που θεωρούμε εξαιρετικά αρνητικό, ειδικά στο σημερινό περιβάλλον του αυξανόμενου κόστους και της πρωτοφανούς ακρίβειας. Πάνω από 10% έχουν αυξηθεί οι τιμές, ενώ για τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα έχουν ξεπεράσει ήδη το 20%.

Το άρθρο 17 είναι διαδικαστικό, σχετικά με την υλοποίηση της συμβολαιακής γεωργίας μέσω της ΑΑΔΕ, ενώ στο άρθρο 18 δεν έχει καμμία λογική ή πενταετία αναδρομικά. Αναδρομικά, αν είναι δυνατόν!

Κλείνοντας, δεν υπάρχει ως συνήθως κόστος από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους παρά του ότι αναφέρει πως θα χαθούν

φόροι. Πόσοι, όμως; Δεν θα έπρεπε να γράφει; Όσον αφορά δε τα ερωτήματα που θέσαμε στις επιτροπές, απαντήθηκε μόνο ένα. Δυστυχώς!

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Βιλιάρδος κατέθετε για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται στο Βήμα ο ειδικός αγορητής από το ΜέΡΑ25 κ. Γεώργιος Λογιάδης.

Κύριε Υπουργέ, μετά τους εισηγητές θέλετε να πάρετε τον λόγο ή να μιλήσουν Βουλευτές και στη συνέχεια ...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Ας μιλήσουν πρώτα Βουλευτές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ωραία, Βουλευτές.

Ο κ. Λογιάδης έχει τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι, εξετάζουμε σήμερα το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών, με τίτλο: «Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών».

Το παρόν σχέδιο νόμου ήταν μέσα στον κατάλογο με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η χώρα μας, προκειμένου να εισπράξει την πρώτη δόση από το Ταμείο Ανάκαμψης. Η Κυβέρνηση πιστή στις ιδεοληψίες της ακολουθεί και εδώ το νεοφιλελεύθερο δόγμα της μετατροπής της κρίσης σε ευκαιρία. Ευκαιρία, ωστόσο, όχι για τους πολλούς. Εν προκειμένω, τις χεμαζόμενες πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες, τους αγρότες, αλλά για τους πολύ λίγους, τους εκλεκτούς, τους μεγάλους, τους φίλους της.

Το υπό εξέταση νομοθέτημα αποσκοπεί όχι στην επιβίωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και επαγγελματιών, αλλά στη συγκέντρωση του κεφαλαίου και την ταυτόχρονη υπαλληλοποίηση μικρομεσαίων επαγγελματιών και αγροτών. Εξάλλου, δεν είναι τυχαίο ότι στο πλαίσιο της διαβούλευσης κατά την κατάρτιση των υπό συζήτηση ρυθμίσεων, προνομιακοί συνομιλητές της ήταν φορείς των πολύ μεγάλων συμφερόντων σημειώνει η αιτιολογική έκθεση.

Θα ήθελα να τονίσω ότι βασική προϋπόθεση για το σχέδιο νόμου πρώτα απ' όλα είναι η παιδεία. Στην Ελλάδα δεν υπάρχει παιδεία. Η κουλτούρα της συνεργασίας δεν έχει αναπτυχθεί διαχρονικά και αυτό είναι προφανώς ευθύνη της πολιτείας.

Όλοι ξέρουμε το «ου μπλέξεις» με τα δικαστήρια εάν κάτι πάει στραβά, πόσο καιρό θα κάνει να βγει μια απόφαση ή αυτό που λέει ο σοφός λαός «μικρό, μικρό να είναι το αλώνι σου, να είναι μοναχικός...».

Το θέμα του σχεδίου νόμου για συνεργασίες είναι επίσης βαθιά κοινωνικό. Ο Έλληνας πολίτης προτιμά για πολλούς λόγους να λέει είμαι επιχειρηματίας, έστω και με έναν δύο, τρεις υπαλλήλους, παρά να είναι υπάλληλος ή συνεργάτης σε ένα ευρύτερο ή μεγαλύτερο πλαίσιο. Είναι για αυτόν θέμα υπερηφάνειας, θέμα αξιοπρέπειας και εμπιστοσύνης, διότι οι εργασιακές συνθήκες -ένα παραπάνω, όπως έχουν εξελιχθεί και λόγω των μνημονίων- έχουν απαξιώσει πλήρως τις εργασιακές σχέσεις και την κοινωνία μας.

Μια εσάει κομματικοποιημένη κοινωνία διχασμένη διαχρονικά, η έλλειψη εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας είναι βόμβα στα θεμέλια αυτού του σχεδίου νόμου. Όσον αφορά τους αγρότες μας με αφορμή τα άρθρα 15 και 16 του νομοσχεδίου υπενθυμίζουμε τη θέση του ΜέΡΑ25. Το μεγάλο ζήτημα είναι η χρηματοδότηση της αγροτικής παραγωγής. Η άσκηση αγροτικής δραστηριότητας απαιτεί συνεχή ρευστότητα, πρόσβαση ευθυνών, κεφάλαιο κίνησης.

Η Αγροτική Τράπεζα η οποία ξεκίνησε ως κρατικός πυλώνας παροχής φθηνής ρευστότητας στους αγρότες μας μετεξελίχθηκε διαχρονικά σε ένα πιστωτικό ίδρυμα παροχής καταναλωτικών δανείων στην πρώτη εποχή του ευρώ μέχρι που πουλήθηκε για ένα κομμάτι ψωμί στην Τράπεζα Πειραιώς.

Η υποκρίσια της Νέας Δημοκρατίας και ΣΥΡΙΖΑ πάνω στο μείζον αυτό ζήτημα είναι διάχυτη. Διαλύθηκε η Αγροτική Τράπεζα

και τα δύο κόμματα αβαντάρουν πολιτικά τη λεγόμενη συμβολαιακή γεωργία, στην οποία αναφέρεται το άρθρο 16 του παρόντος σχεδίου νόμου.

Να αναφέρω ότι στην Κρήτη απ' όπου είμαι, χάθηκε το 25% του ζωικού κεφαλαίου σε ένα χρόνο. Οι κτηνοτρόφοι της Κρήτης, αλλά και όλης της Ελλάδος είναι σε τραγική θέση. Σφάζουν τα πρόβατα και τα κατσίκια τους, για να μειώσουν το αβάσταχτο κόστος παραγωγής τους. Απαξίωση και καταστροφή. Για ποιες συνενώσεις μιλάμε παραγωγών ή συνεταιρισμών, σε ποιες οικονομίες κλίμακας αναφερόμαστε; Προφανώς, σε οικονομίες κλίμακας της καταστροφής.

Συμβολαιακή γεωργία σημαίνει συμπίεση του παραγωγού στις συμπληγάδες της μεγάλης εταιρείας που επεξεργάζεται την πρώτη ύλη και διαθέτει το τελικό προϊόν στην αγορά από τη μια και στην τράπεζα που δανίζει βάσει του συμβολαίου την εταιρεία, τον παραγωγό από την άλλη. Πρόκειται για την πλήρη υποβάθμιση του αγρότη σε οινική υπάλληλο της εταιρείας επεξεργασίας και διάθεσης του τελικού προϊόντος και δει υπερχρεωμένου αγρότη. Η αγροτική παραγωγή μετατρέπεται σε ένα παίγνιο για τις μεγάλες εταιρείες και τράπεζες. Ο αγρότης παίρνει τον ρόλο του αναλυσίμου ουραγού.

Συμπερασματικά, λοιπόν, η αγροτική πολιτική απαιτεί κεντρικό εθνικό σχεδιασμό με διττό στόχο. Από τη μια η χρηματοδότηση να λαμβάνει χώρα, χωρίς τα ιδιωτικοοικονομικά κερδοσκοπικά κριτήρια της συμβολαιακής γεωργίας, με πολύ χαμηλά επιτόκια και ευκολίες κι από την άλλη η αγροτική παραγωγή στην Ελλάδα πρέπει να διασυνδεθεί με τον τουρισμό, με τον τριτογενή τομέα, αυξάνοντας την προστιθέμενη αξία της βαριάς βιομηχανίας της χώρας μας, η οποία ματώνει λόγω εισαγωγών για την ικανοποίηση των αναγκών των επισκεπτών της χώρας.

Θα αναφερθώ σε ένα άρθρο από το Kefalonia Press στις 14 Μαΐου του 2022 που αναφέρει τα εξής: Φωτοβολταϊκά αντί για ελιές. Η καλλιέργεια των λιόδεντρων δεν απέδιδε το εισόδημα εδώ και χρόνια για όσους είχαν μικρό κλήρο. Μικρός κλήρος, χαμηλές τιμές, απαξίωση του προϊόντος, το βλέπουμε παντού.

Βλέπουμε σήμερα ότι παρά την εκτίναξη της τιμής του εισαγόμενου ηλιέλαιου από την Ουκρανία, έχει τριπλασιαστεί η τιμή του ουσιαστικά. Η τιμή του ελαιολάδου εδώ στην Ελλάδα παραμένει στα ίδια επίπεδα εδώ και χρόνια. Διότι την τιμή του ουσιαστικά την καθορίζουν τα λόμπι των Βρυξελλών και οι πολύ μεγάλες εταιρείες οι οποίες διαχειρίζονται αυτό το προϊόν. Είναι αυτοί που διαθέτουν τα δίκτυα και καθορίζουν τους όρους.

Συχνές είναι οι επισκέψεις των υποψήφιων αγοραστών στα χωριά, 2.000 ευρώ το στρέμμα η τιμή που δίνουν. Όχι δεν πρόκειται για μεγαλοαγρότες, είναι άνθρωποι των φωτοβολταϊκών που αγοράζουν γη καλλιεργήσιμη που μέσα της έχει δέντρα υπερωριόβια. Ακτινιοσύνη και φεουδαρχισμός ξαναζωντανεύουν.

Κύριε Υπουργέ, εάν δεν ολοκληρωθεί το Κτηματολόγιο, αν δεν γνωρίζουμε ποιες εκτάσεις είναι δασικές και ποιες όχι, τι ακριβώς και που υπάρχει, ποιες είναι οι ιδιοκτήτες τους, το σημερινό σχέδιο νόμου σας δεν έχει καμμία τύχη. Φοβάμαι ότι για πολλές περιοχές της Ελλάδος δεν θα ολοκληρωθεί άμεσα το Κτηματολόγιο.

Πέρα δε από όλα τα παραπάνω για τα οποία συζητάμε, αναφέρονται σε κοινωνίες που είναι σε κανονικότητα. Θα το τονίσω. Όλα αυτά αναφέρονται σε κοινωνίες που είναι σε κανονικότητα, αλλά εμείς στην Ελλάδα μόνο σε κανονικότητα δεν είμαστε ούτε κοινωνική ούτε οικονομική.

Εμείς το ΜέΡΑ25 προτείνουμε τη μείωση συντελεστών του ΦΠΑ από 24% σε 15%, από 13% σε 6% και του 6% σε 0% για γεωργία και λιπάσματα. Τη μείωση του φορολογικού συντελεστή μικρών επιχειρήσεων στο 10%, των μεσαίων στο 20% και αύξηση για τις μεγάλες στο 30%. Την κατάργηση όλων των προπληρωμών φόρων για τις μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το κούρεμα χρεών και δανείων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των αγροτών και την άμεση κατάργηση του σχεδίου «ΗΡΑΚΛΗΣ», για πραγματική προστασία τόσο της πρώτης κατοικίας όσο και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με αντικατάστασή τους από τον φορέα κόκκινων δανείων «ΟΔΥΣΣΕΑΣ», όπως το ονομάζουμε εμείς στο ΜέΡΑ25.

Το σχέδιο νόμου αναφέρει, επίσης, το κίνητρο της φοροαπαλ-

λάγης από την καταβολή φόρων εισοδήματος κατά 30% σε μια οικονομία χωρίς κανονικότητα δεσμευμένη μετά τα ασήκωτα πρωτογενή πλεονάσματα που πρέπει να παράγει και άρα, με τους τεράστιους τους υψηλότερους στην Ευρώπη έμμεσους φόρους 24% ΦΠΑ. Σε αυτή την περίπτωση το πρώτο που γίνεται είναι η φοροδιαφυγή, η φοροαποφυγή, όπως όλοι γνωρίζουμε.

Το 24%, λοιπόν, του ποσού είναι ήδη στην τσέπη με τον τρόπο αυτό, με τον τρόπο της φοροδιαφυγής και εσείς δίνετε 30% ως φοροκίνητρο. Άρα αυτό ουσιαστικά το επιτυγχάνει και μόνος του ο καθένας που φοροδιαφεύγει. Άρα ποιο το ουσιαστικό κίνητρο στην προκειμένη περίπτωση; Προφανώς κανένα ιδιαίτερο.

Οι φοροαπαλλαγές θα κατευθυνθούν μόνο στους λίγους και αυτοί μόνο θα επωφεληθούν, οι λίγοι και οι μεγάλοι. Διότι πόσες εταιρείες σήμερα δηλώνουν κέρδη; Οι μεγάλες εταιρείες έχουν δυνατότητες με λογιστικούς τρόπους να τροποποιούν τα αποτελέσματά τους. Άρα και εδώ ποιο το κίνητρο, ποιο το όφελος, για ποιόν; Φορολογικό κίνητρο είναι για κανονικές καταστάσεις που οι εταιρείες δηλώνουν κέρδη. Εδώ το αποφεύγουν ή δεν έχουν κέρδη, όπως τόνισε ο Πρόεδρος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος ότι έξι στις δέκα επιχειρήσεις έχουν μηδενικά κέρδη ή ζημιές.

Το σχέδιο νόμου αφορά όλες ανεξαρτήτως τις επιχειρήσεις και τον τουρισμό που αποτελεί την αιχμή του δόρατος της οικονομίας μας, όπως λέμε τη βαριά βιομηχανία μας. Το σχέδιο νόμου, όμως, δεν συμβάλλει σε συνεργασίες, διότι μία πολύ μικρή ή μικρή επιχείρηση επιδοτείται για τις επενδύσεις της εάν έχει λιγότερο από πενήντα ετήσιες μονάδες εργασίας, εάν μεγαλώσει και τις ξεπεράσει τότε το κίνητρο επιδότησης επενδύσεων της δεν θα υπάρχει πλέον, διότι θα γίνει μεσαία και θα έχει μόνο φοροαπαλλαγές.

Τα ξενοδοχεία ως ακίνητα είναι πολύ μεγάλης έντασης κεφαλαίου και εάν χάσουν τη δυνατότητα επιδότησης των επενδύσεων που κάνουν συνεχώς για να παραμείνουν ανταγωνιστικά στο μεγάλο και εξωστρεφές περιβάλλον με τις διεθνείς προκλήσεις με τις οποίες είναι διαχρονικά αντιμέτωπα για την ενδυνάμωση της επιδότησης κεφαλαίου η ανταγωνιστικότητά τους θα μειωθεί και δεν θα μπορούν να επιβιώσουν. Άρα δεν τους συμφέρει να χάσουν τη δυνατότητα της επιχορήγησης κεφαλαίου για να γίνουν μεσαίες ή μεγάλες, άρα δεν θα συνεργαστούν, δεν θα συγχωνευτούν, δεν θα στοχεύει το παρόν σχέδιο νόμου.

Το σχέδιο νόμου, λοιπόν, είναι αντιπαραγωγικό, βλέπτε αντί να ωφελεί. Η ρήτρα απασχόλησης έχει το αντίθετο αποτέλεσμα από αυτό του σκοπού του σχεδίου νόμου σε συνδυασμό με τον αναπτυξιακό νόμο που πρόσφατα ψηφίσατε. Όχι μόνο συνενώσεις επιχειρήσεων δεν θα γίνουν, αλλά ούτε επέκταση της τούριστικής περιόδου που τόσο χρειαζόμαστε όλοι. Τα τονίζω αυτά, διότι προέρχομαι από τον τουρισμό.

Το δε άρθρο 18 έχει ουσιαστικά χαρακτήρα νόμου με αναδρομική ισχύ. Συγχαρητήρια! Τι δεσμεύσεις εξυπηρετείτε; Ποια γραμμάτια ξεπληρώνετε; Το σχέδιο νόμου αναφέρεται σε οικονομικά, ποσοτικά χαρακτηριστικά και καθόλου, μα καθόλου σε ποιοτικά, παραδείγματος χάριν αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού.

Επίσης, ως μέλος της Επιτροπής της Βουλής Περιφερειών και της Επιτροπής Νησιωτικών και Ορεινών Περιοχών θα ήθελα να τονίσω τη διάσταση των περιφερειακών ανισοτήτων της χώρας και να υπογραμμίσω και την θέση του κ. Μανιούδη, οικονομικού αναλυτή της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας σε ερώτησή μου, ο οποίος ανέφερε: «Θεωρούμε ότι όλα τα εργαλεία θα πρέπει να στοχεύουν προς την κατεύθυνση και την απομείωση αυτών των περιφερειακών ανισοτήτων». Και θα προσθέσω ότι είναι και θέμα εθνικής στρατηγικής.

Μιλάμε στο σημερινό σχέδιο νόμου για δημιουργία οικονομικών κλίμακας, για συγχωνεύσεις, για αύξηση παραγωγικότητας, αλλά από την άλλη πλευρά κάνετε ακριβώς το αντίθετο, παραδείγματος χάριν με τη ΔΕΗ και τόσες άλλες, τις οποίες απαξιώσατε διαχρονικά, τις τεμαχίσατε και τις ξεπουλάτε. Και μέσα σε όλα αυτά μας ενημέρωσε ο κύριος Υπουργός στην επιτροπή ότι από το 2023 πρέπει πάλι να παράγουμε τα αβάσταχτα πρωτογενή πλεονάσματα.

Το πέμπτο μνημόνιο, η ιδιωτικοποίηση του νερού, του αέρα και

πολλά άλλα, είναι εδώ ενωμένο δυνατό! Η ελληνική οικονομία μετασχηματίζεται και εξελίσσεται αυτόματα από μόνη της όλο και προς το χειρότερο. Όσο είμαστε δεσμευμένοι στα αβάσταχτα πρωτογενή πλεονάσματα και όσο δεν δημιουργείται το ευρωμολόγο όλο και περισσότερο θα χειροτερεύει τόσο η κατεστραμμένη ελληνική οικονομία, αλλά και η ευρωπαϊκή παράλληλα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Ξεκινάμε τον κατάλογο των ομιλητών. Θα διαβάσω τους έξι συναδέλφους που θα πάρουν τον λόγο. Ο κύριος Υπουργός θα μιλήσει κάποια στιγμή που θα προχωράει ο κατάλογος. Είναι ο κ. Αθανάσιος Λιούπης, ο κ. Κόκκαλης, η κ. Αντωνίου, ο κ. Σταμενίτης, ο κ. Αλεξιάδης και ο κ. Αναστασιάδης. Κάποιοι είναι στην Αίθουσα, κάποιοι δεν είναι, παρακαλώ να ειδοποιηθούν να έρθουν.

Ορίστε, κύριε Λιούπη, έχετε τον λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΙΟΥΠΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό νομοσχέδιο είναι ένα συνοπτικό, αλλά ουσιαστικό νομοσχέδιο που έρχεται να προσθέσει στη συντονισμένη προσπάθεια της Κυβέρνησης για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

Οι δυσμενείς διεθνείς συνθήκες έχουν ανατρέψει τον αρχικό προγραμματισμό μας και έχουν αναγκάσει να επικεντρωθούμε σε πολιτικές στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Κατά γενική ομολογία, όμως, η Κυβέρνηση δεν χάνει τον προσανατολισμό της όσον αφορά τους στόχους της. Δεν σταμάτησε στιγμή να προωθεί μεταρρυθμίσεις, να αναζητά νέους τρόπους για την ενίσχυση του επιχειρηματικού κόσμου και κατ' επέκταση τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη συνολική αναβάθμιση της οικονομικής δραστηριότητας. Και το σημερινό νομοσχέδιο υλοποιείται χάρη στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο θεσπίζει ισχυρά φορολογικά κίνητρα και διευκολύνσεις για συγχωνεύσεις και συνεργασίες στις μεσαίες, τις μικρές και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και δίνει νέα πνοή στην αγροτική οικονομία. Με τις νέες διατάξεις προσφέρει τόνωση στις μικρές ή ατομικές επιχειρήσεις.

Στη χώρα μας αυτού του είδους οι επιχειρήσεις σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος είναι πολύ μικρότερες από ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το γεγονός αυτό τις καθιστά συχνά ευάλωτες με δυσκολία στην εύρεση τραπεζικής χρηματοδότησης ή στην πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία και λιγότερες δυνατότητες διαφήμισης και μάρκετινγκ.

Ενδεικτικά μόνο το 15% των μικρομεσαίων επιχειρήσεων έχει εξαγωγική δραστηριότητα, ενώ απασχολεί το 44% του εργατικού δυναμικού όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 20%. Αντίστοιχα αρκετές από αυτές εύκολα παύουν να λειτουργούν, γιατί δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες υψηλές απαιτήσεις της εποχής μας. Ο επιχειρηματικός κόσμος υποδέχτηκε με θετικά σχόλια, όπως είδαμε στις επιτροπές, το νομοσχέδιο και αυτό γιατί περιλαμβάνονται πολλές αλλαγές που δίνουν νέα πνοή και νέα δυναμική στις μικρές επιχειρήσεις.

Ειδικότερα εισάγεται για πρώτη φορά η έννοια της συνεργασίας μεταξύ των επιχειρήσεων που προϋποθέτει συμφωνία για πέντε έτη. Δίνονται, λοιπόν, στις εταιρείες που μετασχηματίζονται, συνεργάζονται ισχυρά και καινοτόμα κίνητρα. Πρώτον, απαλλαγή ύψους 30% από τους φόρους επί των κερδών. Ειδικά για τις εταιρείες που μετασχηματίζονται η νέα εταιρεία θα πρέπει να κάνει κύκλο εργασιών τουλάχιστον 375.000 ευρώ, ο οποίος να είναι ίσος τουλάχιστον με το 150% του κύκλου εργασιών της εταιρείας με τον μεγαλύτερο κύκλο εργασιών. Επίσης, θα πρέπει να απασχολεί πλήρως εννέα εργαζόμενους. Παρά τις όποιες αντιδράσεις της Αντιπολίτευσης για διασφάλιση περισσότερων θέσεων εργασίας να τονίσουμε ότι μιλάμε για συνένωση μικρών και πιθανότατα πολύ μικρών επιχειρήσεων, οπότε ο αριθμός εννέα κρίνεται αντιστοίχος του μεγέθους τους σε πρώτη φάση με την προοπτική φυσικά η νέα, πιο δυνατή νομική μορφή να δημιουργήσει επιπλέον θέσεις εργασίας. Οι απαλλαγές θα ισχύουν έως και εννέα φορολογικά έτη και το συνολικό όφελος δεν μπορεί να ξεπερνά τις 500.000 ευρώ για τις επιχειρήσεις και τα 125.000 ευρώ για τα συνεργαζόμενα πρόσωπα. Επομένως, είναι σαφές από τους αριθμούς ότι με τις φοροαπαλλαγές ευνοούνται μόνο

οι πολύ μικρές και οι μικρές επιχειρήσεις και οι νέες διατάξεις έρχονται μόνο να ενισχύσουν αυτές και όχι όσους έχουν ήδη πολύ υψηλούς τζίρους.

Δεύτερον, απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος υπό προϋποθέσεις για το εισόδημα από υπεραξία μεταβίβασης στοιχείων του παγίου ενεργητικού.

Τρίτον, πολύ σημαντικό για να μην αντιμετωπίσει η νέα επιχείρηση επιπλέον γραφειοκρατικά εμπόδια όλες οι διοικητικές άδειες, ακόμα και οι προσωποπαγείς, συνεχίζουν να ισχύουν και στη νέα εταιρεία. Όλες οι διαδικασίες που αφορούν το μετασχηματισμό της επιχείρησης απαλλάσσονται από φόρο υπεραξίας, από το τέλος χαρτοσήμου και από οποιοδήποτε άλλο τέλος υπέρ του δημοσίου. Μπορούν να μεταφερθούν οι ζημιές των επιχειρήσεων που μετασχηματίζονται στον ισολογισμό της νέας εταιρείας και να συμψηφιστούν με τα κέρδη της νέας εταιρείας. Υπό προϋποθέσεις απαλλάσσονται οι πράξεις μετασχηματισμού από τον φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου.

Ταυτόχρονα με τις σημερινές ρυθμίσεις ανοίγει ένα νέο κεφάλαιο για τον αγροτικό κόσμο που έχει έντονη ανάγκη από νέες συνεργασίες πέρα από το σχήμα των συνεταιρισμών που δυστυχώς φθίνει. Απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος οι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες κατά ποσοστό 50%, εφόσον είναι μέλη ενώσεων στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών ή άλλων συλλογικών φορέων και να προμηθεύουν το νομικό πρόσωπο μέχρι το 75% της παραγωγής τους.

Μπορούν όμως να είναι και αγρότες που λειτουργούν με συμβολαϊκή γεωργία και να δίνουν στον συγκεκριμένο αγοραστή τουλάχιστον το 75% της παραγωγής τους. Είναι προφανές ότι γίνεται ένα σημαντικό βήμα για να έχουμε έναν περισσότερο εύρωστο και ανταγωνιστικό αγροτικό τομέα.

Η Αξιωματική Αντιπολίτευση φαίνεται να αναγνωρίζει ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι η ανάγκη που έχουν σε πρόσβαση για χρηματοδότηση. Παρ' όλα αυτά, ταυτόχρονα φαίνεται να μην αντιλαμβάνεται ότι η συνένωση και η συνεργασία των επιχειρήσεων τις δυναμώνει, τις καθιστά λιγότερο ευάλωτες και τους δίνει μεγαλύτερη ισχύ και δυνατότητες χρηματοδότησης.

Το σημερινό νομοσχέδιο έρχεται ως συνέχεια πολλών στοχευμένων ρυθμίσεων, όπως οι μειώσεις φόρων, ασφαλιστικών εισφορών, οι μειώσεις ΕΝΦΙΑ, η στήριξη των start-up εταιρειών, ρυθμίσεις που έχουν ήδη φέρει την Ελλάδα πολύ ψηλά στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τις εξαγωγές με 40 δισεκατομμύρια ευρώ και έχουν αλλάξει το τοπίο των επενδυτών στη χώρα μας. Όλες οι νομοθετικές πρωτοβουλίες της Κυβέρνησης και του Υπουργείου Οικονομικών, όπως και η σημερινή, δίνουν νέες προοπτικές στην επιχειρηματικότητα με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη δημιουργία ενός φιλοεπενδυτικού περιβάλλοντος.

Τελικώς, πρόκειται για πρωτοβουλίες που δίνουν νέα πνοή στην επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα, δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας και βελτιώνουν το οικονομικό τοπίο ακόμα και στις πολύ δυσμενείς συνθήκες, στις μεγάλες δυσκολίες που βιώνουμε σήμερα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικήτας Κακλαμάνης): Καλείται στο Βήμα ο συνάδελφος από τον ΣΥΡΙΖΑ κ. Βασίλειος Κόκκαλης.

Τελευταία, υπέρκομπος, κύριε Κόκκαλη! Ελάτε, ελάτε, κάνετε ότι δεν ακούτε τα κομπλιμέντα. Είπα ότι τελευταία είστε υπέρκομπος, κύριε Κόκκαλη, κάτι τρέχει!

Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΚΚΑΛΗΣ: Να είστε καλά, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πανδημία αλλά και η αύξηση των τιμών στην ενέργεια και στα τρόφιμα έχουν εκτοξεύσει τις ανισότητες παγκοσμίως. Δυστυχώς η χώρα μας δεν απουσιάζει από αυτό το ράλι των ανισοτήτων. Σημαντικός παράγοντας σε αυτήν την όξυνση των ανισοτήτων στη χώρα μας είναι και οι πολιτικές που εφαρμόζονται τα τελευταία τρία χρόνια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, το σημερινό νομοσχέδιο με τίτλο κίνητρα, φορολογικά ιδίως, για ανάπτυξη επιχειρήσεων μέσω συνεργασιών. Ακούγεται καλό. Είναι καλό. Είναι αναγκαίο; Ή κάτι άλλο

ήταν και είναι αναγκαίο;

Κατά την άποψή μας, αναγκαίο, επιβεβλημένο είναι να στηριχθεί η μικρή επιχειρηματικότητα που οφείλει, κύριε Υπουργέ, και γι' αυτό δεν το ψηφίζουμε. Ξεκάθαρα πράγματα. Συγχωνεύεται το συνεργείο αυτοκινήτων της γειτονιάς με ένα άλλο συνεργείο αυτοκινήτων; Συγχωνεύεται το καθαριστήριο ρούχων με ένα άλλο ή το ψυκατζίδικο; Υποτίθεται η συγχώνευση είναι επί ίσοις όροις. Υποτίθεται. Κάποιος ο οποίος οφείλει ΕΦΚΑ, οφείλει σε τράπεζες, για πείτε μου, κύριε Υπουργέ, τον μαγικό τρόπο, πώς θα έχει τη διαπραγματευτική δυνατότητα -ούτε καν δυνατότητα να συγχωνευθεί, να εξαγοραστεί; Οι περισσότεροι επιχειρηματίες, οι μικροί επιχειρηματίες οφείλουν.

Τι έπρεπε να κάνετε; Και είναι και ο λόγος που θεωρούμε ότι έπρεπε να ήταν αναγκαία άλλα μέτρα πρώτα και μετά αυτά. Αναπτυξιακή Τράπεζα. Πόσες επιχειρήσεις έχουν πάρει δάνεια με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου; Από αυτές που οφείλουν καμμία. Θέλετε να δούμε πόσοι οφείλουν; Πόσες επιχειρήσεις έχουν ευνοηθεί από τον περιβόητο εξωδικαστικό μηχανισμό; Θυμάστε, κύριε Υπουργέ; Έχει ενάμιση χρόνο ο εξωδικαστικός μηχανισμός, τίτλοι διακόσιες σαράντα δόσεις, εκατόν ογδόντα, τριακόσιες πενήντα, εξακόσιες ογδόντα. Πόσοι έχουν ευνοηθεί σήμερα; Αυτοί οι άνθρωποι έχουν δυνατότητα να συγχωνευθούν;

Από τότε που εφαρμόστηκε ο νόμος έως και 30 Απριλίου του 2022, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν υποβάλει αίτηση στον εξωδικαστικό πενήντα μία χιλιάδες εκατόν ενενήντα τέσσερις επιχειρήσεις, κύριε Υπουργέ, Μέχρι τις 30 Απριλίου 2022. Από τις πενήντα μία χιλιάδες εκατόν ενενήντα τέσσερις οι τριάντα μία χιλιάδες πεντακόσιοι είκοσι αιτούντες προχώρησαν σε άρση απορρήτου. Ξέρετε πόσες επιχειρήσεις έχουν κάνει ρύθμιση σήμερα, τέλη Μαΐου του 2022; Δεκατρείς. Επτά με πολυμερή διαπραγμάτευση, που σημαίνει ότι όφειλαν σε ΕΦΚΑ, ΑΑΔΕ, εφορία και τράπεζες και έξι μόνο ΕΦΚΑ και ΑΑΔΕ.

Ερώτηση: Πέτυχε ή απέτυχε ο εξωδικαστικός συμβιβασμός; Σας το είπαμε από τούτο το Βήμα: Από τη στιγμή που δεν είναι υποχρεωτική η διαδικασία για τις τράπεζες, είναι καταδικασμένος να αποτύχει. Ειρήσθω εν παρόδω ότι οι τράπεζες τι κάνουν; Και σας το λέω να το ερευνήσετε. Χρησιμοποιούν αλγόριθμο γ', κύριε Υπουργέ. Ο αλγόριθμος α' είναι για τα χρέη σε εφορία και ΕΦΚΑ, ο αλγόριθμος β' είναι όταν τα χρέη αφορούν τράπεζες, εφορία και ΕΦΚΑ. Και οι τράπεζες τι κάνουν; Όταν δεν τους συμφέρει η πρόταση του δανειολήπτη, εφαρμόζουν δικό τους αλγόριθμο, γιατί απλούστατα δεν είναι υποχρεωμένες.

Και ρωτάμε: Όλοι αυτοί οι πενήντα μία χιλιάδες μπορούν να υπαχθούν στο νομοσχέδιο το σημερινό που έχει τον ωραίο τίτλο ανάπτυξη των επιχειρήσεων με φορολογικά κίνητρα μέσω συγχωνεύσεων, μέσω εταιρικών μετασχηματισμών; Μπορούν; Μπορούν τα μαγαζιά της γειτονιάς να υπαχθούν σε αυτές τις ευεργετικές διατάξεις; Όχι.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ**)

Και έρχομαι στο άρθρο 15 και στο άρθρο 16 που έχει να κάνει με το κίνητρο για τους αγρότες. Με το άρθρο 15, κύριε Υπουργέ, πράγματι δίνετε ένα καλό κίνητρο για να ενταχθεί κάποιος στους συνεταιρισμούς. Γιατί οι συνεταιρισμοί πλήττονται από τη «μαύρη» διακίνηση των προϊόντων. Με το άρθρο 16 όμως, με τη συμβολαιακή, ουσιαστικά το ακυρώνετε. Γιατί; Γιατί αυτός που το έγραψε δεν έχει ιδέα από τη συμβολαιακή γεωργία.

Πρώτον, η συμβολαιακή γεωργία δεν είναι πανάκεια. Να το ξεκαθαρίσουμε. Ένα τρομερό λάθος που έχετε: Λέτε στο άρθρο «με συμβάσεις έγγραφης βέβαιης χρονολογίας». Σωστά; Τι να βεβαιώσουν; Αφού δεν λέτε πότε τα συμβόλαια πρέπει να κατατίθενται. Στην αρχή της καλλιεργητικής περιόδου; Την παραμονή που παραδίδεται το προϊόν; Ενδιάμεσα; Μετά; Και να έχουν έγγραφο βέβαιης χρονολογίας; Ουσιαστικά ωφελούνται οι μεταποιητές, οι ιδιώτες και εγώ θα πω να, ως ωφελούνται. Και ξέρετε γιατί; Γιατί από το Ταμείο Ανάκαμψης προβλέπεται ειδική πριμοδότηση στα μόρια για όσες επιχειρήσεις έχουν συμβολαιακή γεωργία, να ωφεληθούν. Οι αγρότες; Γιατί δεν δίνεται στον αγρότη -ακούστε, κύριε Υπουργέ- τη δυνατότητα στο ρίσκο; Ποια ποσότητα πρέπει να πουλάει; Όλη; Λέτε ποσότητα.

Εμείς την άνοιξη του '19 εδώ με τον Σταύρο τον Αραχωβίτη εί-

χαμε κάνει τις προπωλήσεις προϊόντων μάξιμουμ το 50%. Κι αν καταστραφεί η παραγωγή; Γιατί το 100%; Δεν έχει δικαίωμα ο αγρότης να συμπεριφέρεται και ως επιχειρηματίας; Να υπογράψει συμβολαιακά το 30% στην αρχή της καλλιεργητικής περιόδου και αργότερα να επιλέγει ο ίδιος. Δεν λέτε ότι ο αγρότης πρέπει να είναι και επιχειρηματίας; Γιατί να τους βάζετε κατευθείαν να κλείνουν την τιμή 100%; Δεν είναι αόριστο αυτό το άρθρο έτσι όπως το έχετε διατυπώσει; Αλλά ουσιαστικά ακυρώνει το ίδιο το κίνητρο που είναι η ενδυνάμωση των συνεταιρισμών, κύριε Υπουργέ.

Μόνο εάν δυναμώσουν, πραγματικά, οι συνεταιρισμοί, θα αποκτήσουν διαπραγματευτική δύναμη οι αγρότες. Μόνο έτσι. Είναι μονόδρομος. Είναι κάτι το οποίο, όμως, δυστυχώς δεν έχετε στην πολιτική σας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Τον λόγο έχει τώρα η κ. Αντωνία Αντωνίου από το Κίνημα Αλλαγής.

Ελάτε, κυρία Αντωνίου.

ΑΝΤΩΝΙΑ (ΤΟΝΙΑ) ΑΝΤΩΝΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα πολύ κρίσιμο και δομικό θέμα για την εθνική οικονομία είναι οι συνέργειες και οι μετασχηματισμοί των πολύ μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι επιχειρήσεις αυτές αντιμετωπίζουν πολύ σοβαρό πρόβλημα βιωσιμότητας και χαρακτηρίζονται από χαμηλή ανταγωνιστικότητα, δυσκολία προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς και αδυναμία πρόσβασης σε χρηματοδότηση.

Η Κυβέρνηση, επομένως, θα έπρεπε να έρθει με σοβαρότητα και σχέδιο να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα.

Μελετώντας, όμως, κάποιος το παρόν νομοσχέδιο διαπιστώνει ότι το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης αντιμετωπίζει το θέμα πρόχειρα και διεκπεραιωτικά ως ένα προαπαιτούμενο, προκειμένου να υπάρξει χρηματοδότηση επενδύσεων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Αυτό το τελευταίο, άλλωστε, το είπε ρητά ο κ. Σταϊκούρας πριν από λίγες μέρες στην κατ' άρθρο συζήτηση του νομοσχεδίου στην Επιτροπή Οικονομικών.

Τα ερωτήματα προς τους οικονομολόγους του επιτελείου της Κυβέρνησης είναι πολλά. Ίδια προστιθέμενη αξία και ίδια εξαγωγική και εσωστρεφή κατεύθυνση έχουν οι διάφοροι κλάδοι της ελληνικής αγοράς; Ίδια στάθμιση έχουν το λιανικό εμπόριο, η μεταποιητική μονάδα και οι εταιρείες νέων τεχνολογιών; Με τον ίδιο τρόπο συμβάλλουν όλοι οι κλάδοι στους πράσινους και ψηφιακούς στόχους του Ταμείου Ανάκαμψης; Ίδια παραγωγική δομή και διάρθρωση έχουν όλες οι περιφέρειες; Το ίδιο σημαντικό είναι να συγχωνευθούν δύο εταιρείες εμπορίας λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων στη Λάρισα και το ίδιο στην Αλεξανδρούπολη; Προφανώς, η κλαδική και περιφερειακή διάρθρωση των κινήτρων είναι μια πολύ δύσκολη τεχνικά διαδικασία, αλλά για εμάς είναι αναγκαία.

Κύριοι της Κυβέρνησης, οι συγχωνεύσεις και οι συνέργειες δεν είναι ο σκοπός αλλά το εργαλείο. Ο σκοπός είναι οι επενδύσεις και οι θέσεις εργασίας. Εσείς θεωρείτε αυτόματα ότι οι συγχωνεύσεις οδηγούν σε αυτά τα δύο.

Και πάλι ρωτάμε το οικονομικό επιτελείο: Έχουμε μια εταιρεία που προχωρά στην εικονική απορρόφηση μιας ατομικής επιχείρησης ενός ανθρώπου λίγο πριν από τη συνταξιοδότηση, χωρίς καμμία μεταβολή στη δραστηριότητά της. Έχουμε και μια επιχείρηση που θα προβεί σε επενδύσεις και θα πολλαπλασιάσει το προσωπικό της. Με τον ίδιο τρόπο θα πρέπει να εντάξουμε τις δύο αυτές εταιρείες στο βάθος μιας εννιαετίας;

Προφανώς, αυτά τα ζητήματα δεν σας απασχολούν ιδιαίτερα. Εσείς αυτούς που θέλετε να επιδοτήσετε, τους επιδοτήσατε γενναία από την αρχή της θητείας σας. Αναφέρω μόνο δύο παραδείγματα. Όταν μειώσατε τη φορολογία των εταιρειών από 29% σε 22%, μειώσατε παράλληλα και τη φορολογία μερισμάτων από το 10% σε 5%. Ελαφρύνετε, δηλαδή, τα μπόνους στα golden boys. Μέσα στην πανδημία εξασφαλίσατε προνομιακή ρευστότητα με κρατική ενίσχυση για λίγους και προνομιόχους, ενώ για τους υπόλοιπους φέρατε τη λαιμητόμο του πτωχευτικού νόμου.

Άρα, όταν θέλετε να γίνετε ουσιαστικοί και αποτελεσματικοί, το κάνετε μια χαρά.

Εσείς, κύριε Υπουργέ, μέσω του εισηγητή μας σας προκαλέσαμε να δημιουργήσετε έναν μηχανισμό παρακολούθησης για την καταγραφή των επιχειρήσεων που θα αξιοποιήσουν τις εν λόγω διατάξεις και να προσδιορίσετε σχετικούς ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες για την κλαδική και χωρική κατανομή των συνεργασιών και των μετασχηματισμών. Με αυτόν τον τρόπο η πολιτεία θα έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα του μέτρου και να επέμβει, εάν διαπιστώσει στρεβλώσεις μετά από την αρχική εφαρμογή του.

Εσείς απαντήσατε ότι αντί για αυτά, θα υπάρξει σε τρία χρόνια μία μελέτη, δηλαδή, όταν εσείς, πλέον, δεν θα είστε πια Κυβέρνηση. Μα καλά, στο ψηφιακό κράτος που διαφημίζετε δεν μπορεί να έχετε μια τροφοδότηση δεδομένων από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, χωρίς προσωπικά, βέβαια, δεδομένα;

Συζητάμε, ουσιαστικά, για ένα πεδίο όπου θα πρέπει να συμπληρώσουν ούτως ή άλλως στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος. Γιατί δεν το κάνετε, ώστε σε τρεις μήνες από τώρα -και όχι σε τρία χρόνια- να δούμε πού υπάρχει ενδιαφέρον και προοπτική για συνεργασίες; Γιατί το αποφεύγετε, αφού είστε τόσο σίγουροι για την αποτελεσματικότητα του μέτρου σας;

Για εμάς οι συμπράξεις και οι συνεργασίες με βιώσιμο τρόπο είναι βασικό συστατικό όλων των προγραμματικών κειμένων της παράταξής μας από το 2016, όταν η αείμνηστη Φώφη Γεννηματά από την 81η ΔΕΘ είχε προβάλει την ανάγκη για ενίσχυση των επιχειρηματικών συστάδων, καθώς και νέων μορφών συνεργασιών, δικτυώσεων και συγχωνεύσεων. Οι θέσεις μας εμπλουτίστηκαν και εξειδικεύτηκαν σε όλα τα επόμενα προγράμματά μας, καθώς και στο πρόσφατο συνέδριό μας, το οποίο παρουσιάστηκε στο συνέδριο από τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ και του Κινήματος Αλλαγής Νίκο Ανδρουλάκη.

Εσείς, μετά από τρία χρόνια διακυβέρνησης, δεν καταφέρατε να φέρετε τίποτε άλλο, παρά μόνο οριζόντιες φοροαπαλλαγές.

Κύριοι της Κυβέρνησης, έχουμε εντελώς διαφορετική φιλοσοφία για το νέο παραγωγικό μοντέλο της χώρας. Εδώ είναι η μεγάλη διαχωριστική γραμμή που έχουμε εμείς, το Κίνημα Αλλαγής, με τη Νέα Δημοκρατία.

Για όλους αυτούς τους λόγους δεν μπορούμε να προσυπογράψουμε ένα νομοσχέδιο που είναι το ίδιο προχειρογραμμένο και αποσπασματικό, όπως όλα σχεδόν τα νομοσχέδιά σας, τα οποία παρουσιάζετε ως δήθεν μεγάλες μεταρρυθμίσεις. Με αυτές τις πολιτικές σας επιλογές θέλετε να μας οδηγήσετε στην κανονικότητα, κατά εσάς, που θέλω να σας υπενθυμίσω ότι αυτή η κανονικότητα σας, όταν διακυβέρνησε τον τόπο το 2004 με το 2009, μας οδήγησε στην πτώχευση.

Γι' αυτό εμείς επιμένουμε ότι αν δεν αλλάξουμε το παραγωγικό μοντέλο, δεν θα ενισχύσουμε μια πραγματική ανάπτυξη στη χώρα και δυστυχώς, σε σύντομο χρονικό διάστημα θα είμαστε πάλι ανάξιοι απέναντι στον ελληνικό λαό, αλλά με δικές σας επιλογές. Αυτό θα το δείτε και στην κάλπη.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ ευχαριστώ, κυρία Αντωνίου.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Διονύσιος Σταμενίτης από τη Νέα Δημοκρατία.

Εν τω μεταξύ έχω την τιμή, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να σας αναφέρω ότι με επιστολή του και αίτημα προς τον Πρόεδρο της Βουλής ο συνάδελφός Βουλευτής Χανίων της Νέας Δημοκρατίας και Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων κ. Βασίλειος Διγαλάκης ζητεί να του χορηγηθεί άδεια απουσίας από 26 Μαΐου έως 2 Ιουνίου για μετάβαση στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Συνεπώς, η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Κύριε Σταμενίτη, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, ξέρετε, ο φόρος που μειώθηκε 22% και το μέρισμα 5% στις εταιρείες δεν αφορά μόνο τις μεγάλες ανώνυμες εταιρείες. Αφορά και τις ΟΕ, τις ΕΠΕ, τις ΙΚΕ, αφορά εμάς τους μηχανικούς, τους λογιστές, που φύγαμε από τα τέσσερα χρόνια που ταλαιπωρηθήκαμε με τη φορολογική πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ και με το ασφαλιστικό. Το θυμάστε που το ασφαλιστικό ήταν φορολογικό. Αφορά πάρα πολλούς Έλληνες και ευτυχώς, η Κυβέρνηση μείωσε τους φορολογικούς συντελεστές και έτσι, λοιπόν, όλες αυτές οι μικρές επιχειρήσεις ανέπνευσαν. Αυτή είναι η μεγάλη διαφορά μας.

Θα μου επιτρέψετε, όμως, να σταθώ και λίγο προτού ξεκινήσω την ομιλία μου, στα εξαιρετικά νέα που ήρθαν χθες για τη χώρα μας και αφορούν στη 14η έκθεση ενισχυμένης εποπτείας που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Είναι μια ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη, που έρχεται να προστεθεί στην άρση των κεφαλαιακών περιορισμών, την πρόωγη απελευθέρωση από τα δάνεια του ΔΝΤ και τις αναβαθμίσεις των διεθνών οίκων και η οποία μας επιτρέπει να είμαστε αισιόδοξοι ότι ο στόχος ένταξης της πατρίδας μας στην επενδυτική βαθμίδα το 2023 είναι πάρα πολύ κοντά, κλείνοντας έτσι μια πολυετή οικονομική δοκιμασία.

Οι κοινές προσπάθειες πολιτών και πολιτείας αποδίδουν. Οι εποχές των θυσιών και της λιτότητας έχουν παρέλθει. Φαίνεται ότι αυτή η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και ο Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης θέτουν στέρρες βάσεις για ένα δυναμικό περασμά στην επόμενη μέρα.

Σε καμία περίπτωση δεν πανηγυρίζουμε. Διανύουμε σαφώς μια δύσκολη συγκυρία λόγω των «απόνερων» της πανδημίας, αλλά και εξαιτίας της παγκόσμιας ενεργειακής κρίσης, όμως διαπιστώνουμε ότι παρά τις δυσκολίες, έχουμε συνεχώς καλά νέα για τη χώρα και σε επίπεδο οικονομίας και σε επίπεδο εξωτερικής πολιτικής και σε επίπεδο επενδύσεων, όπως και σε επίπεδο εθνικής άμυνας και διεθνών συμμαχιών. Η χώρα προχωρά μπροστά με αυτοπεποίθηση. Η δουλειά αποδίδει. Αυτό είναι κάτι που τα λαμβάνουν πίσω όλοι οι πολίτες χωρίς διαχωρισμούς και εξαιρέσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημερινό σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών έχει ως στόχο την παροχή σημαντικών και καινοτόμων κινήτρων για τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας μέσα από τον μετασχηματισμό πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, αλλά και μέσα από συνεργασίες προσώπων.

Είναι γεγονός ότι στη χώρα μας υπάρχει πλήθος πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων οι οποίες, όμως, δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό και αδυνατούν να ακολουθήσουν τους ρυθμούς με τους οποίους δραστηριοποιούνται στις διεθνείς αγορές οι επιχειρήσεις άλλων χωρών. Αυτό είναι κάτι που συμβαίνει λόγω του μεγέθους και της ικανότητας παραγωγής.

Όπως αναφέρεται και στην αιτιολογική έκθεση του σχεδίου νόμου, σύμφωνα με τις επίσημες μελέτες, όπως αυτή της Τράπεζας της Ελλάδος, το μεσαίο μέγεθος της ελληνικής μικρής και μεσαίας επιχείρησης είναι μικρότερο από το μεσαίο μέγεθος της αντίστοιχης μικρής και μεσαίας επιχείρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ επιπρόσθετα παρατηρείται ότι λόγω της έλλειψης κινήτρων οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις παύουν τη δραστηριότητά τους σε σύντομο χρονικό διάστημα από την ίδρυσή τους.

Προκειμένου, λοιπόν, να αντιστρέψει την υφιστάμενη κατάσταση η ελληνική Κυβέρνηση, που ομολογουμένως από την πρώτη μέρα ανάληψης της διακυβέρνησης της χώρας έχει σταθερά προσανατολισμένο το βλέμμα της στη στήριξη και την ενίσχυση της μικρής και μεσαίας επιχειρηματικότητας, έρχεται να δώσει διεξόδους, να παρέχει κίνητρα, να ανοίξει δρόμους που θα βοηθήσουν τους μικρούς και τους μεσαίους επιχειρηματίες, εφόσον το επιθυμούν, να αναπτυχθούν μέσα από τις συνεργασίες, να γίνουν περισσότερο ανταγωνιστικοί, πιο εξωστρεφείς και πιο παραγωγικοί.

Αρχικά να τονίσουμε ότι τα κίνητρα που προβλέπονται στο υπό συζήτηση σχέδιο νόμου αφορούν –πρώτον– κάθε μορφή μετασχηματισμού, συμπεριλαμβανομένης και της περίπτωσης εισφοράς ατομικής επιχείρησης σε οποιαδήποτε μορφή εταιρείας και –δεύτερον– σε συνεργασίες προσώπων είτε με τη μορφή δεσμευτικών συμβάσεων-συμφωνιών είτε με την από κοινού ίδρυση

νέων εταιρειών.

Συνοπτικά, ο σχεδιασμός της Κυβέρνησης ξεδιπλώνεται στις παρακάτω ρυθμίσεις, όπως αυτές προβλέπονται στο σχέδιο νόμου: Παροχή κινήτρου απαλλαγής 30% από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των φορολογητέων κερδών του συνεργαζόμενου προσώπου της νέας εταιρείας, ωστόσο στις περιπτώσεις που έχουμε συνεργασίες φυσικών προσώπων κατ' επάγγελμα αγροτών, το ποσοστό της προβλεπόμενης απαλλαγής φτάνει το 50%. Σαφώς πρόκειται για κίνητρα που παρέχονται βάσει συγκεκριμένων προϋποθέσεων τόσο ως προς τον κύκλο εργασιών και το μέγεθος των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, αλλά και ως προς το ανώτατο χρονικό διάστημα που χορηγείται η ωφέλεια, αλλά και το ανώτατο όριο συνολικού οφέλους κατά περίπτωση μετασχηματισμού ή συνεργασίας.

Αναφορικά με την περίπτωση μετασχηματισμού επιχείρησης ή εισφοράς ατομικής επιχείρησης, το ανώτατο όριο του φορολογικού οφέλους ορίζεται στο συνολικό ποσό των 500.000 ευρώ για το διάστημα ως εννέα ετών από την ημερομηνία εφαρμογής της απαλλαγής φόρου.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να σταθώ λίγο περισσότερο στις ρυθμίσεις που αφορούν τον αγροτικό κόσμο. Αλήθεια, κύριε Κόκκαλη, θα καταψηφίσετε αυτές τις ευνοϊκές ρυθμίσεις για τους αγρότες;

Ειδικότερα, χορηγείται απαλλαγή 50% από τον φόρο εισοδήματος επί των φορολογητέων κερδών από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα με την προϋπόθεση ότι το 75% των προϊόντων παραγωγής πωλείται στο πλαίσιο συνεργασιών, αφορά επαγγελματίες αγρότες, μέλη αγροτικών συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων όπως ομάδες παραγωγών, αλλά και σε επαγγελματίες αγρότες που συνάπτουν δεσμευτικές συμβάσεις με επιχείρηση-αγοραστή για την απορρόφηση των προϊόντων τους στο πλαίσιο συμβολαιακής γεωργίας.

Οφείλουμε να πούμε ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας εργάζεται συστηματικά για την προώθηση της αγροτικής συνεργασίας στην Ελλάδα προκειμένου να καταφέρουμε να φτάσουμε στον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Δεν υπάρχει αμφιβολία άλλωστε ότι για να πετύχουμε περισσότερο ανταγωνιστικά προϊόντα στις διεθνείς αγορές, πέραν της ποιότητας την οποία εμείς στην Ελλάδα έχουμε, απαιτείται και συνεργασία.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, η περίοδος της πανδημίας δημιούργησε μια σειρά από προβλήματα στον επιχειρηματικό κόσμο. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη μέσα από την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος στήριξης κράτησε όρθιες τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις, ενώ και στη δοκιμασία που μας υποβάλλει η εκδήλωση της παγκόσμιας ενεργειακής κρίσης, η ενίσχυση των επιχειρήσεων βρίσκεται στο επίκεντρο των πολιτικών μας πρωτοβουλιών.

Όμως, όπως σταδιακά αφήνουμε πίσω μας την εποχή της πανδημίας, έτσι είναι βέβαιο ότι θα αφήσουμε πίσω μας και τις αρνητικές συνέπειες της ενεργειακής κρίσης. Γι' αυτό, λοιπόν, ο σχεδιασμός μας και οι παρεμβάσεις μας για την ανάπτυξη ενός νέου οικονομικού μοντέλου και για τη δημιουργία μιας δυναμικής και σταθερής οικονομίας δεν πρέπει να σταματά ποτέ. Άλλωστε, αυτή η Κυβέρνηση, παρά τις εξωγενείς κρίσεις, δεν παρέκκλινε από την εφαρμογή του μεταρρυθμιστικού της προγράμματος που παρουσίασε το 2019 στον ελληνικό λαό.

Σ' αυτό, λοιπόν, το πλαίσιο και αξιοποιώντας τις δυνατότητες που μας παρέχει το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προωθούμε τη συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία της παροχής κινήτρων για την ανάπτυξη επιχειρήσεων μέσω των συνεργασιών και των εταιρικών σχηματισμών που προβλέπονται στο παρόν σχέδιο νόμου, μια μεταρρύθμιση που κατέχει κομβικό ρόλο στο πέρασμα στην επόμενη μέρα και που θα συμβάλει ουσιαστικά στην αλλαγή στη δομή και τη διάρθρωση της ελληνικής οικονομίας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστούμε τον κύριο συνάδελφο.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Τρύφων Αλεξιάδης από τον ΣΥΡΙΖΑ

και αμέσως μετά ο κ. Σάββας Αναστασιάδης από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, κύριε Αλεξιάδη.

ΤΡΥΦΩΝ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ας ξεκινήσω με καλά λόγια για το Υπουργείο Οικονομικών. Ανασχηματισμός μαθαίνω ότι έρχεται. Χρειάζονται τα καλά λόγια.

Ξεκινάω με τα καλά λόγια γιατί σ' αυτό το νομοσχέδιο που μας έφερε το Υπουργείο Οικονομικών υπάρχει και η έκπληξη, υπάρχει έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Το λέω αυτό διότι στο προηγούμενο νομοσχέδιο που ψηφίσαμε για τον ΕΝΦΙΑ –θα επανέλθω σ' αυτό, μην επαναπαυθείτε στα καλά λόγια- δεν είχαμε έκθεση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους. Βεβαίως θα έλθουμε πιο μετά και θα ζητήσουμε στοιχεία και γι' αυτό.

Θέλω να σταθώ στην ομιλία του κ. Σταϊκούρα στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων στις 18 Μαΐου. Θέλω να σταθώ εκεί γιατί η Κυβέρνηση, ευτυχώς για εμάς πολιτικά, έχει ένα τρομερό πρόβλημα πολιτικής αντίφασης. Άλλα λέει η κοινωνία, άλλα λένε στις γειτονιές, άλλα λένε οι πολίτες, άλλα λένε οι ψηφοφόροι της Νέας Δημοκρατίας στις περιοδείες που κάνει ο Αλέξης Τσίπρας, αλλά και εμείς -να μην πω τι λένε γι' αυτό που ψήφισαν και γι' αυτό που τραβάνε ιδιαίτερα αυτοί στους οποίους έρχονται οι λογαριασμοί της ΔΕΗ- και άλλα εκπέμπει εδώ το οικονομικό σας επιτελείο. Αυτό είναι πολύ καλό πολιτικά για εμάς, αλλά είναι προβληματικό για τον πολιτικό διάλογο και κυρίως για την ουσία της οικονομικής πολιτικής.

Είπε ο Υπουργός Οικονομικών προχθές στην επιτροπή για στατιστικά στοιχεία και για τις επιδόσεις της Ελλάδας. Είπε πάρα πολλά πράγματα, προσπαθώντας να ωραιοποιήσει την εικόνα.

Διαβάξω δελτίο Τύπου του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών που λέει: «Το 57% των μελών του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών που έχουν υποχρεώσεις σε καθυστέρηση, δεν θα καταφέρουν να τις αποπληρώσουν τους επόμενους μήνες». Πώς ταιριάζει το ένα με το άλλο; Τι κάνετε γι' αυτό; Πολύ σωστά λέει το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών: «Τέλος, φαίνεται και η αγωνία για την επόμενη μέρα», γιατί αυτό ακριβώς θεωρούμε ότι πρέπει η πολιτεία να δημιουργήσει, ένα πλέγμα προστασίας της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας, ώστε να υπάρξει ρεαλιστική πρόταση βιωσιμότητας γι' αυτές τις επιχειρήσεις που αποτελούν και τη «ραχοκοκαλιά» της οικονομίας μας.

Τι κάνετε, λοιπόν, γι' αυτό; Τίποτα. Προπαγάνδα, μεγάλα λόγια, συνέδρια στο εξωτερικό, από εδώ και από εκεί. Τι κάνετε, όμως, γι' αυτό που αντιμετωπίζουν οι πολίτες;

Δεν είναι μόνο αυτό το πρόβλημα. Έρχεται ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών -ίσως με μια αίσθηση χιούμορ- και λέει: «Αντιλαμβάνομαστε συνεπώς όλοι ότι είναι απαραίτητη η δημιουργία ενός σύγχρονου, ενός σταθερού θεσμικού πλαισίου». Το λέει αυτό ο Υπουργός Οικονομικών. Δεν είναι προσωπικό το ζήτημα. Τον ξέρω χρόνια τον Χρήστο Σταϊκούρα και να είμαστε καλά, θα είμαστε επί πολλά χρόνια σε διαφορετικά πολιτικά στρατόπεδα. Επίσης γνωρίζω και τον κ. Βεσυρόπουλο και τον κ. Σκυλακάκη. Όμως, μιλάει για σύγχρονο και σταθερό θεσμικό πλαίσιο, όταν με την τροπολογία που φέρνετε σήμερα για τον ΕΝΦΙΑ έχετε αλλάξει από τον Ιούλιο του 2019 πενήντα δύο φορές το φορολογικό σύστημα της χώρας.

Δεν μπορείτε να κάνετε έναν προγραμματισμό εσείς οι «άριστοι», οι «ικανοί», το «επιτελικό κράτος», τα «βαριά βιογραφικά» και να κάνετε αυτό που λέει ο Υπουργός Οικονομικών, τη δημιουργία ενός σύγχρονου, ενός σταθερού θεσμικού πλαισίου; Πού είναι το σταθερό θεσμικό πλαίσιο, όταν αλλάζετε συνεχώς με τροπολογίες το φορολογικό σύστημα της χώρας; Εκτός αν αυτό είναι ένα κίνητρο προσέλκυσης επενδύσεων, διότι ακόμα και τους πιο συντηρητικούς δημοσιογράφους να διαβάσετε ή τους οικονομικούς κύκλους, λένε ότι το να υπάρχει σταθερότητα στο φορολογικό σύστημα είναι αναγκαία προϋπόθεση για να έχουμε επενδύσεις.

Μιας, όμως και είμαστε σε αυτό το σημείο, κύριε Αναπληρωτή Υπουργέ Οικονομικών, παράκληση, στην ομιλία σας φωτίστε μας λίγο, γιατί όσο και αν διάβασα την ομιλία του κ. Σταϊκούρα, δεν έχω καταλάβει. Πόσο είναι το αποθεματικό; Ενημερώστε μας πόσο είναι το αποθεματικό της χώρας, να ησυχάσουμε και εμείς.

Αληθεύουν αυτά που λένε ότι έχει κατέβει; Έχει ανέβει πολύ; Είναι 40 δισεκατομμύρια ευρώ, 41 δισεκατομμύρια ευρώ, 42 δισεκατομμύρια ευρώ; Ενημερώστε μας στην ομιλία σας!

Και βεβαίως, εγώ θα ξαναθέσω το ερώτημα, μάλλον θα κάνετε πως δεν το ακούσατε, εγώ θα καταθέσω το ερώτημα, επειδή μαθαίνω ανησυχητικά πράγματα από τις εφορίες: Πόσες κατασχέσεις από τραπεζικούς λογαριασμούς έκανε το δημόσιο, Υπουργείο Οικονομικών και Υπουργείο Εργασίας, το 2021; Πόσες κατασχέσεις από τραπεζικούς λογαριασμούς το 2022; Ποιο το συνολικό ποσό το 2021; Ποιο το συνολικό ποσό το 2022; Αν δεν απαντήσετε, θα αναγκαστώ να κάνω επίκαιρη ερώτηση ή οτιδήποτε άλλο, αλλά γιατί να ταλαιπωριόμαστε; Απαντήστε σε ένα απλό στοιχείο!

Έρχομαι, όμως, αξιοποιώντας τον λίγο χρόνο που υπάρχει, στο μεγάλο θέμα που αφορά τους πολίτες αυτές τις μέρες, τον ΕΝΦΙΑ, όπου έχει διαπιστωθεί η κραυγαλέα ανικανότητα του οικονομικού επιτελείου της Κυβέρνησης. Κραυγαλέα ανικανότητα! Θα καταγραφεί στα φορολογικά χρονικά της χώρας και ο έμπειρος και περί τα φορολογικά κ. Βρούτσης μετά την ομιλία μου φαντάζομαι ότι θα μου θυμίσει αντίστοιχη φορολογική διάταξη ή διαδικασία επί ΣΥΡΙΖΑ. Δηλαδή, τι κάνατε –προσέξτε!– το επιτελικό κράτος, οι ικανοί, εσείς που τα έχετε προγραμματίσει όλα και τα λοιπά;

Στις 23-3, μετά από μεγάλη προετοιμασία, προπαγάνδα –τα δημοσιογραφικά παπαγαλάκια που σας στηρίζουν το τι προπαγάνδα είχαν κάνει και το τι είχαν πει το προηγούμενο χρονικό διάστημα δεν λέγεται!– ψηφίζεται ο νόμος για τον νέο ΕΝΦΙΑ, ο ν.4916. Μετά αναρτάτε τα εκκαθαριστικά του ΕΝΦΙΑ –όχι όλα στις 10-5 και μετά θυμόσατε ότι 11-5 πρέπει να φέρετε μία τροπολογία και κάτι να διορθώσετε από αυτό που είχατε ψηφίσει λίγο καιρό πριν. Και μετά ξαναανακαλύπτετε ότι κάτι άλλο είχατε ξεχάσει. Κρατήσατε, όπως λέει η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» –δεν το λέμε εμείς, η «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» το λέει και αυτό είναι ένα καλό καμπανάκι να το σκεφτείτε και για τον ανασχηματισμό και για τις εκλογές– εκατοντάδες χιλιάδες εκκαθαριστικά στην άκρη και μας φέρνετε τώρα άλλη τροπολογία για να διορθώσετε τον νόμο που ψηφίσατε. Στις 23-3 ο νόμος, στις 11-5 η πρώτη τροπολογία, τώρα η δεύτερη τροπολογία. Συγχαρητήρια για το επιτελικό κράτος!

Και κάποια στιγμή, κύριε Υπουργέ –τελειώνω με αυτό και άλλη μια κουβέντα– εδώ μην φοβάστε! Έχει αποκαλυφθεί πλέον. Δώστε στη δημοσιότητα το τι ακριβώς έχει γίνει. Αυτά τα 360 εκατομμύρια ευρώ που δώσατε –που λέγατε μείωση στον ΕΝΦΙΑ– πόση μείωση είναι σε κλίμακα εισοδήματος; Για να ξέρουμε και εμείς και να εκθέσετε πολιτικά και τον Αλεξιάδη που το ζητάει συνέχεια.

Κλείνω με μια κουβέντα σε σχέση με το Κίνημα Αλλαγής. Άκουσα με προσοχή –πάντα το κάνω– και με πολιτικό σεβασμό ειδικά στο πρόσωπο του Κώστα Σκανδαλίδη, αλλά θα ήθελα πραγματικά να ξέρω αν αυτά που ακούστηκαν στο συνέδριο κόμματος για απόπατο, για βυτιοφόρο και για το τι γίνεται σε ένα κόμμα όταν τελειώνει το τυρί τα χειροκρότησε ή όχι ο ίδιος προσωπικά και η ηγεσία του κόμματος, διότι είναι το καλύτερο επιχείρημα για όσους θέλουν να μας παραμυθιάσουν –κατά το κοινώς λεγόμενο– για ανανέωση, για φρέσκα πρόσωπα και για καινούργιο πολιτικό λόγο. Παλιατζούρες του χειρίστου είδους!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κύριε Αλεξιάδη.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Σάββας Αναστασιάδης και αμέσως μετά τον λόγο ζήτησε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Γιάννης Βρούτσης. Μετά τον κ. Βρούτση θα μιλήσει ο κ. Δημοσάκης Αναστάσιος.

Ορίστε, κύριε Αναστασιάδη, έχετε τον λόγο.

ΣΑΒΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Μας κάνετε πολύ καλό, κύριε συνάδελφε, κύριε Αλεξιάδη, να μας θυμίζετε τις πενήντα δύο φορολογικές παρεμβάσεις που έχουμε κάνει ως Κυβέρνηση, αλλά πάντα με μειώσεις της φορολογίας, για να υπάρχει μία αντιπαραβολή με τον αντίστοιχο αριθμό φορολογικών παρεμβάσεων που κάνατε εσείς, πάντα με

αύξηση της φορολογίας και εις βάρος της κοινωνίας. Είναι καλό για μας αυτό και μας διαφημίζει, βέβαια, την πολιτική.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τον Ιούλιο του 2019 που ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, από την πρώτη στιγμή έχει θέσει ως στόχο να πάρει τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε να διευκολύνει την ανάπτυξη στη χώρα, δηλαδή έχει θεσπίσει μεταρρυθμίσεις. Πήρε μέτρα για φορολογικά κίνητρα στις επιχειρήσεις, πήρε μέτρα για οικονομικά κίνητρα στις επιχειρήσεις και πήρε μέτρα, βεβαίως, για μείωση της φορολογίας και των ασφαλιστικών εισφορών στο σύνολο της κοινωνίας. Αυτά είναι μερικά από τα μέτρα που στηρίζουν τις επιχειρήσεις και την κοινωνία.

Η Κυβέρνηση κινήθηκε σταθερά, συστηματικά και μεθοδικά σε ένα διεθνές περιβάλλον οικονομικής και γεωπολιτικής αστάθειας για τη δημιουργία μίας οικονομίας εξωστρέφειας, μίας οικονομίας ανταγωνιστικής, μίας οικονομίας που θα επιτρέπει σε όλες τις επιχειρήσεις να αναπτυχθούν και να προκόψουν.

Γι' αυτό θέσαμε ως προτεραιότητα από την πρώτη στιγμή να δημιουργήσουμε μία δομή, μία κρατική δομή, όπου το κράτος δεν θα είναι εμπόδιο στις επιχειρήσεις, σε κάθε συμπόλητή μας που θέλει να ανοίξει και να λειτουργήσει μία επιχείρηση. Αντίθετα, θα τον ενθαρρύνει να αναπτύξει την επένδυσή του, να βελτιώσει την παραγωγικότητα της επιχείρησής του και να δημιουργήσει έτσι νέες θέσεις εργασίας.

Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών που συζητάμε σήμερα και καλούμαστε να ψηφίσουμε έχει ως στόχο να βελτιώσει ακόμη περισσότερο τις συνθήκες του επιχειρείν και κατ'επέκταση το οικονομικό κλίμα στη χώρα μας σε ένα σύγχρονο πλαίσιο της παγκόσμιας οικονομίας. Έρχεται να θεραπεύσει μία καίρια, μία σημαντική αδυναμία που αφορά στη δυνατότητα προσαρμογής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων –ιδίως των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων– στις αυξημένες απαιτήσεις των καιρών μπροστά στην αυξημένη ανταγωνιστικότητα που επιβάλλει μία παγκόσμια οικονομία χωρίς σύνορα.

Όλοι γνωρίζουμε ότι η Ελλάδα έχει την υψηλότερη πυκνότητα μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της οικονομίας μας, που ερμηνεύεται σε μεγάλο βαθμό, αν ανατρέξει κάποιος στις ιστορικές ρίζες της επιχειρηματικότητας στη χώρα μας. Είναι, όμως, πρόβλημα σε μία οικονομία που δημιουργεί κίνητρα στις επιχειρήσεις να αναπτυχθούν και να αντέξουν στον σύγχρονο ανταγωνισμό.

Ο κατακερματισμός αυτός της οικονομίας, οι μικρές και πολύ μικρές μονάδες, συχνά επιχειρήσεις αυτοαπασχολούμενων ή με ελάχιστο ή και καθόλου αριθμό απασχολούμενων, είναι ένα σοβαρό πρόβλημα για την οικονομία, διαρθρωτικό πρόβλημα για την οικονομία. Γι' αυτό και χαρακτηρίζεται και ως η αχίλλειος πτέρνα της οικονομίας και της ελληνικής επιχειρηματικότητας. Και αυτό γιατί παρά την ευελιξία που θεωρητικά μπορεί να έχει μία μικρή επιχείρηση δεν μπορεί να αντέξει στον ανταγωνισμό. Και γι' αυτό αυτές οι επιχειρήσεις υστερούν και σε απόδοση.

Στο διάστημα της κρίσης φάνηκε ότι αυτές οι επιχειρήσεις δεν επέδειξαν την ανάλογη προσαρμοστικότητα, ώστε να αντέξουν στις συνθήκες της κρίσης και πολλές από αυτές, δυστυχώς, δεν άντεξαν και έκλεισαν.

Όπως αναφέρει και η αιτιολογική έκθεση, παρατηρείται συχνά το φαινόμενο της λεγόμενης «νηπιακής θνησιμότητας», δηλαδή μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις με πολύ μικρό χρόνο λειτουργίας δεν μπορούν να αντέξουν στις σύγχρονες συνθήκες και αναγκάζονται να σταματήσουν τη δραστηριότητά τους μέσα σε λίγο διάστημα λειτουργίας. Αυτό που μπορεί να ανακόψει αυτή την κατάσταση και να φανεί και σωτήριο είναι οι συνενώσεις και οι συγχωνεύσεις.

Κυρίες και κύριοι, οι πολιτικές ανάπτυξης που εφαρμόζουμε και που εφαρμόζει μία κοινωνία, μία κυβέρνηση, θα πρέπει να μετασχηματίζονται και σε απόδοση. Με αυτό το νομοσχέδιο δίνουμε μια σειρά από γενναία φορολογικά κίνητρα. Είναι κίνητρα που δημιουργούν γόνιμο έδαφος για συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων, ιδίως των μικρών και των πολύ μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, είτε μέσω της συμμετοχής τους σε έναν εταιρικό μετασχηματισμό είτε μέσω της σύναψης σχέσεων συνεργασίας ή τις από κοινού ίδρυσης νέων νομικών προσώπων ή οντοτήτων.

Θα σταθώ ιδιαίτερα στην ευεργετική ρύθμιση της απαλλαγής για έως και εννέα φορολογικά έτη κατά 30% με ένα σημαντικό ποσοστό από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των κερδών στην περίπτωση μετασχηματισμού των επιχειρήσεων, συνεργασίας προσώπων, μετατροπής ή συνένωσης ατομικών επιχειρήσεων, όπως προβλέπονται στα άρθρα 3, 4 και 5.

Σαφώς ευεργετική είναι και η ρύθμιση για τους αγρότες με την αντίστοιχη απαλλαγή φόρου εισοδήματος να επεκτείνεται στο 50%. Η μείωση αυτή χορηγείται σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, μέλη συλλογικών σχημάτων, δηλαδή συνεταιρισμών και ομάδων παραγωγών ή και σχημάτων υπό την ομπρέλα της συμβολαιακής γεωργίας, μιας από τις σημαντικότερες τάσεις της σύγχρονης αγροτικής παραγωγής. Αυτό μεταφράζεται ως ένα ισχυρό κίνητρο για την ανάπτυξη συνεργασιών στον αγροτικό τομέα σε μία εξαιρετικά δύσκολη οικονομική συγκυρία για τους Έλληνες παραγωγούς, λόγω της αύξησης του ενεργειακού κόστους, των τιμών των λιπασμάτων και των αγροτικών εφοδίων συνολικά. (Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Προς τη σωστή κατεύθυνση είναι και η ρύθμιση για την απαλλαγή της νέας επιχείρησης από την καταβολή φόρου εισοδήματος που προκύπτει από την υπεραξία μεταβίβασης στοιχείων του ενεργητικού τους σε τρίτο, όπως και η κατάργηση του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου. Επιπλέον, εκτιμώ ότι θα δώσει ανάσα στις εταιρείες η δυνατότητα μεταφοράς των ζημιών των μετασχηματισμένων επιχειρήσεων στον ισολογισμό της νέας επιχείρησης και η δυνατότητα για τον φορολογικό συμψηφισμό τους με τα κέρδη της νέας επιχείρησης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας από την πρώτη στιγμή δεν έχει πάψει να κρατά τη χώρα στην πορεία της ανάπτυξης σε δύσκολους καιρούς, εν μέσω αλυσίδων κρίσεων στον παγκόσμιο χάρτη, σε ένα περιβάλλον όπου τον πρώτο λόγο έχουν οι οικονομικές και γεωπολιτικές αβεβαιότητες, με κυρίαρχο το ενεργειακό πρόβλημα και τις πληθωριστικές τάσεις. Η Κυβέρνηση δεν έχει πάψει να κινητοποιεί τους τομείς της επιχειρηματικής δραστηριότητας, των επενδύσεων, της εξωστρέφειας και, φυσικά, της τόνωσης της απασχόλησης.

Αυτό είναι και το νόημα και η στόχευση των μέτρων που περιλαμβάνει το σημερινό νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών. Οι ελληνικές εταιρείες πρέπει όχι μόνο να αντέξουν αλλά και να αναπτυχθούν, να ανακτήσουν την εμπιστοσύνη, να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες και να επενδύσουν. Πρέπει να λάβουν υπ' όψιν τους τις διεθνείς εξελίξεις και να ανανεώσουν γρήγορα και αποφασιστικά τις στρατηγικές τους, να προχωρήσουν ενωμένες και ισχυρές, να χρησιμοποιήσουν τις συγχωνεύσεις και τις εξαγωγές ως μοχλό για γρήγορες και διαρκείς βελτιώσεις στη λειτουργία και την παραγωγικότητά τους. Αυτή η στόχευση, άλλωστε, συμβαδίζει και με τον σκοπό των ασφαλιστικών και κοινωνικών μέτρων που έχουμε λάβει το τελευταίο διάστημα, προκειμένου να καταστήσουμε δυνατή την άρση των εμποδίων στις προσλήψεις, διασφαλίζοντας παράλληλα την επαγγελματική πορεία των εργαζομένων.

Η Ελλάδα βρίσκεται σήμερα σε μία δυναμική πορεία ανάπτυξης και όπως φαίνεται και όπως αποδείχθηκε, τίποτε δεν μπορεί να την ανακόψει. Μιλάμε για μία Ελλάδα εξωστρεφή, με ανταγωνιστικό προφίλ, με επιχειρήσεις που εξελίσσονται και προκόβουν χωρίς κρατική υποστήριξη. Θα συνεχίσουμε να τολμάμε και να καινοτομούμε, να αντιμετωπίζουμε τα νέα προβλήματα με νέες λύσεις, γιατί αυτές οι μεταρρυθμίσεις επιχειρούνται αυτό το διάστημα από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και του Κυριάκου Μητσοτάκη για να προετοιμάσουν το μέλλον της χώρας, για να προετοιμάσουν το μέλλον των νέων της χώρας μας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ, κύριε Αναστασιάδη.

Με συγχωρείτε, κύριε Βρούτση, θα ήθελα να σας πω κάτι, επειδή σας είχα αναγγείλει. Μας ειδοποίησαν τώρα ότι συνδέθηκε από τις Βρυξέλλες ο Υπουργός Οικονομικών και επειδή είναι λίγο βιαστικό το θέμα, θα ήθελα να τον ρωτήσω αν είναι έτοιμος να μιλήσει.

Κυρίες Σταϊκούρα, είστε έτοιμος; Ακουγόμαστε;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Είμαι πατέτομος, κύριε Πρόεδρε. Ακούγεστε μια χαρά, ελπίζω το ίδιο κι εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Σας ακούμε μια χαρά.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ (Υπουργός Οικονομικών): Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ζητώ συγγνώμη από τους συναδέλφους και για τη μη φυσική μου παρουσία, καθώς επίσης και για την έκτακτη συμμετοχή σε αυτή τη συνεδρίαση σε αυτή τη χρονική στιγμή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου συνιστά μια πραγματική μεταρρύθμιση -και ξέρετε ότι σπάνια χρησιμοποιώ τέτοιους όρους- μια μεταρρύθμιση ενταγμένη στο Εθνικό Σχέδιο του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, μια σημαντική μεταρρύθμιση για την τόνωση της υγιούς επιχειρηματικότητας, την επίτευξη υψηλής και διατηρήσιμης μεγέθυνσης, τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και την τόνωση της κοινωνικής συνοχής.

Θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών και τον Υφυπουργό Οικονομικών για την εξαιρετική συνεργασία και ουσιαστικά την αντιμετώπιση πολλών προβλημάτων της πραγματικής οικονομίας.

Αυτή η μεταρρύθμιση έρχεται να προστεθεί στη μακρά λίστα φορολογικών μέτρων, μέτρων φορολογικής πολιτικής που έχει λάβει η σημερινή Κυβέρνηση στην κατεύθυνση ενίσχυσης και τόνωσης της επιχειρηματικότητας, μεταξύ άλλων μέσω μειώσεων φόρων και ασφαλιστικών εισφορών αλλά και θέσπισης κινήτρων για την ανάπτυξη νεοφυών επιχειρήσεων, την προώθηση της έρευνας, της καινοτομίας και της ανάπτυξης, την προσέλκυση επενδύσεων, επενδύσεων και φορολογικών κατοίκων του εξωτερικού.

Προς αυτή την κατεύθυνση το νομοσχέδιο, που συζητάμε σήμερα, εισάγει τον θεσμό της συνεργασίας των επιχειρήσεων, βελτιώνει διατάξεις φορολογικών κινήτρων προηγούμενων αναπτυξιακών νόμων, ενισχύει την αγροτική οικονομία και προωθεί τη συνεργασία φυσικών προσώπων, κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, με την emblematicή παρέμβαση της σημαντικής έκπτωσης φόρου εισοδήματος 30% για εννιά χρόνια στη νέα εταιρική σχέση που θα προκύψει από τη συνεργασία ατομικών, πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων που ανέρχεται στο 50% για τους αγρότες.

Αυτή η έκπτωση θα μειώσει σημαντικά -προσέξτε- τον πραγματικό, αποτελεσματικό φορολογικό συντελεστή για τις εν λόγω επιχειρήσεις, για τις οποίες η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει ήδη μειώσει τον ονομαστικό φορολογικό συντελεστή στο 22%, από 29% που ήταν πριν από τρία χρόνια. Έτσι, προάγεται και στηρίζεται η ανάπτυξη των επιχειρήσεων, ενισχύεται η ανθεκτικότητα και η ανταγωνιστικότητα τους, ενθαρρύνονται οι συνεργασίες σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο, με δυναμικό πολλαπλασιαστικό όφελος για τα δημόσια έσοδα και την απασχόληση. Υπενθυμίζω τις τέσσερις λέξεις που ακούσαμε από κοινού οι συνάδελφοι κατά την ακρόαση των φορέων. Πρόκειται για γενναία κίνητρα, για καινοτόμα κίνητρα, για ισχυρά κίνητρα, για σημαντικά κίνητρα. Υπήρξε πλήρης ταύτιση όλων των φορέων ως προς το θετικό πρόσημο του νομοσχεδίου.

Αλήθεια, όμως, ποια προβλήματα επιδιώκει να αντιμετωπίσει η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Οικονομικών με αυτό το σχέδιο νόμου; Ουσιαστικά, αντιμετωπίζει τέσσερα προβλήματα τα οποία όλοι τα αναδεικνύουμε, αλλά πολλές φορές δεν τα ποσοτικοποιούμε. Το πρώτο πρόβλημα είναι το ίδιο το μέγεθος των επιχειρήσεων. Η θέσπιση των προτεινόμενων κινήτρων εκκινεί από τη διαπίστωση ότι το μέσο μέγεθος της ελληνικής μικρής και μεσαίας επιχείρησης με μέσο τζίρο κάτω από 10 εκατομμύρια ευρώ είναι μικρότερο από το μέσο μέγεθος της αντίστοιχης ξένης μικρής και μεσαίας επιχείρησης, γεγονός που συνιστά τροχοπέδη για την αύξηση της παραγωγικότητας της επιχείρησης αλλά και της ανταγωνιστικότητας όλης της οικονομίας.

Δεύτερο πρόβλημα, η χρηματοδότηση, η έλλειψη χρηματοδότησης ή υποχρηματοδότηση αυτών των επιχειρήσεων, σχετικά

περιορισμένη, θα έλεγα, λόγω, μεταξύ άλλων, και αυστηρών τραπεζικών κριτηρίων, τα οποία προϋποθέτουν την ύπαρξη ενός σημαντικού κύκλου εργασιών και κατ' επέκταση αυξημένων κερδών, γεγονός το οποίο μπορεί να επιτευχθεί, μεταξύ άλλων, με την ανάπτυξη και τη μεγέθυνση των επιχειρήσεων, μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τον πιστωτικό κίνδυνο.

Αυτή η δυσκολία πρόσβασης των ελληνικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην απαραίτητη για τη βιωσιμότητά τους ανισότητα επιβεβαιώνεται και στην εξαμηνιαία έκθεση που εκπόνησε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και καλύπτει την περίοδο Απρίλιος - Σεπτέμβριος του 2021.

Τι βλέπουμε με αυτή τη μελέτη;

Το ποσοστό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα, που δηλώνει ότι θα επιθυμούσε υψηλότερο δανεισμό υπερβαίνει κατά 17% το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ότι ο δανεισμός είναι επαρκής. Η διαφορά αυτή είναι η υψηλότερη στην Ευρώπη, με τον μέσο όρο να διαμορφώνεται μόλις στο 2%.

Το ποσοστό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα που δηλώνει ότι θα επιθυμούσε πιο διευρυμένες γραμμές δανεισμού, υπερβαίνει κατά 22% το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν ότι οι γραμμές δανεισμού είναι επαρκείς, ποσοστό πολύ υψηλότερο από αυτό της Ευρώπης που είναι 4%.

Τέλος, η Ελλάδα καταγράφει την υψηλότερη τιμή στον δείκτη χρηματοδοτικού κενού, ο οποίος μετράει τη διαφορά μεταξύ της ζήτησης για νέα δάνεια και της προσφοράς τους από τις τράπεζες.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τα στοιχεία της EUROSTAT αναφορικά με τον δανεισμό των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων, η Ελλάδα παρουσιάζει χαμηλότερη καθαρή ροή χρηματοδότησης από τον μέσο όρο της Ευρώπης κατά την περίοδο 2011 - 2019 και αρνητική ροή χρηματοδότησης κατά τα έτη 2011 - 2017. Αντιθέτως, τα στοιχεία για το 2020 δείχνουν μια σαφώς διαφορετική εικόνα η οποία οφείλεται κατά κύριο λόγο στα μέτρα στήριξης που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της πανδημίας και τα οποία οδήγησαν σε υψηλότερο δανεισμό των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, η καθαρή ροή δανεισμού προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις ανήλθε στο 7% του ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2020 έναντι 2,6% στην Ευρώπη.

Άρα το δεύτερο πρόβλημα που προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε, χωρίς να σημαίνει -και θέλω να είμαι πολύ ξεκάθαρος σε αυτό- ότι μόνο σε αυτόν τον λόγο οφείλεται η υποχρηματοδότηση στο τραπεζικό σύστημα, είναι το πρόβλημα του μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων και της συσχέτισης αυτού του μεγέθους με τη χρηματοδότηση αυτών.

Το τρίτο πρόβλημα είναι η παραγωγικότητα αυτών των επιχειρήσεων. Η παραγωγικότητα έχει θετική συσχέτιση με το μέγεθος των επιχειρήσεων. Σύμφωνα πάλι με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της EUROSTAT -για το 2019 βεβαίως- η συνολική παραγωγικότητα της εργασίας στις ελληνικές επιχειρήσεις είναι στην προτελευταία θέση μεταξύ των κρατών-μελών και στη συνολική παραγωγικότητα της εργασίας σε επιχειρήσεις με λιγότερους από δέκα εργαζόμενους έχουμε τη χαμηλότερη πανευρωπαϊκή επίδοση. Άρα, ουσιαστικά, το τρίτο που προσπαθούμε να αντιμετωπίσουμε είναι η χαμηλή παραγωγικότητα.

Το τέταρτο πρόβλημα -αναδείχθηκε και από τους φορείς και πρέπει να είμαστε απολύτως ειλικρινείς εντός και εκτός Κοινοβουλίου- είναι και τα προβλήματα της φοροδιαφυγής. Αναμένουμε με αυτό το σχέδιο νόμου να περιοριστεί το πρόβλημα της φοροδιαφυγής και της αδήλωτης εργασίας -μακροπρόθεσμα βεβαίως-, το οποίο δημιουργεί σήμερα συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού.

Με βάση μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, παρά τη σημαντική μείωση του κενού ΦΠΑ, του VAT gap, στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια το οποίο ανήλθε στο 25,8% το 2019 από 29% το 2018, εξακολουθεί να είναι ένα από τα υψηλότερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τη φορολογητέα βάση και τα φορολογικά έσοδα. Άρα το παρόν σχέδιο νόμου και τα σχετικά κίνητρα θα ισχυροποιήσουν τη μειωτική τάση του κενού ΦΠΑ αφ' ενός ενισχύοντας τη φορολογική συμμόρφωση και αφ' ετέρου απλοποιώντας το θεσμικό πλαίσιο από την πλευ-

ρά της φορολογικής πολιτικής.

Συμπερασματικά, το πρόβλημα νομίζω ότι το αναγνωρίζουν όλοι και ετέθη στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων. Το πρόβλημα έχει τέσσερις πυλώνες: το μέγεθος και τις οικονομίες κλίμακος, τη χρηματοδότηση, την παραγωγικότητα και την ανάγκη περαιτέρω μείωσης της φοροδιαφυγής.

Εμείς ερχόμαστε ως Κυβέρνηση, ως Υπουργείο Οικονομικών, να θεσπίσουμε κίνητρα. Η θέσπιση κινήτρων δεν είναι εύκολη άσκηση. Θα πρέπει να ισορροπήσουμε μεταξύ δύο δυνάμεων, οι οποίες μπορεί να αποδειχθούν αμοιβαίως αντικρουόμενες: από τη μία πλευρά τη στήριξη μικρών επιχειρήσεων και την προώθηση της επιχειρηματικότητας και από την άλλη πλευρά τη διασφάλιση ότι δεν υπάρχει κίνδυνος να τεθούν ορισμένες επιχειρήσεις σε πλεονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστών τους, στρεβλώνοντας τον ίδιο τον ανταγωνισμό. Ουσιαστικά ερχόμαστε και δημιουργούμε ένα σύγχρονο, ένα σταθερό θεσμικό πλαίσιο, προωθώντας και δίνοντας ουσιαστικά κίνητρα στους μετασχηματισμούς και τις συνεργασίες των επιχειρήσεων, οι οποίες με τη σειρά τους θα γίνουν περισσότερο εξωστρεφείς, θα βελτιώσουν την παραγωγικότητά τους, θα μειώσουν τα κόστη παραγωγής και πωλήσεων, θα προσελκύσουν επενδύσεις έρευνας και ανάπτυξης ανθρώπινου κεφαλαίου και θα διευρύνουν τις χρηματοδοτικές προοπτικές τους.

Για τα βασικά χαρακτηριστικά του νομοσχεδίου δεν θα τοποθετηθώ. Τα είπα στην επιτροπή. Είμαι απολύτως βέβαιος ότι ο αγαπητός συνάδελφος Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κ. Σκυλακάκης και ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Βεσυρόπουλος θα τα αναπτύξουν με πληρότητα και σαφήνεια, όπως και η εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας, της κυβερνητικής πλειοψηφίας.

Κλείνω με το εξής: Η Κυβέρνηση ανταποκρίνεται στις προκλήσεις για μια οικονομία ισχυρή, βιώσιμη και ανταγωνιστική. Παρά την αρνητική συγκυρία, με αυξήσεις του κόστους δανεισμού, γεωπολιτικές εντάσεις, υγειονομική και ενεργειακή κρίση και μεγάλη αύξηση του πληθωρισμού, η Ελλάδα λαμβάνει ψήφο εμπιστοσύνης με αλληπάλληλες αναβαθμίσεις ως αποτέλεσμα εργώδους μεταρρυθμιστικής προσπάθειας, καλών δημοσιονομικών επιδόσεων, αποτελεσματικής εκδοτικής στρατηγικής και επαρκών ταμειακών διαθεσίμων. Όπως είπα και στην επιτροπή, όλα αυτά αναγνωρίζονται διεθνώς, όπως είδαμε από το επιτυχημένο ταξίδι του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Το περιεχόμενο του παρόντος νομοσχεδίου θα αποτελέσει ένα ακόμα αποφασιστικό βήμα, ένα συστατικό μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου προς τον μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας.

Τέλος, κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, να σας ενημερώσω ότι ξεκίνησα και συζητάμε σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε επίπεδο Eurogroup χθες και ECOFIN σήμερα, τις νέες εξωγενείς προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν οι ευρωπαϊκές οικονομίες οι οποίες επηρεάζονται σημαντικά από την ενεργειακή κρίση και τη συνεπακόλουθη μεγάλη αύξηση του πληθωρισμού. Γι' αυτό και προωθείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή -και συμφωνήσαμε ουσιαστικά- η επέκταση της δημοσιονομικής ευελιξίας και για το 2023.

Να είμαι, όμως, πολύ ξεκάθαρος σε αυτό, όπως είναι όλη η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών: Η ευελιξία αυτή θα πρέπει να συνοδεύεται από δημοσιονομική υπευθυνότητα, ειδικά για μία χώρα και σε μία χώρα, η οποία ακόμα δεν έχει επενδυτική βαθμίδα. Κινούμαστε επιτυχώς προς αυτήν την κατεύθυνση, αλλά δεν έχουμε ακόμα επενδυτική βαθμίδα. Σε αυτό το περιβάλλον αναγνωρίστηκε χθες και σήμερα ότι η ελληνική οικονομία διαθέτει αντοχές και ισχυρή δυναμική. Αυτό επιβεβαιώνεται και από την 14^η έκθεση ενισχυμένης εποπτείας που δημοσιοποιήθηκε χθες. Να σας θυμίσω ότι η ελληνική οικονομία εκτιμάται ότι θα παρουσιάσει ισχυρό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης το 2022, πολύ υψηλότερο από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο, από τους υψηλότερους σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι επενδύσεις θα ανέλθουν στο υψηλότερο ευρωπαϊκό επίπεδο και το 2022 και το 2023 θα έχουμε τις καλύτερες επιδόσεις μεταξύ όλων των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι εξαγωγές έχουν διπλασιαστεί την τελευταία τετραετία και η ανεργία έχει παρουσιάσει τη μεγαλύτερη συρρίκνωση σε ευρωπαϊκό επίπεδο, παρά τις διαδοχικές κρίσεις,

και θα συνεχίσει να συρρικνώνεται.

Έτσι δρομολογείται η έξοδος της χώρας από το καθεστώς της ενισχυμένης εποπτείας, όντας η μόνη ευρωπαϊκή χώρα σε αυτό το καθεστώς από το 2018. Πότε δρομολογείται αυτό; Σε λίγους μήνες, αυτό το καλοκαίρι.

Αυτή η εξέλιξη μαζί με την άρση των κεφαλαιακών περιορισμών το 2019 και την πρόωγη εξόφληση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου την τελευταία τριετία, όλα αυτά, αποτέλεσμα της ασκούμενης από την Κυβέρνηση οικονομικής πολιτικής, αποδεικνύουν ότι η Ελλάδα επιστρέφει στην ευρωπαϊκή κανονικότητα. Επιστρέφει μετά από μια δεκαετία διαδοχικών κρίσεων, με δυναμισμό, υπευθυνότητα και αυτοπεποίθηση.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Κύριε Υπουργέ, και εγώ σας ευχαριστώ. Και, βέβαια, καλή επιτυχία στις εργασίες για τη χώρα μας. Να πάνε όλα καλά!

Τον λόγο έχει τώρα ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Βρούτσης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Επί της διαδικασίας θα ήθελα να πω κάτι, κύριε Πρόεδρε.

Επειδή είχα ζητήσει τον λόγο μη γνωρίζοντας ότι θα μιλήσει ο Υπουργός Οικονομικών και μίλησε τώρα ο Υπουργός Οικονομικών και τον διαδέχομαι εγώ, μήπως θα ήθελε να μιλήσει ο κ. Τσακαλώτος απαντώντας -δεοντολογικά το λέω- και να ακολουθήσω εγώ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Αν θέλει ο κ. Τσακαλώτος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Ας μιλήσει ο κ. Τσακαλώτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Είχε ζητήσει και τον λόγο από πριν ο κ. Τσακαλώτος. Βεβαίως, να μιλήσει. Κανένα πρόβλημα.

Τον λόγο, λοιπόν, έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ κ. Ευκλείδης Τσακαλώτος.

ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δίνεται και η ευκαιρία στον κ. Βρούτση να «διορθώσει» τις όποιες ιδεολογικές μου παρατυπίες, μετά από την ομιλία μου!

Πρόκειται για νομοσχέδιο που λέει ότι το βασικό πρόβλημα είναι το μέγεθος των επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Αυτό είναι το βασικό *raison d'être* αυτού του νομοσχεδίου. Για το αν είναι πρόβλημα ή όχι, θα επανέλθω. Έκανε και μια αναφορά ο κ. Δελής. Επιτρέψτε μου όμως να αρχίσω με μια ιστορική αναδρομή, γιατί αν αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα θα πρέπει να ξέρουμε ή να έχουμε μια ανάλυση για το γιατί φτάσαμε σε ένα σημείο να έχουμε πολύ μικρές επιχειρήσεις σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Αρχίζω με την εμπειρία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας που, προφανώς, ήταν μια αυταρχική αυτοκρατορία, αλλά το βασικό της στοιχείο -γιατί αυταρχισμός υπήρχε και στον Μεσαίωνα και αργότερα, σε πάρα πολλές περιοχές του κόσμου- ήταν η αυθαιρεσία. Δηλαδή ήταν ένα πλαίσιο όπου δεν υπήρχαν κανόνες ή οι κανόνες μπορεί να άλλαζαν ή οι κανόνες θα μπορούσαν να έχουν μεσολάβηση από πελατειακές σχέσεις. Και τι κάνεις όταν δεν έχεις αυτό το σταθερό πλαίσιο; Το πρώτο είναι ότι επενδύεις σε συγκεκριμένα κεφάλαια, άρα δεν είναι τυχαίο ότι στην Ελλάδα τα μεγάλα κεφάλαια ήταν ναυτιλιακά, τραπεζικά, εμπορικά -γιατί αυτό δεν στηρίζεται στη γη και άρα δεν μπορούν να στο αρπάξουν, να το πω έτσι λαϊκά- και όχι σε επιχειρήσεις της βιομηχανίας, σε εργοστάσια.

Αυτή είναι η αρχή για το γιατί είχαμε τέτοιου είδους κεφάλαια να κυριαρχούν στην Ελλάδα, αλλά και για τις μικρές επιχειρήσεις. Γιατί; Γιατί η άλλη μεριά του ίδιου νομίσματος, της αυθαιρεσίας, της έλλειψης κανόνων, είναι ότι δεν υπάρχει εμπιστοσύνη. Και πού υπάρχει εμπιστοσύνη στην ελληνική κοινωνία από την εποχή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας; Στην οικογένεια και στους φίλους. Άρα ήταν πολύ δύσκολο να μεγαλώσουν επιχειρήσεις, ακριβώς επειδή στην Ελλάδα ήταν ελλειμματικό αυτό που οι οικονομολόγοι ονομάζουν «κοινωνικό κεφάλαιο». Ήταν πολύ δύσκολο να αυξηθεί, να μεγαλώσει μια επιχείρηση ακριβώς γιατί όταν πήγαινες πέρα από την οικογένειά σου -και ίσως τους στενούς σου φίλους-, η συνεργασία γινόταν πάρα πολύ δύσκολη

και ο τρόπος που λύνονταν τα προβλήματα της αυθαιρεσίας ήταν οι πελατειακές σχέσεις. Τις χρειάζονται για να λύσεις ακόμα και προβλήματα εντός του νομικού πλαισίου, των κανόνων του παιχνιδιού. Ακόμα όμως και όταν οι κανόνες άλλαζαν, πάλι εσύ χρειάζονται το «μέσον».

Άρα έχουμε μια εξήγηση, νομίζω, για το γιατί έχουμε αυτό το χαρακτηριστικό στον ελληνικό κοινωνικό μετασχηματισμό, γιατί έχουμε τόσο πολλές μικρές επιχειρήσεις.

Ποιο είναι το αποτέλεσμα αυτού του γεγονότος; Είναι, όπως είπα κι ο κ. Σταϊκούρας λίγο πριν, η χαμηλή παραγωγικότητα. Και πρέπει να τονίσω εδώ ότι η παραγωγικότητα είναι το «κλειδί» μακροπρόθεσμα στην ευημερία ή τουλάχιστον ήταν μέχρι πριν από λίγα χρόνια. Γιατί στην εποχή του νεοφιλελευθερισμού, όπως σας έχω αναλύσει πολλές φορές, ούτε αυτό ισχύει. Αυξάνεται η παραγωγικότητα, αλλά δεν αυξάνονται οι μισθοί. Ελπίζουμε, όμως, ότι δεν θα είμαστε πάντα νεοφιλελεύθεροι και ότι κάποια στιγμή θα επανέλθει η σχέση παραγωγικότητας και ευημερίας. Προσέξτε, η παραγωγικότητα, όχι ο ανταγωνισμός. Είναι άλλο πράγμα ο ανταγωνισμός. Το ότι ο ανταγωνισμός είναι το «κλειδί» για την ευημερία δεν προκύπτει ούτε καν από τη νεοκλασική θεωρία των οικονομικών. Γιατί αν εσύ αυξάνεις την παραγωγικότητα, θα πας καλύτερα, ο λαός σου θα έχει μεγαλύτερη ευημερία, ασχέτως του τι κάνουν οι άλλοι. Απλώς ο ανταγωνισμός είναι ένα ιδεολογικό κατασκεύασμα, το οποίο προσπαθεί να πείσει ότι πρέπει να συγκρατούμε τους μισθούς, να μειώνουμε τους μισθούς, να κρατάμε σταθερούς τους μισθούς. Αλλά όλοι ξέρουμε ότι το βασικό, που είναι η παραγωγικότητα, δεν αυξάνεται μόνο από τη μείωση μισθών ούτε κυρίως -θα έλεγα- από τη μείωση μισθών, αλλά από την τεχνολογία, την οργάνωση της παραγωγής και μια σειρά από ποιοτικά στοιχεία.

Δυστυχώς, έχουμε μια Κυβέρνηση που δεν το έχει καταλάβει αυτό. Δεν έχει καταλάβει τη σύγχρονη οικονομική σκέψη, που λέει ότι έχει πολύ κοντά ποδάρια μια στρατηγική που θέλει να αυξήσει την παραγωγικότητα κρατώντας, συμπιέζοντας τους μισθούς. Και προβλέπω με μεγάλη ευχαρίστηση, κύριε Βρούτση, ότι όταν στις εκλογές θα πάτε στις Κυκλάδες, εσείς κύριε Βεσυρόπουλε, θα πάτε στη Βέροια και ο κ. Σταϊκούρας στη Λαμία, θα εξηγήσετε στους καλούς πολίτες των Κυκλάδων, της Βέροιας και της Λαμίας ότι το μεγάλο άγχος που έχουν για να πληρώσουν το ρεύμα δεν είναι επειδή δεν έχουν υψηλούς μισθούς, δεν είναι διότι δεν έχουν αρκετό διαθέσιμο εισόδημα, αλλά επειδή έχουν μια έλλειψη ολιστικής προσέγγισης των πραγμάτων! Νομίζω ότι θα έχετε πολύ ενδιαφέρουσες συζητήσεις γι' αυτά τα πράγματα!

Πώς αντιδράμε σε αυτό, πώς αντιδράμε στο θέμα των μικρών επιχειρήσεων, της χαμηλής παραγωγικότητας; Η απάντηση του νομοσχεδίου είναι: «μέσω κινήτρων». Δίνουμε κίνητρα για να μπορούν να μεγαλώσουν οι επιχειρήσεις, οι ατομικές επιχειρήσεις, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Είναι μέρος κάποιας στρατηγικής τα κίνητρα για να αντιμετωπίσεις αυτό το πρόβλημα έτσι όπως το έχω αναλύσει; Μπορεί, αν είναι μέρος ενός συνολικού σχεδίου. Και αν είναι μέρος συνολικού σχεδίου, τότε, κύριε Δελή, δεν έχετε δίκιο. Είναι σημαντικό να αυξηθεί η παραγωγικότητα και πριν από τον σοσιαλισμό, γιατί από αυτό θα εξαρτηθεί η ευημερία των εργαζομένων στη χώρα μας.

Όμως αυτό που πρέπει να πούμε είναι ότι χωρίς γενικότερη στρατηγική του τι θες να κάνεις στην παραγωγή και στην κατανομή δεν μπορεί να είναι μια στρατηγική οι γενικές μειώσεις των φόρων. Πρέπει να υπάρχει στόχευση. Πολύ καλά τα είπε ο κ. Σκανδαλίδης ότι πρέπει να υπάρχει μια κλαδική διάσταση, μια περιφερειακή διάσταση, μια διατομεακή που προστατεύει θέσεις εργασίας. Σε σχέση με αυτά που ακούστηκαν από τον κ. Σκανδαλίδη θα έδινα μεγαλύτερη έμφαση εγώ και στην περιβαλλοντολογική διάσταση. Πραγματικά πιστεύετε, με αυτή τη μεγάλη απειλή της κρίσης του κλίματος, ότι μπορούμε να έχουμε μια στρατηγική παραγωγική για το περιβάλλον με γενικευμένες μειώσεις φόρων, χωρίς να είναι κατευθυνόμενες σε συγκεκριμένες δραστηριότητες;

Δηλαδή όλα αυτά που λέω νομίζω ότι θα ίσχυαν πολύ πριν από την κλιματική κρίση ή την κατανόησή μας για την κλιματική κρίση, πόσω μάλλον τώρα που αντιμετωπίζουμε αυτή την κλιματική κρίση. Δεν είναι δυνατόν να πιστεύετε ότι αυτή η απειλή μπορεί

να αντιμετωπιστεί με γενικές μειώσεις φόρων, με γενικά κίνητρα, που δεν κοιτάνε σε μια συγκεκριμένη κατεύθυνση. Δεν θα το αναπτύξω αυτό, γιατί αύριο και μεθαύριο έχουμε το μεγάλο νομοσχέδιο για το κλίμα και άρα θα πρέπει να αναπτύξουμε τις δύο τελειώς διαφορετικές προσεγγίσεις για το πώς αντιμετωπίζεις την κλιματική κρίση.

Πέρα από το περιβάλλον, θα ήθελα να θέσω και μια άλλη διάσταση, αυτή των συνεταυρισμών, είτε είναι αγροτικοί συνεταυρισμοί είτε είναι στους άλλους τομείς της οικονομίας. Όταν έχεις μικρές επιχειρήσεις και έχεις μικρό κλήρο οι συνεταυρισμοί δεν μπορεί να μην είναι μέρος μιας γενικότερης στρατηγικής. Γιατί το λέω αυτό; Διότι βεβαίως καλά λέει το νομοσχέδιο ότι έχουμε πρόβλημα χρηματοδότησης, αλλά δεν έχουμε μόνο πρόβλημα χρηματοδότησης, ακριβώς γιατί έχουμε μικρές επιχειρήσεις. Έχουμε πρόβλημα αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων, που δεν είναι μόνο θέμα χρημάτων και χρηματοδότησης.

Τις διαθέσεις σας τις δείξατε στο πτωχευτικό, που το πτωχευτικό ήταν ένα πολύ σημαντικό νομοσχέδιο νομίζω, που ανακαλύψατε τη βασική σας στρατηγική, που ήταν η ρευστοποίηση. Δεν είχε καν την ιδέα ότι οι επιχειρήσεις δεν χρειάζονται μόνο χρηματοδότηση. Χρειάζονται χρηματοδότηση, αλλά θέλουν βοήθεια, θέλουν βοήθεια για το πώς μπορούν να κάνουν ένα business plan, πώς μπορούν να εξετάσουν το μάρκετινγκ, πώς μπορούν να αυξήσουν την ποιότητα, πώς μπορούν να σχεδιάσουν, πώς μπορούν να συνεργαστούν με άλλες επιχειρήσεις. Αυτό είναι το ζητούμενο αν έχεις μικρές επιχειρήσεις και θες να είναι μεγαλύτερες και να μπορούν να αυξήσουν την παραγωγικότητα σε καινούργια προϊόντα, με καινούργιες μεθόδους.

Αυτό λείπει από το πτωχευτικό και λείπει και από εδώ. Λείπει, δηλαδή, μια συνολική στρατηγική, που θέλουμε να πάει αυτή η οικονομία, τι θέλουμε να παράγει, πώς θέλουμε να καταναλώνουμε. Για το «καταναλώνουμε» θα πω αύριο και μεθαύριο που είναι το κλιματικό. Δεν υπάρχει σχεδιασμός, είναι ξένη λέξη για εσάς. Είναι δυνατόν να αντιμετωπίσουμε ένα τέτοιο πρόβλημα της δομής της ελληνικής οικονομίας χωρίς να έχετε στο μυαλό σας κάποιο σχέδιο του τι θέλουμε να παράγουμε, πώς θέλουμε να το παράγουμε, πού θέλουμε να το παράγουμε; Διότι έψαχα να πω ότι ο κ. Σκανδαλίδης έθεσε και την περιφερειακή διάσταση. Είναι δυνατόν να προχωρήσει η χώρα σε αυτό;

Κι επειδή δεν έχετε σχεδιασμό, γιατί δεν έχετε προτεραιότητες, γιατί δεν σας ενδιαφέρει να έχετε ένα σχέδιο για την ελληνική οικονομία, γιατί θεωρείτε ότι η ελληνική οικονομία θα αποφασιστεί όχι από έναν σχεδιασμό με όλη την κοινωνία, με όλους τους φορείς, με όλα τα κίνηματα, με όλη τη γνώση που υπάρχει διάσπαρτη στην οικονομία, αλλά το αποτέλεσμα από χιλιάδες ατομικές αποφάσεις.

Αυτό είναι που μας έφερε στην κρίση το 2009. Ποτέ δεν σχεδιάστηκε στην Ελλάδα, για παράδειγμα μετά το 2000, πώς αντιμετωπίζουμε το ευρώ και το πρόβλημα που δημιουργήθηκε στο ισοζύγιο πληρωμών. Ποτέ δεν υπήρχε ένα σχέδιο. Όλοι βλέπουμε πως υπάρχει το πρόβλημα. Και όταν δεν σχεδιάζετε είσατε υποχρεωμένοι πάντα να αντιμετωπίζετε και θα αντιμετωπίζετε βραχυπρόθεσμες κρίσεις. Διότι η έλλειψη ενός αναπτυξιακού σχεδίου, η έλλειψη ενός σχεδιασμού για το πώς αντιμετωπίζεις την ανάπτυξη σημαίνει ότι πάντα θα υπάρχουν κρίσεις, πάντα θα μας λέτε ότι είναι εξωγενείς, πάντα ότι δεν φταίτε εσείς, πάντα ότι φταίει κάποιος άλλος.

Αλλά είναι δική σας απόφαση να μην έχετε σχεδιασμό και να πηγαίνουμε από κρίση σε κρίση, ανάλογα με την περίπτωση, και μετά να λέμε στον κόσμο ότι δεν πειράζει που έχετε χαμηλούς μισθούς, δεν πειράζει που δεν μπορείτε να πληρώσετε τη ΔΕΗ. Πρέπει να έχετε ένα ολιστικό σχέδιο.

Εγώ λέω μήπως αντί να έχουν τα άτομα που υποφέρουν σ' αυτή την κοινωνία και προσβλέπουν σε μια διαφορετική κυβέρνηση, συμμαχική κυβέρνηση, με διαφορετικές προβλέψεις και διαφορετικά επίδικα, κάποια στιγμή να έχετε κι εσείς μια ολιστική προσέγγιση. Μήπως το μεγάλο έλλειμμα δεν το έχουν οι πολίτες της Βέροιας, των Κυκλάδων και της Λαμίας, αλλά το μεγάλο πρόβλημα έλλειψης ολιστικής σκέψης το έχετε εσείς;

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Τσακαλώτε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επίκαιρων ερωτήσεων της Τετάρτης 25 Μαΐου 2022.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρα 130 παράγραφοι 2 και 3 και 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 689/17-5-2022 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Λάρισας του Κινήματος Αλλαγής κ. Ευαγγελίας Λιακούλη προς τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, με θέμα: «Αδιαφορία της Κυβέρνησης για τα χρόνια προβλήματα των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων».

2. Η με αριθμό 701/23-5-2022 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού Β' Πειραιώς του ΜέΡΑ25 κ. Φωτεινής Μπακαδήμα προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με θέμα: «Οικονομικές Ατασθαλίες και κακοδιαχείριση στην ΠΝΟ».

Συνεχίζουμε επί του νομοσχεδίου.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Γιάννης Βρούτσης και μετά θα μιλήσει ο κ. Δημοσάκης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, απαντώ ευθέως στον κ. Τσακαλώτο και στα θέματα τα οποία έθεσε ρητορικά εδώ από βήματος Βουλής αλλά και ουσιαστικά. Πρόκειται για ένα αποσπασματικό νομοσχέδιο; Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που φέρνει το Υπουργείο Οικονομικών, η Κυβέρνηση, χωρίς σχέδιο και χωρίς προγραμματισμό; Η απάντηση είναι πως όχι. Πρόκειται για ένα ακόμη νομοσχέδιο μέσα σε ένα συνεκτικό πλαίσιο μιας δέσμης νομοθετικών πρωτοβουλιών που έρχονται να προστεθούν για να βελτιώσουν συνολικά την οικονομία μας.

Υπήρχαν προηγούμενα νομοσχέδια; Βεβαίως. Εδώ τα έχουμε συζητήσει. Είναι η μείωση των φορολογικών συντελεστών για να βελτιώσουμε το φορολογικό περιβάλλον και για τις επιχειρήσεις, να μειώσουμε το φορολογικό βάρος, να δημιουργήσουμε ένα ελκυστικό φορολογικό περιβάλλον για νέες επενδύσεις.

Είναι η μείωση του φόρου μερισμάτων από το 29% στο 22% για τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων, από το 10% στο 5% τον φόρο των μερισμάτων -άλλο ένα κίνητρο.

Είναι η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, δέκα μονάδες συνολικά από το 2013 μέχρι τώρα, οι δύο κυβερνήσεις Σαμαρά - Μητσοτάκη, τώρα 3,9 για την ακρίβεια.

Είναι πρωτοβουλίες τις οποίες πήραμε και αφορούν το ασφαλιστικό, που αλλάξαμε το καθεστώς για ενάμισι εκατομμύριο ελεύθερους επαγγελματίες, επιστήμονες και αγρότες με τις ελεύθερες κατηγορίες, καταργώντας το ασφαλιστικό-φορολογικό περιβάλλον το οποίο υπήρχε με τον προηγούμενο νόμο, τον ονομαζόμενο "νόμο Κατρούγκαλου".

Πολλές στοχευμένες, καλά σχεδιασμένες νομοθετικές πρωτοβουλίες για τη βελτίωση της οικονομίας μας. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Τι επιχειρεί σήμερα η Κυβέρνηση; Άκουσα λίγο πριν τον Υπουργό Οικονομικών κ. Σταϊκούρα να λέει ότι πρόκειται για ένα νομοσχέδιο-μεταρρύθμιση. Συμφωνώ απόλυτα μαζί του και θα εξηγήσω γιατί. Υπάρχει προηγούμενο στη νομοθετική αυτή πρωτοβουλία από την ελληνική πολιτεία; Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει. Υπάρχει ο ν.1297/1972 και ο ν.2166/1993, δύο εμβληματικοί νόμοι οι οποίοι σημειολογικά προσπάθησαν να κάνουν αυτό ακριβώς που και σήμερα επιχειρεί το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης και η Κυβέρνηση συνολικά.

Τι διαπιστώθηκε και το 1972 και το 1993; Διαπιστώθηκε ότι η ελληνική οικονομία, σε ένα περιβάλλον μιας παθογένειας όσον αφορά τις επιχειρήσεις της, υστερούσε σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις σε ζητήματα που αφορούν -ειπώθηκαν και πριν, θα τα επαναλάβω για να γίνω πιο κατανοητός- στο μέγεθός τους, χαμηλός τζίρος, δηλαδή χαμηλά ακαθάριστα έσοδα για τις επιχειρήσεις, μικρές επιχειρήσεις, αυξημένες δαπάνες οικονομίες κλίμακος λόγω του μεγέθους τους, τρίτον, φοροδιαφυγή αυξημένη λόγω του μεγέθους τους και, τέταρτον, μειωμένη δυνατότητα χρηματοδότησης.

Όλο αυτό το πρόβλημα λοιπόν, η παθογένεια, τι δημιουργούσε

ως ανάγκη για να βελτιώσουμε την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα και την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων και συνολικά την ελληνική οικονομία διαμέσου της επιχειρηματικότητας; Έπρεπε να γίνουν συγχωνεύσεις, έπρεπε να γίνουν ενοποιήσεις και συνεργασίες μεταξύ των επιχειρήσεων, όταν διαπιστωμένα στην Ελλάδα το 97,4% των επιχειρήσεων είναι πολύ μικρές.

Άρα, λοιπόν, έχω ένα πραγματικό πρόβλημα. Απαντήθηκε το 1972 και το 1993 με τους αντίστοιχους νόμους; Απάντηση: Όχι.

Εγώ, κύριε Υπουργέ, πραγματικά, θα ήθελα αυτό να καταγραφεί και να γίνει μια στατιστική καταχώριση των επιτευγμάτων των συγκεκριμένων νόμων, όπως και από αυτόν τον νόμο.

Έχει αξία να παρακολουθήσουμε την εξέλιξη της εφαρμογής των νόμων με στοιχεία, γιατί δεν υπάρχει αυτό, κύριε Τρύφωνα Αλεξιάδη, μέχρι σήμερα. Και πρέπει να το παρακολουθήσουμε, γιατί η στόχευση είναι κοινή. Παρ' όλα αυτά που λέτε, ως Αξωματική Αντιπολίτευση, εγώ πιστεύω ότι στο βάθος συμφωνείτε ότι πρέπει να αλλάξει η δομή της επιχειρηματικότητας στη χώρα μας, του μεγέθους των επιχειρήσεων.

Πρέπει, λοιπόν, να καταγράψουμε μέσα από κάθε νόμο -και είναι μια καλή ευκαιρία με αυτή τη φορολογική μεταρρύθμιση που φέρνει το Υπουργείο Οικονομικών- να δούμε τις επιπτώσεις και τις παρεμβάσεις που θα φέρει στη δομή των επιχειρήσεων.

Τι επιχειρεί το νομοσχέδιο και πού στοχεύει; Ξεκάθαρα αυτό το νομοσχέδιο δεν στοχεύει στις μεγάλες επιχειρήσεις. Δεν περιλαμβάνονται μέσα μεγάλες επιχειρήσεις. Και καλά κάνει. Δεν πάσχουμε από μεγάλες επιχειρήσεις. Αρκετές μεγάλες επιχειρήσεις έχουμε, αυτές που έχουμε. Επιδιώκουμε να πιάσουμε τις μικρές επιχειρήσεις, για να μειώσουμε αυτές τις παθογένειες που περιέγραφα πριν. Δεν τις ξαναλέω.

Άρα τι επιδιώκει το νομοσχέδιο; Να δώσει κίνητρα μετασχηματισμού επιχειρήσεων, κίνητρα συγχωνεύσεων και κίνητρα συνεργασίας επιχειρήσεων. Πώς το επιχειρεί; Με φορολογικά κίνητρα. Παραδείγματος χάριν, έχει μια σειρά από φορολογικά κίνητρα, ενώ το πιο σημαντικό είναι ότι για εννέα έτη σου δίνει 30% μείωση του φόρου στα κέρδη των επιχειρήσεων, που δεν μπορεί να περάσει την οροφή των 500.000 ευρώ αθροιστικά. Μάλιστα.

Τι άλλο επιχειρεί, το οποίο δεν αναδείχθηκε και το οποίο δεν είχε προβλεφθεί στους προηγούμενους νόμους; Αντικίνητρα. Σε τι αντικίνητρα;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτής της μορφής οι φορολογικοί νόμοι που κινητροδοτούν τις συγχωνεύσεις των επιχειρήσεων, στο πέρασμα των ετών και μέσα από φορολογικές παρεμβάσεις είχαν ένα αδύναμο σημείο: Αξιοποιούνταν αυτοί οι νόμοι των συγχωνεύσεων και των συνενώσεων επιχειρήσεων, με σκοπό φοροαποφυγή και εικονικές συγχωνεύσεις και μετασχηματισμούς. Αξιοποιούσαν τους νόμους αυτούς στο παρελθόν, νόμιμα πάντα, κάτω από τη δυνατότητα που έδινε ο νόμος και είχαμε εικονικές συγχωνεύσεις. Δηλαδή, εικονικές με την έννοια ότι έβρισκαν την ευκαιρία επιχειρήσεις, συνενώνονταν και απέφευγαν διαμέσου της φοροαποφυγής να πληρώσουν φόρους που προέβλεπε ο νόμος.

Τι κάνει ο συγκεκριμένος νόμος; Ο συγκεκριμένος νόμος κόβει τις μεγάλες επιχειρήσεις, πρώτον, άρα μιλάμε για τις μικρές που έχουμε το πρόβλημα, και το δεύτερο είναι ότι έρχεται με αντικίνητρα να βάλει ένα πλαφόν μέσα στο πλαίσιο των δυνατοτήτων των συγχωνεύσεων και των συνεργασιών, έτσι ώστε αυτοί που συγχωνεύονται να μην προχωρήσουν σε εικονικές συγχωνεύσεις ή συνεργασίες.

Ερώτηση: Πού το βλέπετε; Τα κίνητρα έχουν αναπτυχθεί πλήρως και από την εισηγήτριά μας, την κ. Ιατρίδη. Απλώς, είμαι υποχρεωμένος να πω το κρίσιμο αυτό κομμάτι το οποίο αφορά στα αντικίνητρα και τα οποία θα λειτουργήσουν βελτιωτικά στη συγκεκριμένη διαδικασία. Παραδείγματος χάριν, παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς των ζημιών των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων στον ισολογισμό της νέας επιχείρησης και η δυνατότητα φορολογικού συμψηφισμού αυτών με τα κέρδη της νέας επιχείρησης -λογικό- είτε της τρέχουσας είτε επόμενων χρήσεων, υπό την προϋπόθεση ότι ο κύκλος των εργασιών της νέας επιχείρησης είναι ίσος ή μεγαλύτερος του ποσού των 450.000 ευρώ. Στο παρελθόν εξέλιπε μια τέτοια διάταξη.

Δηλαδή, λέει ότι αν συγχωνευθείτε μέσα από έναν μετασχηματισμό πρέπει υποχρεωτικά να εμφανίσετε κάποιον τζίρο, όχι να είναι εικονική η συγχώνευση και να εξαφανίζονται την επόμενη μέρα οι επιχειρήσεις και να μεταφέρουν ζημίες απέναντι σε μια κερδοφόρα επιχείρηση και να εξαφανίζονται τα κέρδη και η φορολογία και να έχουμε φορολογική απαλλαγή. Να, λοιπόν, ένα αντικίνητρο υπέρ των συγχωνεύσεων.

Δεύτερον, ο κύκλος των εργασιών της νέας εταιρείας είτε το άθροισμα του κύκλου των εργασιών των τελευταίων οικονομικών καταστάσεων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, αφαιρούμενων τυχόν μεταξύ τους συναλλαγών -πολύ λογικό, δεν μπορούν να κάνουν μεταξύ τους συναλλαγές και να το θεωρούμε τζίρο- είναι ίσος ή μεγαλύτερος του ποσού των 375.000 ευρώ.

Μιλάμε, λοιπόν, για μικρές επιχειρήσεις οι οποίες είναι υποχρεωμένες, αφού δεν συμπεριλάβουν τη μεταξύ τους συναλλαγή -πολύ σωστά το προβλέπει ο νομοθέτης-, να έχουν τζίρο 375.000 ευρώ. Άρα δεν μπορεί να γίνει εικονική συγχώνευση ή μετασχηματισμός.

Μια άλλη παρατήρηση είναι ότι το ύψος του τζίρου των συγχωνευθέντων επιχειρήσεων πρέπει να είναι το 150% του τζίρου μιας εκ των επιχειρήσεων οι οποίες συγχωνεύθηκαν, ώστε να μην μπορείς να συνενώσεις επιχειρήσεις πάλι με οικονομικό τρόπο με σκοπό τη φοροαποφυγή.

Και φυσικά, άλλο ένα κίνητρο είναι ότι οι νέες επιχειρήσεις που προκύπτουν ως προϊόν του μετασχηματισμού ή της συγχώνευσης πρέπει να έχουν τουλάχιστον πάνω από εννέα εργαζόμενους, δηλαδή δέκα, με πλήρη απασχόληση. Με τον κ. Σκυλακάκη που το συζητήσα λίγο πριν, ναι, πράγματι, δεν είναι εύκολο κάποιος που μετασχηματίζεται να διατηρήσει δέκα εργαζόμενους με πλήρη απασχόληση, αν είναι εικονική αυτή η συνένωση.

Άρα, λοιπόν, έρχεται το νομοσχέδιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και κάνει συμπληρωματικά αυτό που δεν έκαναν οι προηγούμενοι φορολογικοί νόμοι των μετασχηματισμών και των συγχωνεύσεων. Αυτό ακριβώς επιχειρεί. Δίνει φορολογικά κίνητρα, από τη μία, όπως είχα και οι προηγούμενοι φορολογικοί νόμοι, αλλά έρχεται και βάζει και αντικίνητρα και πλαίσιο φραγμών, έτσι ώστε να μην έχουμε εικονικούς μετασχηματισμούς και συγχωνεύσεις.

Άρα, λοιπόν, πρόκειται για έναν φορολογικό νόμο τον οποίο προσκύπτουν ως προϊόν κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και με την εμπειρία πάνω στα ζητήματα της φορολογικής πολιτικής, επικροτώ, προσαιξάνω και θεωρώ ότι θα λειτουργήσει ευεργετικά. Σε αυτό θα πρέπει να προσθέσουμε την πολύ θετική διάταξη για τους αγρότες και τη μείωση κατά 50% της φορολογίας του εισοδήματός τους, των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών.

Είμαι υποχρεωμένος να μεταφέρω, κύριε Υπουργέ, τη φωνή εκ μέρους της νησιωτικής Ελλάδος, η οποία λέει ότι καλό θα ήταν, ειδικά για τις νησιωτικές περιοχές, το συγκεκριμένο κίνητρο να αφορά και μη κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. Αυτή είναι η φωνή που μεταφέρω από την αιγαιοπελαγίτικη χώρα, τη νησιωτική.

Θα ήθελα να πω, κλείνοντας, ότι είναι ένα ευεργετικό νομοσχέδιο, το οποίο θα λειτουργήσει θετικά πάνω στη δομή των επιχειρήσεων.

Καλό θα είναι, κύριε Υπουργέ, να υπάρξει μια επιτροπή η οποία θα καταγράψει όλα αυτά τα κίνητρα και την αποτελεσματικότητα του νομοσχεδίου, έτσι ώστε να μπορούμε στο μέλλον να έχουμε ασφαλή συμπεράσματα για αυτή την κρίσιμη νομοθετική παρέμβαση που φέρνει το Υπουργείο Οικονομικών υπέρ της εθνικής μας οικονομίας, υπέρ της δομής των επιχειρήσεων, υπέρ της βελτίωσης και των οικονομιών κλίμακος και της μείωσης της φοροδιαφυγής και της χρηματοδότησής τους, για να αλλάξουμε το παραγωγικό μοντέλο, να το κάνουμε αποτελεσματικότερο και να αυξήσουμε και την παραγωγικότητα και να αυξήσουμε και τις θέσεις εργασίας, που νομίζω ότι είναι κοινή επιδίωξη όλων μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Βρούτση.

Τον λόγο έχει τώρα ο συνάδελφος κ. Δημοσχάκης Αναστάσιος από τη Νέα Δημοκρατία, αμέσως μετά ο κ. Σταύρος Καλογιάννης

από τη Νέα Δημοκρατία και ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών, ο κ. Σκυλακάκης, θα πάρει τον λόγο στη συνέχεια.

Κύριε Δημοσάκη, έχετε τον λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ (ΤΑΣΟΣ) ΔΗΜΟΣΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση κρατά την κοινωνία όρθια και τις επιχειρήσεις ζωντανές, εφαρμόζοντας επιτυχημένη μεταρρυθμιστική οικονομική πολιτική, αυξάνοντας τις παραγωγικές δυνατότητες της χώρας και κατ' επέκταση τη μέγιστη της ελληνικής οικονομίας, με δυναμικό πολλαπλασιαστικό όφελος τόσο για την απασχόληση όσο και για τα δημόσια έσοδα. Και αυτό επιτυγχάνεται με τη θέσπιση καινοτόμων και γενναίων φορολογικών κινήτρων, ενθαρρύνοντας τόσο το να επιδιώξουν οι υφιστάμενες επιχειρήσεις συνεργασίες με άλλες επιχειρήσεις όσο και τη μετατροπή των ατομικών επιχειρήσεων σε προσωπικές εταιρείες ή άλλου είδους εταιρείες, ώστε να ενδυναμωθούν και αυτές μέσω των συνεργασιών.

Τα εν λόγω επτά συνολικά σε αριθμό προβλεπόμενα κίνητρα αφορούν κάθε μορφής μετασχηματισμούς, ανεξαρτήτως μεγέθους, τόπου δραστηριοποίησης, νομικής μορφής, τομέα δραστηριότητας ή μορφής συνεργασίας που αναπτύσσουν μεταξύ τους.

Πρόκειται για μία νομοθετική παρέμβαση ουσιαστικού χαρακτήρα. Αντιμετωπίζεται το βασικό πρόβλημα του επιχειρείν στην Ελλάδα και αυτό αφορά το μέγεθος της επιχειρηματικότητας και της δραστηριότητας γενικώς.

Με το παρόν σχέδιο νόμου επικαιροποιείται εκ νέου η στήριξη της σημερινής Κυβέρνησης για τον αγροτικό τομέα και τους παραγωγούς, ο οποίος τομέας αποτελεί την προτεραιότητα του ακριτικού Νομού Έβρου και χρήζει περαιτέρω στήριξης. Θεσπίζονται κίνητρα τα οποία, μάλιστα, συνιστούν τομή στη φορολόγηση του αγροτικού εισοδήματος.

Για πρώτη φορά στα φυσικά πρόσωπα κατ' επάγγελμα αγρότες, μέλη συνεταιρισμών και ομάδων παραγωγών, καθώς και σε κάθε κατά κύριο επάγγελμα αγρότη που συνάπτει έγγραφη σύμβαση συμβολαϊκής γεωργίας με μία συγκεκριμένη επιχειρηματική αγοράστη χορηγείται απαλλαγή από την καταβολή του φόρου εισοδήματος κατά 50% των φορολογητέων κερδών από την άσκηση της αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Πρόκειται για μία πρόβλεψη που θα δώσει ανάσα στους συνεταιρισμούς, που, δυστυχώς, τα τελευταία τριάντα χρόνια έχουν οδηγηθεί σε σταδιακή κατάρρευση.

Στην αναπτυξιακή πορεία του επιχειρείν και της οικονομίας βασικό όχημα συνιστά και ο πρόσφατος αναπτυξιακός νόμος. Πρόκειται για έναν νόμο που αγκάλιασε γενναϊόδωρα τον Έβρο και τη Θράκη και, μάλιστα, με εισήγηση και μέριμνα της Διακομματικής Επιτροπής για την πρόοδο και την ανάπτυξη της περιοχής μας.

Με πρόσφατες επιστολές μου προς τους Υπουργούς Οικονομικών κ. Χρήστο Σταϊκούρα, Ανάπτυξης και Επενδύσεων κ. Άδωνη Γεωργιάδη και Αναπληρωτή Υπουργό κ. Νίκο Παπαθανασίου, τις οποίες και καταθέτω στα Πρακτικά της Βουλής, είχα μεταφέρει την ανησυχία επιχειρηματιών της περιοχής σχετικά με τη διασπορά των διαθέσιμων χρηματικών πόρων.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος (Τάσος) Δημοσάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τώρα πλέον από του Βήματος της Βουλής εκφράζω τις ευχαριστίες μου και την ικανοποίησή μου που η πρότασή μου βρήκε άμεση και θετική ανταπόκριση, καθώς, όπως ενημερώθηκα την Παρασκευή το βράδυ, η κατανομή των χρηματικών πόρων θα πραγματοποιείται τελικά σε επίπεδο περιφέρειας, όπως είχα προτείνει.

Μια τέτοια οριοθέτηση υπογραμμίζει ακόμη περισσότερο την επιθυμία της Κυβέρνησης να βοηθήσει ουσιαστικά την περιοχή μας, η οποία δοκιμάζεται, κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, από δημογραφική και οικονομική συρρίκνωση. Ειδικότερα, αυτή η εικόνα παρατηρείται στο βορειότερο τμήμα της ελληνικής επικράτειας, στο γεωγραφικό και διοικητικό τρίγωνο των δεκαεπτά χωρών, ανάμεσα σε δύο χώρες με πλάτος από τα σύνορα της μιας στα σύνορα της άλλης περίπου σε είκοσι πέντε χιλιόμετρα.

Κύριε Υπουργέ, κύριε Υφυπουργέ, προϋποθέσεις πρόσθετης ενίσχυσης για τις εθνικά ευαίσθητες περιοχές του κεντρικού και βορείου Έβρου θα μπορούσε να διασφαλίσει και η πιλοτική εφαρμογή στον Έβρο και στη Θράκη -γιατί όχι και στα νησιά του βορειοανατολικού και νοτιοανατολικού Αιγαίου;- του κανονισμού, της ευρωπαϊκής οδηγίας 651 του Απριλίου 2021, περί στήριξης αραιοκατοικημένων περιοχών, στην οποία υπάρχει μια καλύτερη αναφορά στις αραιοκατοικημένες περιοχές ενός κράτους-μέλους.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται ότι για την πρόληψη ή την ανάσχεση της μείωσης του πληθυσμού τα κράτη-μέλη πρέπει να αποδεικνύουν τον κίνδυνο μείωσης του πληθυσμού σε περίπτωση μη χορήγησης ενίσχυσης λειτουργίας. Η υιοθέτηση της εν λόγω οδηγίας θα κινητροδοτήσει τη μετεγκατάσταση επιχειρήσεων στην παραμεθόρια ζώνη και στην ανάσχεση του πληθυσμιακού μαρasmus, δίνοντας ισχυρή ώθηση στην τοπική κοινωνία και στην τοπική οικονομία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί ένα χρήσιμο αναπτυξιακό εργαλείο. Διευκολύνει ουσιαστικά τον τρόπο στις συνενώσεις, στις συγχωνεύσεις και στις συνεργασίες επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων, ενισχύει τον πρωτογενή τομέα και την αγροτική οικονομία, ανοίγει νέες αναπτυξιακές προοπτικές για τη χώρα, θέτοντας συνάμα τις προϋποθέσεις για μία νέα, υγιή, ισχυρή και εξωστρεφή επιχειρηματικότητα.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, λοιπόν, υπερψηφίζω τον παρόντα νόμο.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Δημοσάκη.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Καλογιάννης Σταύρος.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσω την ομιλία μου με τη χθεσινή δημοσιοποίηση, από πλευράς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 14^{ης} έκθεσης ενισχυμένης εποπτείας για τη χώρα μας. Πρόκειται για μία έκθεση ορόσημο, η οποία ανοίγει τον δρόμο για την έξοδο της Ελλάδας από το καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας, στο οποίο έχουμε εισέλθει από το 2018 και, μάλιστα, αυτό επετεύχθη, παρά τις πρόσθετες δυσκολίες που προκάλεσαν οι οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας και της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία.

Δρομολογείται, δηλαδή, η επίτευξη ενός μεγάλου εθνικού στόχου, για τον οποίο η Κυβέρνηση εργάστηκε μεθοδικά και σκληρά. Αξίζουν συγχαρητήρια στον Πρωθυπουργό κ. Μητσοτάκη, στον Υπουργό Οικονομικών κ. Σταϊκούρα, στον Αναπληρωτή Υπουργό κ. Σκυλακάκη, στον Υφυπουργό και σε όλο το οικονομικό επιτελείο για αυτή την πολύ σημαντική εθνική επιτυχία.

Σε ό,τι αφορά το σχέδιο νόμου που συζητάμε, αυτό είναι σημαντικό, καθώς παρέχονται φορολογικά κίνητρα σε επιχειρήσεις με σκοπό την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ τους, την αύξηση της παραγωγικότητάς τους, την επίτευξη οικονομιών κλίμακας.

Αφορά αυτό το σχέδιο νόμου τις μεγάλες επιχειρήσεις; Η απάντηση είναι όχι, δεν αφορά τις μεγάλες επιχειρήσεις, δεδομένου ότι έχει τεθεί ανώτατο όριο στο φορολογικό κίνητρο ύψους 500.000 ευρώ για διάστημα εννέα ετών. Αφορά κατ' εξοχήν, θα έλεγα, τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Στόχος, δηλαδή, του Υπουργείου Οικονομικών είναι να γίνουν πιο ισχυρές και πιο ανταγωνιστικές οι μικρές ελληνικές επιχειρήσεις, να ενισχυθεί η λογική της συνεργασίας προσώπων σε όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας.

Μέσα από την ισχυροποίηση των μικρών επιχειρήσεων στοχεύουμε στη μεγέθυνση της ελληνικής οικονομίας, γεγονός που μεταφράζεται σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, σε αύξηση της απασχόλησης και του εισοδήματος των εργαζομένων. Ποια είναι ειδικότερα τα φορολογικά κίνητρα που προβλέπονται στο σχέδιο νόμου; Οι συνεργασίες με σκοπό τη μεγέθυνση των επιχειρήσεων μέσω των μετασχηματισμών κάθε μορφής, μεταξύ αυτών και της εισφοράς ατομικής επιχείρησης σε νέο νομικό πρόσωπο, αλλά και μέσω της προώθησης συνεργασιών προσώπων που

έχουν τη μορφή είτε έγγραφων συμβάσεων είτε από κοινού ίδρυσης νέου νομικού προσώπου.

Μεταξύ των φορολογικών κινήτρων που χορηγούνται είναι η απαλλαγή κατά 30% από την καταβολή του φόρου εισοδήματος επί των φορολογικών κερδών της νέας εταιρείας ή του συνεργαζόμενου προσώπου. Το συνολικό φορολογικό όφελος μπορεί να ανέλθει σε έως 500.000 ευρώ για τους μετασχηματισμούς και σε έως 125.000 ευρώ για τις συνεργασίες προσώπων για κάθε συνεργαζόμενο πρόσωπο. Οι ωφελούμενοι μπορούν να κάνουν χρήση αυτού του οφέλους εντός εννέα φορολογικών ετών.

Με το σχέδιο νόμου δίνονται επίσης γενναία φορολογικά κίνητρα για την ανάπτυξη συνεργασιών στον αγροτικό τομέα. Η Κυβέρνηση στηρίζει εμπράκτως τον αγροτικό κόσμο σε μια πολύ δύσκολη οικονομική συγκυρία. Συγκεκριμένα, χορηγείται απαλλαγή από την καταβολή του φόρου εισοδήματος κατά 50% των φορολογητέων κερδών από την άσκηση της αγροτικής ατομικής επιχειρηματικότητας.

Η γενναία αυτή μείωση του φόρου εισοδήματος χορηγείται σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, μέλη συλλογικών σχημάτων, δηλαδή συνεταιρισμών, ομάδων παραγωγών, καθώς και σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες που συνάπτουν συμβάσεις συμβολαιακής γεωργίας. Και στις δύο περιπτώσεις απαραίτητη προϋπόθεση είναι η διάθεση στον συνεταιρισμό ή στην επιχείρηση-αγοραστή ποσότητας ίσης με το 75% των προϊόντων παραγωγής του αγρότη.

Τα κίνητρα εφαρμόζονται από το τρέχον φορολογικό έτος και θεσπίζονται για πρώτη φορά κι αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Όπως ανέφερα και στην Επιτροπή Οικονομικών, έχει κατατεθεί πρόταση τροποποίησης του άρθρου 15 του σχεδίου νόμου, που αφορά την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση συνεργασίας φυσικών προσώπων, κατά κύριο επάγγελμα αγροτών. Η πρόταση έρχεται από κτηνοτροφικές επιχειρήσεις και συνεταιρισμούς, όπως η «ΠΙΝΔΟΣ» και πολλές άλλες.

Ειδικότερα, προτείνεται εκτός από φυσικά πρόσωπα -κατά κύριο επάγγελμα αγρότες- να παρέχεται το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος και σε νομικά πρόσωπα που έχουν ως καταστατικό τους σκοπό την άσκηση αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, γεωργικής ή κτηνοτροφικής παραγωγής.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, να εξετάσετε την πρόταση.

Επιπροσθέτως, με το σχέδιο νόμου βελτιώνεται το πλαίσιο των κινήτρων που αφορούσαν σε παλαιότερους αναπτυξιακούς νόμους.

Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι το πρόβλημα των μικρών και ιδίως των πολύ μικρών επιχειρήσεων είναι πολύ σημαντικό για την ελληνική οικονομία. Χρειάζονται κίνητρα ενίσχυσής τους για συγχώνευση και πρόσβαση στον τραπεζικό τομέα. Αυτό ακριβώς, δηλαδή, που κάνει το σχέδιο νόμου που συζητάμε, το οποίο γι' αυτόν τον λόγο συνιστά τομή, καθώς θεσπίζει γενναία φορολογικά κίνητρα για τη μεγέθυνση των μικρών επιχειρήσεων αλλά και την ανάπτυξη των συνεργασιών στον αγροτικό τομέα.

Διευκολύνονται -με ουσιαστικό τρόπο- οι συνενώσεις, συγχωνεύσεις και συνεργασίες επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων. Ανοίγει με το σχέδιο νόμου νέος δρόμος -νέες αναπτυξιακές προοπτικές, θα έλεγα- και τίθενται οι βάσεις για υγιή, ισχυρή και κυρίως εξωστρεφή επιχειρηματικότητα.

Αυτό άλλωστε αποτυπώθηκε ξεκάθαρα και στη συζήτηση που κάναμε στην Επιτροπή Οικονομικών με τους εκπροσώπους φορέων που είχαν κληθεί, οι οποίοι, σχεδόν ομόφωνα, κατέθεσαν τη θετική γνώμη τους επί των διατάξεων του σχεδίου νόμου.

Σας ευχαριστώ θερμά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Καλογιάννη.

Τον λόγο έχει τώρα ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ευχάριστο από τη μία πλευρά ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν συνοδεύεται από τις συνήθεις υπερβολές που πολλές φορές κατατρέχουν αυτή την Αίθουσα και κάνουμε έναν διάλογο που είναι -κατά το δυνατόν- επί της ουσίας.

Θα ξεκινήσω -για να υπάρχει και ο χρόνος σχετικής διανομής- καταθέτοντας κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις, έτσι ώστε να μπορούν να τις δουν και τα κόμματα, όταν φτάσει η ώρα, προς το τέλος της ομιλίας, που θα τις εξηγήσω.

(Στο σημείο αυτό ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κ. Θεόδωρος Σκυλακάκης καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες νομοτεχνικές βελτιώσεις, οι οποίες έχουν ως εξής:

ΠΡΟΣΘΗΚΗ – ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ Ι

στο σχέδιο νόμου
του Υπουργείου Οικονομικών
με τίτλο

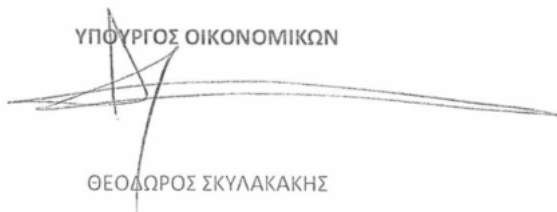
«Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων, μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών»

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 1, οι λέξεις «του Κεφαλαίου Α'» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των άρθρων 1 έως και 9».
2. Στην υποπερ. β' της περ. β' του άρθρου 2, α) μετά την παρένθεση και το σημείο στίξης «(Α' 167),» τίθεται υποδιαίρεση με τον λατινικό αριθμό «i» και οι λέξεις «δυνάμει της ίδρυσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με σκοπό την ίδρυση», β) μετά τις λέξεις «ανεξαρτήτως νομικής μορφής ή» τίθεται υποδιαίρεση με τον λατινικό αριθμό «ii)», γ) μετά τις λέξεις «συμβολαιακή γεωργία ή» τίθεται υποδιαίρεση με τον λατινικό αριθμό «iii)».
3. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 4, α) μετά τις λέξεις «τριάντα τοις εκατό (30%)» απαλείφονται τα κόμματα και η λέξη «εφόσον», τίθεται σημείο στίξης τελεία και β) η λέξη «στην» αντικαθίσταται από τη λέξη «Στην».
4. Στο τέλος του άρθρου 4, μετά τις λέξεις «(125.000) ευρώ.», προστίθενται οι λέξεις «Αν η συνεργασία προσώπων πραγματοποιείται δυνάμει σύμβασης με αντικείμενο τη συμβολαιακή γεωργία, σύμφωνα με το άρθρο 16, ο συνεργαζόμενος παραγωγός εισφέρει στον αγοραστή ποσότητες προϊόντων ίσες με το σαράντα τοις εκατό (40%) τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων παραγωγής του.».
5. Στο τέλος του άρθρου 8, προστίθενται οι λέξεις «Ομοίως είναι δυνατή α) η μεταφορά των δικαιωμάτων και απαιτήσεων που έχουν κατοχυρώσει οι ατομικές επιχειρήσεις από διάφορους φορείς, εθνικούς και ευρωπαϊκούς, καθώς και β) η διατήρηση των ευεργετημάτων του ν. 4690/2020 (Α'104), στα οποία είχαν ενταχθεί, περί μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών και γ) η εισφορά τους στη νέα εταιρεία.»
6. Στην παρ. 1 του άρθρου 17, α) μετά τις λέξεις «του άρθρου 15» προστίθενται οι λέξεις «και του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 4», β) οι λέξεις «του ως άνω άρθρου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των ως άνω άρθρων».
7. Στην παρ. 1 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 1315/193/19.5.2022 τροπολογίας, α) μετά τη λέξη και το σημείο στίξης κόμμα «δύνανται,» διαγράφονται οι λέξεις και το σημείο στίξης κόμμα «πέραν της παρεχόμενης» έως και «Αυτοδιοίκησης επιμόρφωσης,», β) διαγράφονται οι λέξεις και το σημείο στίξης «είτε του εσωτερικού ελέγχου,», γ) οι λέξεις «εσωτερικού ελεγκτή, αντίστοιχα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δημοσιονομικού ελεγκτή και να διδάσκονται την ύλη αντίστοιχων διεθνών επαγγελματικών πιστοποιήσεων με στόχο την απόκτησή τους».
8. Στην παρ. 2 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 1315/193/19.5.2022 τροπολογίας, α) η λέξη «παραπάνω» αντικαθίσταται από τη λέξη «ανωτέρω», β) η λέξη «υλοποιείται» αντικαθίσταται από τις λέξεις «παρέχεται από ακαδημαϊκά ιδρύματα ή», γ) οι λέξεις «οι οποίοι παρέχουν, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, σχετική πιστοποιημένη

επαγγελματική επιμόρφωση και κατάρτιση» αντικαθίστανται από τις λέξεις «επαγγελματικής πιστοποίησης σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης».

Αθήνα, 24 Μαΐου 2022

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of loops and a long horizontal stroke, positioned over the text of the Minister's name.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Ποιους αφορά αυτό το νομοσχέδιο; Είναι σαφές -παρά τις διαφορές συζητήσεις που έγιναν- ότι αφορά μόνον τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και μάλιστα τις πολύ μικρές -και μικρές κατά κύριο λόγο- και από τις μεσαίες οριακά, αν κάποιες από τις μικρές μεσαίες -δηλαδή, της τάξεως των 10, 20 εκατομμυρίων ευρώ τζίρου- μπορεί να τις αφορά, γιατί είναι προφανές ότι τα κίνητρα τα οποία προβλέπονται, λόγω του άνω κόφτη των 500.000 ευρώ, δεν επαρκούν για να κινητοποιήσουν μια επιχείρηση.

Αγαπητοί συνάδελφοι του Κομμουνιστικού Κόμματος, πάρτε μία επιχείρηση των 50 εκατομμυρίων. Φαντάζεστε ότι αυτή θα κινητοποιηθεί για να συγχωνευθεί με μία επιχείρηση των 25 εκατομμυρίων -που είναι το ελάχιστο, το 150% που είπε ο κ. Βρούτσης- για 500.000 ευρώ και οι δύο κίνητρο μέσα σε διάστημα εννέα ετών;

Δεν έχουν πραγματικό κίνητρο για να μπουν σε όλη αυτή τη διαδικασία συγχώνευσης. Οριακά μια επιχείρηση πράγματι 10 εκατομμυρίων μπορεί να συγχωνευθεί με μία επιχείρηση 5 εκατομμυρίων, με ένα τέτοιου είδους και ύψους κίνητρο. Συνεπώς αυτό το νομοσχέδιο αφορά μόνο μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Γιατί το κάνουμε; Κουβεντιάστηκε πολύ, δεν θέλω να σας κουράσω. Είτε το πούμε παραγωγικότητα είτε ανταγωνιστικότητα, όχι ανταγωνισμό, είναι σαφές ότι η παραγωγικότητα, η ανταγωνιστικότητα είναι ο ένας βασικός λόγος για τον οποίο γίνεται αυτή η νομοθέτηση, αυτός ο καινούργιος νόμος. Διότι όλοι αντιλαμβανόμαστε -και είναι και μια ευκαιρία να το αντιληφθεί περισσότερο και η κοινή γνώμη- την έννοια της οικονομίας κλίμακος.

Μία επιχείρηση η οποία δεν έχει εξειδίκευση, η οποία δεν έχει δυνατότητα να έχει καλή πρόσβαση και φθηνή πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, η οποία δεν έχει δυνατότητα να αγοράσει σημαντικό κεφαλαιακό εξοπλισμό, η οποία δεν έχει τη δυνατότητα να καταρτίσει σωστά τους ανθρώπους της είναι σε δυσμενέστερη θέση από μια άλλη μεγαλύτερη. Και καλώς ή κακώς οι επιχειρήσεις του ενός, των δύο, των τριών ανθρώπων είναι πολύ πιο δύσκολο να κάνουν όλα αυτά που λέω. Να έχουν πρόσβαση σε καλό δανεισμό, να έχουν μεγάλες, αξιόλογες κεφαλαιακές επενδύσεις, να έχουν οργανωμένα logistics, οργανωμένα λογιστήρια και πάει λέγοντας.

Υπάρχει, όμως, και ένας άλλος λόγος πάρα πολύ σημαντικός που προωθείται αυτό το νομοσχέδιο, που είναι ο αθέμιτος ανταγωνισμός -είναι ο ελέφαντας στο δωμάτιο-, που προκαλεί φοροδιαφυγή. Αν εσύ έχεις μια επιχείρηση και είσαι σε ένα περιβάλλον όπου οι υπόλοιπες επιχειρήσεις κάνουν εκτεταμένη φοροδιαφυγή έχεις μεγάλη δυσκολία να επιβιώσεις. Και έχεις τους εξής δρόμους: Είτε να απολαμβάνεις πολύ λιγότερα από τον ακριβώς διπλανό σου, αν καταφέρεις να επιβιώσεις όταν θα γίνεται κάτι στραβό, είτε να κάνεις φοροδιαφυγή είτε να μεγαλώσεις συνεργαζόμενος.

Δίνουμε, λοιπόν, σε αυτούς που υφίστανται τον αθέμιτο ανταγωνισμό της φοροδιαφυγής έναν δρόμο για να βγουν από αυτή την παγίδα στην οποία έχουν βρεθεί. Και αυτός ο αθέμιτος ανταγωνισμός πρέπει να ξέρετε ότι είναι πάρα πολύ εκτεταμένος στην ελληνική οικονομία, όπως είναι πάρα πολύ εκτεταμένη και -δυστυχώς- η φοροδιαφυγή.

Αυτός άλλωστε είναι και ένας λόγος -γιατί ακούστηκαν κάποια παράπονα- που δεν θεωρώ ότι πρόκειται αυτό το νομοσχέδιο να έχει αξιόλογο δημοσιονομικό κόστος. Γιατί κάθε ένας που βγαίνει από αυτή την παγίδα του αθέμιτου ανταγωνισμού της φοροδιαφυγής και κάνει ο ίδιος πολύ λιγότερη -διότι μεγαλώνει και γίνεται πιο σύνθετη υπόθεση, γίνεται μία επιχείρηση με δέκα εργαζόμενους και πάνω, αυτό κάνει πιο δύσκολη τη φοροδιαφυγή- θα μας βοηθήσει στα υπόλοιπα φορολογικά έσοδα, στον ΦΠΑ και στις ασφαλιστικές εισφορές.

Ένας τρίτος λόγος που είναι πολύ σημαντικό αυτό το νομοσχέδιο είναι γιατί κάνει μια παρέμβαση-τομή στον πρωτογενή τομέα. Και επειδή κάπου άκουσα παράπονα γιατί μεταχειριζόμαστε οργανώσεις παραγωγών το ίδιο με τους συνεταιρισμούς, ανεξαρτήτως νομικών προσώπων, ή τη συμβολαιακή γεωργία, κοιτάξτε η κατάσταση στον πρωτογενή τομέα από πλευράς πο-

λυδιάσπασης και ελλείμματος εμπιστοσύνης για το οποίο μίλησε ο κ. Τσακαλώτος είναι τόσο μεγάλη, που δεν έχουμε καμμία πολυτέλεια να μην αξιοποιήσουμε όλα τα εργαλεία που οι ίδιοι οι αγρότες αξιοποιούν, για να πάμε σε αύξηση του μεγέθους και της συνεργατικότητας, κυρίως της συνεργατικότητας.

Δεν μπορούμε ως χώρα να επιβιώσουμε χωρίς ισχυρό πρωτογενή τομέα. Ειδικά στον καινούργιο, σύνθετο και δύσκολο κόσμο στον οποίο ζούμε. Και οι ίδιοι οι αγρότες, αν τους ρωτήσετε -και το ξέρουν πολύ καλά οι Βουλευτές της περιφέρειας, εγώ το ξέρω, αν θέλετε από μια παράπλευρη αγροτική ιδιότητα που έχω-, έχουν σοβαρές επιφυλάξεις για τους συνεταιρισμούς, γιατί βίωσαν την κατάργηση των συνεταιρισμών με τους γνωστούς τρόπους που έγινε την τελευταία εικοσιπενταετία, τριακονταετία, δεν ξέρω πότε θέλετε να βάλουμε τον χρόνο.

Δίνουμε ισχυρά κίνητρα και στους αγρότες που είναι στους συνεταιρισμούς ή θέλουν να μπουν στους συνεταιρισμούς και σε αυτούς που είναι σε άλλα συλλογικά αγροτικά σχήματα, ανώνυμες εταιρείες αγροτικών οργανώσεων, παραγωγών -έχουμε καταπληκτικές τέτοιες εταιρείες, με δεκάδες ή εκατοντάδες παραγωγούς από κάτω- ή και στη συμβολαιακή γεωργία, για να μπορέσουμε να ενισχύσουμε αυτή την τάση και να στρώσουμε τους κατ' επάγγελμα αγρότες έξω από την παγίδα αυτή της φοροδιαφυγής και της αδυναμίας να αξιοποιήσουν τις σύγχρονες μεθόδους, τη χρηματοδότηση, όλα αυτά που απαιτούν ένα στοιχειώδες μέγεθος ή συνεργασία.

Ένας ακόμη τομέας στον οποίο παρεμβαίνουμε είναι ο τομέας του λιανικού εμπορίου, με τη μορφή της ενθάρρυνσης του franchise, αλλά μόνο για τον δικαιούχο. Γιατί το κάνουμε αυτό; Γιατί, για να μπορέσεις να αποκτήσεις ανταγωνιστικότητα ως μικρό μαγαζί που προσφέρει υπηρεσίες ή που προσφέρει προϊόντα, χρειάζεται δυνατότητα να αγοράσεις με χαμηλό κόστος και να συνεργαστείς τόσο στο επίπεδο του brand name όσο και σε άλλα επίπεδα και βοηθάμε να αναπτυχθεί αυτός ο θεσμός, που συνδυάζει την ευελιξία και την ανεξαρτησία του δικαιούχου, του franchise με την οργάνωση του franchiser.

Πάμε τώρα στους στόχους. Κοιτάξτε, εγώ δεν περιμένω ότι με ένα νομοσχέδιο μπορεί να αλλάξει κανείς την κουλτούρα της ελληνικής κοινωνίας σε σχέση με τη συνεργασία. Προφανώς δεν γίνεται με έναν νόμο και ένα άρθρο κάτι τέτοιο. Απαιτούνται και νούργια παραδείγματα επιτυχών, έτσι ώστε οι άνθρωποι να βλέπουν ότι κάτι πετυχαίνει και μετά να το δοκιμάζουν και αυτοί και αυτό θέλει χρόνο.

Έχουμε βάλει, κύριε Σκανδαλίδη, στην τροπολογία που καταθέσαμε την υποχρέωση να γίνει μία μελέτη για την εφαρμογή του νόμου σε τρία χρόνια, γιατί κατ' ελάχιστον θέλεις αυτό το διάστημα για να δεις πώς αρχίζουν και προχωράνε αυτές οι συγχωνεύσεις. Προφανώς θα μετρήσουμε πολύ προσεκτικά στο Υπουργείο Οικονομικών -όποιος είναι- τις συγχωνεύσεις οι οποίες έγιναν και θα μπορέσουμε να καταγράψουμε την αποτελεσματικότητα αυτής της προσπάθειας.

Θα ήθελα να μείνω λίγο στην έννοια της συνεργασίας. Οι συγχωνεύσεις και οι συνενώσεις είναι το ένα πεδίο με το οποίο ασχολείται αυτό το νομοσχέδιο. Εξίσου σημαντικό και για πρώτη φορά οριζόμενο είναι το δεύτερο πεδίο, που είναι αυτό της συνεργασίας. Η συνεργασία δεν είχε οριστεί ποτέ στον ελληνικό νόμο, με εξαίρεση ειδικές περιπτώσεις, όπως το franchise και η συμβολαιακή γεωργία. Γενικότερα η συνεργασία ήταν μια ευχή, αλλά δεν είχε οριστεί.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αναπληρωτή Υπουργού)

Θα χρειαστώ την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε, όπως καταλαβαίνετε είναι ένα μεγάλο και σημαντικό νομοσχέδιο.

Εδώ τώρα τι λέμε για τη συνεργασία; Λέμε ότι συνεργασία έχεις σε τρεις περιπτώσεις, για να πάρεις το φορολογικό κίνητρο. Η πρώτη είναι να φτιάξεις ένα καινούργιο νομικό πρόσωπο με τουλάχιστον 125.000 ευρώ κεφάλαιο, με αντικείμενο τη συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων και η ύπαρξη αυτού του νομικού προσώπου σου εξασφαλίζει το δικό σου φορολογικό κίνητρο, με την προϋπόθεση ότι έχεις βάλει τουλάχιστον το 10% του κεφαλαίου. Αυτός είναι ο ένας τρόπος, που σημαίνει ότι πρέπει να την κάνεις σοβαρά τη δουλειά της συνεργασίας. Διότι το

να φτιάξεις ένα νομικό πρόσωπο, να αναθέσεις σε κάποιον τρίτο ένα αξιολόγο κεφάλαιο, δεν το κάνεις με το καλημέρα σας.

Το δεύτερο που θεωρούμε συνεργασία είναι το franchise, μόνο όμως για τον δικαιοδόχο, δεν παίρνει κίνητρο η μεγαλύτερη εταιρεία.

Και το τρίτο είναι η συμβολαϊκή γεωργία και εκεί μία από τις νομοτεχνικές βελτιώσεις που έχουμε κάνει καταγράφει -και λύνει αυτό εν μέρει και το θέμα των νομικών προσώπων- ότι, στην περίπτωση που η συνεργασία προσώπων πραγματοποιείται δυνάμει σύμβασης με αντικείμενο τη συμβολαϊκή γεωργία, σύμφωνα με το άρθρο 16, ο συνεργαζόμενος παραγωγός οφείλει να εισφέρει στον αγοραστή ποσότητες προϊόντων ίσες με το 40% τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων παραγωγής του.

Τι λέμε, για να καταλάβετε τις διαφορές; Λέμε ότι στην περίπτωση που η συνεργασία γίνεται με βάση το 75%, τότε έχει το 50% και μόνιμα, δηλαδή εφόσον δίνεις το 75% της παραγωγής είναι υψηλού επιπέδου συνεργασία, έχεις το 75% και μόνιμα και αυτό ισχύει μόνο για τους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. Εάν έχεις αποφασίσει να συνεργαστείς με το 40% δοκιμαστικά, τότε αυτό αφορά όλους, και νομικά πρόσωπα και μη κατά κύριο επάγγελμα και κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, αλλά σου δίνει το κίνητρο του 30% για μια τριετία.

Αυτό δίνει δύο επίπεδα συνεργασίας για τη συμβολαϊκή γεωργία. Το πρώτο επίπεδο είναι το επίπεδο που δοκιμάζεις και μετά είναι το μόνιμο. Μπαίνεις σε έναν συνεταιρισμό και εκεί έχεις μια μόνιμη, πολύ χαμηλή φορολογία ή σε ένα συμβόλαιο, αλλά με 75%.

Θα κάνω κάποιες επιμέρους παρατηρήσεις, για να ολοκληρώσω. Πρώτον, επειδή άκουσα τον κ. Τσακαλώτο να λέει για την Οθωμανική Αυτοκρατορία, δεν ξέρω, προφανώς έχουμε βαθύτερες ρίζες στην έλλειψη συνεργασίας και στην αδυναμία μας από πλευράς κοινωνικού κεφαλαίου, αλλά καίριο στοιχείο που οδηγεί στην εξασπίκευση είναι η υψηλή φορολογία, διότι η υψηλή φορολογία απωχνάει τους ανθρώπους που δεν μπορούν να τα βγάλουν πέρα στη φοροδιαφυγή. Και αυτό θα έπρεπε να το σκεφτεί και η Αξιωματική Αντιπολίτευση, διότι η περίοδος της χαρακτηρίστηκε από εξαιρετικά υψηλή φορολογία, που έσπρωξε τους ανθρώπους σε αυτή τη λογική: μικροί, μόνοι και προσπαθούμε να επιβιώσουμε με όποιον τρόπο μπορούμε.

Το δεύτερο αφορά τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη. Κοιτάξτε. Ο σχεδιασμός υπάρχει προφανώς. Και εδώ επειδή άκουσα πολλή κριτική για το λεγόμενο θέμα του κλαδικού ή του περιφερειακού στοιχείου του νομοσχεδίου, πρέπει να ξέρετε ότι το νομοσχέδιο μας στηρίζεται στην υπόθεση για τη βασική απαλλαγή του 30% μέχρι 500 ότι αυτό δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση. Αυτό είναι που δεν μας επιτρέπει να βάλουμε στο νομοσχέδιο, στη βασική αυτή ρήτρα, τοπικά ή περιφερειακά κριτήρια, γιατί με το που θα τα βάζαμε αυτά, αυτή η ενίσχυση που δίνουμε θα αφαιρείτο από το ποσό που δικαιούνται κρατικές ενισχύσεις οι συγχωνευόμενες επιχειρήσεις.

Έχουμε πάρα πολλά άλλα εργαλεία που βάζουμε περιφερειακά και άλλα κριτήρια και με κριτήριο τις συνεργασίες. Δείτε, σας παρακαλώ, για παράδειγμα τις πέντε προκηρύξεις στο Ταμείο Ανάκαμψης για τον αγροτικό τομέα. Δείτε τα δάνεια του RRF, που έχουν ρητή παράμετρο της συνεργασίας, αλλά εκεί μπορείτε να έχετε το περιφερειακό επίπεδο, γιατί λειτουργεί ο γενικός απαλλακτικός κανονισμός που έχει ολόκληρο τον χάρτη των περιφερειακών ενισχύσεων, παράδειγμα αποκλείει ένα μεγάλο μέρος της. Εκεί λειτουργεί η δυνατότητα για κλαδική εξειδίκευση ή για να πας περισσότερο στα κλιματικά ή στην ψηφιακή ή στο R&D, γιατί θεωρείται κρατική ενίσχυση.

Εδώ όμως τι προσπαθούμε να κάνουμε; Να μην είναι κρατική ενίσχυση αυτό το ποσό, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις που θα συγχωνευθούν μετά να μπορούν να απολαύσουν κρατικές ενισχύσεις επί ίσοις όροις με τους υπόλοιπους που ανταγωνίζονται. Αυτός είναι ο λόγος που δεν είχε αυτή την περιφερειακή ή κλαδική διάσταση.

Και, για να τελειώσω, να πω κάτι για την προνομιακή ρευστότητα για λίγους, που άκουσα από μία συνάδελφο Βουλευτή. Κοιτάξτε, η Κυβέρνηση αυτή έδωσε 8,3 δισ., εκ των οποίων τα 5,3

χωρίς επιστροφή, τα άλλα 3,3 ως επιστρεπτέα προκαταβολή -όλο ήταν επιστρεπτέα, αλλά κάποιο τελικά κατέληξε μη επιστρεπτέο- σε εξακόσιες πέντε χιλιάδες επιχειρήσεις. Πιο μαζική και δίκαια ενίσχυση, που έγινε με έναν αλγόριθμο, χωρίς καμμία κρατική ή κομματική ή οποιαδήποτε άλλη ή συντεχνιακή έστω παρέμβαση, δεν έχει υπάρξει ξανά, ούτε τόσο μεγάλη ούτε τόσο μαζική ούτε τόσο δίκαια παρέμβαση. Γι' αυτό δεν θεωρώ ότι είναι δίκαια η παρατήρηση ότι δώσαμε προνομιακή ρευστότητα για λίγους. Δώσαμε μη προνομιακή ρευστότητα για πάρα πολλούς.

Αυτά και σας ευχαριστώ. Θα είμαι εδώ για εξηγήσεις και ελπίζω τα κόμματα της Αντιπολίτευσης σημαντικό κομμάτι του νομοσχεδίου αυτού να το υπερψηφίσουν, γιατί είναι ένα νομοσχέδιο εξαιρετικά θετικό για τους πολίτες.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Χαράλαμπος Αθανασίου): Ευχαριστώ και εγώ, κύριε Υπουργέ.

Τον λόγο θα πάρει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Ελληνικής Λύσης κ. Κώστας Χήτας και αμέσως μετά από τη Νέα Δημοκρατία ο κ. Θανάσης Καββαδάς.

Ορίστε, κύριε Χήτα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Σκυλακάκη, νομίζω ότι η ζωή μας από σήμερα αλλάζει. Μετά από αυτό το ολιστικό νομοσχέδιο ήδη οι αγρότες πανηγυρίζουν. Δεχθήκαμε δεκάδες τηλεφώνια σήμερα ότι αλλάζει η ζωή μας. Αντί να δούμε τα ουσιαστικά προβλήματα του πρωτογενή τομέα και των αγροτών, που είναι διαλυμένος ο τομέας, εμείς πάμε τώρα με ασπιρινούλες να θεραπεύσουμε τον καρκίνο.

Κύριε Σκυλακάκη και κύριε Βεσυρόπουλε, σήμερα το πρωί έκανα πάνα από πενήντα λεπτά για να φτάσω στη Βουλή. Πολλή κίνηση. Και πραγματικά είναι ένα φαινόμενο το οποίο αναρωτιέται κανείς, με τα καύσιμα στο 2,30-2,40 τόση κίνηση! Από την άλλη, αναρωτιέμαι, τελικά είμαστε τόσο πλούσιοι εμείς οι Έλληνες; Γιατί βλέπω ότι κυκλοφορούν πολλά αυτοκίνητα εκεί έξω. Εάν λάβω υπ' όψιν τη δήλωσή σας πριν διμήνου ότι αυτοκίνητο έχουν οι πλούσιοι, γι' αυτό και δεν μειώνουμε τον ΦΠΑ στη βενζίνη και στα καύσιμα, γιατί είναι ένα οριζόντιο μέτρο που θα ευνοηθούν οι πλούσιοι, είχατε πει, να υποθέσουμε ότι όλοι αυτοί οι συνέλληνες οι οποίοι ταλαιπωρούνται καθημερινά στους δρόμους με την αγωνία μην τους αφήσει το αυτοκίνητάκι τους με τα 10 ευρώ βενζίνη που βάζουν -γιατί τόσο βάζουν πλέον, 8, 10, 5, ό,τι μπορεί ο καθένας-, να υποθέσω ότι όλοι αυτοί που κυκλοφορούν εκεί έξω είναι πλούσιοι.

Γιατί εδώ ερχόμαστε και περιμένει κανείς από τον Υφυπουργό Οικονομικών και από τον κ. Σταϊκούρα που μίλησε νωρίτερα να ακούσει κάτι, να ακούσει πώς θα ζήσει, πώς θα του βάλεις τη μάσκα οξυγόνου στο στόμα για να πάρει αναπνοή, γιατί αργοπεθαίνει. Και θέλω να ρωτήσω κάτι. Πολύ απλοϊκά θα το θέσω το ερώτημα, πάρα πολύ απλοϊκά. Γιατί η Κυβέρνηση δεν βάζει ένα στοπ στο ράλι αυτό, στις τιμές στη βενζίνη, στα καύσιμα, που πλέον έχουν γονατίσει;

Με έπιασε ένας υπάλληλος, κύριε Σκυλακάκη, πριν από λίγο και μου είπε: «Εγώ, κύριε, για να πάω από το σπίτι μου μέχρι εδώ και από τη Βουλή στο σπίτι μου θέλω 25 ευρώ βενζίνη και το μεροκάματό μου είναι 23...». Θα μου πεις, «λαϊκίζετε, κύριε Χήτα, εκεί στην Ελληνική Λύση». Μάλιστα, εμείς λαϊκίζουμε.

Να πω κάτι άλλο; Γιατί δεν μειώνουμε τον ΦΠΑ στα καύσιμα αναλογικά; Αφήστε τον ειδικό φόρο κατανάλωσης. Και 10 ευρώ να πάει το λίτρο βενζίνη, 0,70 θα είναι. Και ενάμισι ευρώ η βενζίνη, 0,70 θα είναι. Και 1 ευρώ η βενζίνη το λίτρο, 0,70 θα είναι. Τον ΦΠΑ. Εμείς δεν λέμε να κάνετε μαγικά ούτε να δημιουργήσετε δημοσιονομικά κενά ούτε τάζουμε λεφτόδεντρα, όπως κάνει ξέρω 'γω ο ΣΥΡΙΖΑ κ.λπ.. Εμείς έχουμε λογικές προτάσεις.

Ερώτηση: Τι ΦΠΑ εισέπραττε η Κυβέρνηση με τη βενζίνη στο ενάμισι ευρώ το λίτρο; Τι ΦΠΑ εισπράττει η Κυβέρνηση με τη βενζίνη στα 2,3-2,4 ευρώ το λίτρο; Διπλάσιο σχεδόν. Μειώστε τον ΦΠΑ, το ρημάδι, να εισπράξει το κράτος όσο θα εισέπραττε υπό φυσιολογικές συνθήκες. Και δημοσιονομικό έλλειμμα δεν θα έχετε και η τιμή θα μειωθεί της βενζίνης, να πάρουν ανάσα οι φουκαράδες.

Απαντάτε και λέτε ότι ένα οριζόντιο τέτοιο μέτρο που περιγρά-

φουμε εμείς τώρα -το έχετε πει ως Κυβέρνηση- θα ευνοήσει κυρίως τους εύπορους, τους πλούσιους κ.λπ.. Ε τώρα, συγγνώμη, να πω εγώ κάτι, γιατί μας κατηγορείτε εμάς. Αυτό δεν είναι λαϊκισμός από την πλευρά σας; Από την πλευρά της Κυβέρνησης δεν είναι λαϊκισμός, κύριε Υπουργέ των Οικονομικών, όταν λες ότι με ένα οριζόντιο μέτρο θα ευνοηθούν περισσότερο οι ευκατάστατοι;

Προφανώς και εμείς εδώ δεν έχουμε κανένα τέτοιο πρόβλημα να γεμίσουμε το ρεζερβουάρ μας, θα πέσει φωτιά να μας κάψει, αλλά εκεί έξω βάζουν 5 και 8 ευρώ κάθε μέρα να πάνε ίσα-ίσα στη δουλειά τους, να πάρουν το παιδί τους από το τάε κβο ντο να το πάνε στο φροντιστήριο. Αυτό είναι, δεν υπάρχει κάτι άλλο. Κι εμείς παρακολουθούμε αμήχανα, Fuel Pass και Fuel Pass.

Και αυτό ξέρετε, κύριε Υπουργέ, το λέμε γιατί η διάθεσή μας είναι όντως να βοηθάμε. Θεωρούμε ότι το μέτρο με τη μείωση του ΦΠΑ -θα πάω και στα υπόλοιπα, τα είδη πρώτης ανάγκης- τουλάχιστον στα καύσιμα είναι ένα υλοποιήσιμο μέτρο. Και αυτό, ξέρετε, αφορά και στις μεταφορές, κύριε Υπουργέ.

Δεν ξέρω, εγώ στη ζωή μου και ως δημοσιογράφος και ως επιχειρηματίας, είχα τις επιχειρήσεις μου, είχα εταιρεία. Πάντα στα φορητάκια μιάς πονούσε όταν βάζαμε καύσιμο, που μετέφεραν τα πράγματα στους προμηθευτές εννοώ. Τώρα οι μεταφορές έχουν πάει στα ύψη. Αυτό μετακυλιέται, πηγαίνει στις τιμές, πηγαίνει στο ράφι και τα πληρώνει πάλι ο καημένος ο καταναλωτής, γιατί τα καύσιμα δεν είναι μόνο για τους ιδιώτες, είναι και για τις μεταφορές των προϊόντων. Μειώστε το. Ή πείτε μας γιατί δεν το μειώνετε. Ανασκευάστε ή ξανασκεφτείτε το στο Υπουργείο. Είναι λάθος να λέτε ότι το οριζόντιο μέτρο θα ευνοήσει μόνο τους ευκατάστατους. Ο κόσμος πλέον υποφέρει. Τέλος.

Έλεγχος στα καύσιμα. Θυμηθήκαμε τώρα να κάνουμε ελέγχους. Τρία νομοσχέδια ως μέλος της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης και Δικαιοσύνης έχουμε κάνει την τριετία αυτή -το θυμάμαι σαν τώρα, επειδή ήμουν εισηγητής- για την καταπολέμηση της «μαύρης» αγοράς στα καύσιμα. Τρία χρόνια πέρασαν, τίποτε δεν έγινε. Βγήκαν τώρα πέντε να κάνουν δέκα ελέγχους εξής. Βρήκαμε κάποια πρατήρια 25%, λέει, αισχροκερδούσανε.

Ναι, αλλά πάλι, κύριε Σκυλακάκη, δεν κτυπάμε το πρόβλημα στη ρίζα. Δύο διυλιστήρια αναθεματισμένα έχει η Ελλάδα, δεν έχει εκατόν πενήντα. Δύο. Και ξέρουμε και σε ποιους ανήκουν. Γιατί δεν κάνουμε τους ελέγχους εκεί; Στην πηγή, στα διυλιστήρια. Τόσο απλό. Τόσο απλό να το λες. Να το εφαρμόσουμε; Το ίδιο απλό είναι. Δεν υπάρχει θέληση. Δεν υπάρχει βούληση. Εκεί είναι η πηγή του κακού, στα δύο διυλιστήρια. Δύο διυλιστήρια είναι, αγαπητέ κύριε Βεσυρόπουλε βορειοελλαδίτη. Δύο διυλιστήρια. Γιατί δεν ελέγχουμε εκεί; Μαζί ήμασταν στο νομοσχέδιο που νομοθετούσαμε πριν ενάμιση χρόνο -θυμάστε;- που λέγαμε πως θα βάλουμε το σύστημα εισροών-εκροών, θα κάνουμε, θα ράνουμε. Τίποτα δεν κάναμε. Μια τρύπα στο νερό. Αυτή την κάναμε.

Και άκουγα τον Υπουργό πριν από λίγο που μιλούσε για τους αγρότες. Καλά, τώρα σοβαρά. Είπαμε, ασπιρίνη στον καρκινοπαθή. Δηλαδή υπάρχει η Κυβέρνηση η οποία σπαταλάει, όχι για την πανδημία, για τα lockdown που είναι πολιτική επιλογή. Η πανδημία δεν είναι επιλογή, ήρθε. Μάλιστα. Έξω από εδώ. Αλλά το lockdown είναι πολιτική επιλογή.

Μία Κυβέρνηση, λοιπόν, η οποία σπαταλάει 44 δισεκατομμύρια για τα lockdown και στους αγρότες, κύριε Σκυλακάκη, προγραμματισμένα εννοώ, το σχέδιό σας ως Κυβέρνηση ποιο ήταν; Εκατόν ογδόντα τρία εκατομμύρια ευρώ μόνο για τον πρωτογενή τομέα. Εκατόν ογδόντα τρία εκατομμύρια ευρώ μόνο για τον πρωτογενή τομέα, όταν φωνάζουμε και σκούζουμε τρία χρόνια εδώ μέσα ότι θα πεινάσουμε; Και τώρα που ήρθε η πείνα στην πόρτα και κτύπησε την πόρτα μας, κοιταζόμαστε στα μάτια.

Θα μου πείτε, δώσαμε κι άλλα. Αυτά είναι άλλα, λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων, πλημμύρες κ.λπ.. Αφήστε τα αυτά. Τα προγραμματισμένα της Κυβέρνησης, να μας πει η Κυβέρνηση πόσο υπολογίζει τους αγρότες, που ανεβαίνετε τώρα στο βήμα όλοι και λέτε «ο πρωτογενής τομέας» και πόσο σημαντικός είναι ο πρωτογενής τομέας και στην πράξη τίποτα. Όλο μέλι-μέλι και τηγανίτα τίποτα. Τίποτα. Δεν υπάρχει κάτι άλλο. Καμμία οργάνωση, καμμία πρόληψη, κανένα πρόγραμμα σαν αυτό που

έχουμε παρουσιάσει εμείς, γιατί πιστεύουμε στον πρωτογενή τομέα. Είναι ο βασικός πυλώνας της οικονομίας μας. Είναι η ατμομηχανή μας και θα έπρεπε να είναι.

Κύριε Σκυλακάκη, αυτή τη στιγμή -ο κ. Βεσυρόπουλος το ξέρει από την Ημαθία που βρίσκεται-, υπάρχουν αγρότες που σταματάνε να οργώνουν, σταματάνε να σπέρνουν. Σταματάνε. Δεν συμφέρει. Ξέρετε πού έχουν πάει τα λιπάσματα, οι ζωοτροφές; (Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο ΣΤ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥΛΗΣ)

Δεν έχουν δανεισμό οι αγρότες. Δεν έχουν τίποτα, τα βασικά. Χρειάζονται επενδύσεις, χρειάζονται θερμοκήπια, χρειάζονται δικτυοκήπια, όπως συμβαίνει σε όλες τις αναπτυσσόμενες χώρες της Ευρώπης. Είναι εξαρτημένοι ακόμη και σήμερα οι αγρότες, εν έτει 2022, από τα καιρικά φαινόμενα, αν θα βρέξει ή αν θα κάνει καύσωνα, ενώ όλοι είναι οργανωμένοι στις υπολοίπες ευρωπαϊκές χώρες άρτια. Εμείς τίποτα. Καμμία «ασπιρινούλα», καμμία τροπολογία, πέντε-δέκα εκατομμύρια ευρώ εδώ, δέκα εκατομμύρια εκεί. Δεν γίνονται έτσι τα πράγματα!

Για να επιστρέψω λίγο στο γδάρσιμο του πολίτη, δεν είναι μόνο η βενζίνη που θα βάλεις στα αυτοκίνητά σου, στις μεταφορές. Πάμε λίγο στο αέριο, στο ρεύμα, πάντα με τη λογική μπροστά.

Αληθεύει ότι υπήρξε πρωτοφανής παρέμβαση του Υπουργού Ενέργειας, του κ. Σκρέκα, στη ΡΑΕ; Ότι με επιστολή του ο Υπουργός Ενέργειας ζήτησε η έρευνα για τα υπερκέρδη να γίνει επί των συνολικών οικονομικών αποτελεσμάτων των εταιρειών; Δηλαδή, Γιάννης πίνει, Γιάννης κερνάει; Ξέρουμε ότι τα αποτελέσματα οι εταιρείες τα «μαγειρεύουν». Όλοι ή οι περισσότεροι είχαν εταιρείες, όσοι δουλεύουν. Είχαμε εταιρείες. Ξέρουμε ότι οι εταιρείες αυτές τα «μαγειρεύουν». Προσπαθεί, λοιπόν, η Κυβέρνηση να συγκαλύψει τα υπερκέρδη; Τι θα σου παρουσιάσει, λοιπόν, η εταιρεία; Αυτό που θέλει να σου παρουσιάσει.

Άρα αυτή η παρέμβαση επί των συνολικών οικονομικών αποτελεσμάτων δεν ηχεί καθόλου, μα καθόλου καλά στα αυτιά μας. Καθόλου καλά!

Κομισιόν. Άσε τι λέει η Ελληνική Λύση. Άσε τι λέει ο Πρόεδρος της, τι λένε οι Βουλευτές. Η Κομισιόν τι λέει; Η Κομισιόν λέει ότι τα υπερκέρδη στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αγγίζουν τα 200 δισεκατομμύρια. Θα μου πεις τώρα «Ποια Κομισιόν; Πού ξέρει η Κομισιόν;». 200 δισεκατομμύρια. Αναλογικά εμείς πόσο είμαστε; Αυτά που μας λένε οι εταιρείες, που τα «μαγειρεύουν» αυτές όπως θέλουν και θα βγάλουν τα αποτελέσματα επί των συνολικών; Ε, δεν είναι κάπως...

Κύριε Σκυλακάκη, να βγει κάπως από την Κυβέρνηση -δεν μπορεί να το κάνει μόνο η Αντιπολίτευση αυτό- και να πει στους Έλληνες, που περνάνε δύσκολα, ότι οι ενεργειακές ανάγκες της Ελλάδας, το τι θα κάψουν, τα πάντα όλα, περνάνε στο 100% από το Χρηματιστήριο Ενέργειας. Όλες οι ενεργειακές μας ανάγκες περνάνε 100% από το ληστικό Χρηματιστήριο Ενέργειας. Σε άλλες χώρες είναι κάτω από το 40% και το ξέρετε. Θα τα πει κάποιος αυτά; Και υπάρχουν τέσσερις εταιρείες, οι οποίες αισχροκερδούν. Αισχροκερδούν, αυτή είναι η λέξη.

Να ρωτήσω και κάτι άλλο. Γιατί, λοιπόν, από 1^η Ιουλίου θα μειωθεί η επαίσχυντη ρήτρα αναπροσαρμογής; Μιλάμε όλοι για αυτήν, κανείς, όμως, δεν θυμίζει ποιοι την εφηύραν, ποιοι την ψήφισαν και ποιοι την εκτελούν τώρα την απόφαση αυτή. Γιατί ξεκινάει από το 2011. Από το 2011 ξεκινάει, από τη Νέα Δημοκρατία, από το ΠΑΣΟΚ, τον ΣΥΡΙΖΑ. Και το κάνετε πράξη τώρα εσείς από το 2021, από τον σούπερμαν, όπως ο ίδιος αυτοχαρακτηρίζεται, Κωστή Χατζηδάκη. Αυτή είναι η ρήτρα αναπροσαρμογής.

Γιατί από 1^η Ιουλίου, δηλαδή; Τι από 1^η Ιουλίου; Τόσον καιρό που πληρώνει ο κόσμος από την τσέπη του λεφτά, σε λογαριασμό 600 ευρώ τα 450 ευρώ ρήτρα αναπροσαρμογής, τι θα γίνουν αυτά;

Και γιατί η ΡΑΕ, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, που είναι και μια ανεξάρτητη αρχή, η οποία και αυτή χρυσολιώνεται, όπως όλες οι ανεξάρτητες αρχές, από τους Έλληνες πολίτες, δεν αντέδρασε από πέρυσι; Δεν τα βλέπει η ΡΑΕ; Έπρεπε να ξεσηκωθούν τα κόμματα της Αντιπολίτευσης όλα, για να της πουν «Ε, ξύπνα! Δες τι γίνεται εδώ»; Που είναι η ΡΑΕ; Αφού μιλάνε για

υπερκέρδη τόσον καιρό. Γιατί δεν αντιδρούσε η ΡΑΕ τόσον καιρό;

Και γιατί δεν λέμε ότι τα χρήματα, με τα οποία ενισχύετε τους λογαριασμούς της ΔΕΗ, θα δημιουργήσουν έλλειμμα και θα κληθούμε πάλι να τα δώσουμε πίσω εμείς; Εμείς θα τα πληρώσουμε πάλι.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Είναι λάθος αυτό που κάνετε. Και τι κάνετε; Το κάνετε συνολικά. Θα το κάνετε και αύριο με το νομοσχέδιο που φέρνεται. Κλείνετε τους λιγνίτες πάλι. Το 2028, λέει, κλείνουν οι λιγνίτες. Φοβερό.

Να πω κάτι; Θα το αφήσω αυτό εδώ. Είναι ο πίνακας, κύριε Σκυλακάκη, κύριε Βεσυρόπουλε, με την κατανάλωση λιγνίτη στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον λιγνίτη που η Κυβέρνηση θέλει να κλείσει. Δείτε εδώ πόσο χρησιμοποιούν λιγνίτη. Θα το καταθέσω για τα Πρακτικά.

Πάρτε τα αυτά καμιά φορά. Διαβάζουμε, ενημερωνόμαστε. Δεν ερχόμαστε εδώ έτσι. Καταθέστε το εδώ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Τι περιεκτικότητα έχει;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Τι περιεκτικότητα; Εμείς πόσο έχουμε, κύριε Σκυλακάκη;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): ... (Δεν ακούστηκε)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΗΤΑΣ: Και γιατί θέλουμε να το κλείσουμε, κύριε Σκυλακάκη; Παρά το ότι υπάρχει η τεχνολογία της αυστραλιανής εταιρείας «SUNERGY» που μειώνει τους ρύπους; Και αφού κόπτεστε τόσο πολύ ως Κυβέρνηση -όχι εσείς προσωπικά για τους ρύπους, γιατί... Το ότι κλείνετε τους λιγνίτες, είναι περιβαλλοντικό το θέμα. Απεμπολούμε, δηλαδή, 240 δισεκατομμύρια ελληνικού λιγνίτη, ενώ τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα χτίζουν αυτή τη στιγμή που μιλάμε λιγνιτικό εργοστάσιο παραγωγής ενέργειας. Τώρα που μιλάμε! Αλλά τι ξέρουν οι Άραβες; Ξέρουμε εμείς. Και γιατί η Πολωνία το κλείνει το 2040; Γιατί; Πείτε μας εσείς. Και πριν από κάτι άλλο, τα πλοία που θα μεταφέρουν το LNG, που θα γίνει της κακομοίρας πλέον με το LNG, δεν ρυπαίνουν το περιβάλλον; Αφού κόπτεστε τόσο πολύ ως Κυβέρνηση για το περιβάλλον, αυτό δεν είναι περιβαλλοντική υποκρισία;

Να μιλήσουμε και για μείγμα, κύριε Σκυλακάκη. Μια χώρα που δεν έχει να φάει και πληρώνει τόσο ακριβή αυτή τη στιγμή την ενέργεια, δεν μπορεί να συζητάει για απολιγνιτοποίηση. Τελεία και παύλα. Είμαστε μέσα στον βούρκο. Δεν μπορούμε αυτή τη στιγμή, είναι ακατάλληλο και το σημείο και ο χρόνος, να μιλάμε για απολιγνιτοποίηση.

Ξαναλέω, φτιάχνουν νέο λιγνιτικό εργοστάσιο παραγωγής ενέργειας τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα. Και στον πίνακα βλέπετε την εξάρτηση από λιγνίτη της Γερμανίας, της Πολωνίας, της Τσεχίας, της Βουλγαρίας, της Ρουμανίας, της Ελλάδας και άλλων μελών. Το καταθέτω για τα Πρακτικά. Θα το δώσω και σε σας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Κωνσταντίνος Χήτας καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα, ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Επειδή στα οικονομικά είστε καλοί -είναι και το Υπουργείο σας-, να πούμε στον κόσμο για το οικονομικό μπλακάουτ, το οποίο υπάρχει αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη. Χάθηκαν εκατόν είκοσι χιλιάδες ρυθμίσεις από τα ασφαλιστικά. Εκατόν είκοσι χιλιάδες, λοιπόν, νοικοκυριά πετάχτηκαν έξω. Δεν μπορούν να πληρώσουν. Τα λέει κανείς αυτά;

Κόκκινα δάνεια, κύριε Σκυλακάκη, 127 δισεκατομμύρια σε εταιρείες διαχείρισης. Τα γνωστά κοράκια, τα funds. Αυτά είναι τα funds, που σου πίνουν το αίμα και σε παίρνουν τηλέφωνο εφτά φορές την ημέρα να πληρώσεις, τα οποία πήραν μπροστά παρά το δάνειο από τις τράπεζες και εξακολουθούν να ζητάνε το ίδιο ποσό. 127 δισεκατομμύρια ευρώ, λοιπόν, οι εταιρείες διαχείρισης και 18 δισεκατομμύρια ευρώ που έχουν μείνει στις τράπεζες, σύνολο 145 δισεκατομμύρια ευρώ. Αυτό είναι το ακριβές ποσό.

Και μη λέτε ότι μειώθηκαν τα κόκκινα δάνεια. Μπορεί να μειώθηκαν τα κόκκινα δάνεια για τις τράπεζες. Βεβαίως. Γιατί αν

υπήρχαν 127 δισεκατομμύρια κόκκινα δάνεια για τις τράπεζες και έφυγαν από τις τράπεζες και πήγαν στα funds, στα κοράκια, βεβαίως και οι τράπεζες δεν έχουν πλέον κόκκινα δάνεια, αλλά το χρέος παραμένει για εμένα. Εγώ θα πληρώνω πάλι το fund. Άρα, λοιπόν, μην παίζουμε με τις λέξεις. Μειώθηκαν, βεβαίως μειώθηκαν τα χρέη, το κόκκινο χρέος, αλλά δεν μειώθηκε για τους ανθρώπους. Μειώθηκε για τις τράπεζες. Οι άνθρωποι θα εξακολουθούν να πληρώνουν.

Συνολικό -κλείνω, κύριε Πρόεδρε- κόκκινο ιδιωτικό χρέος. Είναι 300 δισεκατομμύρια ευρώ, κύριε Σκυλακάκη. Το 2009, ενδεικτικά θα αναφέρω, ήταν 20 δισεκατομμύρια ευρώ και τώρα είναι 300 δισεκατομμύρια ευρώ.

Αλλά ξέρω, εμείς είμαστε οι λαϊκιστές. Εσείς είστε οι καλοί. Τα κάνετε όλα καλά. Άλλωστε, αυξήθηκε ο μισθός 50 ευρώ, μειώσατε τον ΕΝΦΙΑ, μειώθηκε η ανεργία -απίστευτο και αυτό-, αυξήθηκαν οι καταθέσεις των Ελλήνων -και αυτό απίστευτο. Τι λέμε εμείς τώρα εδώ; Έχουμε και επενδυτική έκρηξη! Ήρθε η «MICROSOFT», η «GOOGLE», η «AMAZON», όλοι αυτοί οι κολοσσοί ήρθαν στην Ελλάδα, αλλά ο Έλληνας πεινάει. Κάποιος κάνει κάτι λάθος και μάλλον αυτοί που κάνουν λάθος είστε εσείς.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Χήτα.

Συνεχίζουμε με τον κατάλογο των ομιλητών.

Καλούμε στο Βήμα τον κ. Αθανάσιο Καββαδά από τη Νέα Δημοκρατία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΒΒΑΔΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων και η εξωστρέφεια είναι προϋπόθεση για ισχυρούς και βιώσιμους ρυθμούς ανάπτυξης, ιδιαίτερα στην τρέχουσα συγκυρία. Στη χώρα μας υπάρχουν οκτακόσιες πενήντα χιλιάδες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, το 95% των οποίων έχει μέχρι δέκα εργαζόμενους, όπως υπάρχουν και χιλιάδες ατομικές επιχειρήσεις, αλλά και ελεύθεροι επαγγελματίες.

Πολλές απ' αυτές τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν πρόβλημα βιωσιμότητας. Δεν έχουν το μέγεθος, αλλά και τις προοπτικές για να έχουν πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία, αλλά και στη ρευστότητα μέσω τραπεζικού δανεισμού. Με τα σημερινά δεδομένα δεν μπορούν να έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, αφού έχουν χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα.

Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες ο στόχος μας πρέπει να είναι να αποκτήσουμε μεγαλύτερες, ισχυρότερες και ανταγωνιστικότερες επιχειρήσεις μέσα από συνενώσεις, συγχωνεύσεις και αμοιβαία επωφελείς εργασίες με τη θέσπιση γενναίων και ουσιαστικών φορολογικών κινήτρων και αυτό ακριβώς επιχειρεί το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα. Ουσιαστικά είναι ένα βήμα για να διαμορφώσει η χώρα μας ένα νέο, βιώσιμο και ανταγωνιστικό παραγωγικό μοντέλο. Σε μια τέτοια περίπτωση, όταν αυξάνεται δηλαδή το μέγεθος των ελληνικών επιχειρήσεων, είναι δεδομένο ότι θα αυξηθούν και οι θέσεις εργασίας.

Είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι τα κίνητρα απευθύνονται σε όλους, χωρίς αποκλεισμούς. Απευθύνονται σε όλες τις ελληνικές επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως μεγέθους ή νομικής μορφής. Επεκτείνονται στις ατομικές επιχειρήσεις και στους ελεύθερους επαγγελματίες. Ενισχύονται ιδιαίτερα μορφές εργασίας όπως η συμβολαϊκή γεωργία και το franchise. Ενθαρρύνεται μέσα από ισχυρά κίνητρα η συνεργασία φυσικών προσώπων, κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, σε μια προσπάθεια να διαμορφωθούν νέες και ισχυρές επιχειρήσεις στον πρωτογενή τομέα. Ειδικότερα, δίνονται γενναία και ελκυστικά κίνητρα, κάτι που πιστεύω ότι κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει.

Συγκεκριμένα, πρώτον, στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχειρήσεων σ' ένα νέο εταιρικό σχήμα προβλέπεται απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος της τάξης του 30%.

Δεύτερον, στην περίπτωση συνεργασίας φυσικών προσώπων σ' ένα νέο σχήμα υπάρχει αντίστοιχη απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος της τάξης του 30%.

Τρίτον, αντίστοιχη απαλλαγή της τάξης του 30% από τον φόρο

εισοδήματος προβλέπεται για τη μετατροπή μιας ατομικής επιχείρησης σε προσωπική εταιρεία ή σε οποιαδήποτε άλλης μορφής εταιρεία ή σε περίπτωση συνένωσης ατομικών επιχειρήσεων σε μια νέα εταιρεία.

Τέταρτον, στην περίπτωση μετασχηματισμού μιας επιχείρησης το φορολογικό όφελος δεν μπορεί να υπερβαίνει το συνολικό ποσό των 500.000 ευρώ σε διάστημα εννέα χρόνων, ενώ στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων, το φορολογικό όφελος δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 125.000 ευρώ για καθένα από τα συνεργαζόμενα πρόσωπα. Αντιλαμβάνονται, συνεπώς, όλοι το μέγεθος της ωφέλειας.

Πέμπτον, προβλέπεται απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος της τάξης του 50% για να διευκολυνθεί η συνεργασία φυσικών προσώπων.

Οι προϋποθέσεις που τίθενται για να ενεργοποιηθεί το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή του φόρου εισοδήματος σε όλες τις περιπτώσεις είναι ρεαλιστικές. Για παράδειγμα, για τα φυσικά πρόσωπα και τους ελευθέρους επαγγελματίες τίθεται ως προϋπόθεση κάθε συνεργαζόμενο φυσικό πρόσωπο να εισφέρει στο εταιρικό κεφάλαιο τού υπό ίδρυση νομικού προσώπου ποσό ίσο με το 10% τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου, ενώ το συνολικό κεφάλαιο πρέπει να είναι τουλάχιστον 125.000 ευρώ.

Για τους κατ' επάγγελμα αγρότες που θα επιδιώκουν τη συμμετοχή τους σ' ένα νέο εταιρικό σχήμα και προκειμένου να δικαιούνται απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος κατά 50% πρέπει να ισχύει μία από τις δύο προϋποθέσεις, είτε να έχουν εγγραφεί στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων και να προμηθεύουν τον φορέα αυτό με τουλάχιστον το 75% της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων της παραγωγής τους, είτε να έχουν συνάψει σύμβαση με συγκεκριμένο αγοραστή με αντικείμενο τη συμβολαιακή γεωργία με την οποία δεσμεύονται για την εισφορά και πάλι τουλάχιστον του 75% της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων της παραγωγής τους.

Παράλληλα, ενεργοποιούνται για τους μετασχηματισμούς, τις συγχωνεύσεις και τις συνεργασίες μια σειρά άλλων φορολογικών κινήτρων όπως: Πρώτον, η δυνατότητα μεταφοράς των ζημιών των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων στον ισολογισμό της νέας επιχείρησης. Δεύτερον, η δυνατότητα φορολογικού συμψηφισμού των ζημιών με τα κέρδη της νέας επιχείρησης. Τρίτον, η έκπτωση των δαπανών για την απόκτηση τίτλων στην περίπτωση εξαγοράς επιχείρησης. Τέταρτον, η κατάργηση του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου.

Πρόκειται, κύριοι συνάδελφοι, για ένα ευεργετικό νομοσχέδιο τόσο για τις επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες όσο και για τους αγρότες και γι' αυτό θέλω να συγχαρώ την ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών, τον Υπουργό Οικονομικών κ. Σταϊκούρα, τον Αναπληρωτή Υπουργό κ. Σκυλακάκη, καθώς και τον Υφυπουργό Οικονομικών κ. Βεστούρη που και όλους όσοι εργάστηκαν γι' αυτό το πολύ καλό αποτέλεσμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η εμπειρία έχει δείξει ότι με τη συνένωση οι εταιρείες γίνονται πιο ισχυρές και πιο ανταγωνιστικές, αφού μειώνουν τα κόστη, παίρνοντας καλύτερες τιμές, αφού αυξάνεται το πελατολόγιο και έτσι αποκτούν δυνατότητα για μεγαλύτερα κέρδη, αλλά και για καλύτερες προοπτικές για το μέλλον τους.

Επομένως το παραγωγικό μοντέλο της ελληνικής οικονομίας, για να καταστεί ανταγωνιστικό, πρέπει να αλλάξει. Χρειαζόμαστε νέες επιχειρήσεις μεγαλύτερου μεγέθους, μετασχηματισμούς, συνεργασίες, συγχωνεύσεις. Κανείς δεν μπορεί πλέον μόνος του σ' ένα ολοένα και πιο απαιτητικό και ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προχωρά σε μια σημαντική μεταρρύθμιση που αξίζει να τύχει ευρείας και διακομματικής στήριξης.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλείται στο Βήμα ο κ. Γεώργιος Παπαηλιού από τον ΣΥΡΙΖΑ. Θα ακολουθήσουν ο κ. Μπαρλιώτης, ο κ. Κωτσός, η κ. Αχτισόγλου και η κ. Γκαρά. Ενδιάμεσα θα παρεμβληθεί ο Υπουργός κ. Τσακλόγλου για την τροπολογία του.

Κυρία Παπαηλιού, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η υπόσχεση της Νέας Δημοκρατίας για πολλές και καλές θέσεις εργασίας αποκαλύπτεται ότι είναι ένα ακόμη ψέμα στο ψεύτικο, παραπλανητικό αφήγημά της για να αποσπάσει ψήφους. Αυτό έγινε στις εκλογές του 2019, συνεχίζεται και σήμερα και βέβαια θα συνεχιστεί και κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, όσο χρόνο και αν αυτή διαρκέσει.

Ο Πρωθυπουργός χθες, απευθυνόμενος σε φοιτητές στο Βοστώνη, είπε ότι η ζωή είναι πέρα ή μάλλον άλλη από το «πόσα λεφτά βγάζεις». Ολιστική προσέγγιση των πραγμάτων!! «Στην Ελλάδα» –συνέχισε– «έχουμε οικογένεια και φίλους που κάνουν τη ζωή μας ευκολότερη». Με άλλα λόγια, δεν χρειάζεται η στήριξη της πολιτείας στο πλαίσιο του κοινωνικού κράτους. Οι ανισότητες για τη Νέα Δημοκρατία είναι δεδομένες. Συνιστούν φυσικό φαινόμενο, όπως είχε πει παλαιότερα ο ίδιος ο Πρωθυπουργός.

Στο πλαίσιο αυτής της αντίληψης που αφορά εργαζόμενους, αγρότες, μικρομεσαίους και αυτοαπασχολούμενους κινείται και το υπό κρίση νομοσχέδιο. Η Νέα Δημοκρατία του «συστήματος Μητσοτάκη», αναδείχτηκε νικήτρια στις προηγούμενες εκλογές με βασική δέσμευση τη μείωση της φορολογίας και τη διαμόρφωση θετικού επιχειρηματικού κλίματος μέσω της ενίσχυσης της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας. Όμως, η πραγματικότητα που βιώνουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις όχι μόνο δεν έχει βελτιωθεί, αλλά είναι πολύ χειρότερη απ' αυτή που θα μπορούσε κάποιος να φανταστεί.

Ενώ, λοιπόν, η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα αποτελεί τον πυλώνα, τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας, η Κυβέρνηση αντί να τη στηρίξει, ώστε να κατορθώσει όχι μόνο να επιβιώσει, αλλά και να αναπτυχθεί, της καταφέρει πλήγματα, ώστε να την εξαφανίσει. Τη θεωρεί «βαρίδι» για την ανάπτυξη και τελικά στηρίζει μόνο το μεγάλο κεφάλαιο και συγκεκριμένα επιχειρηματικά συμφέροντα.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών στο πνεύμα της έκθεσης Πισσαρίδη προτάσσει τη μετατροπή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε σύνθετα σχήματα μέσω συγχωνεύσεων βάσει της ασκούμενης από τη Νέα Δημοκρατία νεοφιλελεύθερης πολιτικής. Οι ρυθμίσεις του θεσπίζονται εκτός κάποιου συγκεκριμένου αναπτυξιακού σχεδιασμού, αφού κάτι τέτοιο, δηλαδή ο σχεδιασμός της ανάπτυξης, δεν εντάσσεται στην πολιτική της Κυβέρνησης. Πρόκειται για άλλο ένα αποσπασματικό μέτρο που όχι μόνον δεν ωφελεί, αλλά βλάπτει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν μπορεί, κύριοι της Κυβέρνησης, να βλέπουν το μέλλον τους στην προοπτική συγχώνευσης ή εξαγοράς τους από μεγαλύτερες επιχειρήσεις, δηλαδή να βλέπουν στην ουσία στην ακύρωσή τους. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν μείζονα προβλήματα. Συνεπώς χρειάζονται στήριξη και ενίσχυση και όχι ώθηση –«σπρώξιμο», ώστε να πέσουν μια ώρα αρχύτερα στον γκρεμό.

Η Κυβέρνηση με την επιλογή και τα κίνητρα των συγχωνεύσεων θεωρεί ότι -εντός εισαγωγικών- «επιλύει» τα προβλήματα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τις ακυρώνει, όμως, με σκοπό να αλλάξει τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες στη χώρα, προς μία νεοφιλελεύθερη κατεύθυνση σε όλα τα επίπεδα.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι η πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία, ώστε ο δανεισμός τους να γίνεται με χαμηλά επιτόκια. Επιπλέον, χρειάζονται ευρύτερη στήριξη ώστε να καταφέρουν να ανταμώσουν. Αυτό ζήτησαν και οι φορείς τους κατά την ακρόασή τους στη συνεδρίαση της αρμόδιας επιτροπής και συγκεκριμένα την ενεργοποίηση της δομής στήριξης των επιχειρήσεων η οποία είχε θεσμοθετηθεί επί ΣΥΡΙΖΑ και μέσω της οποίας είχε εξασφαλιστεί χρηματοδότηση κατ' έτος για τρία χρόνια από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, η οποία, βέβαια, δεν προωθήθηκε.

Με τον τρόπο που ρυθμίζει το παρόν νομοσχέδιο τη μετατροπή μικρών και μεσάων επιχειρήσεων μέσω των συγχωνεύσεων σε μεγάλα σχήματα ευνοείται η επικράτηση μιας κυρίαρχης εταιρείας επί των υπολοίπων, στη λογική «το μεγάλο ψάρι τρώει το μικρό», με συνέπεια την ακύρωση, την εξαφάνιση των με-

σαίων, των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων. Αυτό προκύπτει και από την προϋπόθεση που τίθεται, ο συνολικός μέσος κύκλος εργασιών των μετασχηματιζομένων εταιρειών να είναι τουλάχιστον ίσος με το 150% αυτού της εταιρείας με τον μεγαλύτερο κύκλο εργασιών. Στον αντίποδα είναι τα συνεργατικά σχήματα -γιατί συνεργασίες χρειάζονται- τα οποία συγκροτούνται βάσει των λειτουργικών αναγκών των συνεργαζομένων επιχειρήσεων και των συνθέτων απαιτήσεων της σύγχρονης αγοράς.

Επιπλέον, τα κίνητρα που προβλέπονται στο νομοσχέδιο δεν συνδέονται με την απόδοση της νέας εταιρείας που δημιουργείται από τις συγχωνεύσεις. Ακόμη και οι φοροαπαλλαγές δεν συνδέονται με την απόδοση, γεγονός που δεν συμβάλλει στη βιωσιμότητα αυτών των σχημάτων.

Παράλληλα, δεν υπάρχει πρόβλεψη ούτε για τη διασφάλιση ούτε για την περαιτέρω ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων εργασίας στα υπό μετατροπή σχήματα. Υφίσταται συνεπώς άμεσος κίνδυνος απώλειας θέσεων εργασίας.

Τα κίνητρα δεν συνδέονται, τέλος, με το στοιχείο της περιφερειακότητας, ώστε η ελληνική περιφέρεια να παύσει να αποτελεί τον φτωχό συγγενή της χώρας.

Ειδικά στη σημερινή οικονομική συγκυρία χρειάζονται οικονομικές ενισχύσεις, κίνητρα για την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η διαγραφή ενός μέρους των χρεών τους, ιδίως αυτών που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας, είναι απαραίτητη. Η αναβολή ακόμη μία φορά της πληρωμής της επιστρεπτέας προκαταβολής δεν επαρκεί. Χρειάζεται μετατροπή της σε μη επιστρεπτέα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ενεργειακή κρίση και η έκρηξη της ακρίβειας αντιμετωπίζονται από την Κυβέρνηση ως ευκαιρίες για να λεηλατηθεί το λαϊκό εισόδημα και να διοχετευθεί πακτωλός δημοσίου χρήματος σε λίγους, μεγάλους και ισχυρούς. Οι εργαζόμενοι, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι αγρότες, οι νέοι και οι συνταξιούχοι είναι αυτοί που «πληρώνουν το μάρμαρο». Αυτό σε συνδυασμό με το ασφυκτικό δημοσιονομικό πλαίσιο στο οποίο οδηγείται η χώρα καθίσταται περισσότερο αναγκαία από ποτέ η άμεση αλλαγή πολιτικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Κύριε Παπαηλιού, ολοκληρώστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Έχει ξεκινήσει η αντίστροφη μέτρηση για μία άλλη κυβέρνηση, μία προοδευτική κυβέρνηση που θα εφαρμόσει ένα ριζοσπαστικό και ρεαλιστικό σχέδιο κοινωνικά δίκαιης παραγωγικής ανασυγκρότησης της οικονομίας και ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Πριν δώσουμε τον λόγο στον επόμενο ομιλητή, να δώσουμε τον λόγο στον κ. Τσακλόγλου, τον Υφυπουργό Εργασίας, για να αναπτύξει μία τροπολογία του Υπουργείου με γενικό αριθμό 1316 και ειδικό 194.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ρητά ότι σε περίπτωση υποβολής ηλεκτρονικής αίτησης συνταξιοδότησης δεν απαιτείται προηγούμενη κλήση του ασφαλισμένου σε ακρόαση πριν την έκδοση απορριπτικής απόφασης. Πρόκειται για ρύθμιση η οποία αποσκοπεί στη μείωση του διοικητικού βάρους του ε-ΕΦΚΑ και στην ενίσχυση της επιτάχυνσης της διαδικασίας απονομής συντάξεων. Για τον λόγο αυτό εντάσσεται ρητά στην έννομη τάξη η ρύθμιση η οποία ήδη υφίσταται νομολογιακά και αποτελεί πάγια διοικητική πρακτική.

Ειδικότερα, το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης κατοχυρώνεται στο άρθρο 20 του Συντάγματος και εξειδικεύεται από το άρθρο 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, είναι ο ν.2690/1999. Πρόκειται για δικαίωμα που ασκείται πριν από την έκδοση κάθε δυσμενούς διοικητικής ατομικής πράξης. Συνίσταται στην κλήση του ενδιαφερομένου πριν από την έκδοση της πράξης, προκειμένου αυτός να εκθέσει τις απόψεις του στη διοίκηση.

Πέρα από τη συνταγματική του κατοχύρωση και τη νομοθετική του εξειδίκευση το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης διαπλά-

στηκε και από τον δικαστή, ο οποίος ανέπτυξε και διατήρησε μια πάγια νομολογία τα τελευταία τριάντα και πλέον έτη. Ενδεικτικά αναφέρω τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας 867/1993, 383/2006, 3349/2011, 3811/2012 και 1212/2015. Σύμφωνα με τη νομολογία αυτή, η οποία ουδέποτε αμφισβητήθηκε ούτε ανETRάπη, η διοίκηση δεν υποχρεούται να καλέσει τον διοικούμενο σε προηγούμενη ακρόαση, αν η ατομική διοικητική πράξη έρχεται ως αποτέλεσμα αίτησης του ενδιαφερομένου. Και αυτό γιατί σε αυτή την περίπτωση οι απόψεις του διοικούμενου έχουν ήδη διατυπωθεί μέσω της αίτησής του. Ο δικαστής θεωρεί διαχρονικά ότι σε αυτή την περίπτωση περιττεύει η επανάληψη της ίδιας διαδικασίας.

Η διάταξη περί μη κλήσης του ασφαλισμένου σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης συνταξιοδότησης ουσιαστικά προβαίνει αποκλειστικά στη θεσμική αποτύπωση μίας διοικητικής πρακτικής η οποία ακολουθεί πιστά την πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας. Δεν εισάγει νέα ρύθμιση και δεν στερεί από τον διοικούμενο κάποιο δικαίωμα. Ο ασφαλισμένος έχει ήδη εκθέσει τις απόψεις του μέσω της αίτησης συνταξιοδότησης και η διοίκηση έχει στη διάθεσή της όλα τα απαιτούμενα στοιχεία, προκειμένου να προβεί σε έκδοση απόφασης. Εξάλλου -και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό- διατηρείται ανέπαφο το δικαίωμα ένστασης του διοικούμενου κατά της απορριπτικής απόφασης η οποία αποτελεί επίσης μία ενδοδιοικητική διαδικασία με άμεσα αποτελέσματα και χωρίς κανένα απολύτως κόστος για τον διοικούμενο.

Η προτεινόμενη ρύθμιση επομένως απλά εναρμονίζεται με αυτό που γίνεται παγίως δεκτό στο νομικό στερέωμα. Η ανάγκη σαφούς νομοθέτησης, ειδικά για τις περιπτώσεις αιτήσεων συνταξιοδότησης, προκύπτει μόνο από τη γενικότερη προσπάθεια επιτάχυνσης της διαδικασίας έκδοσης συντάξεων και της ενίσχυσης ασφάλειας δικαίου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς. Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, κύριε Σκυλακάκη, έχετε τον λόγο. Τι ακριβώς θέλετε;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Απλώς να πω ότι γίνονται δεκτές αυτές οι δύο τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Γίνονται δεκτές οι δύο υπουργικές τροπολογίες, μάλιστα. Υπάρχει και μία βουλευτική. Δεν ξέρω, ίσως τοποθετηθείτε αργότερα, από ό,τι βλέπω εδώ. Καλώς.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τον λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θέλετε κάτι να ρωτήσετε;

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Ναι, κύριε Πρόεδρε, θέλω να ρωτήσω κάτι πάνω στην τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Η κ. Παπανάτσιου, εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ, έχει τον λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, εκείνο που είναι σημαντικό στη συγκεκριμένη τροπολογία είναι ότι καταπατάται το άρθρο 20 του Συντάγματος παράγραφος 2, στο οποίο σε όλη αυτή τη fast track διαδικασία συντάξεων και εμπιστοσύνης η ανάγκη για προηγούμενη ακρόαση είναι ακόμη μεγαλύτερη, καθώς η διοίκηση δεν έχει το ασφαλιστικό ιστορικό για να εκδώσει την πράξη με ασφάλεια.

Στην περίπτωση αυτή έχει και το ατομικό διαδικαστικό δικαίωμα, αλλά και υπάρχει και ουσιαστικός τύπος της διαδικασίας που είναι απαραίτητη η ακρόαση. Άρα νομίζω ότι θα πρέπει να την αποσύρετε και όχι να προχωρήσουμε στην τροπολογία. Τη θεωρούμε αντισυνταγματική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Απ' ό,τι βλέπω δεν υπάρχει κάποιος άλλος συνάδελφος από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες να ρωτήσει κάτι.

Οπότε, κύριε Υπουργέ, ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ για την ερώτηση, κυρία Παπανάτσιου. Νομίζω ότι ήμουν αρκετά αναλυτικός στην τοποθέτησή μου και στις αποφάσεις ανωτάτων δικαστηρίων και στο ποια είναι η τακτική η οποία ακολουθείται. Δεν καταργείται καθόλου το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, αφού η ρύθμιση απλά ενσωματώνει μία πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία ουδέποτε αμφισβητήθηκε και κατά την οποία η αίτηση προς τη διοίκηση για οποιονδήποτε λόγο, και όχι μόνο για την απονομή σύνταξης, υπέχει θέση προηγούμενης ακρόασης. Τα επιχειρήματα, με άλλα λόγια, του ασφαλισμένου ο οποίος κάνει αυτή την αίτηση υπάρχουν μέσα στην αίτησή του κανονικότητα.

Επιπρόσθετα, το ζητούμενο είναι να εκθέσει ο διοικούμενος τις απόψεις του, κάτι το οποίο προφανώς γίνεται με την υποβολή της αίτησης. Εξάλλου, ακόμη και σε περίπτωση λάθους από οποιαδήποτε αιτία, διατηρείται ανέπαφο το δικαίωμα ένστασης του διοικούμενου κατά της απορριπτικής απόφασης, η οποία αποτελεί επίσης μια διοικητική διαδικασία με άμεσα αποτελέσματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς. Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, μπορώ να πω κάτι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Δεν έγινε κάτι κατανυγμένο; Έχετε αντίρρηση;

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να ρωτήσω κάτι τον κύριο Υπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ορίστε, έχετε τον λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Κύριε Υπουργέ, ο μεταγενέστερος έλεγχος και το δικαίωμά του να κάνει την ένσταση που είπατε, πιθανόν να έχει προκαλέσει μεγάλη βλάβη στα συμφέροντα του διοικούμενου, αφού ο έλεγχος μπορεί να διαρκέσει και χρόνια. Δεν δίνετε εδώ πέρα κάποιες προϋποθέσεις, ούτως ώστε να μην υπάρχουν όλα αυτά. Αν του ζητήσετε να επιστρέψει τα χρήματα, για παράδειγμα και είναι με τόκο; Υπάρχει σημαντική βλάβη για τον ασφαλισμένο.

Και, βέβαια, εδώ πρέπει να πούμε ότι πέρα από τους συνταξιούχους, είναι και πολλοί οι οποίοι δεν ενημερώνονται ούτε από το ίντερνετ ούτε έχουν και τέτοιου είδους δυνατότητες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Καλώς.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων): Πρώτα-πρώτα, σε άτυπη ενημέρωση την οποία είχα από τον ΕΦΚΑ, αυτές εδώ οι περιπτώσεις που ερχόταν κάποιος και αμφισβητούσε, ήταν πάρα πολύ λίγες. Όμως, ακόμα και για αυτές, να κάνουμε ξεκάθαρα δύο πράγματα. Ο καλόπιστος διοικούμενος δεν κινδυνεύει να κληθεί να επιστρέψει χρήματα, αφού κάτι πάγια νομολογία οι περιοδικές καταβολές, ακόμα και αν αποδόθηκαν λανθασμένα, δεν αναζητούνται. Επιπλέον, την ευθύνη μιας διοικητικής πράξης τη φέρει πάντα το όργανο που την εκδίδει όχι ο διοικούμενος.

Ο καλόπιστος διοικούμενος δεν πρόκειται να πληγεί από τον μεταγενέστερο έλεγχο, ακόμα κι αν διαπιστωθεί λάθος. Δηλαδή, ακόμη και σε σπάνια περίπτωση έκδοσης μεταγενέστερης δυσμενούς απόφασης, ο ασφαλισμένος έχει δικαίωμα ένστασης με την οποία μπορεί εκ νέου να καταθέσει τις απόψεις του. Αυτό είναι κάτι πάγιο, το οποίο γίνεται και τώρα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ωραία. Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Να καλέσουμε τώρα στο Βήμα τον Μπαλαλιάκο Ξενοφώντα από τη Νέα Δημοκρατία.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΞΕΝΟΦΩΝ (ΦΩΝΤΑΣ) ΜΠΑΡΑΛΙΑΚΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, έχοντας ως σταθερό γνώμονα τις προεκλογικές της δεσμεύσεις και το πρόγραμμά της, συνεχίζει στον ίδιο δρόμο των φοροαπαλλαγών, της παροχής κινήτρων για την

ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της πάταξης της γραφειοκρατίας, απαρέγκλιτα προσηλωμένη στην προσέλκυση επενδύσεων και τη δημιουργία πολλών και καλών αμειβόμενων θέσεων εργασίας.

Σε αυτή την κατεύθυνση κινείται και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Είναι μία ακόμα αξιόπαινη πρωτοβουλία του Υπουργείου Οικονομικών που έχει ως στόχο τη μείωση της φορολογίας και την παροχή κινήτρων, μέσω των οποίων ισχυροποιείται η ελληνική επιχειρηματικότητα, χωρίς να αφήνει εκτός φυσικά και τους αγρότες μας για τους οποίους εμπεριέχει ειδική πρόβλεψη. Και αυτό έχει τη δική του σημασία για το νέο μοντέλο που θέλουμε να ακολουθήσει ο πρωτογενής τομέας στην πατρίδα μας. Οι αγρότες μας θα είναι πρωταγωνιστές στην ανασυγκρότηση του παραγωγικού μας μοντέλου.

Στόχος, λοιπόν, του νομοσχεδίου είναι να δημιουργήσει το κατάλληλο πλαίσιο προκειμένου επιχειρήσεις μικρού και μεσαίου μεγέθους, αλλά και ελεύθεροι επαγγελματίες, όπως λογιστές, μηχανικοί, αρχιτέκτονες δικηγόροι, να έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν μεταξύ τους μεγαλύτερους, αλλά και πιο ευέλικτους εταιρικούς σχηματισμούς. Με αυτόν τον τρόπο, αιριοζοντας δυνάμεις, θα προκύψουν νέες εταιρείες πιο ανταγωνιστικές και πιο εξωστρεφείς, εταιρείες με μεγαλύτερη δυναμική στην ελληνική και αξιόπιστο αποτύπωμα στη διεθνή αγορά, πόσω μάλλον όταν σήμερα έχει διαμορφωθεί ένα ρευστό και αβέβαιο διεθνές οικονομικό περιβάλλον εξαιτίας του ρωσοουκρανικού πολέμου και της διεθνούς ενεργειακής κρίσης.

Γιατί μας χρειάζεται αυτή η μεταστροφή στο επιχειρείν; Θα μπορούσε να αναρωτηθεί κάποιος γι' αυτό και εύλογα ίσως. Η απάντηση μπορεί να δοθεί, αν κάποιος συγκρίνει τα οικονομικά μεγέθη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων της Ελλάδας με το μέσο μέγεθος των αντίστοιχων επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, σήμερα στη χώρα μας δραστηριοποιούνται περίπου οκτακόσιες πενήντα χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, από τις οποίες το 95% έχει ως δέκα εργαζόμενους και μόλις εξακόσιες εβδομήντα δύο μεγάλες επιχειρήσεις ξεπερνούν τους διακόσιους πενήντα. Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σκιαγραφεί το ρυθμιστικό πλαίσιο, εντός του οποίου μπορούμε να βελτιώσουμε την παρούσα κατάσταση και να αυξήσουμε τις θέσεις εργασίας για τους Έλληνες πολίτες.

Για να παρακινήσουμε, φυσικά, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να συνεταιριστούν, απαραίτητο είναι να δοθούν και πειστικά κίνητρα. Για τον λόγο αυτόν, η Κυβέρνηση κινείται στον σταθερό άξονα των φορολογικών ελαφρύνσεων. Προβλέπεται, έτσι, από το παρόν νομοσχέδιο απαλλαγή για έως εννέα χρόνια από το 30% του φόρου εισοδήματος στις περιπτώσεις που η συνεργασία προσώπων δημιουργείται βάσει μιας συμφωνίας με αντικείμενο τη συμβολαϊκή γεωργία ή συμφωνία δικαιόχρησης, το γνωστό «franchise» ή στην περίπτωση μετατροπής ή συνένωσης ατομικών επιχειρήσεων.

Στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχειρήσεων ή μετατροπής ή συνένωσης ατομικών επιχειρήσεων, το φορολογικό όφελος από την απαλλαγή μπορεί να φτάσει συνολικά έως και τις 500.000 ευρώ, ενώ στην περίπτωση της συνεργασίας προσώπων το φορολογικό όφελος από την απαλλαγή μπορεί να ανέλθει συνολικά έως τις 25.000 ευρώ, αλλά για το καθένα από τα συνεργαζόμενα πρόσωπα.

Επιπροσθέτως, παρέχεται η δυνατότητα μεταφοράς των ζημιών που πιθανώς έχει μία επιχείρηση που θα μπει στη διαδικασία του μετασχηματισμού στον ισολογισμό της νέας επιχείρησης και παρέχεται η δυνατότητα φορολογικού συμψηφισμού αυτών με τα κέρδη της νέας επιχείρησης, προκειμένου να την καταστήσει βιώσιμη. Κάθε αλλαγή οφείλει να προβλέπει –και αυτό συμβαίνει εδώ– ότι θα ελαχιστοποιούνται και τα γραφειοκρατικά εμπόδια.

Τέλος –και θέλω να σταθώ σε αυτό το σημείο– για ακόμη μια φορά η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη βρίσκεται δίπλα στους Έλληνες αγρότες και δεν τους αφήνει έξω από τις προβλέψεις και αυτού του νομοσχεδίου.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται η άμεση μείωση κατά 50% στο φορολογητέο εισόδημα για όσους αγρότες επιλέξουν να συνεταιριστούν και να εγγραφούν στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνε-

ταιρισμών ή άλλων συλλογικών φορέων. Το ίδιο ισχύει και για όσους αγρότες συνάπτουν έγγραφη συμφωνία συμβολαιακής γεωργίας με έμπορο ή επιχειρηματία. Προϋπόθεση και στις δύο αυτές περιπτώσεις είναι να διαθέτουν είτε στον συνεταιρισμό είτε μέσω της συμβολαιακής γεωργίας το 75% της παραγωγής τους.

Πρόκειται για μια διάταξη - τομή για τα αγροτικά φορολογικά δεδομένα και αξίζουν πολλά συγχαρητήρια στο οικονομικό επιτελείο, στον Υπουργό κ. Σταϊκούρα, στον Αναπληρωτή Υπουργό κ. Σκυλακάκη, στον Υφυπουργό κ. Βεσυρόπουλο και σε όλους τους συνεργάτες σας. Είναι ένα μέτρο φιλοαγροτικό, που δείχνει έμπρακτα ποιος είναι δίπλα στους ανθρώπους που μοχθούν και καλλιεργούν την ελληνική γη. Μάλιστα να σημειώσω ότι πριν αναλάβει τη διακυβέρνηση της χώρας μας η Νέα Δημοκρατία η φορολογία του εισοδήματος μαζί με τις εργοδοτικές εισφορές ήταν σε δυσθεώρητα μεγέθη, αποτέλεμα των συνεχώς αυξανόμενων φορολογικών συντελεστών, που φέρατε εσείς, κυρίες και κύριοι του ΣΥΡΙΖΑ. Καλό θα ήταν να πείτε και ένα μπράβο στη σημερινή ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών και σε αυτήν την Κυβέρνηση.

Για να συνοψίσω, το νομοσχέδιο που συζητάμε και θα ψηφίσουμε σήμερα επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση ενός βασικού προβλήματος της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα: του μεγέθους των ονοτήτων της. Όπως ήδη ανέφερα, βλέποντας όλες τις ευρωπαϊκές στατιστικές, διαπιστώνουμε ότι οι επιχειρήσεις μας είναι πολύ μικρότερες από τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Αυτό δεν αφορά αποκλειστικά μεγάλα και πλούσια ευρωπαϊκά κράτη, αλλά και μικρότερα κράτη από το δικό μας. Το αποτέλεσμα είναι οι επιχειρήσεις μας να υστερούν σε επίπεδο ανταγωνιστικότητας. Αυτό είναι το επόμενο στοιχείο που πρέπει να κερδίσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το Υπουργείο Οικονομικών σήμερα φέρνει ένα νομοσχέδιο που μειώνει τη φορολογία, ευνοεί τις συνεργασίες, ενδυναμώνει τις επιχειρήσεις, υποστηρίζει τον Έλληνα αγρότη και πολλαπλασιασμό των θέσεων εργασίας. Συνθέτει έτσι όλα τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τη φιλελεύθερη οικονομική πολιτική της Κυβέρνησής μας και τοποθετεί ακόμα έναν λιθο-οικονομικής ανάπτυξης και αξιοποίησης του εργατικού δυναμικού της.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Κωστός Γεώργιος από τη Νέα Δημοκρατία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΣΤΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες Υπουργέ, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, νομίζω ότι είναι κοινός τόπος για όλους μας πως η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στα τρία χρόνια παρά δύο μήνες που βρίσκεται στη διακυβέρνηση της χώρας έχει αντιμετωπίσει ουκ ολίγες και θα έλεγα μάλιστα εξαιρετικά μεγάλες κρίσεις, ξεκινώντας από τον Μάρτη του 2020 με την προσφυγική κρίση στον Έβρο, όπου θεωρώ ότι ο Πρωθυπουργός μας, ο Κυριάκος Μητσοτάκης, ανέδρασε ακαριαία και με επάρκεια και βεβαίως ανέδειξε όλο αυτό το ζήτημα ως ευρωτουρκικό και όχι ως ελληνοτουρκικό. Στη συνέχεια είχαμε την πανδημία, που ταλαιπώρησε για δύο χρόνια όχι μόνο την Ελλάδα, αλλά ολόκληρο τον κόσμο. Η κλιματική κρίση, επίσης, δημιούργησε ουκ ολίγα προβλήματα, με αποτέλεσμα οι υποδομές να έχουν καταρρεύσει και να χρειαστεί ξανά η Κυβέρνηση να παρέμβει και παρενέβη αποτελεσματικά και έγκαιρα. Και βεβαίως ήρθε και η ενεργειακή κρίση ξεκινώντας από πέρσι το φθινόπωρο, καθώς προεξόφλησαν οι αγορές όλο αυτό το γεωπολιτικό πρόβλημα που εξελίχθηκε στη συνέχεια ως σύρραξη στην Ανατολική Ευρώπη, και η γεωπολιτική κρίση μέσα από την εμπόλεμη κατάσταση της Ουκρανίας με τη Ρωσία, που έχουν επιδεινώσει στο μέγιστο βαθμό το οικονομικό περιβάλλον, μέσα στο οποίο καλείται να κινηθεί και η Κυβέρνησή μας, η κοινωνία μας και όλος ο κόσμος.

Και είναι αλήθεια ότι αυτό το περιβάλλον είναι εξαιρετικά δυσμενές, κάτι που παραδόχθηκε χθες και σε δηλώσεις της η επικεφαλής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου κ. Γκεοργκίεβα, η οποία αναγνώρισε ότι αυτή η κρίση είναι η μεγαλύτερη κρίση

μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Είναι μια κρίση που αγγίζει όχι μόνο τις κυβερνήσεις όλου του πλανήτη, αλλά όλη την κοινωνία και φτάνει βεβαίως και στον τελευταίο πολίτη, δυσκολεύοντάς τον κυρίως λόγω των ανατιμήσεων στην ενέργεια, που έχουν επιδράσει καταλυτικά στο σύνολο της ζωής ενός τόπου.

Η Κυβέρνησή μας σε όλες αυτές τις δυσκολίες αντέδρασε έγκαιρα, αντέδρασε αποτελεσματικά, στάθηκε κοντά στους συμπολίτες μας; Μα και βέβαια. Ιδιαίτερα την περίοδο της πανδημίας δαπανήθηκαν πάνω από 42 με 43 δισεκατομμύρια ευρώ για να σταθούν όρθιες οι επιχειρήσεις, να σταθούν όρθιοι οι εργαζόμενοι, να σταθούν όρθιοι οι ευάλωτοι συμπολίτες μας, κάτι που εξάλλου πράττει και τώρα με την ενεργειακή κρίση. Μέχρι στιγμής έχουν δαπανηθεί 4 δισεκατομμύρια για να στηριχθούν τα ευάλωτα νοικοκυριά, οι άνεργοι, οι συνταξιούχοι, οι αγρότες, αλλά και άλλα 3,5 δισεκατομμύρια έχουν προγραμματιστεί από τούδε και στο εξής μέχρι το τέλος του χρόνου, προκειμένου πραγματικά κανείς συμπολίτης μας να μην μείνει αβοήθητος.

Σε αυτό λοιπόν το δυσμενές, το εξαιρετικά δύσκολο περιβάλλον το οποίο αντιμετωπίζουμε, ο επιχειρηματικός κόσμος της χώρας μας είδε την Κυβέρνηση να είναι κοντά του; Μα και βέβαια, απαντώ εγώ, όπως νομίζω και κάθε καλόπιστος. Επιστρέπτες προκαταβολές που έγιναν μη επιστρεπτέες, πρόγραμμα «ΓΕΦΥΡΑ», πρόγραμμα «ΑΝΑΣΑ». Το παρόν νομοσχέδιο αναγνωρίζοντας ότι το επιχειρηματικό οικοσύστημα της χώρας μας είναι εξαιρετικά αδύναμο και εξαιρετικά λεγόμενο «η ισχύς εν τη ενώσει», να δημιουργήσει ένα ευνοϊκό, ένα φιλικό φορολογικό, αλλά και θεσμικό περιβάλλον, ούτως ώστε αυτές οι επιχειρήσεις αξιοποιώντας αυτό το περιβάλλον που δημιουργεί η Κυβέρνησή μας να μπορέσουν να συνενώσουν τις δυνάμεις τους, να αντιμετωπίσουν από κοινού τις προκλήσεις, να μειώσουν τα έξοδά τους, να μπορέσουν να μεγαλώσουν το μέγεθός τους και κυρίως να αποκτήσουν εκείνη τη διαχειριστική επάρκεια που απαιτείται, ούτως ώστε να μπορέσουν να προσεγγίσουν κυρίως τα μεγάλα χρηματοδοτικά εργαλεία που υπάρχουν στη διάθεση της χώρας μας πλέον -Ταμείο Ανάκαμψης και νέο ΕΣΠΑ-, και να ενισχύσουν έτσι τη δυναμική τους.

Θα μου επιτρέψετε στο σημείο αυτό να κάνω μια ειδική αναφορά στον αγροτικό τομέα. Κατάγομαι από αγροτική περιοχή και γνωρίζω πολύ καλά και τις αδυναμίες, αλλά και τα πλεονεκτήματα που έχει ο πρωτογενής τομέας. Κατά την ταπεινή μου άποψη ως πλέον δυναμικός πυλώνας ανάπτυξης της χώρας μας, ιδιαίτερα μετά την κρίση της πανδημίας αλλά και τη γεωπολιτική κρίση που απέδειξαν πόσο ευάλωτος είναι ο άλλος δομικός πυλώνας ανάπτυξης της χώρας μας, ο τουρισμός, αναδεικνύεται ο πρωτογενής τομέας, που δεν είναι μόνο παραγωγοί και εργάτες γης, αλλά είναι και μεταποίηση και τυποποίηση και πραγματικά μπορεί να αποτελέσει έναν πυλώνα ισχυρής ανάπτυξης της Ελλάδας.

Και εδώ έρχομαι να αναγνωρίσω το εξής: Είναι αλήθεια ότι όσον αφορά την εξαιρετική έννοια του συνεργατισμού, οι κακές πρακτικές του παρελθόντος έχουν δημιουργήσει ένα αρνητικό περιβάλλον για το τι είναι συνεταιρισμός. Ιδιαίτερα θέλω να σας κάνω γνωστό ότι στη Θεσσαλία οι αγρότες ακούνε για συνεταιρισμό και πραγματικά φεύγουν μακριά. Είναι κακός ο συνεργατισμός; Είναι αρνητική διαδικασία; Μα και βέβαια όχι. Είναι ευκαία και μακάρι να μπορούσαμε να πείσουμε τους αγρότες μας να ενώσουν τις δυνάμεις τους μέσα από συνεργατικά σχήματα, ούτως ώστε αφ' ενός μεν να μειώσουν το κόστος παραγωγής τους και κυρίως στο κόστος προμήθειας των εφοδίων τους, αλλά και να μπορέσουν να προσεγγίσουν μεγάλες και ανοικτές αγορές μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες, αλλά και από συγκεκριμένη ποιοτική παραγωγή, ούτως ώστε να πετύχουν το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα.

Ομάδες παραγωγών που αρχίζουν σιγά σιγά και αναπτύσσονται και δημιουργούν τεράστιες προοπτικές για την ανάπτυξη του αγροτικού κόσμου ευνοούνται στον μέγιστο δυνατό βαθμό μέσα

από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Θα γυρίσουμε την πλάτη προς αυτή την προοπτική; Θα δώσουμε τη δυνατότητα στους αγρότες μας να αλλάξουν αντίληψη, να αλλάξουν άποψη, να διαφοροποιηθούν το τι πιστεύουν ότι είναι συνεργατισμός και το τι είναι συνεργατικό σχήμα, μέσα από φορολογικά κίνητρα, μέσα από διαδικασίες, συγκεκριμένες και διαφανείς, λειτουργίας των συνεταιρισμών ούτως ώστε οι άνθρωποι της παραγωγής, οι άνθρωποι του μόχθου, οι άνθρωποι του χωραφιού, οι άνθρωποι της κτηνοτροφίας να αξιοποιήσουν τα πλεονεκτήματα των συνεργατικών σχημάτων;

Αυτό έρχεται να κάνει, κυρίες και κύριοι, το παρόν νομοσχέδιο και νομίζω ότι πρέπει να το στηρίξουμε όλοι και κυρίως πρέπει να απαλλάξουμε από τις παθογένειες του παρελθόντος αυτά ακριβώς τα συνεργατικά σχήματα, να βοηθήσουμε εκείνους που προσπαθούν στο χωράφι, που προσπαθούν στην ύπαιθρο, μέσα στη βροχή, στο χιόνι, στο χαλάζι να ζήσουν αξιοπρεπώς, στην ύπαιθρο που δυστυχώς ερημώνει και που αν συνεχιστεί αυτή η πληθυσμιακή αφαίμαξη της υπαίθρου, τότε πολύ φοβάμαι ότι πολύ σύντομα θα θρηνούμε χαμένες πατρίδες στο εσωτερικό της χώρας μας, κάτι που έχει συμβεί στις ορεινές περιοχές. Και επιβλάται και εκεί να δούμε τρόπους ανάπτυξης και επανεπικοινωνίας των ορεινών περιοχών. Έτσι πρέπει να υποστηρίξουμε και εκείνους τους ανθρώπους που κατοικοεδρεύουν στην ύπαιθρο και κρατούν ζωντανή την ηπειρωτική Ελλάδα.

Είμαι βέβαιος πως κατά βάθος όλοι σας συμφωνείτε ότι το παρόν σχέδιο νόμου κινείται στη σωστή κατεύθυνση. Γι' αυτό σας καλώ να το στηρίξετε ούτως ώστε να φτιάξουμε την Ελλάδα που μας αξίζει, την Ελλάδα που θέλουμε, την Ελλάδα που μας πρέπει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Κωτσό.

Τον λόγο τώρα έχει η κ. Αχτσιόγλου από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΕΦΗ ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα πω κάποια βασικά σχόλια για το σχέδιο νόμου που συζητάμε και στον χρόνο που έχω δύο - τρία σημεία για την πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Όσον αφορά στο νομοσχέδιο που συζητάμε, η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι πρόκειται για ένα νομοσχέδιο το οποίο υποστηρίζει τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα και την απασχόληση, μέσα από φορολογικά κίνητρα που δίνει για συγχωνεύσεις. Αν δούμε τις βασικές προδιαγραφές όμως αυτού του νομοσχεδίου, τα πράγματα είναι αρκετά διαφορετικά και γι' αυτό ο ΣΥΡΙΖΑ δεν μπορεί να στηρίξει αυτό το νομοσχέδιο.

Το νομοσχέδιο αυτό, πρώτον, δεν είναι ένα νομοσχέδιο που στηρίζει την απασχόληση. Αν ήταν ένα νομοσχέδιο που στήριζε την απασχόληση θα υπήρχε η ελάχιστη πρόβλεψη ότι η νέα εταιρεία που δημιουργείται μετά από τις συγχωνεύσεις των επιχειρήσεων θα πρέπει να έχει τουλάχιστον έναν αριθμό εργαζομένων μεγαλύτερο από αυτόν που είχαν οι επιχειρήσεις που συγχωνεύτηκαν ή θα έπρεπε τουλάχιστον κατ' ελάχιστο να υπήρχε μία ρήτρα μη απόλυσης, δηλαδή ότι η νέα εταιρεία που δημιουργείται από τις συγχωνευθείσες δεν θα μπορεί να έχει έναν αριθμό εργαζομένων λιγότερο από αυτόν που είχαν οι δύο επιχειρήσεις που συγχωνεύθηκαν. Δεν υπάρχει κάποια τέτοια πρόβλεψη. Υπάρχει μια οριζόντια ρήτρα για εννέα εργαζόμενους, μια οριζόντια πρόβλεψη για εννέα εργαζόμενους στη νέα επιχείρηση. Καταλαβαίνετε ότι αυτό σημαίνει ότι αν, για παράδειγμα, συγχωνευθούν επιχειρήσεις των δεκαπέντε ή των είκοσι εργαζομένων μπορούν ελεύθερα να προβούν σε απολύσεις. Άρα θα έχουμε επιχειρήσεις οι οποίες θα έχουν υποστηριχθεί κατ' ουσίαν από δημόσιο χρήμα, χωρίς να μπορούν να προστατεύσουν στοιχειωδώς τις θέσεις εργασίας. Αυτό είναι το πρώτο και πολύ μεγάλο πρόβλημα.

Δεύτερο πρόβλημα. Το νομοσχέδιο αυτό δεν μεριμνά στην πραγματικότητα κατ' ουσίαν για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αν μεριμνούσε για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις η Κυβέρνηση θα είχε λάβει μέτρα -γι' αυτό το νομοσχέδιο αυτό συνδέεται πράγματι με την πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση όλον αυτόν τον καιρό, σε αυτό δεν θα διαφωνήσω με τα κυβερνητικά

στελέχη-, αν όντως λάμβανε μέριμνα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα είχε φροντίσει τόσο καιρό να βοηθήσει τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις να επιβιώσουν όλη αυτή την περίοδο των εντεινόμενων κρίσεων, ώστε να μπορούν σε συνθήκες ισορροπίας οι ίδιες με τη σειρά τους να εξετάσουν το ενδεχόμενο συγχωνεύσεων ή συνεργασιών σε στέρεη βάση. Θα είχε, για παράδειγμα, φροντίσει η Κυβέρνηση να ρυθμίσει τα χρέη τους που έχουν σωρευτεί τα τελευταία χρόνια λόγω της πανδημίας, λόγω της ενεργειακής κρίσης, λόγω της ακρίβειας, με κούρεμα οφειλών, ώστε να ανασάνουν, να μπορούν να αντεπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους. Θα είχε, για παράδειγμα, φροντίσει η Κυβέρνηση να τις βοηθήσει να έχουν πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, από τον οποίο είναι εντελώς αποκλεισμένες. Θα τις είχε βοηθήσει με χρηματοδοτικά εργαλεία μέσω της Αναπτυξιακής Τράπεζας, θα είχε φροντίσει να έχουν πρόσβαση στις χρηματοδοτήσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και δεν θα τις είχε αποκλείσει.

Όλα αυτά και πολλά ακόμη, που είναι αποτέλεσμα πολιτικών αποφάσεων της Κυβέρνησης, έχουν δημιουργήσει ένα υπαρκτό πρόβλημα στη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα. Άρα είναι η ίδια η Κυβέρνηση η οποία έχει φροντίσει να μην υπάρχει μια υγιής βάση για να λειτουργούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις και εν συνεχεία να μπορούν να συνεργαστούν ή να συγχωνευθούν ώστε να ενδυναμωθούν τελικά -αν αυτός ήταν ο σκοπός, να ενδυναμωθούν. Διότι ποιος στην πραγματικότητα θα ενδιαφερθεί να συγχωνευθεί με μια μικρή επιχείρηση η οποία είναι βουτηγμένη στα χρέη και δεν έχει πρόσβαση στη ρευστότητα; Κανείς. Ούτε προφανώς δύο ή περισσότερες μικρές επιχειρήσεις που έχουν τέτοιου τύπου προβλήματα μπορούν να είναι εν δυνάμει φορείς κάποιας διαδικασίας συγχώνευσης ή συνεργασίας. Γι' αυτό θεωρούμε ότι αυτό το νομοσχέδιο έχει έναν χαρακτήρα προσχηματικό.

Αυτό που στην πραγματικότητα κάνει το νομοσχέδιο είναι να δίνει τη δυνατότητα, να δίνει τα κίνητρα σε πιο μεγάλες επιχειρήσεις να απορροφήσουν μικρές επιχειρήσεις. Και αυτό δεν γίνεται από λάθος, δεν είναι τυχαίο, αλλά εντάσσεται σε μια συνολική λογική, σε μια λογική που λέει ότι θα πρέπει να υπάρξει συγκέντρωση του μεριδίου της αγοράς σε λίγους, σε μια λογική που βλέπει τις μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις ως εμπόδια, ως βαρίδια στην αγορά, που πρέπει να εκλείψουν. Και με αυτήν την λογική ο ΣΥΡΙΖΑ είναι στρατηγικά αντίθετος, βρίσκεται σε στρατηγική αντιπαράθεση.

Θα μου επιτρέψετε τώρα και μια σύντομη τοποθέτηση για μερικά βασικά, κρίσιμα θέματα της κατάστασης της ελληνικής οικονομίας. Με πληθωρισμό πάνω από 10%, αρκετά πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, ακραία οικονομική ασφυξία στους εργαζόμενους και τα νοικοκυριά, η Κυβέρνηση δείχνει όχι απλώς ότι δεν έχει τη διάθεση, δεν είναι διατεθειμένη να λάβει τα στοιχειώδη μέτρα για να προστατέψει τους πολίτες, αλλά θα έλεγα ότι πλέον κινείται και με έναν άνευ προηγουμένου πολιτικό κυνισμό και περιφρονεί τις δυσκολίες και τις ανάγκες των πολιτών. Μετά από εννέα μήνες ακραίας ακρίβειας, ακραίων φαινομένων αισχροκέρδειας, η Κυβέρνηση επιμένει να μην αντιμετωπίζει το πρόβλημα στη ρίζα του και μετά τις τελευταίες εξαγγελίες του κ. Μητσοτάκη για το πολυαναμενόμενο πακέτο μέτρων επιμένει σε μια ίδια λογική: επιδοτεί την αισχροκέρδεια, με τον ίδιο διαρκή τρόπο.

Η αισχροκέρδεια στη πραγματικότητα επιδοτείται από δύο πλευρές: από τα εισοδήματα των πολιτών και πάλι διά του κρατικού προϋπολογισμού από τους πολίτες. Πρόκειται για μια αισχροκέρδεια, λοιπόν, που επιδοτείται διπλά τόσο καιρό. Η Κυβέρνηση επιμένει να μη θέτει πλαφόν, ενώ επιμένει να μην φορολογεί ή τέλος πάντων δεν έχουμε καταλήξει να δούμε τι θα γίνει με τη φορολόγηση των υπερκερδών των εταιρειών παραγωγών ενέργειας. Στην αρχή αρνούνταν ότι υπάρχουν αυτά τα υπερκέρδη, εν συνεχεία πείστηκε και ομολόγησε ότι υπάρχουν και τόσο καιρό βλέπουμε ότι ασκήθηκαν και πιέσεις τελικά -από ό,τι λέει και η ίδια η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας- για να μειωθούν αυτά τα κέρδη, λες και το μεγαλύτερο μέλημα αυτής της Κυβέρνησης αυτή τη στιγμή είναι πώς θα μειωθεί το ποσό των υπερκερδών, μην τυχόν και φορολογηθούν αυτές οι επιχειρήσεις.

Σήμερα ο κ. Βορίδης σε μια αντιπαράθεση που είχαμε, μου

είπε ότι σχεδόν θα έπρεπε να μας αρκούν οι δηλώσεις. Το γεγονός ότι το δήλωσαν πως θα φορολογηθούν θα έπρεπε -λέει- να είναι ήδη αρκετό. Δεν ξέρω τι εννοεί, ότι με τις δηλώσεις θα πληρωθούν οι λογαριασμοί των πολιτών;

Αυτή, λοιπόν, είναι η μία όψη του προβλήματος, η απροθυμία της Κυβέρνησης να λάβει ουσιαστικά μέτρα προστασίας και η άλλη όψη είναι ο κυνισμός. Εδώ και μέρες προωθείται από την πλευρά του οικονομικού επιτελείου από την Κυβέρνηση μια εικόνα μεγάλων επιδόσεων της ελληνικής οικονομίας. Αυτή συνεπικουρείται από έναν ολόκληρο συστημικό τύπο. Και αναρωτιέμαι, στα αλήθεια, ποιες είναι αυτές οι καταπληκτικές επιδόσεις.

Είναι καταπληκτική επίδοση της ελληνικής οικονομίας η πλειονότητα των πολιτών να μη μπορούν να βγάλουν όχι τον μήνα, αλλά να μη μπορούν με το εισόδημά τους να πληρώσουν τους λογαριασμούς του ρεύματος; Αυτή είναι η καταπληκτική επίδοση της ελληνικής οικονομίας;

Είναι καταπληκτική επίδοση το ότι ο κατώτατος μισθός έχει χάσει ήδη από τον Ιανουάριο το 14% της αγοραστικής του δύναμης κι έχει τρωθεί η όποια αύξηση έγινε ήδη από την Κυβέρνηση, από τον πληθωρισμό;

Είναι καταπληκτική επίδοση ότι στο κατά κεφαλήν ΑΕΠ το 2021 η Ελλάδα βρίσκεται στην προτελευταία θέση στην Ευρώπη, με τελευταία τη Βουλγαρία. Έχω στοιχεία εδώ τα οποία θα καταθέσω στα Πρακτικά. Είναι καταπληκτική επίδοση ότι στον πληθωρισμό στην ενέργεια η Ελλάδα βρίσκεται στις πρώτες θέσεις του ΟΟΣΑ, πολύ πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο; Και αυτό το στοιχείο θα το καταθέσω. Είναι καταπληκτική επίδοση ότι ήδη από το 2020 έχει αρχίσει και πάλι και ανοίγει η ψαλίδα των ανισοτήτων, πάλι έχουμε αύξηση του δείκτη των ανισοτήτων; Και αυτό θα κατατεθεί στα Πρακτικά.

Για ποιες ακριβώς, λοιπόν, τελικά επιδόσεις επιχαίρει η Κυβέρνηση, επιχαίρει το οικονομικό επιτελείο;

Και μια προσθήκη ακόμη και θα ολοκληρώσω. Τις τελευταίες μέρες αναδεικνύεται ως ύψιστη επιτυχία της Κυβέρνησης ότι ολοκληρώνεται η ενισχυμένη εποπτεία.

Η ολοκλήρωση της ενισχυμένης εποπτείας ήταν προδιαγεγραμμένη ήδη από το καλοκαίρι του 2018, από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ. Δείτε την απόφαση του Eurogroup του καλοκαιριού του 2018, που είχε ημερομηνία λήξης για την ενισχυμένη εποπτεία, καταληκτική ημερομηνία. Έλεγε ότι θα εφαρμοστούν τα μεσοπρόθεσμα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους μετά την υλοποίηση συγκεκριμένων μεταρρυθμίσεων που ήταν στο παράρτημα, με καταληκτική ημερομηνία τον Ιούνιο του 2022. Και επιχαίρει η Κυβέρνηση και όλος ο συστημικός τύπος όλο αυτό το διάστημα ότι χάριστη στη Νέα Δημοκρατία ολοκληρώνεται το πρόγραμμα της μεταμνημονιακής εποπτείας. Δηλαδή, τι θα έπρεπε να κάνει; Να εκτροχιάσει αυτό το πρόγραμμα; Δέχεται συγχαρητήρια, επειδή δεν το έχει εκτροχιάσει; Αυτή είναι η εικόνα της οικονομικής πραγματικότητας της χώρας.

Έχει, δηλαδή, διαμορφωθεί -και θα κλείσω- μια κατάσταση και εξαπτίας της ακραίας ομοφωνίας στον Τύπο όπου και η ίδια η Κυβέρνηση δεν μπορεί να δει την πραγματικότητα με την οποία αναμετρείται. Και με τις χθεσινές του δηλώσεις ο κ. Μητσοτάκης απέδειξε τελικά ότι η ταξική υπεροψία απέχει ελάχιστα από την κοινωνική αναισθησία. Η ολιστική ζωή, στην οποία τα λεφτά δεν είναι το παν, όπως το είπε, υπάρχει μόνο στην προνομιά του ζωή του ιδίου, ο οποίος ζει με αυτόν τον τρόπο και στην οποία όλα είναι δεδομένα.

Έχουμε έναν Πρωθυπουργό ο οποίος εδώ και καιρό έχει αποδείξει ότι δεν είναι διατεθειμένος να προστατεύσει την κοινωνική πλειοψηφία, αλλά πλέον καθημερινά αποδεικνύεται και βαθιά προσβλητικός για τις ζωές όλων μας και αυτό δεν μπορεί να κρατήσει για πολύ.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Έφη Αχτσιόγλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειρογράμματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Επόμενη ομιλήτρια είναι η κ. Αναστασία Γκαρά από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΚΑΡΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ιδιαίτερα σημαντικό το θέμα το οποίο συζητάμε σήμερα, μιας και οι μικρές και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις στη χώρα μας στενάζουν, αδυνατούν να τα βγάλουν πέρα, δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους σε ένα κλίμα αυξανόμενης και εντεινόμενης ακρίβειας, με την Κυβέρνηση όχι μόνο να αδρανεί, αλλά να πολλαπλασιάζει και να ενισχύει αυτό το κύμα ακρίβειας.

Οι επιχειρήσεις εκπέμπουν SOS και έρχεται η Κυβέρνηση σήμερα και αντί να δώσει στήριξη και διέξοδο στην επόμενη μέρα για αυτές τις επιχειρήσεις, τις σπρώχνει πιο κοντά στον γκρεμό και στο λουκέτο. Διότι αυτά τα μέτρα προτείνει σήμερα. Τις ωθείτε σε πώληση ή σε συγχωνεύσεις, προκειμένου να ικανοποιησετε τα καρτέλ, τους ισχυρούς παίκτες της αγοράς, τους μεγάλους ομίλους, τα συμφέροντα τα οποία τελικά στηρίζουν τη συγκεκριμένη Κυβέρνηση, αδιαφορώντας προφανώς για τις επιπτώσεις στην περιφέρεια, στις τοπικές αγορές, στην οικονομία, στην εργασία, στις μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Θα καλέσω τους κυρίους Υπουργούς για άλλη μια φορά στον Έβρο. Θα τους καλέσω να συνομιλήσουν και να ακούσουν τους μαγαζάτορες, τους εμπόρους, τους παραγωγούς, τους εργαζόμενους στις τοπικές επιχειρήσεις, τους ελεύθερους επαγγελματίες. Όλοι, μα όλοι και όλες θα τους μιλήσουν για την απουσία της πολιτείας, για την πλήρη αδιαφορία της Κυβέρνησης στα προβλήματα τους και τις ανάγκες τους, για την οικονομική ασφυξία που πνίγει τις επιχειρήσεις και τους εργαζόμενους, για μέτρα στήριξης τα οποία καθημερινά ανακοινώνονται με πομπώδη τρόπο, αλλά είτε δεν υλοποιήθηκαν είτε αυτά που δόθηκαν δεν κάλυψαν τις ανάγκες τους ούτε στο ελάχιστο.

Μίλησε στην ομιλία του ο Υπουργός κ. Σκυλακάκης για τον αθέμιτο ανταγωνισμό της φοροδιαφυγής και αναρωτιέμαι αν ενδιαφερθεί ποτέ αυτή η Κυβέρνηση ή αν μιλήσουμε για τον αθέμιτο ανταγωνισμό στα όρια της διασυννομιακότητας, τον αθέμιτο ανταγωνισμό, τον οικονομικό ανταγωνισμό και τον επιχειρηματικό ανταγωνισμό, αλλά και τον ανταγωνισμό της αγοράς που βιώνουν εργαζόμενοι και επιχειρήσεις στον Νομό Έβρου ή στη Θράκη.

Την ώρα που η Κυβέρνηση Μητσοτάκη, λοιπόν, συνειδητά εδώ και εννιά μήνες έχει αφήσει ανέγγιχτη την ακρίβεια να θερίζει νοικοκυριά και επιχειρήσεις επιδοτώντας την αισχροκέρδεια, αντί να λάβει ουσιαστικά μέτρα στήριξης της οικονομίας και να ελέγξει φαινόμενα αισχροκέρδειας και ασυδοσίας, με το παρόν σχέδιο νόμου επιχειρεί να τελειώσει οριστικά με τις μεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, αυτές τις επιχειρήσεις τις οποίες έχουμε αναφέρει πάρα πολλές φορές ότι καλύπτουν το 83% της εγχώριας οικονομίας, τις οποίες επιχειρεί η Κυβέρνηση να οδηγήσει σε εξαγορά, σε συγχωνεύσεις ή σε ξεπούλημα σε μεγάλους ομίλους.

Αντί να θεσπίσετε μέτρα για την πραγματική ενίσχυση των επιχειρήσεων, την ενίσχυση της ποιότητας, την ενίσχυση των εξαγωγών, της παραγωγής, θεσμοθετείτε με το παρόν νομοσχέδιο στην πραγματικότητα αντικίνητρα, ώστε να συγκεντρωθεί η μερίδα του λέοντος της αγοράς στα χέρια λίγων οικονομικά ισχυρών συμφερόντων. Και για να υλοποιηθεί αυτή η βίαιη αντικοινωνική αναδιάρθρωση της εγχώριας οικονομίας, δεν διστάζετε και λεκτικά με δηλώσεις σας να επιτεθείτε, να εκβιάσετε, να λοιδορήσετε τους μικρομεσαίους. «Ζόμπι» χαρακτήριζε τις επιχειρήσεις ο πρώην Υφυπουργός Οικονομικών και μιλούσε για μπαταχτσήδες. Ο Υπουργός Ανάπτυξης πολύ πρόσφατα το έκανε και συνεχίζει να απειλεί τις επιχειρήσεις πως, αν δεν συγχωνευθούν δεν ξεπουληθούν ουσιαστικά σε μεγάλα συμφέροντα, δεν πρόκειται να λάβουν καμμία χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Παρουσιάζετε, συνεπώς, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σαν ένα βαρίδι, μια στρέβλωση, ένα κατάλοιπο του παρελθόντος από το οποίο η χώρα πρέπει πάση θυσία να απαλλαγεί, αποδεικνύοντας όχι μόνο ότι αδιαφορείτε για τα συντρίμια που θα αφήσει στην ελληνική κοινωνία μια τέτοια εξέλιξη, αλλά και τα τερατώδη ψέματα που λέγατε προεκλογικά, την υποκρισία η οποία σας χαρακτηρίζει και ο κυνισμός, υποδυόμενοι τους τιμητές και υπερασπιστές της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας και της μεσαίας

τάξης, τους οποίους σήμερα οδηγείτε σταθερά στην απόγνωση, στη χρεοκοπία, σε λουκέτα, σε ανέχεια, σε ανεργία.

Το παρόν σχέδιο νόμου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ούτε θεσπίζει ρυθμίσεις για τη βιωσιμότητα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων ούτε και εντάσσεται σε κάποιο συνολικότερο σχέδιο για την ανάπτυξη της οικονομίας. Δεν αφορά στις μικρομεσαίες και μικρές επιχειρήσεις, δεν προστατεύει, δεν δεσμεύεται καν ως προς τη διατήρηση ή αύξηση των θέσεων εργασίας στις υπό μετασχηματισμό επιχειρήσεις, όπως λέτε, ενώ και η ίδια η διαδικασία της συγχώνευσης αποτελεί στην πραγματικότητα εξαγορά - απορρόφηση της μικρότερης επιχείρησης από τη μεγαλύτερη.

Από την πλευρά της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας, το έγκλημα μοιάζει προμελετημένο, προφανώς. Αποτελεί νεοφιλελεύθερη ιδεολογική εμμονή αυτής της Κυβέρνησης το ξεκλήρισμα της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας, προκειμένου να κερδοσκοπούν οι λίγοι και ισχυροί όμιλοι. Το ίδιο έχουν πράξει στην ενέργεια, το ίδιο στην παιδεία, το ίδιο και στην υγεία. Έτσι, έρχεται σήμερα η Κυβέρνηση αυτή να νομοθετήσει μέτρα που στην πραγματικότητα οδηγούν στη δραματική μείωση του μεριδίου της αγοράς που καταλαμβάνουν οι μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Και είναι ιδεολογική εμμονή και επιλογή της Κυβέρνησης να μη στηρίξει τις μικρές επιχειρήσεις, να μη ρυθμίσει τα χρέη της πανδημίας, να τις αποκλείσει από χρηματοδοτήσεις, χρηματοδοτικά εργαλεία και το Ταμείο Ανάκαμψης. Είναι επιλογή της Κυβέρνησης.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως κυβέρνηση, είχε παρατάξει ένα ριζικά διαφορετικό μοντέλο, ένα μοντέλο ανάπτυξης στο οποίο η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα βρισκόταν στο επίκεντρο και όχι στο περιθώριο. Ψήφισε τον νόμο για την ίδρυση της Αναπτυξιακής Τράπεζας και τις μικροπιστώσεις, που η Νέα Δημοκρατία ποτέ δεν εφάρμοσε. Με τον αναπτυξιακό νόμο του 2016 ο ΣΥΡΙΖΑ δημιούργησε ένα νέο, βιώσιμο, συμπεριληπτικό και κοινωνικά δίκαιο αναπτυξιακό πλαίσιο, με έμφαση σε εξωστρεφείς καινοτόμες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, επιχειρήσεις έντασης γνώσης και υψηλής προστιθέμενης αξίας, με κίνητρα, φοροαπαλλαγές, μείωση κόστους και ψηφιοποίηση.

Ψήφισε, επίσης, ο ΣΥΡΙΖΑ το 2019 διάταξη η οποία προέβλεπε την ενίσχυση υφιστάμενων επιχειρήσεων σε παραμεθόριες περιοχές, όπως ο Έβρος, με την επιδότηση του λειτουργικού ενεργειακού μεταφορικού εργασιακού κόστους.

Η Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη όχι μόνο δεν έχει εφαρμόσει τίποτα από τα παραπάνω, αλλά στον νέο αναπτυξιακό που η ίδια εισήγαγε και ψήφισε, απέκλεισε τις υφιστάμενες μικρές και ατομικές επιχειρήσεις από τις χρηματοδοτήσεις.

Καθημερινά, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, πριμοδοτείτε ισχυρούς ομίλους έναντι των μικρομεσαίων, μειώνετε πόρους, στραγγαλίζετε κάθε προοπτική ανάπτυξης της περιφέρειας, αυξάνετε την ανασφάλεια, αυξάνετε την ανεργία, γιγαντώνετε την ακρίβεια, τη φτώχεια, την εξαθλίωση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Για όλους αυτούς τους λόγους να είστε σίγουροι ότι οι Έλληνες και οι Ελληνίδες πολίτες θα σας στείλουν σύντομα πίσω τον λογαριασμό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε την κ. Γκαρά.

Επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Δημήτριος Μπιάγκης από το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής και μετά τον κ. Μπιάγκη θα πάρει τον λόγο ο κ. Χαρίτσης.

Έχετε τον λόγο, κύριε Μπιάγκη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακολούθησα με πολύ μεγάλη προσοχή τα όσα έχουν ειπωθεί από το οικονομικό επιτελείο, τόσο κατά τη συζήτηση στις επιτροπές του νομοσχεδίου όσο και σήμερα στην Ολομέλεια. Και δεν σας κρύβω ότι αναρωτιέμαι, πραγματικά, αν οι προτεινόμε-

νες λύσεις αφορούν τη δικιά μας πατρίδα ή κάποια άλλη χώρα που θα θέλαμε να είμαστε.

Το παρόν σχέδιο νόμου φιλοδοξεί να παρέχει φορολογικά κίνητρα στις επιχειρήσεις με σκοπό την προώθηση της μεταξύ τους συνεργασίας, την αύξηση της παραγωγικότητάς τους, την αντιμετώπιση των όποιων προβλημάτων των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, την παράλληλη επίτευξη οικονομίας κλίμακας.

Η παραπάνω προωθούμενη στρατηγική είναι σημαντική. Παρακάμπτει, όμως, κατά την άποψή μας, βασικές αρχές και δεδομένα της οικονομίας μας και της αγοράς, διότι, κύριοι, όσα φορολογικά κίνητρα και αν θεσπίσουμε με οριζόντια μέτρα σε κλαδικό και περιφερειακό επίπεδο, χωρίς να λαμβάνετε υπόψη τα όποια αντικειμενικά κριτήρια, δεν πρόκειται να δοθεί ουσιαστική λύση στα προβλήματα.

Κύριε Υφυπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς στο ΠΑΣΟΚ, στο Κίνημα Αλλαγής, είμαστε υπέρ των συλλογικών μορφών οργάνωσης των επιχειρήσεων. Στηρίζουμε και ενισχύουμε τις όποιες συγχωνεύσεις με κριτήρια και με κίνητρα, όχι όμως μόνο φορολογικά, αλλά και ευρύτερα, παραγωγικά και επενδυτικά. Αυτή είναι η βασική μας θέση. Καμμία άλλη λύση δεν υπάρχει, ούτε αν προχωρήσουμε σε ένα ξεπούλημα των ελληνικών επιχειρήσεων σε μεγάλες επιχειρήσεις και πολυεθνικές ούτε εάν προχωρήσουμε σε ένα αιφνίδιο θάνατο με το κλείσιμο εκατοντάδων χιλιάδων μικρών επιχειρήσεων.

Μένοντας στα ανωτέρω είναι υποχρέωσή μου να αναφερθώ, κύριε Υφυπουργέ, σε ένα πολύ βασικό πρόβλημα που συναντάμε σε μικρές, μεσαίες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις και αυτό δεν είναι άλλο από την αναγκαιότητα παροχής κινήτρων για τη λεγόμενη επιβίωση των επιχειρήσεων. Στις περιοχές της χώρας μας όπου η οικονομία τους βασίζεται στον τουρισμό, στα νησιά μας και όχι μόνο, οι επιχειρήσεις στενάζουν ακόμα και σήμερα, στη λεγόμενη μετά COVID εποχή.

Πολλά ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα σήμερα δουλεύουν, κύριε Υπουργέ, με voucher από κρατήσεις περσινές και προπερίσινες που δεν εξαργυρώθηκαν λόγω της πανδημίας. Επίσης, πολλές από αυτές τις επιχειρήσεις λειτουργούν με συμβόλαια που είχαν υπογραφεί πριν την ενεργειακή κρίση, πριν το τελευταίο πληθωριστικό άλμα. Τα συμβόλαια αυτά τους δεσμεύουν και το αποτέλεσμα είναι αυτές οι επιχειρήσεις σήμερα να προσπαθούν με κάθε τρόπο, όχι να κερδίσουν μέσα από τη λειτουργία τους και την όποια υπεραξία της εργασίας τους, αλλά δυστυχώς να προσπαθούν με όλες τους τις δυνάμεις να ανταπεξέλθουν στα νέα δεδομένα της ακρίβειας, προκειμένου έτσι να κρατηθούν ζωντανές σε αυτόν τον ανελέητο πόλεμο που έχει ξεκινήσει.

Οι ιδιοκτήτες των τουριστικών λεωφορείων έχουν αρχίσει να βιώνουν στο πετσί τους την αύξηση των καυσίμων και μια σειρά από επαγγέλματα είναι σε κίνδυνο λόγω των νέων δεδομένων.

Είναι ένα πρόβλημα το οποίο, αξιότιμοι κύριοι της Κυβέρνησης, οφείλετε να εξετάσετε και να το δείτε άμεσα. Δεν υπάρχει χρόνος για καθυστέρηση. Η επόμενη μέρα μπορεί να είναι η τελευταία γι' αυτές τις επιχειρήσεις. Σε κάθε δε περίπτωση για όλους αυτούς τους επαγγελματίες του κλάδου και όχι μόνο, η αγωνία και η αβεβαιότητα είναι κάτι που συμβαδίζει με την καθημερινότητά τους.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από το παρόν σχέδιο νόμου απουσιάζει παντελώς η λεγόμενη ρήτρα απασχόλησης και είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό, γιατί η λεγόμενη ρήτρα απασχόλησης είναι βασική προϋπόθεση, κατά την άποψή μας, για όλες τις αναπτυξιακές πολιτικές.

Και το ερώτημα που προκύπτει, κύριε Υπουργέ, είναι το εξής: Πώς αυτές οι πολιτικές θα βοηθήσουν στο ήδη υπάρχον πρόβλημα που αποτυπώνεται στον παραγωγικό ιστό της χώρας και ιδιαίτερα -αν μου επιτραπεί η παρένθεση- σε μια στιγμή που πολλά έχουμε αποθέσει στο τουριστικό προϊόν για την περίοδο που βιώνουμε, όταν ήδη στην αγορά φαίνονται κάποια δεδομένα, τα οποία μάλιστα έχουν καταστεί κυρίαρχα;

Ενδεικτικά θα σας αναφέρω την έλλειψη εργατικού δυναμικού στις τουριστικές επιχειρήσεις, η οποία σε συνδυασμό με τις υφιστάμενες συνθήκες εργασίας, όπως, παραδείγματος χάριν, η έλ-

λειψη κανόνων στη λειτουργία της αγοράς που ενισχύουν την εργοδοτική αυθαιρεσία και ασυδοσία, καθιστούν λίαν επεικώς επικίνδυνο το τουριστικό τοπίο.

Είναι ανάγκη, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πρωτοβουλίες για τη συνένωση των όποιων επιχειρήσεων, να λάβετε πρωτοβουλίες που να στοχεύουν στην εφαρμογή ενός δικαίου εργασιακού πλαισίου που θα στηρίζεται στον αλληλοσεβασμό εργοδοτών και εργαζομένων, αλλά και στην υπογραφή συλλογικών και κλαδικών συμβάσεων εργασίας στον βασικό μοχλό ανάπτυξης της εγχώριας οικονομίας, δηλαδή τον τουρισμό και τον επισιτιστικό κλάδο.

Κύριε Υφυπουργέ, όπως σας ανέφερε ο εισηγητής του Κινήματος Αλλαγής κατά την επεξεργασία του νομοσχεδίου, στόχος της παράταξής μας δεν είναι να μηδενίζουμε τις όποιες κυβερνητικές πρωτοβουλίες. Θέλουμε να είμαστε ωφέλιμοι, δημιουργικοί και παραγωγικοί στα μεγάλα και τρέχοντα προβλήματα που ταλανίζουν την πατρίδα μας.

Γι' αυτόν τον λόγο σας ζητήσαμε να υπάρξει ειδική μέριμνα για την καταγραφή των επιχειρήσεων που θα αξιοποιήσουν τις εν λόγω διατάξεις και να υπάρξουν και σχετικοί ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες για την κλαδική και χωρική κατανομή των συνεργασιών και των μετασχηματισμών. Με αυτόν τον τρόπο η πολιτεία θα έχει τη δυνατότητα να παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα του μέτρου και να επεμβαίνει στις όποιες στρεβλώσεις δημιουργηθούν μετά την αρχική εφαρμογή του.

Επιπροσθέτως, μας έχει προξενήσει ιδιαίτερη εντύπωση το γεγονός ότι δεν έχετε επιχειρήσει μια κλαδική προσέγγιση η οποία, μπορεί μεν να είναι μια δύσκολη νομοτεχνική διαδικασία, αλλά είναι αναγκαία. Δεν είναι όλοι οι κλάδοι όμοιοι ούτε αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα ούτε η αγορά έχει ανάγκη από οριζόντια αντιμετώπιση. Είναι άλλη η αναγκαιότητα της σύμπραξης μιας επιχείρησης εμπορίας τροφίμων με μία άλλη και άλλη η αναγκαιότητα να συμπράξει ένα ξενοδοχείο με τα ενοικιαζόμενα δωμάτια που βρίσκονται δίπλα ή με ένα άλλο μικρό ξενοδοχείο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Κατά τη γνώμη μας, λοιπόν, ο κάθε επιμέρους κλάδος έχει τα δικά του διακριτικά χαρακτηριστικά, τα οποία οφείλουμε να λαμβάνουμε σοβαρά υπ' όψιν μας και για τα οποία χρήζει διαφορετικής αντιμετώπισης ο καθένας κλάδος ξεχωριστά.

Επιπλέον, για εμάς εξίσου σημαντικά είναι η χωρική διάσταση των συνεργειών και των δικτύων. Είναι κρίσιμο οι συγχωνεύσεις και οι συνέργειες να ενθαρρυνθούν και να γίνουν σε οργανωμένες βιομηχανικές περιοχές, σε θεματικά βιοτεχνικά πάρκα και σε χώρους συγκεντρώσεως και μεταποίησης αγροτικής παραγωγής και εν γένει, σε οργανωμένους υποδοχείς επιχειρήσεων. Αυτό δείχνει η διεθνής εμπειρία αλλά και η οικονομική έρευνα, ότι αυτός ο δρόμος έχει πολλαπλάσια οφέλη για την οικονομία σε οικονομίες κλίμακος, σε ανταγωνιστικότητα και σε προστιθέμενη αξία για την ίδια την οικονομία.

Κλείνοντας, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ήθελα να επαναλάβω τη θέση του ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής για το παρόν σχέδιο νόμου. Διαφωνούμε σε θέματα στρατηγικής και πολιτικής θεματικής διαχείρισης. Εμείς μιλάμε συστηματικά για ιεράρχηση, αξιολόγηση, προτεραιότητες, κάθετες και όχι οριζόντιες πολιτικές που έχει ανάγκη ως σήμερα οικονομία μας. Ευελπιστούμε και δίνουμε τη μάχη μας μέχρι την τελευταία στιγμή ότι θα τις λάβετε υπ' όψιν σας, κύριε Υφυπουργέ, γιατί είμαστε πεπεισμένοι ότι τέτοιες πολιτικές δίνουν πρακτικές απαντήσεις στα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η παραγωγική βάση της χώρας μας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ευχαριστούμε τον κ. Μπιάνκη.

Τον λόγο τώρα έχει ο κ. Χαρίσης από τον ΣΥΡΙΖΑ.

ΑΛΕΞΗΣ ΧΑΡΙΤΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αδύνατον να μιλήσει κανείς σήμερα για κίνητρα, όπως τιτλοφορείται και το εν λόγω νομοσχέδιο -με την ευρεία έννοια, θα έλεγα-, δίχως να αναφερθεί

στη χθεσινή παρέμβαση του Πρωθυπουργού;

Ας θυμηθούμε λίγο την πορεία της σημερινής Κυβέρνησης. Εκλέχθηκε υποσχόμενη πολλές και καλές δουλειές και στη συνέχεια ο κ. Μητσοτάκης ανακάλυψε ότι υπάρχουν άνθρωποι, συμπολίτες μας, οι οποίοι είναι εξαρτημένοι από το μισθό τους.

Μόλις την προηγούμενη εβδομάδα ο Υπουργός Ανάπτυξης παρουσίασε ως βασικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα το χαμηλό εργασιακό κόστος των υψηλά καταρτισμένων αποφοίτων μας και μόλις χθες ο κ. Μητσοτάκης μας παρουσίασε την ολιστική του προσέγγιση, μας μίλησε για την οικογένεια και τους φίλους που κάνουν τη ζωή μας πιο εύκολη και για τα λεφτά που -σύμφωνα με τον κύριο Πρωθυπουργό- δεν είναι το παν.

Θα ήταν κωμικά όλα αυτά αν δεν ήταν εξαιρετικά επικίνδυνα. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει ξεπεράσει πλέον τα όρια. Προσβάλλει τους πολίτες, συνεχίζει να ζει σε μια εικονική πραγματικότητα, προωθεί πολιτικές που καμμία σχέση δεν έχουν με την κατεπείγουσα ανάγκη για μία εθνική πολιτική καταπολέμησης της ακρίβειας και ανάπτυξης της οικονομίας με βιωσιμότητα και δικαιοσύνη.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο αποτυπώνει ακριβώς αυτή την τεράστια απόσταση της Κυβέρνησης από την πραγματικότητα. Μιλάει για κίνητρα και ανάπτυξη σαν να μην έχει μεσολαβήσει η πρωτοφανής πανδημική και πληθωριστική κρίση και η εκκωφαντική αποτυχία της Κυβέρνησης να τις διαχειριστεί. Και ξεχνάει, βεβαίως, κάτι πάρα πολύ βασικό: να αναγνωρίσει πρώτα και κύρια την εικόνα των επιχειρήσεων στη χώρα μας, μιας χώρας όπου οι ατομικές, οι πολύ μικρές, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις συνιστούν τη συντριπτική πλειονότητα της επιχειρηματικότητας, που παρέχουν περισσότερες από οκτώ στις δέκα θέσεις εργασίας και παράγουν περισσότερο από το 60% της προστιθέμενης αξίας.

Μίλησε νωρίτερα και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, κ. Ευκλείδης Τσακαλώτος, ο οποίος ανέλυσε με πολύ εύγλωττο τρόπο το ιστορικό βάθος αυτής της ελληνικής ιδιαιτερότητας ως προς το μικρό μέγεθος των ελληνικών επιχειρήσεων.

Πρόκειται για επιχειρήσεις οι οποίες επλήγησαν βάναυσα από την υπερδουλεμένη κρίση, συσώρευσαν νέες, δυσβάσταχτες υποχρεώσεις και είδαν -λόγω και του άδικου τρόπου με τον οποίο κατανεμήθηκαν οι ενισχύσεις για την πανδημία- να ανοίγει η ψαλίδα και να διευρύνονται οι ανισότητες.

Πρόκειται για επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν τη χειρότερη ενεργειακή και πληθωριστική κρίση των τελευταίων πολλών δεκαετιών, χωρίς ουσιαστική κρατική στήριξη. Και, βεβαίως, αντιμετωπίζουν και ένα διαχρονικό πρόβλημα ρευστότητας.

Τα στοιχεία από την Τράπεζα της Ελλάδος για το πρώτο τρίμηνο του 2022 είναι χαρακτηριστικά. Δείχνουν πτώση 37% στις νέες χορηγήσεις, δηλαδή, στα νέα δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις από τις τράπεζες, τους τρεις πρώτους μήνες της νέας χρονιάς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελικά το ερώτημα είναι το εξής: Υπάρχει ανάγκη στήριξης των επιχειρήσεων, επένδυσης στις συνέργειες και συνεργασίες τους, στη δημιουργία εύρωστων και βιώσιμων σχημάτων, στην αναβάθμιση της παραγωγικότητας τους; Η απάντηση είναι αναμφίβολα θετική.

Δυστυχώς, όμως, αντί να συζητάμε αυτά τα πολύ κρίσιμα ζητήματα, έχουμε μια Κυβέρνηση που έχει δαιμονοποιήσει τη μικρή και μεσαία επιχείρηση και αντιμετωπίζει τους μεγάλους επιχειρηματικούς ομίλους ως πανάκεια, που δεν αντιλαμβάνεται ή μάλλον που κάνει πως δεν αντιλαμβάνεται ότι στις σημερινές νέες συνθήκες, στις γεωπολιτικές ανακατατάξεις οι οποίες έχουν επέλθει παγκοσμίως, όπου οι παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες σπάνε, όπου οι αγορές περιθωριοποιούνται ή και τοπικοποιούνται, η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων θα μπορούσε να αποτελέσει ένα ισχυρό στρατηγικό πλεονέκτημα. Αυτό, όμως, προϋποθέτει ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο για τη στήριξη και την ανάπτυξη τους, για την προσαρμογή τους στη νέα πραγματικότητα των κλιματικών προκλήσεων και της ψηφιοποίησης.

Δεν μπορούμε, λοιπόν, παρά να κρίνουμε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο υπό αυτό το πρίσμα. Συμβάλλει στην ενδυνάμωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για να αντιμετωπίσουν αυτή τη νέα

πραγματικότητα; Αντιμετωπίζει τα άμεσα προβλήματά τους; Διευρύνει τις δυνατότητές τους; Προωθεί τον παραγωγικό μετασχηματισμό τους, ώστε να είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμες; Η απάντηση εδώ είναι, δυστυχώς, αρνητική.

Κατ' αρχάς, η Κυβέρνηση με το νομοσχέδιο δεν διασφαλίζει το μείζον, ότι ειδικά στις σημερινές συνθήκες η συνέργεια δεν θα μετατραπεί σε βίαιες εξαγορές και σε συγχωνεύσεις με άνισους όρους, ότι δηλαδή μια μεγάλη επιχείρηση δεν θα απορροφά απλώς και μόνο κάποιες μικρότερες, γιατί αυτό σημαίνει στην πράξη το όριο του 150% στον κύκλο της νέας εταιρείας, ενώ την ίδια στιγμή το όριο των εννέα ατόμων αποκλείει ουσιαστικά από τις συνενώσεις τις πολύ μικρές, μικρές και ατομικές επιχειρήσεις που συγκροτούν και το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής επιχειρηματικότητας. Και, βεβαίως, οι φοροαπαλλαγές δεν συνοδεύονται από καμμία πρόβλεψη, όχι μόνο για την αύξηση, αλλά ούτε καν για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας, ένας όρος, μια προϋπόθεση, που θα έπρεπε να διατρέχει κάθε αναπτυξιακή πολιτική.

Ένα άλλο ερώτημα εδώ είναι: Έχουν οι πιο μικρές επιχειρήσεις τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις πολύ απαιτητικές διαδικασίες που συνοδεύουν τις συγχωνεύσεις, τις συνέργειες εταιρειών; Δεν θα έπρεπε να προβλέπεται η υποστήριξή τους, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από έναν φορέα δημοσίου συμφέροντος;

Υπενθυμίζω εδώ –για να μην ξεχνάμε τι έχει συμβεί και στο πρόσφατο παρελθόν– ότι επί ΣΥΡΙΖΑ είχαμε δημιουργήσει στο Υπουργείο Ανάπτυξης τη Δομή Στήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με τη στήριξη της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων, της ΓΣΕΒΕΕ, της ΓΣΕΕ, τη συνέργεια του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, με προϋπολογισμό 15 εκατομμύρια ευρώ από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, ακριβώς για να στηριχθούν σε τέτοιες διαδικασίες οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, άλλη μια πρωτοβουλία η οποία, δυστυχώς, πετάχτηκε στο καλάθι των άχρηστων από την επόμενη κυβέρνηση.

Δυστυχώς, κύριοι της Κυβέρνησης, νομοθετείτε έχοντας ως γνώμονα το συμφέρον μόνο των μεγάλων οικονομικών συμφερόντων. Αυτή η τακτική αποτελεί τον πυρήνα της πολιτικής σας. Ακολουθώντας τις επιταγές της έκθεσης Πισσαρίδη, αποκλείσατε τη συντηρητική πλειονότητα των ελληνικών επιχειρήσεων από το Ταμείο Ανάκαμψης και εμποδίσατε τη χρηματοδότηση μικρών και μεσίων επιχειρήσεων από τον νέο αναπτυξιακό νόμο, αλλά και σε μια σειρά από άλλες παρεμβάσεις στον νόμο για τις στρατηγικές επενδύσεις, τις δημόσιες συμβάσεις, τον πτωχευτικό νόμο κρατάτε τη μερίδα του λέοντος για τα μεγάλα συμφέροντα.

Όμως, πέρα από τα ελλείμματα, πέρα από αυτή τη μονομέρεια υπέρ των μεγάλων, υπάρχει και ακόμα μια πολύ μεγάλη βασική αδυναμία σε αυτό το νομοσχέδιο. Δεν εντάσσετε, λοιπόν, το νομοσχέδιο σε έναν συνολικότερο αναπτυξιακό σχεδιασμό. Οι διατάξεις περί μείωσης φορολογίας δεν συνδέονται με το βασικό φορολογικό νόμο, ενώ τα κίνητρα εφαρμόζονται οριζοντίως, ανεξαιρέτως, χωρίς καμμία κλιμάκωση, χωρίς κανένα κλαδικό ή περιφερειακό κριτήριο.

Στην ουσία δεν διαθέτετε, κύριοι της Κυβέρνησης, ένα στρατηγικό αναπτυξιακό σχέδιο, κάτι που θα αποτελούσε αναγκαία προϋπόθεση για να μπορέσουμε να ανταπεξέλθουμε τις πολλές κρίσεις που αντιμετωπίζουμε.

Το είδαμε στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το είδαμε στο νέο ΕΣΠΑ, το βλέπουμε στην έλλειψη σχεδιασμού για δεκάδες κρίσιμα έργα σε όλη την Ελλάδα, τα οποία αυτή τη στιγμή –λόγω της ανατιμίσεως– κινδυνεύουν να χαθούν, το βλέπουμε στις καθυστερήσεις στον αναπτυξιακό νόμο που ακόμα περιμένουν οι επιχειρήσεις τα δεκατρία νέα καθεστώτα του αναπτυξιακού νόμου να ενεργοποιηθούν, το είδαμε στην τεράστια καθυστέρηση του Ταμείου Ανάκαμψης όπου από 2,6 δισεκατομμύρια ευρώ που ήταν ο προϋπολογισμός για το 2021 τελικά δαπανήθηκαν, εκταμιεύθηκαν προς την οικονομία, λιγότερο από 250 εκατομμύρια ευρώ, τα βλέπουμε όλα αυτά τη στιγμή που η πραγματική οικονομία έχει μεγαλύτερη ανάγκη από ρευστότητα από ποτέ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας θα έλεγα ότι το βα-

σικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας δεν είναι μόνο το μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων, όπου άλλωστε δεν απέχουμε τόσο πολύ από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, το βασικό διαρθρωτικό πρόβλημα είναι το αναπτυξιακό μοντέλο. Είναι η έλλειψη παραγωγικότητας. Είναι ένα μοντέλο εσωστρεφές, ένα μοντέλο στηριγμένο στον δανεισμό και στην κατανάλωση που οδηγεί σε δραματική συρρίκνωση τον πρωτογενή και τον δευτερογενή τομέα, τη γεωργία και τη μεταποίηση, αλλά και σε όξυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, ένα μοντέλο για το οποίο η κυβέρνηση μας έκανε πολύ μεγάλες προσπάθειες να το αντιστρέψει, να το αλλάξει με δημόσιες πολιτικές, με την ίδρυση της Αναπτυξιακής Τράπεζας, με την ίδρυση του Ταμείου Συμμετοχών του οίκου E Fund, με τη θεσμοθέτηση των μικροπιστώσεων με έναν νέο αναπτυξιακό νόμο ο οποίος για πρώτη φορά το 2016 προέβλεπε δικτυώσεις και συνέργειες μεταξύ των επιχειρήσεων, δημόσιες πολιτικές δηλαδή, στις οποίες, δυστυχώς, έχετε αλλεργία, όπως αλλεργία έχετε και στην κρατική παρέμβαση στην οικονομία και γι' αυτό έχουμε φτάσει στο σημείο, για πρώτη φορά από τον Φεβρουάριο του 1995 να έχουμε και πάλι διψήφιο πληθωρισμό, που πλήττει τα εισοδήματα των πολιτών, που πλήττει την κοινωνική συνοχή.

Οι συνεχόμενες πανευρωπαϊκές πρωτιές στη χονδρεμπορική τιμή του ρεύματος, τα ιστορικά υψηλά στη βενζίνη και στα καύσιμα, η έκρηξη των τιμών στα τρόφιμα είναι ακριβώς αποτέλεσμα αυτής της άρνησής σας να συγκρουστείτε με κερδοσκοπικά συμφέροντα, να ρυθμίσετε την αγορά, να εφαρμόσετε μέτρα που η Αντιπολίτευση και οι παραγωγικοί φορείς σας προτείνουν εδώ και έναν ολόκληρο χρόνο.

Κύριοι της Κυβέρνησης, οι πολίτες γνωρίζουν πολύ καλά ότι οι νεοφιλελεύθερες ιδεολογίες σας κοστίζουν πολύ ακριβά στην ελληνική κοινωνία. Οι μέρες της σημερινής Κυβέρνησης είναι πλέον μετρημένες. Η αντίστροφη μέτρηση για μια προοδευτική κυβέρνηση που θα δώσει τη μάχη για τη στήριξη του εισοδήματος, για την αντιμετώπιση της ακρίβειας, για τον δίκαιο και βιώσιμο περιβαλλοντικό παραγωγικό μετασχηματισμό έχει ήδη ξεκινήσει.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Ο κ. Λοβέρδος έχει τον λόγο τώρα, θα ακολουθήσει ο κ. Αμανατίδης και στη συνέχεια η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Κινήματος Αλλαγής κ. Γιαννακοπούλου.

Θα συνεχίσουμε τον κατάλογο και εμβόλιμα θα μπαίνουν και οι εναπομείναντες ένας έως δύο Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι. Ορίστε, κύριε Λοβέρδο, έχετε το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ: Ευχαριστώ, κυρίες Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, ο Πρόεδρος της Τουρκίας σε μία κατάσταση καταφανούς απώλειας ψυχραιμίας, εχθές έκανε δηλώσεις που στρέφονται εναντίον της Ελλάδας με έναν τρόπο απαράδεκτο, τον οποίο καταδικάζουμε ως κόμμα με τρόπο σαφή και απερίφραστο.

Η απώλεια ψυχραιμίας, εξηγείται μόνο εάν κάποιος σκεφθεί τους πόντους που κερδίζει η Ελλάδα εδώ και χρόνια και δεύτερον, τους πόντους που χάνει ο ίδιος, ο Τούρκος Πρόεδρος εν όψει των προεδρικών εκλογών στην Τουρκία το 2023, όπου πια διαφαίνεται ότι θα έχει αντίπαλο προβεβλημένο πρόσωπο και δεν πιθανολογείται η νίκη του. Αντίθετα, πιθανολογείται η ήττα του.

Το δεύτερο, που θέλω να θίξω και σχετίζεται με θέματα των τελευταίων εβδομάδων και μηνών, έχει να κάνει με την αισχροκέρδεια. Όταν μιλάω στη Βουλή τους τελευταίους μήνες πάντα υπογραμμίζω το ζήτημα αυτό και την ανεπάρκεια των ελεγκτικών μηχανισμών ή την ανεπάρκεια σε ό,τι αφορά στην επιβολή των κυρώσεων και τελικά στην τήρηση της νομοθεσίας. Δεν έχει νόημα να λέει ο Υπουργός Ανάπτυξης ότι εντόπισε στους τέσσερις ελέγχους τον παραβάτη, σε κάθε τέσσερις και ένας. Σημασία έχει εάν αυτός φοβάται, εάν αυτός θα το επαναλάβει. Δεν νομίζω ότι εδώ το παιχνίδι η Κυβέρνηση το έχει κερδίσει, το έχει χάσει.

Το τρίτο σχετιζόμενο με τα θέματα της ακρίβειας και της ενέργειας έχει να κάνει με το fuel pass. Πέρα από τις τράπεζες πιστώνονται και κάποιοι λογαριασμοί πολιτών που έχουν smartphones. Όμως, αν δεν έχεις το κατάλληλο smartphone που να

έχει το ειδικό πρόγραμμα «επικοινωνία κοντινού είδους», όπως αποκαλείται, είναι δώρον άδωρον. Σου πιστώνεται ένας λογαριασμός και δεν μπορείς να κάνεις αυτό το οποίο πρέπει να κάνεις με τα χρήματα που σου δίνουν. Μάλιστα, προβλέπεται και μέσω smartphone και μια αύξηση πέντε ευρώ στην κυβερνητική παρέμβαση. Τι θα γίνει με αυτούς τους ανθρώπους; Η συμβουλή είναι να πάτε με έναν γνωστό σας. Αυτά είναι μπακάλικα πράγματα. Δεν γίνονται αυτά τα πράγματα. Ίσως θα πρέπει να υπάρξει μία ακύρωση αυτού του είδους του προγράμματος για τους συγκεκριμένους πολίτες και τοποθέτηση των χρημάτων του επιδόματος στις τράπεζες.

Τέταρτο και τελευταίο πριν μπω στο θέμα, σχετίζεται με τις πυρκαγιές του καλοκαιριού, του Αυγούστου του 2021 με το πρωτοσέλιδο της εφημερίδας «ΤΑ ΝΕΑ» με την επίρριψη ευθυνών σε συγκεκριμένο φορέα, ο οποίος αρνείται τις ευθύνες. Δεν παίρνω θέση σε καμμία περίπτωση. Εάν, όμως, το πόρισμα είναι αυτό που η εφημερίδα αναφέρει το πρώτο που με κάνει να σκέφτομαι είναι τι έγινε με τις πυρκαγιές του 2007; Το έψαξα στο διαδίκτυο. Προσπάθησα να δω τότε που μιλάγαμε για τον «στρατηγό άνεμο», εάν θυμάστε. Ήμουν Βουλευτής την περίοδο εκείνη. Υπήρχε ευθύνη της ΔΕΗ, από πυλώνα της ΔΕΗ είχε προκληθεί η πυρκαγιά στην Πάρνηθα, όπως ενημέρωναν εμένα και τον τότε Αρχηγό του κόμματός μας όταν είχαμε επισκεφθεί την περιοχή. Ψάξαμε σήμερα να δούμε εάν η έρευνα κατέδειξε υπεύθυνη τη ΔΕΗ και εάν υπήρξαν κυρώσεις. Βρήκαμε τα πάντα για εκείνη την περίοδο, αλλά τίποτε σχετικό. Συνεπώς, το θέμα στην Ελλάδα και σε τέτοια ζητήματα, σε τέτοια φαινόμενα δεν είναι τι προβλέπει νόμος, αλλά τι εφαρμόζεται στην πράξη και εάν κάποιος υπεύθυνος φοβάται ή τα γράφει όλα στα παλιά του τα παπούτσια.

Τώρα πάμε στο θέμα. Οι συγχωνεύσεις φορέων ως θέμα μου είναι γνωστό, διότι με τον αθλητικό νόμο που είχα εκπονήσει συνεργαζόμενος με τον Ανδρέα Φούρα, τότε Υφυπουργό Αθλητισμού, είχαμε προβλέψει συγχωνεύσεις σωματείων και είχαμε προβλέψει και κίνητρα. Δεν υπήρξε καμμία, σχεδόν καμμία. Ίσως να συνδέεται με τον χαρακτήρα μας ως πολιτών. Ίσως να συνδέεται με άλλα θέματα που δεν μπορώ να ξέρω. Πάντως η κατάληξη ήταν αυτή.

Γι' αυτό άκουσα με ενδιαφέρον την πρόταση του συναδέλφου μου, του κ. Σκανδαλίδη και του κόμματός μας για τη δημιουργία ενός σχετικού μητρώου. Αντιλαμβάνομαι ότι είναι κάτι πάρα πολύ εύκολο που η Κυβέρνηση θα μπορούσε να το κάνει. Πρώτο φάουλ το ότι δεν το κάνει.

Δεύτερον, οι συγχωνεύσεις των επιχειρήσεων δεν είναι φάρμακο που θεραπεύει όλες τις νόσους της ελληνικής οικονομίας. Άκουσα από το πρωί τοποθετήσεις αντιπολιτευτικές που στο γενικό τους μέρος αναφέρονται στις συγχωνεύσεις ωσάν να είναι το φάρμακο που θα λυτρώσει την ελληνική οικονομία από τα προβλήματά της. Θα έλεγα ότι είναι πολύ αστεία η προσέγγιση αυτή, εν πάση περιπτώσει δεν στέκει. Οι συγχωνεύσεις είναι μια παρέμβαση. Θα κριθεί η παρέμβαση εκ του αποτελέσματος.

Πάμε να δούμε τώρα τις προϋποθέσεις της. Κατ' αρχάς κάθε κίνητρο που δίδεται στην οικονομία, σε επιχειρήσεις με επιλεκτικό τρόπο πρέπει να ξέρουμε ως Βουλή των Ελλήνων ότι έχει προβλήματα, προβλήματα που σχετίζονται είτε με τη μείωση ή την εξαφάνιση του ανταγωνισμού -εν πάση περιπτώσει τη νόθευση του- είτε που έχουν να κάνουν με την απαγόρευση των κρατικών ενισχύσεων. Για τον Έλληνα δικαστή και πριν από αυτόν, για τη διοίκηση και για τον νομοθέτη πρέπει να ακολουθείται μία συλλογιστική. Κάνεις μια επιλογή; Ενισχύεις κάποιους περισσότερο; Ποιους; Αυτούς που συγχωνεύονται; Τίνι τρόπω; Αυτός ο τρόπος είναι γενικός ή είναι ειδικός οπότε υπάρχουν προβλήματα;

Δεν νομίζω ότι πάσχει από κάτι τέτοιο το σχέδιο νόμου, αλλά επισημαίνω ότι δεν καταλαβαίνω πολύ σε ποιες επιχειρήσεις αναφέρεται. Διότι ο νομοθετικός διαχωρισμός στις επιχειρήσεις για τις οποίες αναφέρεται ήτοι ή στις πολύ μικρές, τις μικρές και τις μεσαίες αφορούν σχεδόν στο σύνολο των ελληνικών επιχειρήσεων.

Η ΕΛΣΤΑΤ το 2019 κατέγραψε εννιακόσιες ογδόντα χιλιάδες επιχειρήσεις εκ των οποίων οι εννιακόσιες τριάντα χαρακτηρί-

ζονται πολύ μικρές. Τι γίνεται εδώ; Ισχύουν τα κριτήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Αποκλείεται να ισχύουν. Θέλει 2 εκατομμύρια ευρώ τζίρο για να είσαι πάνω από πολύ μικρή κατά την Ευρωπαϊκή Ένωση, κατά τα δεδομένα εκεί. Εδώ δεν μπορεί να ισχύει αυτό. Άρα, έχουμε έναν απροσδιόριστο αριθμό επιχειρήσεων -κατά βάση τον πολύ μεγαλύτερο αριθμό τους- και πρέπει να καταλάβουμε πού αυτές οι ρυθμίσεις θα εφαρμοστούν στον βαθμό που δεν ακολουθούν οι κυβερνητικοί παράγοντες τη δική μας παραίτηση να δημιουργήσουν και να προβλέψουν κριτήρια περιφερειακά, νησιωτικά ας πούμε που θα ήταν πάρα πολύ σημαντικό και οι ρυθμίσεις είναι γενικές, τόσο γενικές και δεν καταλαβαίνω εύκολα, τουλάχιστον, το πεδίο εφαρμογής.

Η διασύνδεση των κινήτρων επί συγχωνεύσεων με το Ταμείο Ανάκαμψης και το πρόγραμμα του ακούγεται πολύ καλή. Θα πρέπει, βέβαια, εδώ να προσέχετε εάν τίθεται ζήτημα κρατικών ενισχύσεων εν προκειμένω ή προσβολής των κανόνων του ανταγωνισμού. Θα το έθετα προσεκτικά αυτό το θέμα. Όμως, η περιφερειακότητα, το μητρώο, είναι ζητήματα που θα έπρεπε να περιλαμβάνονται μέσα στις προβλέψεις και δεν περιλαμβάνονται.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, το πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας είναι πάρα πολύ μεγάλο, καλύπτεται τα τελευταία χρόνια, είναι δομικό πρόβλημα, καλύπτεται λόγω της πανδημίας, καλύπτεται λόγω του κορονοϊού, του COVID-19 δηλαδή, καλυπτόταν πίσω από τα μνημόνια και τις υποχρεώσεις της χώρας, συνεχίζει να καλύπτεται και με το θέμα του πολέμου στην Ουκρανία.

Είναι οι συγχωνεύσεις ένα εργαλείο. Κατά πόσο ταιριάζει στην ελληνική πραγματικότητα θα φανεί στην πράξη. Το μητρώο θα το αποκάλυπτε. Δεν θα χρειαζόταν κοινοβουλευτικός έλεγχος. Κατά πόσο τα συγκεκριμένα κίνητρα είναι σταθμισμένα σωστά; Αυτό θα φανεί στην πράξη.

Με γενικές ρυθμίσεις, με γενικότητες, με χρησιμοποίηση όρων αντί πολιτικών, δεν νομίζω ότι λύνουμε κάποιο πρόβλημα. Εν προκειμένω για το ποιος έχει δίκιο θα το δείξει η πράξη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Σας ευχαριστούμε κύριε Λοβέρδο.

Τον λόγο τώρα έχει ο Γιώργος Αμανατίδης από τη Νέα Δημοκρατία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΑΝΑΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αγαπητοί συνάδελφοι που βρίσκεστε στην Αίθουσα και εσείς που μας παρακολουθείτε, αυταπόδεικτα συμφωνούμε σε ορισμένα βασικά ζητούμενα, τα οποία ζητούμενα τα ορίζουν οι κανόνες της αγοράς και η άσκηση της επιχειρηματικότητας.

Ειδικότερα, η ανάγκη για οικονομίες κλίμακας δεν αμφισβητείται, καθόσον συμβάλλει στην καλύτερη διαχείριση των συντελεστών παραγωγής και στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Η δημιουργία προϊόντος που μπορεί να ενταχθεί στην αγορά και ειδικά στη διεθνή αγορά, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό την εξωστρέφεια, είναι αναγκαία προϋπόθεση για την ανάπτυξη και είναι και ζητούμενο. Η επένδυση στην έρευνα, με στόχο την ποσοτική βελτίωση της παραγωγής και την ποιοτική αναβάθμιση αυτής, αποτελεί προϋπόθεση για ένταξη σε νέες αγορές, καθώς και για τη βελτίωση της θέσης της επιχείρησης στο πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς με όρους ανταγωνισμού. Η συμβολαϊκή γεωργία με κανόνες, αλλά και με προοπτικές συμβάλλει στη βιωσιμότητα των κλάδων που αφορά, καθόσον εξασφαλίζει πόρους για την παραγωγή και στη συνέχεια την εμπορία των προϊόντων.

Επομένως, με το παρόν σχέδιο νόμου παρεμβαίνουμε στα ζητήματα αυτά. Παρεμβαίνουμε και δημιουργούμε συνθήκες ευνοϊκές και παρέχουμε φορολογικά κίνητρα που ενισχύουν τη μετεξέλιξη των ελληνικών επιχειρήσεων κάθε μορφής και των επιχειρήσεων κάθε δραστηριότητας που υπακούουν στις παραπάνω διαπιστώσεις. Άλλωστε, όλοι σε αυτή την Αίθουσα συγκλίνουμε στο ότι η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα χρειάζεται στοχευμένη ενίσχυση προκειμένου να συμβαδίσει και να ακολουθήσει τις διεθνείς εξελίξεις για να γίνει ισχυρός πυλώνας ανάπτυξης της χώρας μας.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και η ηγεσία του Υπουρ-

γείου Οικονομικών, αντιλαμβανόμενη αυτή ακριβώς την παραδοχή, με το παρόν σχέδιο νόμου προωθεί τη συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων -και πουθενά δεν αναφέρει τις μεγάλες επιχειρήσεις στις οποίες αναφέρθηκαν οι συνάδελφοι- μέσω του μετασχηματισμού τους με τη σύναψη δεσμευτικών συμφωνιών ή με την ίδρυση νομικών προσώπων ή οντοτήτων.

Προς την κατεύθυνση αυτή τώρα παρέχονται φορολογικά κίνητρα για βελτίωση της παραγωγικότητας και αύξηση του μεγέθους με σκοπό την επίτευξη οικονομικών κλίμακας και τελικά τη διαμόρφωση συνθηκών ισχυρής και διατηρήσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Η πρωτοβουλία μας αυτή, βέβαια, στηρίζεται και σε μία σειρά άλλων πρωτοβουλιών, οι οποίες κινητοποιούν τους διαθέσιμους πόρους.

Επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό να κάνω μια αναφορά στον ΕΝΦΙΑ. Σε επίπεδο Δυτικής Μακεδονίας το 2010 8 δισεκατομμύρια ευρώ η αντικειμενική αξία ακινήτων, 49 δισεκατομμύρια ευρώ ο ΕΝΦΙΑ. Το 2022 8,6 δισεκατομμύρια ευρώ -αυξήθηκε- η αντικειμενική αξία και μειώθηκαν στα 30 εκατομμύρια ευρώ τα ποσά του ΕΝΦΙΑ. Δηλαδή, μιλάμε για μια τεράστια μείωση στον ΕΝΦΙΑ. Αυτά τα εισοδήματα των πολιτών ασφαλώς θα διοχετευτούν και στην κατανάλωση.

Εξειδικεύοντας ακόμα παρακάτω το παράδειγμά μου, πάω στον Νομό Κοζάνης. Το 2018 με αξία αντικειμενική των ακινήτων 4,4 δισεκατομμύρια ευρώ, 25 δισεκατομμύρια ευρώ ο ΕΝΦΙΑ. Το '22 με αυξημένη κατά 300 εκατομμύρια ευρώ την αντικειμενική αξία, 15,7 εκατομμύρια ευρώ ο ΕΝΦΙΑ, δηλαδή, μείωση κατά 38%.

Συνεχίζοντας, λοιπόν, για τα θέματα του παρόντος σχεδίου νόμου, να πω αυτά που ειπώθηκαν βέβαια, αλλά εν συντομία. Παρέχεται το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών σε ποσοστό 30% στις περιπτώσεις μετασχηματισμού επιχειρήσεων, συνεργασίας προσώπων κατά την έννοια της ρύθμισης που προβλέπεται και επίσης εισφοράς ατομικής επιχείρησης σε οποιασδήποτε μορφής άλλη εταιρεία. Οι λεπτομέρειες αναφέρθηκαν και από την εισηγήτρια μας. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, η απαλλαγή από τον φόρο ισχύει για εννέα φορολογικά έτη, ενώ το φορολογικό όφελος δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο των 500.000 ευρώ.

Επομένως, αυτά και μόνο τα νούμερα καταδεικνύουν ότι το υποκείμενο των παρεμβάσεών μας είναι οι μικρές και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις. Επιπρόσθετα, στην περίπτωση του μετασχηματισμού των επιχειρήσεων χορηγείται απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει από την υπεραξία μεταβίβασης στοιχείων ενεργητικού τους. Θεσπίζονται επίσης ρυθμίσεις, έτσι ώστε να είναι εφικτή η μεταφορά της ζημίας των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων στον ισολογισμό της νέας εταιρείας και ο συμψηφισμός της ζημίας αυτής με τα κέρδη της νέας εταιρείας.

Παράλληλα -και αυτό έπρεπε να τονιστεί από όλους τους ομιλούντες- η απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος σε ποσοστό 50% στην περίπτωση συνεργασίας φυσικών προσώπων κατά κύριο επάγγελμα αγροτών μόνο θετική μπορεί να χαρακτηριστεί, αν αναλογιστούμε το δυσμενές περιβάλλον που έχει δημιουργηθεί για τον πρωτογενή τομέα. Επιτρέψτε μου να χρησιμοποιήσω την έκφραση ότι η ρύθμιση αυτή είναι καλύτερη και από τις προσδοκίες. Αποδέχομαι ότι η πρόταση που είχα κάνει κατά τη λειτουργία της επιτροπής στον κύριο Υφυπουργό υπολείπεται αυτής της ρύθμισης.

Συγχαρητήρια, κύριε Υπουργέ, γιατί πραγματικά τονώνετε την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα στην ελληνική ύπαιθρο. Είμαι σίγουρος ότι αντίστοιχη ρύθμιση που αφορά όχι αμιγώς στον αγροτικό τομέα, αλλά στην ελληνική ύπαιθρο, στην ελληνική περιφέρεια, θα ακολουθήσει.

Τέλος, με το παρόν σχέδιο νόμου προσδιορίζονται και οι ρυθμίσεις για τα θέματα της συμβολαιακής γεωργίας. Στο σημείο αυτό, εκφράζοντας βέβαια, την εκτίμησή μου προς τον αγαπητό συνάδελφο κ. Χήτα, που νωρίτερα είπε ότι μόνο 161 εκατομμύρια ευρώ ή 168 εκατομμύρια ευρώ διοχετεύονται στον αγροτικό τομέα, να του πω ότι μάλλον παρέλειψε να κάνει αναφορά στα 20 δισεκατομμύρια ευρώ της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2001-

2027, στα 500 εκατομμύρια ευρώ τα οποία είναι ήδη σε φάση δημοπράτησης-προκήρυξης των προγραμμάτων για τη μεταποίηση και τα σχέδια βελτίωσης, στα 4 δισεκατομμύρια ευρώ του «Ύδωρ 2.0» των είκοσι ένα έργων ΣΔΙΤ για τον αγροτικό τομέα. Όπως αντιλαμβάνεστε, οι πόροι είναι πολύ σημαντικοί για την ελληνική περιφέρεια, για την ελληνική ύπαιθρο.

Αγαπητοί συνάδελφοι, με τα κίνητρα που παρέχονται με το παρόν σχέδιο νόμου το οποίο σήμερα συζητούμε και επί των οποίων -και αυτό είναι το οξύμωρο σε σχέση με τις τοποθετήσεις μερικών συναδέλφων- όλοι οι εκπρόσωποι των φορέων τοποθετήθηκαν θετικά, δηλαδή το υποκείμενο της επιχειρηματικότητας είχε πολύ θετική στάση στις ρυθμίσεις αυτές, στοχεύουμε να αυξηθεί η παραγωγικότητα και η ανταγωνιστικότητα τόσο των επιχειρήσεων όσο και συνολικά της ελληνικής οικονομίας και να δημιουργηθούν νέες και καλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας.

Άλλωστε, η ισχυρή, βιώσιμη δηλαδή, η διατηρήσιμη ανάπτυξη αποτέλεσε από τους πρώτους και σημαντικότερους στόχους που η Κυβέρνηση όρισε από την πρώτη κιόλας ημέρα ανάληψης των καθηκόντων της και τα πράγματα, οι ρυθμίσεις, οι πρωτοβουλίες δείχνουν ότι είναι σταθερά προσηλωμένοι στον στόχο αυτό. Στο πλαίσιο αυτό, λοιπόν, η μέχρι τώρα διαδικασία προώθησης της στρατηγικής της Κυβέρνησης φαίνεται ότι βαδίζει σε μια σταθερή τροχιά.

Χαρακτηριστική στην περίπτωση αυτή -και με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, να ένα λεπτό ακόμα- είναι η δέκατη τέταρτη έκθεση ενισχυμένης εποπτείας για την Ελλάδα στην οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αναγνωρίζοντας τις εξωγενείς δυσχέρειες που προέκυψαν, τι κάνει; Λέει ότι οι μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν και μάλιστα σε καιρό πανδημίας βελτίωσαν την ανθεκτικότητα της ελληνικής οικονομίας και ενίσχυσαν τη χρηματοπιστωτική της σταθερότητα. Λέει ότι η Κυβέρνηση προώθησε όλες τις απαραίτητες ενέργειες και τις συμφωνημένες δεσμεύσεις. Μιλάει για την αποδέσμευση των 748 εκατομμυρίων ευρώ που αφορά στην εφαρμογή των μέτρων ελάφρυνσης του ελλειμματικού χρέους από τα ελληνικά ομόλογα και κυρίως, με βάση τις προβλέψεις της, δρομολογείται η έξοδος από το καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας από φέτος τον Αύγουστο.

Κλείνω λέγοντας ότι με τη συνέπεια λόγων και πράξεων που χαρακτηρίζει την Κυβέρνηση, αλλά και τη χώρα μας τελικά, με υπευθυνότητα και ορθολογισμό, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη δεν περιορίζεται μόνο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που απασχολούν τους πολίτες. Ναι, είμαστε δίπλα στον πολίτη, ήταν και το σύνθημα του συνεδρίου. Παίρνουμε, όμως, και πρωτοβουλίες που δίνουν όραμα για το μέλλον και είναι αυτές οι οποίες κινητοποιούν τις παραγωγικές δυνάμεις του τόπου τις οποίες εμπιστευόμαστε ασφαλώς και με τις οποίες θα πάμε μπροστά στα επόμενα χρόνια.

Με αυτές, λοιπόν, τις σκέψεις εκτιμώ ότι πολύ δύσκολα μπορεί κάποιος να αρνηθεί να ψηφίσει ένα τέτοιο σχέδιο νόμου το οποίο είναι εστιασμένο, στοχοθετημένο και έχει στόχους οι οποίοι μπορούν πράγματι να στηρίξουν την ελληνική οικονομία και την ελληνική περιφέρεια.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Εντάξει, κύριε Αμαντίδη.

Θα δώσουμε τώρα τον λόγο στην Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο του Κινήματος Αλλαγής, την κ. Γιαννακοπούλου. Μετά από την κ. Γιαννακοπούλου, ο κ. Πασχαλίδης. Θα ακολουθήσει η κ. Μπακαδήμα, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25 και μετά συνεχίζουμε με τον κατάλογο.

Έχετε τον λόγο, κυρία Γιαννακοπούλου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, ο τελευταίος μήνας χαρακτηρίστηκε ως μήνας των συνεδρίων των κομμάτων.

Την Κυριακή ολοκληρώσαμε και εμείς τις εργασίες του δικού μας συνεδρίου στο ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής και με αυτό ολοκληρώσαμε έναν πεντάμηνο κύκλο αναγέννησης, ουσιαστικής αναγέννησης και επανεκκίνησης της παράταξής μας. Έναν κύκλο ο οποίος ξεκίνησε με την εκλογή του Αρχηγού μας, του Νίκου

Ανδρουλάκη, με τη συμμετοχή διακοσίων ογδόντα χιλιάδων Ελλήνων πολιτών. Συνεχίστηκε με τη συμμετοχή εκατόν ογδόντα χιλιάδων μελών στη διαδικασία απόφασης για το όνομα του κινήματός μας και την εκλογή των αντιπροσώπων και των οργάνων. Και ολοκληρώθηκε αυτό το Σαββατοκύριακο με ένα συνέδριο μαζικό, με ένα συνέδριο ενωτικό, με ένα συνέδριο φόρουμ προβληματισμού και επεξεργασίας των θέσέων μας, αποσαφήνισης της φυσιογνωμίας μας.

Σε αυτό το χρονικό διάστημα έγινε ακόμα πιο αισθητή η παρουσία μας, διπλασιάστηκαν, υπερδιπλασιάστηκαν τα δημοσκοπικά ποσοστά μας.

Το ΠΑΣΟΚ, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πάλι εδώ. Είναι πιο δυνατό και με μια δυναμική αλλαγής των συσχετισμών, ανατροπής των συσχετισμών, με τη σφραγίδα μας ως η βασική δύναμη της σοσιαλδημοκρατίας, της κεντροαριστεράς, του μεταρρυθμιστικού κέντρου και της οικολογίας.

Είμαστε εδώ, γνωρίζοντας ότι έχουμε ακόμη πολλή δουλειά για να ασκούμε σκληρή, πολύ σκληρή κριτική στην Κυβέρνηση, όμως, εποικοδομητική. Με εποικοδομητική αντιπολίτευση, στηριγμένη σε προτάσεις, προβάλλοντας ένα διαφορετικό αφήγημα για την Ελλάδα, στηριγμένο σε προτάσεις συγκεκριμένες, εξασφαλίζοντας, ταυτόχρονα, τη συνοχή της ελληνικής κοινωνίας, την αντιμετώπιση των ανισοτήτων, την προστασία των πιο εύάλωτων. Γιατί αυτό, αν θέλετε, αποτελεί την πραγματική ουσία της σοσιαλδημοκρατίας. Αυτό είναι ο σκοπός μας και όχι, βεβαίως, η ευαισθησία για τους λίγους και εκλεκτούς, όπως βλέπουμε από τη μεριά της Κυβέρνησης.

Είμαστε, λοιπόν, εδώ για να προβάλουμε την προοδευτική, αναλλακτική λύση, σε αντίθεση με τον νεοδημοκρατικό και με τον συριζαϊκό συντηρητισμό, σε αντίθεση με τον λαϊκισμό που αποτελεί έναν μόνιμο κίνδυνο για την Ελλάδα και για την Ευρώπη.

Πριν μπω στο σημερινό νομοσχέδιο, δεν μπορώ να μην σχολιάσω τις χθεσινές δηλώσεις του κ. Ερντογάν. Οι δηλώσεις, λοιπόν, του κ. Ερντογάν είναι απολύτως απαράδεκτες και απολύτως καταδικαστέες. Είναι έξω από κάθε γλώσσα διεθνούς συνεννόησης. Είναι εκτός πλαισίου διπλωματικών κανόνων. Αναδεικνύει τον εκνευρισμό του κ. Ερντογάν, αναδεικνύει τη δεινή θέση στην οποία βρίσκεται και την επιθετικότητα της τουρκικής εξωτερικής πολιτικής.

Η Ελλάδα, σαφώς, δεν παρασύρεται από τέτοιες δηλώσεις. Είναι η ισχυρή δύναμη στην περιοχή. Είναι δύναμη με ισχυρές συμμαχίες και είναι μέλος του ΝΑΤΟ. Είναι δύναμη ειρήνης και ευθύνης στην ευρύτερη περιοχή.

Ας λάβουν, λοιπόν, και αυτές τις δηλώσεις ως πρόσθετα αποδεικτικά του χαρακτήρα της εξωτερικής πολιτικής της Τουρκίας τόσο η Ευρωπαϊκή Ένωση, όσο και οι ΗΠΑ, προκειμένου να πάρουν, επιτέλους, τα απαραίτητα μέτρα.

Ο Πρόεδρος μας, ο Νίκος Ανδρουλάκης, έχει κατ' επανάληψη τονίσει ότι είναι αδιανόητο άλλα ευρωπαϊκά κράτη να συνεχίζουν να εξοπλίζουν την Τουρκία, που απειλεί τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας μας, που αποτελεί έναν διεθνή ταραξία, που καταπατά τα ανθρώπινα δικαιώματα, που έχει θέσει casus belli κατά ενός άλλου κράτους-μέλους του ΝΑΤΟ.

Όπως, επίσης, το ίδιο πρέπει να κάνουν και να δουν και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, σε σχέση με την αναβάθμιση των F-16 στην Τουρκία.

Δεν μπορεί, λοιπόν, σε καμμία περίπτωση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα κράτος-μέλος του ΝΑΤΟ να εκφράζεται έτσι για ένα άλλο κράτος-μέλος του ΝΑΤΟ.

Τώρα, πάνω στο σημερινό νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η οικονομία αλλάζει. Το επιχειρείν μεταβάλλεται, εξελίσσεται. Οι καιροί αλλάζουν και αλλάζουν βίαια και με ταχύτατους ρυθμούς, πόσο μάλλον μπροστά στην εποχή της Δ' Βιομηχανικής Επανάστασης, στην οποία έχουμε μπει και βεβαίως, της ρομποτικής. Όπως εύκολα μπορεί ο καθένας μας να διαπιστώσει, βιώνουμε, ζούμε σε μια ταραχώδη εποχή συνεχών εξελίξεων, ειδικών συνθηκών και η πανδημία έχει και σε αυτό βάλει τη σφραγίδα της, όπου και θα πρέπει τάχιστα να μπορέσει να προσαρμοστεί η ελληνική κοινωνία, το καταναλωτικό, αλλά και το εμπορικό κοινό.

Σε αυτή, λοιπόν, την πραγματική κατάσταση της νέας εποχής

και με αυτά τα δεδομένα, που όλοι μας, νομίζω, σε αυτή εδώ την Αίθουσα θα αναγνωρίσουμε, θα πρέπει να τεθούν τα κατάλληλα θεσμικά, νομικά πλαίσια για μια υγιή και ομαλή μετάβαση, με κανόνες. Με κανόνες οι οποίοι θα εξασφαλίζουν τη σταθερότητα, την ασφάλεια και τα κίνητρα για τη μετάβαση σε αυτή τη νέα εποχή.

Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αποτελούσαν και αποτελούν βασικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας και της ελληνικής νοοτροπίας, θα μου επιτρέψετε να σας πω, τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας, όπως πολλές φορές λέμε. Και δεν είναι κλισέ, δεν είναι κοινότυπο να το συζητάμε, γιατί αυτή ακριβώς είναι η πραγματικότητα της σύνθεσης του οικονομικού, του παραγωγικού ιστού στη χώρα μας. Χαρακτηριστικά, οι λεγόμενες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, οι οποίες απασχολούν μέχρι σήμερα εννέα άτομα προσωπικό, καλύπτουν πάνω από το 95% του συνόλου της ελληνικής επιχειρηματικότητας.

Άρα, κατ' επίφαση και μόνο, τελικά, είναι μικρές, γιατί κατά τα λοιπά αποδεικνύεται εμπράκτως -αποδεικνύεται στην πράξη- ότι εγχειρήματα τέτοιας μορφής είναι άκρως σημαντικά για την εθνική μας οικονομία.

Άρα, από την πλευρά μας οφείλουμε να στηρίξουμε με κάθε τρόπο τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, να διατηρήσουμε ανοιχτές τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, να τις βοηθήσουμε να ορθοποήσουν μετά από δώδεκα ολόκληρα χρόνια οικονομικής κρίσης, πανδημίας, κρίσης ανατιμήσεων, ενεργειακής κρίσης. Να μπορέσουν, λοιπόν, με αυτόν τον τρόπο να ατενίσουν το μέλλον με αισιοδοξία.

Εμπρακτα και ορθολογικά στήριξη, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, απαιτούν και ζητούμε όλοι να υπάρξει προς τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα.

Προς γνώση σας πάντως, το κυρίαρχο και το πρωτεύον αυτή τη στιγμή ζήτημα για τη μεγαλύτερη μερίδα του κόσμου των μικρών επιχειρήσεων αποτελεί η έλλειψη ρευστότητας που αντιμετωπίζουν, με τις μισές από αυτές, όπως αποτυπώνεται, μάλιστα, και σε έρευνα η οποία βγήκε πάρα πολύ πρόσφατα, να δηλώνουν ότι τα ταμειακά τους αποθέματα επαρκούν -προσέξτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι- για λιγότερο από έναν μήνα. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Η πρόσβαση, όμως, σε χρηματοδοτήσεις είναι απολύτως περιορισμένη έως ανύπαρκτη και αποτελεί τον γόρδιο δεσμό για τη βιωσιμότητά τους.

Άρα, λοιπόν, πώς λύνετε αυτό το πρόβλημα, κύριε Υπουργέ. Ποια είναι τα μέτρα της Κυβέρνησης, προκειμένου να μπορέσει να λυθεί αυτός ο γόρδιος δεσμός; Ποια είναι η συγκεκριμένη απάντησή σας σε αυτό;

Το κατά πόσο, λοιπόν, επιτυγχάνεται με το παρόν σχέδιο νόμου η επιβίωση και η μετεξέλιξη των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι ένα θέμα άκρως συζητήσιμο, για το πώς τα καταφέρνετε με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, όπως και το κατά πόσο και πώς θα επιτευχθεί ο σκοπός του παρόντος νομοσχεδίου.

Γιατί η αλήθεια είναι ότι, μέχρι στιγμής, το μόνο το οποίο βλέπει ο ελληνικός λαός από την Κυβέρνησή σας είναι η μεταρρυθμιστική ατομία σας. Είναι αυτό το οποίο σας χαρακτηρίζει, κύριε Υπουργέ. Είναι η αδυναμία σας να διαχειριστείτε αποτελεσματικά τις κρίσεις, παίρνοντας πάντα καθυστερημένα αποφάσεις, νομοθετώντας αποσπασματικά και με ημίμετρα, χωρίς ένα ολοκληρωμένο, ένα ουσιαστικό σχέδιο για το μέλλον και έχοντας, μάλιστα, απέναντί σας μια Αξιωματική Αντιπολίτευση, η οποία επί της ουσίας, με τον τρόπο που λειτουργεί και αντιπολιτεύεται, σας πριμοδοτεί.

Αυτή είναι η πραγματικότητα. Από την νομοθέτηση λοιπών νόμων οι οποίοι στην πράξη δεν εφαρμόζονται γιατί φοβάστε το οποιοδήποτε πολιτικό κόστος, αυτό ακριβώς σηματοδοτεί την περίοδο της δικής σας διακυβέρνησης και τέλος, από τον τρόπο με τον οποίο προσπαθείτε να αντιμετωπίσετε τα ζητήματα ακρίβειας, με μέχρι στιγμής αποσπασματικές και άστοχες ρυθμίσεις, όπου μονίμως αναζητάτε θύτες από το εξωτερικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Λαμπρούλης): Θερμή παράκληση να γίνει ησυχία από τα υπογραφικά έδρανα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αναζητάτε, λοιπόν, και προσπαθείτε να εξηγήσετε ότι η παρούσα κρίση είναι

εισαγόμενη από το εξωτερικό. Ναι, βεβαίως και είναι διεθνές το πρόβλημα. Όμως, ξέρετε κάτι; Οι κυβερνήσεις σε κάθε χώρα έχουν εκλεγεί και έχουν υποχρέωση -κι αυτή είναι η λαϊκή εντολή- να λύσουν με εσωτερικά μέτρα, εκτός από τα ευρωπαϊκά, τα προβλήματα για να ανακουφίσουν, για να απαλύνουν τα οξεία προβλήματα τα οποία υπάρχουν. Αφήστε, λοιπόν, μονίμως τις δικαιολογίες και πείτε μας τι ακριβώς κάνετε για να αντιμετωπίσετε ολιστικά αυτό το μείζον ζήτημα. Ο κόσμος, όμως, νομίζω και βλέπει και γνωρίζει και αντιλαμβάνεται το τι κάνετε, κι αυτό φαίνεται και από τις δημοσκοπήσεις.

Το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής, όπως άλλωστε ακούστηκε και ανέλυσε νομίζω εξαιρετικά ο ειδικός αγορητής μας κ. Σκανδαλίδης, είναι κατ' αρχάς θετικό για να υπάρχουν κίνητρα, προκειμένου να οδηγηθούμε σε συγχωνεύσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων, όμως, αυτές δεν στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό σε εθνικό, αλλά και σε τοπικό επίπεδο. Άλλωστε τέτοιου είδους ζητήματα έχει κατ' επανάληψη θέσει ο Πρόεδρός μας, ο Νίκος Ανδρουλάκης, αλλά και στο πρόσφατο παρελθόν είχε θέσει η αιμνηστη Φώφη Γεννηματά.

Το μεγάλο ερώτημα το οποίο υπάρχει, κύριε Υπουργέ, είναι κατά πόσο η παρούσα νομοθέτηση θα μπορέσει ουσιαστικά να επιφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Και πραγματικά αναρωτιέμαι και θα ήθελα να μας απαντήσετε, να μας δώσετε μια σαφή απάντηση γι' αυτό: Γνωρίζετε τον αριθμό και το ποσοστό των επιχειρήσεων που έχετε την εκτίμηση ότι θα κάνουν χρήση του εν λόγω νόμου και ότι θα προβούν στις εν λόγω συγχωνεύσεις; Ποιος, λοιπόν, ο επιδιωκόμενος στόχος και τι εκτιμάτε ότι τελικά θα μπορέσει να ενταχθεί στις παρούσες ρυθμίσεις;

Πάντως και από μέρους μου θα ήθελα να σημειώσω ότι ο σχεδιασμός σας, έτσι όπως υπάρχει στο παρόν νομοσχέδιο, είναι άκρως συντηρητικός. Οι διατάξεις αναλώνονται αποκλειστικά και μόνο στην παροχή φορολογικής φύσεως κινήτρων και δεν καταπιάνονται και με άλλες μεταβλητές, οι οποίες θα προωθούσαν και θα καθιστούσαν ελκυστικότερες τις συνεργασίες και τους εταιρικούς μετασχηματισμούς. Και όλα αυτά δεν μπορεί να μας κάνουν ιδιαίτερα αισιόδοξους, όταν μάλιστα το σύνολο των αρμόδιων οργανισμών και ειδικά σε διεθνές επίπεδο αναγνωρίζουν ότι η φορολόγηση και οι φοροελαφρύνσεις είναι μεν σημαντικοί παράγοντες, αλλά δευτερεύοντες όσον αφορά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ότι θα έπρεπε να συνδυάζονται ή να συνοδεύονται και από άλλους παράγοντες ή από άλλα μέτρα. Υπάρχουν και άλλα χρηματοοικονομικά εργαλεία προς αυτή την κατεύθυνση, τα οποία, όμως, όπως φαίνεται εσείς τα αγνοείτε, προφανώς από επιλογή.

Η βασική δική μας θεώρηση είναι ότι η όποια ανταγωνιστικότητα θα πρέπει να συνοδεύεται απαραίτητα και με την αύξηση των θέσεων απασχόλησης. Η ρήτρα απασχόλησης άλλωστε είναι μια βασική προϋπόθεση για κάθε αναπτυξιακή πολιτική, αλλιώς δεν έχει κανένα απολύτως νόημα αν δεν μπορεί να πηγαίνει να εκφράζεται στην κοινωνία μέσα από θέσεις δουλειάς. Πώς, λοιπόν, διασφαλίζεται από μέρους σας, κύριε Υπουργέ, η αύξηση της απασχόλησης στις νέες εταιρείες που θα προκύψουν, όταν το μόνο όριο που τίθεται είναι ένας ελάχιστος αριθμός εννέα εργαζομένων; Κινδυνεύουν να χαθούν θέσεις εργασίας με τις γενομένες συγχωνεύσεις στο τέλος. Και σας κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου. Τι έχετε να μας πείτε γι' αυτό; Είναι εύλογες ανησυχίες, εκφράζουμε τις εύλογες ανησυχίες των εργαζομένων σε αυτές τις επιχειρήσεις. Τι απαντάτε σε αυτό;

Συνεπώς, οι βασικές μας ενστάσεις παραμένουν και διαμορφώνονται σε τρεις πυλώνες. Κι εμείς έχουμε ενστάσεις, όπως προείπα, στην κλαδική διάρθρωση του νομοσχεδίου, στην περιφερειακή και χωροταξική του χωροθέτηση, αλλά και στην οπτική σας για την ενίσχυση της απασχόλησης, όπως επίσης είναι απορίας άξιο το πώς προωθείτε την εμπορική ανταγωνιστικότητα.

Και θα μιλήσω εδώ πέρα για τον αγροτικό κόσμο, γιατί ο αγροτικός κόσμος υποφέρει κυριολεκτικά με όλη αυτή την κρίση, κύριε Υπουργέ, όταν φέρνεται συγκεκριμένο άρθρο και περιορίζετε τους αγρότες μόνο στα φυσικά πρόσωπα, αγνοώντας ότι στους συνεταιρισμούς και στις ομάδες παραγωγών συμμετέχουν και νομικά πρόσωπα. Είναι κάτι που πρέπει να δείτε και που πρέπει να διορθώσετε. Διότι αυτό είναι ένα κατ' εξοχήν δείγμα

της προχειρότητας με την οποία νομοθετείτε, για να μην πω και της τεράστιας απόστασης που έχετε από το τι πραγματικά συμβαίνει στην ελληνική κοινωνία και συγκεκριμένα στον αγροτικό κόσμο.

Και, βεβαίως, είναι προβληματική και η διάσπαρτη νομοθέτηση με πληθώρα διαφόρων διατάξεων να απαντώνται σε νομοθετήματα εκτός του κύριου φορολογικού νόμου. Η πολυνομία -και σας το έχουμε πει πάμπολλες φορές, και εγώ ως αρμόδια κοινοβουλευτική τομεάρχης του ΠΑΣΟΚ από το Βήμα της Βουλής- δεν βοηθάει κανέναν, πλην της γραφειοκρατίας. Γιατί συνεχίζετε να το κάνετε αυτό;

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, αναφερόμενη στην τροπολογία ασφαλιστικής-συνταξιοδοτικής φύσεως με την οποία προβλέπεται ρητά η κατάργηση του σταδίου της προηγούμενης ακρόασης, η οποία ισχύει στον χώρο του διοικητικού δικαίου και η οποία προέβλεπε την κλήση του ασφαλισμένου προς ακρόαση πριν την έκδοση απορριπτικής συνταξιοδοτικής πράξης. Με αυτόν τον τρόπο ξέρετε τι κάνετε; Ουσιαστικά καταργείτε ρητά ένα κατοχυρωμένο από το ενωσιακό δίκαιο δικαίωμα προβάλλοντας νομικά έωλους ισχυρισμούς. Μάλιστα, στο πεδίο εφαρμογής της συγκεκριμένης διάταξης, άκουσον-άκουσον, θα εμπίπτουν και οι ήδη εκκρεμείς αιτήσεις. Αυτό είναι απαράδεκτο. Είναι απολύτως νομικά απαράδεκτο. Και όλα αυτά με σημαία την επιτάχυνση δήθεν της διαδικασίας απονομής σύνταξης.

Είναι αδιανόητο πραγματικά να παραβλέπονται αναγνωρισμένα ατομικά δικαιώματα για επικοινωνιακούς και μόνο λόγους. Με αυτόν τον τρόπο, κύριε Υπουργέ, θα ξεπαγώσουν οι εκκρεμείς συντάξεις; Είναι νομίζω ξεκάθαρο ότι αυτό αποτελεί μία ακόμη αλχημεία από τη μεριά της Κυβέρνησης πάνω σε ένα πρόβλημα το οποίο ταλανίζει, το οποίο βασανίζει εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες πολίτες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ**)

Κλείνοντας, θα ήθελα να σημειώσω ότι, ξέρετε, η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα δεν έρχονται από μόνοι τους, δεν έρχονται επειδή η Κυβέρνηση είτε τα διατάζει είτε κάνει νομοσχέδια-ευχολόγια τα οποία θα φέρουν κάποια στιγμή την ανάπτυξη, όπως επίσης το ίδιο ακριβώς ισχύει και για τις συγχωνεύσεις και για τους εμπορικούς μετασχηματισμούς. Καλά, λοιπόν, τα οποιαδήποτε φορολογικά κίνητρα. Αλλά, όπως σας είπαμε υπάρχουν και άλλα εργαλεία, πολύ πιο ουσιαστικά, τα οποία αγνοείτε και τα οποία ουσιαστικά θα μπορούσαν να δώσουν μια ολιστική απάντηση στο συγκεκριμένο ζήτημα.

Αλλά η νομοθέτηση, κύριε Υπουργέ, απαιτεί τόλμη. Η νομοθέτηση απαιτεί και φαντασία και απαιτεί διατάξεις πέραν της πεπατημένης, κάτι το οποίο μέχρι στιγμής, τρία χρόνια, ως Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αποδεικνύετε ξεκάθαρα και περίττανα ότι δεν διαθέτετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του Κινήματος Αλλαγής)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Γιάννης Πασχαλίδης. Ορίστε, κύριε Πασχαλίδη, έχετε τον λόγο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητείται σήμερα ένα ακόμη πολύ σημαντικό νομοσχέδιο, το οποίο εντάσσεται στην προσπάθεια του οικονομικού επιτελείου της Κυβέρνησης για ανάπτυξη της οικονομίας, έστω και κάτω από αυτές τις ιδιαίτερες δύσκολες καταστάσεις που βιώνουμε.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας πολύ ορθώς, παρά τις αβεβαιότητες που παρατηρούνται στο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον, συνεχίζει την οικονομική και φορολογική της πολιτική και προσπαθεί συνεχώς -και όσο φυσικά το επιτρέπουν τα δημόσια οικονομικά- να παρέχει τα κατάλληλα κίνητρα και να ελαφρύνει τις επιχειρήσεις.

Με το παρόν σχέδιο νόμου, λοιπόν, διαφαίνεται η πρόθεσή της να δώσει κίνητρα για εταιρικούς μετασχηματισμούς μέσω συγχωνεύσεων, διασπάσεων και μετατροπών, στις οποίες οι εμπλεκόμενες εταιρείες μπορεί να μετέχουν υπό οποιαδήποτε ιδιότητα.

Το νομοσχέδιο έχει ιδιαίτερη σημασία για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, που αποτελούν και την ραχοκοκαλιά της ελ-

ληνικής οικονομίας. Ας μη λησμονούμε ότι στην Ελλάδα κυριαρχούν οι οικογενειακές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, με λίγα άτομα προσωπικό και μικρό τζίρο, ενώ λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης, της ιδιομορφίας τους και του επιχειρηματικού τους προφίλ, αδυνατούν να έχουν πρόσβαση στην τραπεζική χρηματοδότηση.

Επομένως, η αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου και η μετάβαση των επιχειρήσεων της χώρας σε ένα πιο σύγχρονο περιβάλλον είναι άμεσης προτεραιότητας και στοχεύει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους. Άλλωστε, η παραγωγικότητα και η ευελιξία των ελληνικών πολύ μικρών επιχειρήσεων παραμένουν μικρή, ειδικά σε περιόδους κρίσεων. Είναι αξιοσημείωτο ότι μόλις το 2,5% των μικρομεσαίων επιχειρήσεων έχει εξαγωγικό προσανατολισμό. Συνεπώς, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις θα πρέπει να στηριχθούν από την πολιτεία. Η δε παροχή κινήτρων, για τον εταιρικό μετασχηματισμό τους, θα συνεισφέρει οπωσδήποτε στη μεγέθυνση τους.

Πιο συγκεκριμένα, με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η παροχή φορολογικών κινήτρων στις επιχειρήσεις, με σκοπό την προώθηση της μεταξύ τους συνεργασίας, την αύξηση της παραγωγικότητάς τους και την αντιμετώπιση του πολύ σύντομου κλεισίματος των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων οι οποίες, όπως έχει παρατηρηθεί, ελλείψει κινήτρων, παύουν την δραστηριότητά τους σε σύντομο χρονικό διάστημα από την ίδρυσή τους.

Η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, ιδίως των μικρών και μεσαίων, θα επιτευχθεί είτε μέσω συμμετοχής τους σε οποιαδήποτε μορφή μετασχηματισμού είτε μέσω της μεταξύ τους σύναψη συμβατικών σχέσεων δεσμευτικού χαρακτήρα είτε μέσω της από κοινού ίδρυσης νέων νομικών προσώπων ή οντοτήτων.

Φυσικά το μεγαλύτερο κίνητρο αποτελεί η απαλλαγή κατά 30% από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των κερδών για έως εννέα φορολογικά έτη υπό την προϋπόθεση ενός ελάχιστου αθροιστικά κύκλου εργασιών, τόσο στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχειρήσεων, όσο και στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων.

Πέρα, όμως, από την απαλλαγή του φόρου εισοδήματος κατά 30%, εξαιρετικά σημαντική κρίνεται η απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος για την υπεραξία μεταβίβασης των στοιχείων ενεργητικού, όπως και η απαλλαγή κάθε φόρου, τέλους ή χαρτοσήμου στις διάφορες πράξεις του μετασχηματισμού.

Ιδιαίτερη αναφορά θα ήθελα να κάνω και στη διάταξη που αφορά τη διατήρηση των διοικητικών αδειών συμπεριλαμβανομένων και των προσωποπαγών στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχείρησης, γεγονός που μειώνει δραστικά τη γραφειοκρατία. Ενώ με το άρθρο 10, αναγνωρίζεται έκπτωση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την απόκτηση τίτλων στην περίπτωση εξαγοράς επιχείρησης.

Αξιοσημείωτη είναι και η διάταξη του άρθρου 11, που αφορά την μεταφορά ζημίας από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις στον ισολογισμό της νέας εταιρείας και η δυνατότητα φορολογικού συμψηφισμού με τα κέρδη της νέας εταιρείας. Και αυτό διότι σύμφωνα με τις φορολογικές δηλώσεις νομικών προσώπων του 2019 από την ΑΑΔΕ περισσότερες από τις έξι στις δέκα επιχειρήσεις εμφάνιζαν ζημιά ή μηδενικά κέρδη. Έτσι τώρα μέσω των συνεργασιών και των συμπράξεων δίνεται σε αυτές τις επιχειρήσεις η δυνατότητα χρηματοδότησης και μετατροπής τους σε βιώσιμες.

Εξάλλου, η Κυβέρνηση επιδιώκοντας να ενισχύσει ακόμη περισσότερο τους αγρότες σε αυτή τη δύσκολη οικονομική συγκυρία, τους παρέχει το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος κατά 50%, η οποία χορηγείται εφόσον: Πρώτον, είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων, δεύτερον, προμηθεύουν το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα με ποσότητες προϊόντων ίσως και με το 75% τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων παραγωγής τους ή τρίτον, είναι αγρότες που έχουν συνάψει σύμβαση με συγκεκριμένη επιχείρηση αγοραστική με αντικείμενο την συμβολαιακή γεωργία με την οποία δεσμεύονται για την εισφορά ποσοτήτων προϊόντων

σε όλο το 75% τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων της παραγωγής τους.

Η απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος κατά 50% για τους αγρότες, που είναι μάλιστα προσαυξημένη σε σχέση με τις λοιπές δραστηριότητες, αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό κίνητρο για να πείσει τον αγροτικό κόσμο να στραφεί σε συνεργατικά σχήματα. Από τη συνεχή επαφή με τους παραγωγούς έχουν καταλάβει ότι, δυστυχώς, επιδεικνύουν μεγάλη δυσπιστία όσον αφορά τις συνεργατικές προσπάθειες. Και παρ' όλο που ως απομονωμένοι αγρότες δεν μπορούν να υπηρετήσουν αποτελεσματικά τα οικονομικά τους συμφέροντα, ωστόσο διακατέχονται από μια τρομερή έλλειψη εμπιστοσύνης απέναντι στους συνεταιρισμούς και οποιαδήποτε άλλη συνεργατική μορφή.

Γνωρίζω καλά ότι το μέλλον της αγροτικής παραγωγής μας είναι η εργασία. Ιδιαίτερος σε αυτή την κρίσιμη οικονομική συγκυρία χρειάζεται περισσότερο παρά ποτέ τα συνεργατικά σχήματα που θα είναι σε θέση να καλύψουν σημαντικές διατροφικές ανάγκες. Η Κυβέρνησή μας έχει κατανοήσει απόλυτα αυτή την ανάγκη και αντιλαμβανόμενη ότι τα συνεργατικά σχήματα μπορούν να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην εθνική μας οικονομία παρέχει κίνητρα για την ανάπτυξη, όπως κάνει άλλωστε και το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Κλείνοντας, θα ήθελα να τονίσω ότι πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που σαφέστατα δεν θα λύσει όλο το πρόβλημα του επιχειρείν, όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο Υπουργός Οικονομικών κ. Σταϊκούρας. Οπωσδήποτε, όμως, αποτελεί ένα σημαντικό βήμα στη δημιουργία πολλών νέων θέσεων απασχόλησης και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε και για τη συνέπεια στον χρόνο.

Τον λόγο τώρα έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΜέΡΑ25, η κ. Φωτεινή Μπακαδήμα.

Ορίστε, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΚΑΔΗΜΑ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών δεν μπορεί να εξαιρεθεί του γενικότερου πλαισίου υποστήριξης της ολιγαρχίας και νομοθέτησης υπέρ των λίγων σε βάρος των πολλών. Και αυτό διότι εντάσσεται πλήρως στον τρόπο σκέψης, νομοθέτησης και διακυβέρνησης της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη, η οποία πιστή στις ιδεοληψίες της ακολουθεί και εδώ το νεοφιλελεύθερο δόγμα της μετατροπής της κρίσης σε ευκαιρία. Βέβαια για να είμαστε σαφείς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ευκαιρία όχι για τους πολλούς, που εν προκειμένω θα ήταν οι χειμαζόμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις και οι επαγγελματίες, αλλά για τους λίγους, για τους εκλεκτούς φίλους της ολιγαρχίας.

Με το σχέδιο νόμου το Υπουργείο Οικονομικών επιχειρεί να θεσμοθετήσει ένα ευνοϊκότερο πλαίσιο που αποσκοπεί όχι στην επιβίωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών αλλά στη συγκεντροποίηση του κεφαλαίου και την ταυτόχρονη υπαλληλοποίηση μικρομεσαίων και επαγγελματιών. Εξάλλου μόνο τυχαίο δεν δύναται να θεωρηθεί το γεγονός πως στο πλαίσιο της «διαβούλευσης» -εντός εισαγωγικών η λέξη γιατί δεν έγινε πραγματική διαβούλευση- κατά την κατάρτιση των υπό συζήτηση ρυθμίσεων, προνομιακοί συνομιλητές της Κυβέρνησης ήταν φορείς ολιγαρχικών συμφερόντων.

Συγκεκριμένα ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Ελλάδος, ο Σύνδεσμος Εξαγωγέων, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών, ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας και πολλοί άλλοι, όπως σημειώνει και το ίδιο το Υπουργείο στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου. Για εμάς για το ΜέΡΑ25 ο χώρος των μικρών και μεσαίων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων είναι ένας χώρος που, πραγματικά, χρήζει ιδιαίτερης φροντίδας. Συχνά λέμε όλοι μας πως αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας. Θα μου επιτρέψετε να πω πως δεν είναι μόνο η ραχοκοκαλιά της οικονομίας, είναι τα κόκαλα, είναι η σάρκα είναι το αίμα της οικονομίας της χώρας μας. Αυτές οι επιχειρήσεις κλήθηκαν να σηκώσουν το βαρύτερο φορ-

τίο της δεκαετίας των μνημονίων και των πολιτικών της στείρας λιτότητας που τις φτωχοποίησαν ακόμη περισσότερο κοσμώντας πολλές πόρτες επιχειρήσεων με τεράστιο λουκέτο. Είναι εκείνες που χτυπήθηκαν από τα δύο χρόνια της πανδημίας και τα οικονομικά απόνερα του κορωνοϊού. Γι' αυτό θα πρέπει να είναι και εκείνες που θα στηριχθούν πραγματικά.

Σήμερα εκτός όλων των προβλημάτων που γέννησαν και προκάλεσαν στις επιχειρήσεις ο συνδυασμός παρατεταμένης οικονομικής κρίσης και επιλογών όλων ανεξαρτήτως των μνημονιακών κυβερνήσεων, έρχονται να δεχτούν και το επιπλέον πλήγμα χτύπημα από την ενεργειακή κρίση και την αδυναμία της Κυβέρνησης να την αντιμετωπίσει. Την ίδια στιγμή η συνολική απώλεια εισοδημάτων, η μείωση της αγοραστικής δύναμης των πολιτών προκαλούν περαιτέρω καθίζηση των εσόδων τους υποχρεώνοντας πολλές εξ αυτών σε λουκέτο. Ταυτόχρονα η παρασιτική ολιγαρχία εκμεταλλεύεται για μία ακόμη φορά τη συγκυρία προκειμένου να επιτύχει τον απώτερο στόχο της, να αποκομίσει επιπλέον οφέλη μέσω της καταστροφής των επιχειρήσεων.

Οφείλω να μοιραστώ κάτι μαζί σας το οποίο φυσικά και γνωρίζετε, κυρίες και κύριοι της Συμπολίτευσης, όμως επιλέγετε, είτε να κάνετε πως το αγνοείτε ή ακόμη χειρότερα να συνεχίζετε χωρίς καμμία ντροπή να κοροϊδεύετε τους πολίτες με το βλέμμα σας στις επόμενες εκλογές. Τι είναι αυτό; Επειδή είμαστε μικρό κόμμα γυρνάμε πάρα πολλές περιφέρειες και μιλάμε με φορείς της αγοράς, με ανθρώπους της αγοράς, με συμπολίτες μας. Πραγματικά σε κάθε περιοχή, είτε είναι εκλογική μας περιφέρεια είτε είναι άλλη περιοχή της χώρας μας, όλοι, μικροί, μικρομεσαίοι, μεσαίοι επιχειρηματίες μοιράζονται μαζί μας την απόγνωση και την απελπισία τους. Βλέπουν τις τιμές των πρώτων υλών να ανεβαίνουν καθημερινά, τον τζίρο τους να μειώνεται καθημερινά, τις αναγκαστικές αυξήσεις των τιμών να λειτουργούν σε ένα φαύλο κύκλο και να φέρνουν ακόμη πιο μειωμένο τζίρο. Την ίδια στιγμή που έρχονται υπέρογκοι οι λογαριασμοί ρεύματος βλέπουν τις οφειλές τους σε εφορία, ταμεία, ΔΕΚΟ να αυξάνονται και τα δανειά τους, όσα είχαν μείνει και δεν είχαν κοκκινίσει, να κοκκινίζουν. Με λίγα λόγια βλέπουμε όλοι μας μια ζοφερή πραγματικότητα που, πραγματικά, ειλικρινά δεν προμηνύει τίποτα καλό. Θεωρητικά το Υπουργείο Οικονομικών, όπως λέει η πολιτική του ηγεσία, θέλει να δώσει κίνητρα στις επιχειρήσεις να αναπτυχθούν, άρα να δυναμώσει η ραχοκοκαλιά της οικονομίας της χώρας μας ώστε να λειτουργήσει ωθώντας σε έξοδο από το τέλμα συνολικά την οικονομία. Θα μου πείτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πού είναι το κακό σε αυτό το σκεπτικό. Το κακό είναι πως συνεχίζετε να προσπαθείτε να καλύψετε τα κενά με δανεικά. Το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου εξάλλου ήταν μέσα στον κατάλογο με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε η χώρα προκειμένου να εισπράξει την πρώτη δόση από το Ταμείο Ανάκαμψης. Κάποια στιγμή, βέβαια, το γνωρίζετε πολύ καλά -σας το λέμε πολλούς μήνες τώρα- θα έρθει ο λογαριασμός, τον οποίο θα κληθούν να πληρώσουν για ακόμη μία φορά ο εύκολος στόχος: οι συνταξιούχοι, οι μισθωτοί και οι ελεύθεροι επαγγελματίες στη χώρα μας.

Ως ΜέΡΑ25, από την πρώτη στιγμή θέσαμε στο τραπέζι την ανάγκη πραγματικής στήριξης των επιχειρήσεων. Προτείναμε τη διαγραφή των χρεών της πανδημίας όχι τη χρονική μετακύλιση που εσείς νομοθέτησατε. Στη συνέχεια προχωρήσαμε σε προτάσεις που θα βελτίωναν άμεσα την κατάσταση, όπως μείωση συντελεστών ΦΠΑ, του ανώτατου από 24% σε 15%, εκείνου που είναι στο 13% να πάει στο 6%. Για λιπάσματα, βιβλία, πολιτιστικά αγαθά από 6% στο 0%. Μείωση του φορολογικού συντελεστή μικρών επιχειρήσεων στο 10%, μεσαίων στο 20% και αύξηση για τις μεγάλες στο 30%. Κατάργηση όλων των προπληρωμών φόρου για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Κούρεμα χρεών και δανείων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και άμεση κατάργηση του «Ηρακλή». Για πραγματική προστασία τόσο της πρώτης κατοικίας όσο και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με αντικατάστασή του από δημόσιο φορέα διαχείρισης κόκκινων δανείων τον οποίο εμείς ονομάζουμε «Οδυσσέα».

Μιας και αναφερθήκαν στον «Ηρακλή» φαντάζομαι διαβάσατε, οι περισσότεροι τουλάχιστον, χθεσινό πρωτοσέλιδο της «Εφημερίδας των Συντακτών» όπου αναφέρεται ότι η Ευρωπαϊκή Στατι-

στική Αρχή πιέζει για εξαρχής εγγραφή στο δημόσιο χρέος των κρατικών εγγυήσεων μεταξύ των οποίων φυσικά και οι εγγυήσεις που δόθηκαν για τα σχέδια «Ηρακλής», όσον αφορά τα ελληνικά κόκκινα δάνεια. Χρειάζεται να σας θυμίσω πόσους μήνες φωνάζουμε ως ΜέΡΑ25 πως ο «Ηρακλής» έχει κατ' ουσίαν τελειώσει, με εσάς, τα μνημονιακά κόμματα, να επιμένετε σε αυτόν για τους δικούς σας λόγους; Ο Γραμματέας του κόμματός μας ο Γιάννης Βαρουφάκης το είχε πει ξεκάθαρα και στη συζήτηση σε επίπεδο πολιτικών Αρχηγών της 30^{ης} Απριλίου, λιγότερο από ένα μήνα πριν. Είναι δεδομένο πως δεν αντιμετωπίζετε το πρόβλημα των κόκκινων δανείων και της υπερχρέωσης με τον «Ηρακλή». Όπως είναι εξίσου δεδομένο ότι στόχος της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι να χρεώσει τον ελληνικό λαό με 12 δισεκατομμύρια τα οποία θα δώσει στα αρπακτικά ταμεία. Δεν μπορεί να κάνει και κάτι άλλο. Είναι δέσμια σε αυτά και επιλέγει να παραμένει δέσμια σε αυτά. Δύο χρόνια μετά η αλληλογραφία της EUROSTAT με εθνικές στατιστικές αρχές και τις κεντρικές τράπεζες των χωρών έρχεται να επιβεβαιώσει αυτό ακριβώς.

Όπως είπα από την αρχή, το νομοσχέδιό σας, κύριε Υπουργέ, δεν έρχεται να δώσει κίνητρα. Δεν έρχεται να στηρίξει την επιχειρηματικότητα έρχεται μονάχα να εξυπηρετήσει τις δεσμεύσεις σας σε Βρυξέλλες και ολιγαρχία.

Δεν μπορώ να μην κάνω και μία αναφορά σε ένα άλλο «κόσμημα», σε μία περίτρην απόδειξη πόσο θετικές είναι οι ιδιωτικοποιήσεις. Φυσικά αστειεύομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί το ξεπούλημα δεν είναι ποτέ καλό. Σε τι αναφέρομαι, λοιπόν; Στο «Ασημένιο Βέλος». Νομίζω όλοι θυμόμαστε, έχουμε δει τις διαφημίσεις, τις καταχωρήσεις στον Τύπο, τα δημοσιεύματα για το πόσο σύγχρονο θα ήταν το τρένο της ιταλικής εταιρείας στην οποία χρίστηκε ο ΟΣΕ. Μάλιστα υπήρχαν αναφορές πως τέτοιο τρένο δεν υπάρχει ούτε στην Ιταλία. Αλλά θα υπήρχε στη χώρα μας. Θα το έφερνε η ιταλική εταιρεία στην Ελλάδα. Μα να τα καλά των ιδιωτικοποιήσεων που εμείς οι δογματικοί Αριστεροί δεν θέλουμε να αναγνωρίσουμε. Αυτό δεν θα λέγατε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας;

Ελάτε όμως που η πραγματικότητα ήρθε να σας διαψεύσει με τον πλέον γλαφυρό και περίτρην τρόπο. Κι αυτό γιατί τα δρομολόγια του τρένου ξεκίνησαν με βλάβες, με τεχνικά προβλήματα και με καθυστερήσεις, καταρρίπτοντας για άλλη μια φορά τους μύθους περί ευεργεσιών των ιδιωτικοποιήσεων. Βέβαια να πω ότι η συγκεκριμένη περίπτωση δεν υπάγεται στις ιδιωτικοποιήσεις κλασικού τύπου που πραγματοποιούνται ακόμα και υπό το πρίσμα του νεοφιλελευθερισμού. Εδώ έχουμε ένα περίτρην παράδειγμα τυραννίας από την τρόικα με επιβολή όχι μόνον της ιδιωτικοποίησης αλλά και της πώλησης των ελληνικών σιδηροδρόμων σε μία ουσιαστικά πτωχευμένη ιταλική εταιρεία. Έργο φυσικά της προηγούμενης κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ στο πλαίσιο του τρίτου μνημονίου το οποίο δεν έχει καμμία διάθεση και δεν θα είχε εξάλλου να ανατρέψει και η σημερινή «Μητσοτάκης Α.Ε.». Μας λέτε, δηλαδή, ότι θα πρέπει να πανηγυρίσουμε που μετά από έξι χρόνια ανέλαβαν τη γραμμή τραίνα τριανταετίας, με μεγάλα μηχανικά προβλήματα και βλάβες που έχουν οδηγήσει την απόσυρσή τους σε πολλές περιπτώσεις. Να πανηγυρίσουμε όλοι μαζί αγκαλιασμένοι για τα θετικά αποτελέσματα των ιδιωτικοποιήσεων.

Επιτρέψτε μας να μην μπορούμε να συμμεριστούμε τη χαρά σας, να μην τη συμμεριζόμαστε καμμία από τις φορές που θα οδηγεί σε κέρδη την ολιγαρχία με ταυτόχρονο ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας και σε απώλειες δικαιωμάτων και κερδών για τους πολλούς. Για εμάς μονόδρομος για να αποφευχθεί η λαίλαπα του πέμπτου μνημονίου που ενορχηστρώνετε και απεργάζεστε παραμένει η παλλαϊκή συστράτευση και η ρήξη με τις πολιτικές εξυπηρέτησης ολιγαρχικών συμφερόντων. Εσείς μένετε με τους λίγους, με τους άριστους, με τους αρεστούς, με τους φίλους σας. Η δική μας θέση είναι δίπλα στους πολλούς.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΜέΡΑ25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε την κ. Μπακαδήμα για τον συνέπεια στο χρόνο.

Το λόγο τώρα θα πάρει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Βασίλειος - Πέτρος Σπανάκης, στη συνέχεια ο Βουλευτής

της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Κωνσταντίνος Μαραβέγιας, θα ακολουθήσει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο κ. Καραθανασόπουλος και θα κλείσουμε με τους τρεις συναδέλφους που μένουν στον κατάλογο, τον κ. Σταύρο Αραχωβίτη, τον κ. Εμμανουήλ Κόνσολα και τον κ. Χαράλαμπο Παπαδημητρίου. Και βέβαια, όπως πάντα, ο Υπουργός θα κλείσει την συνεδρίαση, ο κ. Βεσυρόπουλος.

Ορίστε, κύριε Σπανάκη, έχετε το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ – ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται στο ΜέΡΑ25 δεν διαβάζουν και δεν αναλύουν τις δημοσκοπήσεις για να δουν, τελικά, ποιες παρατάξεις είναι με τους πολλούς και ποιες παρατάξεις είναι με τους λίγους. Γιατί αν διαβάσετε την τελευταία δημοσκόπηση, θα δείτε πάρα πολύ καλά ότι το ποσοστό σας συρρικνώνεται, αντιθέτως η υπεύθυνη κυβερνητική πολιτική σε όλους τους τομείς δίνει άνοιγμα της ψαλίδας σε σχέση συγκριτικά με τον ΣΥΡΙΖΑ. Αλλά έχουμε δρόμο μπροστά μας, έχουμε δρόμο να διανύσουμε μέχρι το 2023, που θα είναι οι επόμενες εθνικές εκλογές.

Και σήμερα στο Κοινοβούλιο μας συζητάμε για ένα νομοσχέδιο που δίνει ευκαιρίες, που δίνει επιλογές, στις ελληνικές επιχειρήσεις. Γιατί έχουμε υποχρέωση, όπως υποχρέωση έχουμε στους συνεπείς να επιβραβεύουμε τη συνέπεια, έχουμε υποχρέωση απέναντι στις επιχειρήσεις να δίνουμε τις δυνατότητες και τις επιλογές και να εναρμονίζουμε τη νομοθεσία μας σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα έχει σκοπό να ενθαρρύνει τη συνεργασία υφιστάμενων επιχειρήσεων με άλλες, προκειμένου να γίνουν περισσότερο παραγωγικές και ανταγωνιστικές. Πώς το επιτυγχάνει αυτό; Παρέχοντας φορολογικά κίνητρα για την ανάπτυξη επιχειρήσεων μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών.

Το νομοσχέδιο αυτό, στο μεγαλύτερο μέρος του, αποτελείται από άρθρα με φοροαπαλλαγές. Για παράδειγμα, δίνεται το κίνητρο της απαλλαγής μέχρι ενός ποσού από την καταβολή φόρου εισοδήματος σε περίπτωση μετασχηματισμού επιχείρησης. Η απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος εφαρμόζεται έως και εννέα φορολογικά έτη από το επόμενο έτος ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού εταιρείας οποιασδήποτε μορφής.

Προβλέπει, επίσης, την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων αλλά και στην περίπτωση εισφοράς ατομικής επιχείρησης. Το νομοσχέδιο δίνει, επίσης, κίνητρα για τη μετατροπή ατομικών επιχειρήσεων σε προσωπικές ή άλλου είδους εταιρείες, καθώς και κίνητρα με σκοπό τη συνεργασία προσώπων που ασκούν γεωργική δραστηριότητα. Να σημειωθεί ότι τα κίνητρα που δίνει το νομοσχέδιο αυτό αφορούν όλες τις ελληνικές επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους, τόπου δραστηριότητας, νομικής μορφής, τομέα δραστηριότητας ή μορφής συνεργασίας που αναπτύσσουν μεταξύ τους. Διότι η Κυβέρνηση νοιάζεται για την επιβίωση και ανάπτυξη όλων των επιχειρήσεων και των μεγάλων αλλά και των μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας.

Η Κυβέρνηση έχει σχέδιο το οποίο υλοποιεί με συνέπεια παρά τις διεθνείς αντιξοότητες και την ενεργειακή κρίση. Και τα αποτελέσματα της δουλειάς μας φαίνονται στην πράξη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Για παράδειγμα, είχαμε νέα σημαντική υποχώρηση στο 12,2% του ποσοστού ανεργίας το Μάρτιο, από 16,8% ένα χρόνο πριν, το Μάρτη του 2021 και αναμένεται να πέσει περαιτέρω λόγω της καλοκαιρινής περιόδου και των θετικών εκτιμήσεων για την πορεία του τουρισμού. Επίσης, βάσει των προβλέψεων της ευρωπαϊκής επιτροπής, η χώρα μας παρά τις αναμενόμενες απώλειες που υφίσταται -όπως εξάλλου και ολόκληρη η Ευρώπη λόγω της ενεργειακής κρίσης- εκτιμάται ότι θα παρουσιάσει ρυθμό ανάπτυξης υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο τόσο για το 2022 όσο και για το 2023.

Αυτά και πολλά ακόμη φανερώνουν την επιτυχία της οικονομικής μας πολιτικής, που επιπλέον κράτησε και συνεχίζει να κρατά ζωντανή και σε θετική τροχιά την οικονομία μέσα σε συνθήκες

πρωτοφανούς κρίσης αρχικά λόγω της πανδημίας και στη συνέχεια λόγω της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία.

Στο νομοσχέδιο αυτό έρχονται επίσης και δύο σημαντικές τροπολογίες, τις οποίες πρέπει να αναδείξουμε σε αυτή την αίθουσα. Η πρώτη αφορά την περαιτέρω επιτάχυνση των διαδικασιών επεξεργασίας των αιτήσεων συνταξιοδότησης που εκκρεμούν καθώς και όσων κατατεθούν στο εξής. Η τροπολογία αυτή προβλέπει ρητά την κατάργηση ενός διαδικαστικού σταδίου, το οποίο είχε ήδη καταστεί ανενεργό με το ν.4670/2020, ο οποίος έφερε τη νέα διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής και επεξεργασίας της αίτησης συνταξιοδότησης.

Έχουμε και μία ακόμη τροπολογία, η οποία περιλαμβάνει τη ρύθμιση για το ακατάσχετο των λογαριασμών και τη δυνατότητα ανοίγματος λογαριασμών στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τους σκοπούς χρηματοδότησης δράσεων του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης «Ελλάδα 2.0».

Στην ίδια τροπολογία έρχεται και μία αναγκαία διάταξη, ώστε να μην υπολογίζεται φόρος επί οικοπέδου με ή χωρίς κτίσμα όταν το ποσοστό συνδιοκτησίας είναι κάτω του 5%.

Κύριε Τσακαλώτο, κύριε Υπουργέ και κυρία Παπανάτσιου, εσείς που μιλάτε για τις μικρές ιδιοκτησίες, θα καταψηφίσετε αυτή την τροπολογία που λέει ότι όταν κάποιος έχει κάτω από το 5% σε ένα δικαίωμα -για παράδειγμα υφούν επί οικοπέδου- θα έρθετε να καταψηφίσετε; Για να ξεκαθαρίσουμε απέναντι στον ελληνικό λαό, είστε με τις μεγάλες ή με τις μικρές ιδιοκτησίες; Διότι βλέπετε ότι εμείς νομοθετούμε για όλες τις περιουσίες, για όλα τα εισοδήματα, διότι έχουμε δεσμευτεί και είμαστε με όλους τους Έλληνες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ελληνική οικονομία διαθέτει και αντοχές και προοπτικές. Ο ρυθμός ανάπτυξης είναι από τους υψηλότερους στην Ευρώπη, οι επενδύσεις σημειώνουν μεγάλη αύξηση, οι εξαγωγές διπλασιάστηκαν την τελευταία τετραετία και η ανεργία σημείωσε τη μεγαλύτερη συρρίκνωση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι θετικές ειδήσεις συνεχίζονται, καθώς, μόλις χθες, δημοσιεύθηκε η έκθεση της ευρωπαϊκής επιτροπής για τη χώρα μας, η οποία ανοίγει το δρόμο για την έξοδο της χώρας από το καθεστώς της ενισχυμένης εποπτείας, στο οποίο είχε εισέλθει επί κυβερνήσεως ΣΥΡΙΖΑ το 2018.

Οι κοινές προσπάθειες πολιτών και πολιτείας αποδίδουν και η διεθνής αναγνώριση, όπως πρόσφατα είδαμε και από το ταξίδι του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, μας δίνει κουράγιο, μας δίνει δύναμη για να επιμενουμε στους στόχους μας, οι οποίοι είναι εύστοχοι και οι οποίοι είναι και ρεαλιστικοί.

Συνεχίζουμε το μεταρρυθμιστικό μας έργο, το έργο για την ανάπτυξη της οικονομίας και την προστασία της κοινωνίας. Από αυτό θα κριθούμε στο τέλος της τετραετίας από τους πολίτες, οι οποίοι είμαι σίγουρος ότι θα κρίνουν θετικά τη μεθοδική και αποτελεσματική δουλειά που έχει γίνει από την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Θα καλέσω τώρα στο Βήμα το Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας, τον κ. Κωνσταντίνο Μαραβέγια, να πάρει τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία ως το πλέον φιλοεπενδυτικό κόμμα στήριξε διαχρονικά -και στηρίζει- την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στη χώρα μας. Γιατί μόνο η υγιής επιχειρηματικότητα μπορεί να φέρει πολύτιμες νέες επενδύσεις πέραν, προφανώς, των αντίστοιχων δημόσιων επενδύσεων σε βασικές υποδομές.

Διότι μόνο οι ιδιωτικές επενδύσεις προσφέρουν νέες παραγωγικές προοπτικές για την εθνική οικονομία, κυρίως υπέρ της ανάπτυξης της ελληνικής περιφέρειας. Και αυτό ανέδειξε η επίσκεψη του Κυριάκου Μητσοτάκη στη Μαγνησία την περασμένη Παρασκευή. Ο Πρωθυπουργός βρέθηκε δίπλα σε πολίτες και μίλησε με ανθρώπους που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα του νομού μας, αγρότες, επιστήμονες, επιχειρηματίες. Με αυτόν

τον τρόπο ο Πρωθυπουργός έφερε στην επικαιρότητα τη νέα Μαγνησία. Μια Μαγνησία που αλλάζει και που βρίσκεται στο επενδυτικό προσκήνιο, μια από τις πιο δυναμικές περιοχές της χώρας μας με τεράστιες δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης, έναν νομό με αυτοπεποίθηση που διαρκώς εξελίσσεται αξιοποιώντας νέες ευκαιρίες αλλά και διαθέσιμους πόρους, έναν τόπο που προσδύει και που θα πρωταγωνιστήσει τα επόμενα χρόνια, διαμορφώνοντας μια σύγχρονη, εξωστρεφή, πολυδιάστατη ταυτότητα για τις επιχειρήσεις ολόκληρης της Μαγνησίας και της ηπειρωτικής και της νησιωτικής.

Κύριε Υπουργέ, αυτή είναι, ακριβώς, και η στόχευση του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα, και που φυσικά αφορά όχι μόνο τις επιχειρήσεις της ιδιαίτερης πατρίδας μου αλλά τις επιχειρήσεις ολόκληρης της χώρας. Πρόκειται για ένα ακόμα βήμα υλοποίησης της κυβερνητικής πολιτικής ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, μέσα από τη διεύρυνση των σχημάτων που θα διαμορφώσουν το νέο χάρτη του ελληνικού επιχειρείν. Και βασικό εργαλείο αυτού του νομοσχεδίου είναι οι φοροαπαλλαγές για την προώθηση των τόσο αναγκαίων συνεργασιών και των εταιρικών μετασχηματισμών που θα οδηγήσουν στη μεγέθυνση των πολλών μικρών επιχειρήσεων, οι οποίες υπάρχουν σήμερα στη χώρα μας.

Εισάγονται, λοιπόν, φορολογικά κίνητρα όπως η μείωση κατά 30% του φόρου εισοδήματος που αντιστοιχεί στα φορολογητέα κέρδη του νέου σχήματος για εννέα έτη. Αυτή η φοροαπαλλαγή αφορά όλους τους εταιρικούς μετασχηματισμούς, συγχωνεύσεις ή συνενώσεις ατομικών επιχειρήσεων και μάλιστα ειδικά για την περίπτωση συνεργασιών αγροτών η απαλλαγή αυτή αυξάνεται κατά 50%. Η απαλλαγή των νέων επιχειρήσεων από καταβολή φόρου για την υπεραξία μεταβίβασης στοιχείων του ενεργητικού τους σε τρίτους υπό προϋποθέσεις, η μεταφορά τυχόν ζημιών των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων στον ισολογισμό του νέου νομικού προσώπου και η δυνατότητα φορολογικού συμψηφισμού αυτών με τα κέρδη της νέας επιχείρησης, η απαλλαγή από το τέλος χαρτοσήμου και τις κτηματολογικές επιβαρύνσεις, η αναγνώριση έκπτωσης δαπανών για την απόκτηση νέων εταιρικών συμμετοχών και η απαλλαγή των νέων σχημάτων από τον φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου.

Βασικός στόχος είναι και πρέπει να είναι οι υφιστάμενες επιχειρήσεις να συνεργαστούν με άλλες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, προκειμένου μέσα από την αύξηση του μεγέθους τους να γίνουν πιο παραγωγικές, πιο ανταγωνιστικές, αλλά και ταυτόχρονα πιο εξωστρεφείς.

Κύριε Υπουργέ, θα ήθελα σε αυτό το σημείο να μείνω λίγο στα κίνητρα που δίνονται σε ειδικές μορφές αγροτικής επιχειρηματικότητας, όπως η συμβολαιακή γεωργία. Είναι πολύ σημαντικό να συνεχίζουμε να στηρίζουμε μακροπρόθεσμα την πρωτογενή παραγωγή με οργανωμένο και ταυτόχρονα με αξιόπιστο τρόπο. Ένα τέτοιο μέτρο θα συμβάλει στον ευρύτερο μετασχηματισμό της πρωτογενούς παραγωγής και είναι η χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης με 600 εκατομμύρια ευρώ της ψηφιοποίησης των αγροτικών επιχειρήσεων. Πόροι που έρχονται να προστεθούν στα 19,3 δισεκατομμύρια ευρώ τα οποία η Ελλάδα κατάφερε να εξασφαλίσει από την Κοινή Αγροτική Πολιτική για τη νέα προγραμματική περίοδο και είναι πολύ σημαντικό να υπογραμμίσουμε πως για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά το 2021 η Ελλάδα εξήγαγε περισσότερα αγροτικά προϊόντα απ' όσα εισήγαγε. Είναι μια επίδοση που οφείλουν όλοι να αναγνωρίσουν πως δεν είχαμε ξαναδεί τα τελευταία σαράντα χρόνια. Μια μεγάλη ανατροπή που δείχνει ότι η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας στον αγροδιατροφικό τομέα έχει μόνιμα αποτελέσματα, αλλάζοντας ριζικά το παραγωγικό προφίλ της χώρας. Και το γεγονός αυτό επιβεβαιώνουν και οι τελευταίες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που φέρνει την Ελλάδα πρωταθλήτρια στην Ευρώπη στις επενδύσεις για την τριετία 2021 - 2023. Παρά τις επάλληλες σοβαρές κρίσεις που βιώσαμε η Κομισιόν εκτιμά ότι θα έχουμε ρυθμό ανάπτυξης υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο τόσο για το 2022 όσο και για το 2023, με διψήφιο μάλιστα ποσοστό ανόδου των επενδύσεων και για το τρέχον έτος.

Την ίδια στιγμή, η ανεργία στη χώρα προβλέπεται ότι θα συνεχίσει να υποχωρεί και τα επόμενα χρόνια σε συνέχεια της ση-

μαντικής συρρίκνωσης που παρουσίασε μετά το 2019.

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω δυο λόγια για την υπουργική τροπολογία που αφορά τη νέα απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ δεκατριών χιλιάδων ιδιοκτητών ακινήτων. Πρόκειται για περιπτώσεις πολύ μικρών ποσοστών συνιδιοκτησίας σε μεγάλα ακίνητα που χωρίς αυτή την αλλαγή θα επιβαρύνονταν αυτοτελώς με φόρο δυσανάλογα μεγάλο σε σχέση με το δικαίωμά τους. Άρα πρόκειται για ένα μέτρο ξεκάθαρα φορολογικής δικαιοσύνης που έπρεπε να πάρει το Υπουργείο Οικονομικών για την τρέχουσα εκκαθάριση. Κι όμως, αυτό το μέτρο αποτέλεσε αντικείμενο κριτικής από την Αντιπολίτευση και μάλιστα ο ΣΥΡΙΖΑ έβγαλε ανακοίνωση ότι διαμαρτύρεται για την κατάθεση, όπως λέει, δεύτερης συνεχόμενης τροπολογίας για τον ΕΝΦΙΑ. Απορώ όμως τι είναι αυτό που τελικά τον ενοχλεί. Ότι κατατίθενται τροπολογίες από το Υπουργείο Οικονομικών ή μήπως ότι η Νέα Δημοκρατία έρχεται να μειώσει για τρίτη συνεχόμενη φορά τον ΕΝΦΙΑ;

Με κίνδυνο να στενοχωρήσω τους συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, οφείλω να υπενθυμίσω ότι πέραν της πρώτης μεγάλης μείωσης του ΕΝΦΙΑ που έφερε η Νέα Δημοκρατία το 2019 και της σημερινής απαλλαγής, είχε προηγηθεί και μια ακόμα φοροελάφρυνση έως και 40% για οκτώ στους δέκα ιδιοκτήτες το 2022. Πρόκειται, λοιπόν, για μείωση του ΕΝΦΙΑ που καλούνται να καταβάλουν πέντε εκατομμύρια Έλληνες φέρνοντας τη συνολική φοροελάφρυνση να ξεπερνά πλέον το 34% σε σχέση με την τελευταία εκκαθάριση του ΕΝΦΙΑ επί ΣΥΡΙΖΑ. Και όλα αυτά τη στιγμή που με το νέο σύστημα αντικειμενικών αξιών η ακίνητη περιουσία των Ελλήνων αυξήθηκε ως αποτίμηση από την 1^η Ιανουαρίου του 2022, αποκτώντας νέα αξία σε μια κτηματογορά που κινείται σταθερά ανοδικά.

Την ώρα, λοιπόν, που η βάση υπολογισμού του φόρου διευρύνθηκε η Κυβέρνηση πέτυχε με πρόσθετες απαλλαγές και ελαφρύνσεις να μειώσει τον ΕΝΦΙΑ για τη μεγάλη πλειονότητα των Ελλήνων φορολογουμένων. Αυτή όπως λέει ο Κυριάκος Μητσοτάκης είναι κοινωνική πολιτική στην πράξη. Το γεγονός ότι ενοχλεί τον ΣΥΡΙΖΑ, απλώς μας δείχνει ότι δεν έχει επανεκτιμήσει ουσιαστικά την κυβερνητική του αποτυχία. Συνεχίζει να επιμένει σε φορομπηχτικά μέτρα της εποχής εκείνης, θυμίζοντας σε όλους την πρωτοφανή φορολησασία το 2015 - 2019. Είναι επομένως, καλό για τη Νέα Δημοκρατία που ο ΣΥΡΙΖΑ αποκρημάττει ξανά και ξανά τις φοροελαφρύνσεις της Κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Σας καλούμε να συνεχίσετε σε αυτές τις καταγγελτικές ανακοινώσεις, για να υπενθυμίσετε στους πολίτες τι θα επαναλάβετε στην τσέπη τους αν επιλέξουν εσάς τον Μάιο του 2023.

Την άποψή τους, λοιπόν, θα τη γνωρίσετε στην κάλπη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ευχαριστώ.

Τον λόγο τώρα έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Νικόλαος Καραθανασόπουλος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Πολύ γρήγορα έκατσε ο κουρνιαχτός που σηκώσατε για την πολύ μεγάλη επιτυχία του Πρωθυπουργού στο ταξίδι του στις Ηνωμένες Πολιτείες. Και, βεβαίως, έγινε ένα απλό κουρελόχαρτο το κλίμα εφησυχασμού που προσπαθήσατε να καλλιεργήσετε. Άλλωστε αν κάτι επιβεβαιώθηκε, είναι ότι το ανατολικό παζάρι που κάνουν οι Αμερικανοί, το ΝΑΤΟ και η Ευρωπαϊκή Ένωση με την Τουρκία αποτελεί και τον τροφοδότη λογαριασμό για την εκδήλωση τέτοιων νέων προκλητικών ενεργειών που έκανε η Τουρκία και η αμφισβήτηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας με τις πτήσεις πάνω από την Αλεξανδρούπολη των τουρκικών αεροσκαφών. Αν κάτι επιβεβαιώνουν οι τελευταίες εξελίξεις είναι ότι οι ιμπεριαλιστές δεν γίνονται φίλοι, ακόμη και αν τους δώσεις όλα όσα απαιτούν ούτε και, βεβαίως, έχουν καμμία αξία τα διάφορα ανταλλάγματα αλλά και οι δεσμεύσεις που μπορούν να κάνουν, όπως ζητούν τουλάχιστον τα άλλα κόμματα, ο ΣΥΡΙΖΑ και το Κίνημα Αλληλότητας.

Άλλωστε, φάνηκε και από τις τοποθετήσεις τους σε σχέση

τόσο με τις προκλητικές δηλώσεις Ερντογάν όσο και με τις υπερπτήσεις των τουρκικών αεροπλάνων πάνω από την Αλεξανδρούπολη. Τι ισχυρίστηκε το αμερικανικό State Department; Όχι μόνο δεν καταδίκασε τις τουρκικές παραβιάσεις αλλά αντίθετα έκανε λόγο για διαφωνίες στα όρια του εναέριου χώρου που θα πρέπει να επιλυθούν με συζήτηση. Το ότι έφτασαν στα δυόμισι χιλιόμετρα τα τουρκικά αεροπλάνα είναι ζήτημα ερμηνείας του εναέριου χώρου που θα λυθεί μέσα από συζήτηση και διάλογο της Ελλάδας με την Τουρκία. Και η εκπρόσωπος της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ντάνα Σπίναν δήλωσε: «Σε γενικές γραμμές προωθούμε και ενθαρρύνουμε την καλή συνεργασία μεταξύ των ηγετών και ειδικότερα μεταξύ της Ελλάδας και της Τουρκίας και ελπίζουμε ότι το θετικό κλίμα θα επανέλθει και θα αντικατοπτριστεί σε δηλώσεις και δράσεις στην περιοχή». Να, πόσο πολύ υποστηρίζουν οι σύμμαχοι μας ιμπεριαλιστές τα ζητήματα που αφορούν την προάσπιση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας.

Πολύ γρήγορα θα κατακάτσει και ο κουνιαχτός που επιδιώκετε να σηκώσετε -έκανε και τοποθέτηση ο Υπουργός Οικονομικών- για την έξοδο της χώρας μας από την ενισχυμένη εποπτεία, όταν αυτή την έξοδο από την ενισχυμένη εποπτεία τη συνοδεύουν μια σειρά δεσμεύσεις που προβλέπονται στο Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Σταθερότητας. Πρόκειται για μια σειρά δεσμεύσεις για την επιτάχυνση μεταρρυθμίσεων που θα εμπορευματοποιούν ακόμη περισσότερο τομείς της ζωής μας όπως της υγείας και της παιδείας, και που θα επιταχύνουν τις ανατροπές στα εργασιακά και στα ασφαλιστικά δικαιώματα για τους εργαζόμενους.

Ταυτόχρονα ισχύουν και οι δεσμεύσεις -η δαμόκλεια σπάθη, η σιδερένια φτέρνα- των ευρωπαϊκών εξαμήνων για ματωμένα πρωτογενή πλεονάσματα από το 2024 και μετά, τα οποία θα πρέπει να καθιστούν το κρατικό χρέος το οποίο έχει διευρυνθεί, βιώσιμο.

Αυτό, λοιπόν, που περιμένει τον λαό μας το επόμενο διάστημα είναι νέα κλιμάκωση της αντιλαϊκής επίθεσης, εάν δεν πάρει τα μέτρα και ο ίδιος, αν δεν βγει, δηλαδή, στο προσκήνιο της πάλης και της αντιπαράθεσης με όλα αυτά που διαμορφώνουν τις εξελίξεις και καθιστούν το μέλλον του αβέβαιο. Σ' αυτή την αντιλαϊκή λογική συνολικότερα κινείται και το σημερινό νομοσχέδιο της Κυβέρνησης για τα κίνητρα για τις συγχωνεύσεις των μικρών και των πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Κατ' αρχάς μια πρώτη παρατήρηση που θέλουμε να κάνουμε: Αλήθεια η έννοια της επιχειρηματικότητας, η έννοια του επιχειρείν αποτελεί κοινή στέγη για όλους όσους δραστηριοποιούνται σε αυτό; Δηλαδή υπάρχει ενιαίος επιχειρηματικός χώρος; Δηλαδή το ίδιο πρόβλημα έχει μια πολυεθνική που δραστηριοποιείται στον χώρο του λιανεμπορίου με έναν απλό έμπορο; Βρίσκονται στην ίδια μοίρα; Εμείς λέμε όχι δεν αποτελεί ενιαίο επιχειρηματικό χώρο, καθώς δεν υπάρχει ενιαίος επιχειρηματικός χώρος. Γιατί αυτή η αντίληψη περί επιχειρείν συσκοτίζει την τεράστια διαστρωμάτωση που υπάρχει μέσα σε αυτόν τον χώρο από τις πολυεθνικές, τα μονοπώλια, τις πολύ μεγάλες επιχειρήσεις, μέχρι τους αυτοαπασχολούμενους και τους επαγγελματίες που τους βαφτίζετε επιχειρηματίες. Συσκοτίζει τις οξυμένες και οξύτερες αντιθέσεις που υπάρχουν στο εσωτερικό του επιχειρείν. Συσκοτίζει τις τάσεις που επικρατούν στην καπιταλιστική οικονομία, που δεν είναι άλλη από τη συγκέντρωση και τη συγκεντροποίηση οι οποίες μεγεθύνουν ακόμη περισσότερο τις επιχειρήσεις. Πρόκειται για τάσεις που όχι μόνο δεν αναιρούνται αλλά που πολλές φορές επιταχύνονται και από την εκάστοτε ασκούμενη κυβερνητική πολιτική. Και αυτή η εικόνα η οποία υπάρχει δεν είναι τίποτε άλλο παρά το αποτέλεσμα του καπιταλιστικού ανταγωνισμού. Αυτός ο ανταγωνισμός δημιουργεί τα αδιέξοδα και τις αβεβαιότητες για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες, τους εμπόρους και τους βιοτέχνες. Αυτός ο καπιταλιστικός ανταγωνισμός οδηγεί σε εξαγορές και συγχωνεύσεις, αλλά από την άλλη μεριά και σε χρεοκοπία των μικρών και των πολύ μικρών επιχειρήσεων. Άλλωστε οι μεγάλες επιχειρήσεις πάντοτε είναι αυτές οι οποίες καθορίζουν τους όρους του παιχνιδιού στον κάθε κλάδο αλλά και στον κάθε τομέα της οικονομίας. Οι μεγάλες επιχειρήσεις έχουν άλλες δυνατότη-

τες, έχουν πολύ μεγάλες δυνατότητες για πρόσβαση στον χρηματοπιστωτικό τομέα. Έχουν πολύ μεγαλύτερη και ευκολότερη πρόσβαση στη νέα τεχνολογία και κατά συνέπεια η νέα τεχνολογία οδηγεί στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας.

Στον καπιταλισμό, κύριε Τσακαλώτο, η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας αποτελεί βασικό και αναπαραγωγικό εργαλείο αύξησης του βαθμού εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης και ταυτόχρονα διαμορφώνει προϋποθέσεις για αύξηση της ανταγωνιστικότητας αυτών των επιχειρηματικών ομίλων σε βάρος των μικρών. Με αυτόν τον τρόπο διευρύνεται ακόμη περισσότερο το τεράστιο χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στις πολύ μικρές επιχειρήσεις και στις μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο κλάδο.

Οι μεγάλες επιχειρήσεις έχουν πρόσβαση στην κρατική χρηματοδότηση αλλά έχουν πρόσβαση και στην ενωσιακή χρηματοδότηση. Αυτές οι μεγάλες επιχειρήσεις είναι που αξιοποιούν τα διάφορα κυβερνητικά εργαλεία, για παράδειγμα τους αναπτυξιακούς νόμους, τα διάφορα χωροταξικά σχέδια που επιτρέπουν το πώς θα οργανώσουν και το πώς θα χρησιμοποιήσουν τη γη. Έχουν διαφορετική φορολογική αντιμετώπιση οι μεγάλες επιχειρήσεις από τις μικρές, τους αυτοαπασχολούμενους και τους επαγγελματίες.

Από αυτή την άποψη αποτελεί πρόκληση αυτό το οποίο τόνισε από αυτό το βήμα ο κ. Σκυλακάκης πριν από λίγες ώρες, ότι δηλαδή με αυτόν τον τρόπο βάζουμε φρένο στον φορολογικό ανταγωνισμό λόγω της φοροδιαφυγής που κάνουν οι μικρές επιχειρήσεις, όταν όλες οι κυβερνήσεις έχουν νομιμοποιήσει τη φορολογική αસυδοσία του μεγάλου κεφαλαίου, όταν όλοι σας φταίτε που οι φοροπληστές έχουν απλά και μόνο μια εθελοντική φορολόγηση.

Εσείς, οι κυβερνήσεις δηλαδή, έχετε διαμορφώσει αυτό το δυσβάσταχτο φορολογικό καθεστώς που αντιμετωπίζουν οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επαγγελματίες. Έχετε διαμορφώσει αυτή τη διαφορετική ασφαλιστική αντιμετώπιση. Έτσι, το αποτέλεσμα αυτών των κυβερνητικών πολιτικών, και της σημερινής κυβέρνησης και των προηγούμενων, ήταν το αστικό κράτος να γίνει συνεταιρός των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, των αυτοαπασχολούμενων, των εμπόρων και των επαγγελματιών. Το αστικό κράτος έχει γίνει συνέταρος των μικρών επιχειρήσεων γιατί ένα πολύ μεγάλο κομμάτι του τζιρού τους πηγαίνει στη φορολογία και στις ασφαλιστικές εισφορές που πρέπει να πληρώσουν για την αυτασφάλισή τους. Να, λοιπόν, τα δύο μέτρα και τα δύο σταθμά.

Ποιος, λοιπόν, ευθύνεται για την κατάσταση που βιώνουν σήμερα οι μικρές επιχειρήσεις οι οποίες συσσωρεύουν μόνο χρέη και αδιέξοδα που βιώνουν οι επαγγελματίες και οι αυτοαπασχολούμενοι; Εμείς το λέμε καθαρά: Ευθύνεται ο καπιταλιστικός ανταγωνισμός. Ευθύνονται οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης που ευνοούν και ισχυροποιήσουν ακόμη περισσότερο τις πολυεθνικές και τους μονοπωλιακούς ομίλους. Ευθύνονται οι εκάστοτε κυβερνητικές πολιτικές που διέδιναν τα αδιέξοδα και όξυναν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επαγγελματίες, ενώ στη σημερινή συζήτηση παρουσιάζονται ως σωτήρες. Η μεν Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας λέει ότι το νομοσχέδιο αυτό αποτελεί μεταρρυθμιστική τομή -έτσι είπε ο κ. Σταϊκούρας στην παρέμβασή του το πρωί- γιατί με αυτόν από τρόπο δίνουμε κίνητρα για να προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις και να αυξηθεί το μέγεθος των ελληνικών επιχειρήσεων.

Όμως, αυτά τα κίνητρα, αυτές οι συγχωνεύσεις αφορούν πολύ λίγους από όσους δραστηριοποιούνται και μάλιστα με σχήματα που είτε θα αποδειχθούν θνησιγενή στην πορεία -αυτά τα σχήματα των συγχωνεύσεων- είτε θα επιδεινώσουν τις συνθήκες εργασίας και επιβίωσης κάποιων από τα συμμετέχοντα μέρη, μετατρέποντάς τον δηλαδή, αντί για συμμετοχο στο νέο συνεταιριστικό σχήμα, σε έναν κακοτηγμένο υπάλληλο της νέας εταιρείας που θα δημιουργηθεί μέσα από αυτή τη συγχώνευση. Αντίθετα, η συντριπτική πλειοψηφία των επαγγελματιών, των αυτοαπασχολούμενων, των μικρών επιχειρήσεων, θα συνεχίσει να λειτουργεί κάτω ακόμη από πιο δυσμενείς όρους και συσσωρεύοντας απλώς και μόνο χρέη και αδιέξοδα.

Επί της ουσίας, η Κυβέρνηση δεν κάνει τίποτε άλλο, παρά να

καλλιεργεί νέες αυταπάτες, ότι κάποιοι από αυτούς μπορούν να πιάσουν την ευκαιρία και να γίνουν μεγάλοι. Όμως, αυτό το παραμύθι, το οποίο διαχρονικά καλλιεργείται στους αυτοαπασχολούμενους και στους επαγγελματίες, έχει αποδειχθεί κενό περιεχομένου. Γιατί οι εννιά στους δέκα, τουλάχιστον, όχι μόνο βλέπουν το χάσμα να διευρύνεται, όχι μόνο βλέπουν να οπισθοχωρούν και να χάνουν θέσεις, αλλά και ταυτόχρονα βλέπουν ότι δεν μπορούν επί της ουσίας να επιβιώσουν.

Από αυτή την άποψη, αποκαλυπτικό των επιπτώσεων αλλά και των επιδιώξεων, που έχει η Κυβέρνηση με αυτό το νομοσχέδιο, είναι οι διατάξεις οι οποίες αφορούν το γεωργοκτηνοτροφικό τομέα. Με τα άρθρα 15 και 16 η Κυβέρνηση τι κάνει; Προσπαθεί να σπρώξει την είσοδο των αγροτών σε συλλογικά σχήματα και σε προγράμματα συμβολοιακής γεωργίας.

Ποιος είναι στόχος αυτής της επιδίωξης; Η συγκέντρωση της παραγωγής σε όλο και λιγότερα χέρια και η μετατροπή επί της ουσίας της αγροτικής δραστηριότητας, που αφορά τους βιοπαλαιστές αγρότες, σε επιχειρήσεις καπιταλιστικού χαρακτήρα στην ύπαιθρο.

Έτσι, λοιπόν, τα άρθρα αυτά, όχι μόνο δεν μπορούν να απαντήσουν στα σημερινά αδιέξοδα των βιοπαλαιστών αγροτών, αλλά, αντίθετα, θα επιδεινώσουν ακόμη περισσότερο την κατάσταση στην οποία βιώνουν. Γιατί, επί της ουσίας, ποιοι είναι οι υπεύθυνοι για τα προβλήματα; Είναι ακριβώς οι μεγάλοι επιχειρηματικοί όμιλοι που λειτουργούν είτε ως προμηθευτές των αγροτικών και των κτηνοτροφικών προϊόντων είτε ως μεταποιητές αυτών των προϊόντων, οι οποίοι είτε αυξάνουν το κόστος παραγωγής είτε μειώνουν τις τιμές των αγροτικών προϊόντων, με κριτήριο πάντοτε την κερδοφορία τους. Είναι η Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι και οι κυβερνητικές πολιτικές, που επί της ουσίας διευκολύνουν τη συγκέντρωση της γης σε όλο και λιγότερα χέρια, διευκολύνουν την αλλαγή χρήσης γης, προς όφελος των μεγάλων επενδύσεων στις ΑΠΕ, στα αιολικά και φωτοβολταϊκά πάρκα, ακόμη και σε γη υψηλής παραγωγικότητας, αλλά και τις τουριστικές επενδύσεις σε βάρος της αγροτικής παραγωγής. Να, λοιπόν, ποια είναι η εξέλιξη των πραγμάτων. Αυτά είναι τα έργα της κυβερνητικής πολιτικής.

Από την άλλη μεριά, ΣΥΡΙΖΑ και ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ χαιδεύουν τα αυτιά των επαγγελματιών, των αυτοαπασχολούμενων, των βιοτεχνών, λέγοντας ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας. Σοβαρά μιλάτε; Αυτοί καθορίζουν την εξέλιξη των πραγμάτων σε επίπεδο οικονομίας ή οι μονοπωλιακοί όμιλοι; Καλλιεργούν αυταπάτες ότι στο πλαίσιο μιας υγιούς επιχειρηματικότητας -που τη βρήκατε αυτή την υγιή επιχειρηματικότητα;- μπορεί αρμονικά να συνυπάρχουν και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις και τα μονοπώλια. Αν είναι δυνατόν αυτό το πράγμα να μπορεί να συμβεί! Και φτάνετε σε τέτοιο βαθμό πολιτικών και οικονομικών ασυναρτησιών, όταν ισχυρίζεστε ότι είναι νεοφιλελευθερισμός, λέτε, η αντικειμενική τάση μεγέθυνσης της καπιταλιστικής οικονομίας, των επιχειρηματικών ομίλων, ενώ αντίθετα αποτελεί προοδευτική αντίληψη η διατήρηση του μικρού μεγέθους και της μικρής ιδιοκτησίας. Αυτά είναι από τα άγραφα! Την ίδια στιγμή, συμφωνείτε με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι σε βάρος των αυτοαπασχολούμενων, και ως κυβερνητικά κόμματα, ως κόμματα δηλαδή που κυβερνήσατε, έχετε ευθύνη για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αυτοαπασχολούμενοι και επαγγελματίες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Έτσι, λοιπόν, εμείς λέμε καθαρά -και ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε- ότι οι αυτοαπασχολούμενοι επαγγελματίες, οι βιοπαλαιστές αγρότες δεν πρέπει να έχουν καμμία αυταπάτη τόσο για την κυβερνητική πολιτική, όσο και για τις πολιτικές των άλλων κομμάτων του ευρωμονόδρομου.

Απάντηση στις αγωνίες τους, στα βάσανα τους και στα αδιέξοδα, αποτελούν οι προτάσεις του ΚΚΕ, που μπορεί να τους οδηγήσουν σε ανακούφιση. Τέτοιες προτάσεις ανέφερε αναλυτικά και ο εισηγητής μας, όπως είναι ο καθορισμός αφορολόγητου ορίου 12.000 ευρώ, προσαυξημένο κατά 3.000 ευρώ για κάθε προστατευόμενο μέλος.

Απάντηση μπορεί να αποτελέσει η πρόταση νόμου του ΚΚΕ

για «κούρεμα» των χρεών όχι μόνο των τόκων, αλλά και του κεφαλαίου, που έχουν απέναντι σε τράπεζες, εφορία και ασφαλιστικά ταμεία οι αυτοαπασχολούμενοι, οι επαγγελματίες και οι βιοπαλαιστές αγρότες.

Απάντηση μπορούν να αποτελέσουν η μη επιστροφή της επιστρεπτέας προκαταβολής, όπως ζητάει το ΚΚΕ, αλλά και οι άλλες προτάσεις και οι τροπολογίες που έχει θέσει το ΚΚΕ, που απαντούν επί της ουσίας στο νέο κύμα ακρίβειας στην ενέργεια, το οποίο τσακίζει τους επαγγελματίες, τους αυτοαπασχολούμενους, τους αγρότες, αλλά και συνολικά τα λαϊκά στρώματα με την τεράστια άνοδο των τιμών.

Αυτές οι προτάσεις - στόχοι πάλης του ΚΚΕ μπορούν να οδηγήσουν σε συνθήκες ανακούφισης αυτά τα τμήματα του λαού, μαζί με τα υπόλοιπα λαϊκά τμήματα, γιατί είναι μέτρα που επί της ουσίας και στον πυρήνα τους αμφισβητούν τις ασκούμενες κυβερνητικές πολιτικές, αμφισβητούν τα συμφέροντα του κεφαλαίου και εντάσσονται σε μια πολιτική και σε μια λογική ριζικών ρήξεων και ανατροπών.

Και για να αποκτήσει δυναμική αυτή η εξέλιξη των πραγμάτων, απαιτείται η σφυρηλάτηση μιας νέας κοινωνικής πλατιάς συμμαχίας. Μιας συμμαχίας από όλα αυτά τα τμήματα τα οποία έχουν συμφέρον να αντιπαλέψουν την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν συμφέρον να αντιπαλέψουν τα μονοπώλια. Και αυτά τα τμήματα είναι οι εργαζόμενοι, οι άνεργοι, οι συνταξιούχοι, οι επαγγελματίες αυτοαπασχολούμενοι. Είναι οι βιοπαλαιστές αγρότες, που μπορούν ακριβώς να δημιουργήσουν μία συμμαχία απέναντι στην άρχουσα τάξη, απέναντι στα μονοπώλια και στα συμφέροντά τους. Μια συμμαχία κοινωνική, που θα εναντιώνεται στη δράση των μονοπωλιακών ομίλων, θα εναντιώνεται στις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα στοχεύει, επί της ουσίας, στην καρδιά τον αντίπαλο. Και αντίπαλός της είναι ο καπιταλιστικός Μινώταυρος.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, ο κ. Σταύρος Αραχωβίτης.

Κύριε Αραχωβίτη, έχετε τον λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ελληνική κοινωνία γνωρίζει μια πρωτόγνωρη οικονομική πίεση, που έχει ταυτόχρονα δύο χαρακτηριστικά. Από τη μία πλευρά, έχουμε την ακρίβεια, η οποία έχει εξαπλωθεί όχι μόνο στην ενέργεια, αλλά σε όλα τα είδη και στα βασικά είδη επιβίωσης του νοικοκυριού και από την άλλη, έχουμε την πλήρη έλλειψη ρευστότητας τόσο στους παραγωγούς και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όσο και στα νοικοκυριά.

Το πρώτο στοιχείο αποδεικνύεται περίτρανα από τα επίσημα στοιχεία για τον προϋπολογισμό. Σε αυτό το πλαίσιο, λοιπόν, οι ανισότητες και τα αδιέξοδα κορυφώνονται. Οι γεωργοί, οι κτηνοτρόφοι και οι αλιείς έχουν ταυτόχρονα δύο ιδιότητες. Από τη μία πλευρά, είναι οι ίδιοι καταναλωτές και από την άλλη πλευρά είναι παραγωγοί. Συνεπώς, πλήττονται και από τις δύο, διπλά δηλαδή, και από την ακρίβεια, που ο επίσημος πληθωρισμός με τις μεγάλες ανατιμήσεις έχει φτάσει στο 10% για τον Απρίλιο, που είναι ρεκόρ των τελευταίων είκοσι οκτώ χρόνων, όσο και από την αύξηση του κόστους παραγωγής.

Στα βασικά είδη ας δούμε μερικές ενδεικτικές ανατιμήσεις: Στο φυσικό αέριο έχει περάσει το 120% η αύξησή του. Ο ηλεκτρισμός είναι στο 90%, το πετρέλαιο θέρμανσης πάνω από 65%, ο τομέας των καυσίμων και των λιπαντικών, που τα χρησιμοποιούν οι αγρότες κατά κόρον, στο 29%.

Υπάρχουν αυξήσεις τιμών στις βασικές ομάδες. Είναι χαρακτηριστικό ότι η αύξηση στην ομάδα στέγασης έχει περάσει το 35%, γιατί όλα τα στοιχεία που συνυπάρχουν στην ομάδα, έχουν αυξηθεί ταυτόχρονα. Φανταστείτε μια οικογένεια οποιουδήποτε μισθωτού ή συνταξιούχου ή παραγωγού και μικρομεσαίου επιχειρηματία, που έχει ταυτόχρονα να ζήσει την οικογένειά του και να σπουδάσει ένα ή και περισσότερα παιδιά. Δείτε, λοιπόν, το αδιέξοδο στο οποίο έχει περιέλθει η σημερινή οικογένεια.

Από την άλλη το κόστος παραγωγής για τους αγρότες είχε εκτιναχθεί. Υπάρχουν μεγάλες αυξήσεις στις ζωοτροφές, που σε κάποιες περιπτώσεις υπερβαίνουν το 100% κατά κατηγορία ή πε-

ριοχή και μιλάω ειδικότερα για τα απομακρυσμένα νησιά και τις ορεινές περιοχές, όπου το κόστος είναι αυξημένο. Δεν είναι μόνο το απόλυτο μέγεθος αύξησης των τιμών, αλλά είναι και η παρατεταμένη περίοδος αύξησης. Δεν είναι ο πόλεμος στην Ουκρανία που συντέλεσε στην αύξηση του κόστους παραγωγής. Αυξήσεις στις ζωτροφές και στην ενέργεια έχουμε εδώ και ένα χρόνο.

Να δούμε μερικά χαρακτηριστικά στοιχεία. Το καλαμπόκι, βασική τροφή στην κτηνοτροφία, από 0,17 - 0,18 λεπτά το κιλό πέρυσι αυτή την εποχή, έχει περάσει τα 0,35 λεπτά και πάει στα 0,40 λεπτά το κιλό τώρα. Η τιμή της σόγιας από 0,38 με 0,40 λεπτά πέρυσι τέτοια εποχή έχει φτάσει τα 0,60 λεπτά τώρα. Ίδια είναι η εικόνα και για το τριφύλλι και για μια σειρά άλλες ζωτροφές.

Στα λιπάσματα οι αυξήσεις είναι ακόμα χειρότερες. Κατηγορίες λιπασμάτων, κυρίως τα αζωτούχα έχουν περάσει το 250%. Αν συνυπολογίσει τώρα κανένας και την αύξηση του κόστους στα εργατικά, λόγω έλλειψης εργατών γης, όπως επανειλημμένα σας έχουμε επισημάνει και με ερωτήσεις μας, που οφείλεται εν πολλοίς και στις ιδεοληψίες της Κυβέρνησής σας, έχουμε την εικόνα της τέλει καταστροφής στον πρωτογενή τομέα.

Και ξαναλέμε, αυτές οι αυξήσεις εδώ και πάνω από ένα χρόνο έχουν μπει στη ζωή των παραγωγών, με αποτέλεσμα να υπάρχει δυσκολία ολοκλήρωσης της παραγωγικής διαδικασίας σήμερα. Ο πόλεμος στην Ουκρανία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άλλαξε την κατάσταση σε μια νέα ισορροπία τρόμου, τόσο στη διαθεσιμότητα όσο και στη διάθεση πρώτων υλών και προϊόντων.

Το διακύβευμα, λοιπόν, είναι πλέον διπλό για τον κόσμο της παραγωγής. Είναι από τη μία η επιβίωση των ιδίων και των οικογενειών τους ως φυσικά πρόσωπα, ως καταναλωτές, ως άνθρωποι και από την άλλη η συνέχιση της ίδιας της πρωτογενούς παραγωγής.

Σε αυτό το πλαίσιο η οργάνωση των παραγωγών σε συλλογικά σχήματα είναι μονόδρομος για την επιβίωσή τους. Και εδώ δικαιώνονται οι θέσεις και οι προσπάθειες του ΣΥΡΙΖΑ που, από όταν ήμασταν κυβέρνηση, τα τελευταία χρόνια διακυβέρνησής μας, εισαγάγαμε μέτρα, κίνητρα συμμετοχής αλλά και ένα νόμο ο οποίος ήταν προοδευτικός για τη συμμετοχή των παραγωγών σε συλλογικά σχήματα.

Τα μέτρα που εξήγγειλε η Κυβέρνησή σας πριν από λίγο καιρό, τα οποία μάλιστα πολυδιαφημίστηκαν και από την επίσκεψή του ίδιου του Πρωθυπουργού στο Βόλο, δεν αφορούν τα συλλογικά σχήματα. Συγκεκριμένα, κάτω από τη δημοσκοπική πίεση που είχε η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας εξήγγειλε μέτρα για το ρεύμα που αφορούν μόνο φυσικά πρόσωπα. Δεν αφορούν τα ΤΟΕΒ που αρδεύουν τις περισσότερες από τις καλλιεργούμενες ελληνικές εκτάσεις, δεν αφορούν τις συλλογικές γεωτρήσεις, τις ομαδικές γεωτρήσεις που αρδεύουν επίσης τις υπόλοιπες εκτάσεις, δεν αφορούν τους ανεμομείκτες, δεν αφορούν μια σειρά από άλλα συλλογικά σχήματα.

Ποια είναι, λοιπόν, η ευαισθησία σας για τα συλλογικά σχήματα;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ ένα λεπτό ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

Η μείωση του ΦΠΑ στις ζωτροφές από το 13% στο 6% χωρίς να υπάρχει αντίστοιχη μείωση στις πωλήσεις, έχει εξελιχτεί τελικά σε θηλιά για τους παραγωγούς, γιατί δεν συμψηφίζεται ο ΦΠΑ και οι αγρότες είναι εκτεθειμένοι. Πρέπει να αποδώσουν στο τέλος ΦΠΑ που τις περισσότερες φορές δεν τον έχουν εισπράξει.

Έκτακτη ενίσχυση στην κτηνοτροφία. Ένα χαρακτηριστικό νούμερο, για να συνεννοούμαστε σε αυτή την Αίθουσα, είναι το εξής. Δόθηκαν 50 εκατομμύρια για τη στήριξη ολόκληρης της κτηνοτροφίας, που υποτίθεται θα ήταν το 2% στην αγορά ζωτροφών. Το 2018, χωρίς να υπάρχει αυτή η κρίση ακριβείας, δόθηκαν 44 εκατομμύρια ευρώ για τη στήριξη μόνο της αιγοπροβατοτροφίας, με τη μορφή των de minimis.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της κατάστασης που υπάρχει σήμερα στον τομέα της κτηνοτροφίας είναι η κραυγή αγωνίας από την Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νάξου. Έχουμε το εμβληματικό προϊόν της γραβιέρας Νάξου που είναι προϊόν ονομασίας

προέλευσης και σε λίγο δε θα υπάρχει πρώτη ύλη για τη δημιουργία και την πώληση αυτού του εμβληματικού προϊόντος. Παρά το ότι αυτό το πρότυπο συνεργατικό εγχείρημα, το πολύ σοβαρό εγχείρημα της ΕΑΣ Νάξου έχει κάνει πολλές προσπάθειες, έχει δώσει από ίδια κεφάλαια δάνεια σε παραγωγούς, έχει φέρει ζωικό κεφάλαιο από το εξωτερικό και διάθεση των μελών της, εντούτοις αυτή την ώρα δε βρίσκει γάλα για να παράξει την περίφημη γραβιέρα Νάξου.

Το ίδιο συμβαίνει και στη Λακωνία όπου η εκτιμώμενη μείωση του ζωικού κεφαλαίου αυτή την ώρα έχει ξεπεράσει το 20%. Φανταστείτε ότι αυτό αφορά τη μείωση του ζωικού κεφαλαίου και όχι τη μείωση της παραγόμενης ποσότητας, γιατί όταν τα ζώα υποσιτίζονται, η παραγωγή είναι ακόμα μικρότερη.

Το δεύτερο μεγάλο ζήτημα, λοιπόν, είναι αυτό της ρευστότητας. Ο τραπεζικός τομέας για τον πρωτογενή τομέα, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχει κλείσει τις στρόφιγγες. Όμως, για τον πρωτογενή τομέα ήδη από το 2019 έχουμε δημιουργήσει ένα χρηματοδοτικό εργαλείο. Είναι το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης που βρίσκεται ακόμα σε λήθαργο.

Θα σας πω χαρακτηριστικά, κύριε Υπουργέ, τρία νούμερα για να καταλάβετε τι έχει γίνει από το 2019 που δημιουργήθηκε το Ταμείο. Το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης έχει τη δυνατότητα χορήγησης 480 εκατομμυρίων ευρώ. Τα αιτήματα δανείων μέχρι τώρα είναι 142 εκατομμύρια και οι εγκρίσεις είναι μόλις 10 εκατομμύρια. Από τη δυνατότητα των 480 εκατομμυρίων έχουν δοθεί μόλις 10 εκατομμύρια τόσα χρόνια, μέσα σε αυτές τις πρωτόγνωρες καταστάσεις για τη χώρα μας, με ένα έτοιμο εργαλείο.

Τι κάνετε τελικά; Μιλάτε για επενδύσεις. Λέτε ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αγαπάει τις επενδύσεις. Πώς αγαπάει τις επενδύσεις, όταν το μέτρο 4-2-1 που έχει βγάλει αποτελέσματα, έχει εντάξει επενδυτικά σχέδια ήδη από το 2019, δεν έχει πληρώσει ακόμα; Οι ενταγμένες επιχειρήσεις στο 4-2-1, το μέτρο του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης, που έχουν υλοποιήσει το έργο και περιμένουν τα λεφτά τους, κινδυνεύουν με χρεοκοπία.

Αυτά είναι σοβαρά ζητήματα τα οποία πρέπει να τα δείτε, γιατί καλά είναι τα λόγια, αλλά στην πραγματικότητα ο πρωτογενής τομέας και οι μεταποιητικές επιχειρήσεις κινδυνεύουν με λουκέτα. Και αν μένουν, είναι γιατί δεν έχουν άλλες επιλογές.

Για να πάμε όμως στις διατάξεις του νομοσχεδίου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώστε, κύριε Αραχωβίτη, γιατί έχετε υπερβεί πολύ το χρόνο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Ολοκληρώνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε, και σας ευχαριστώ για την ανοχή σας.

Η φορολόγηση των αγροτών που συμμετέχουν σε συλλογικά σχήματα είναι κάτι το οποίο είχε ανακοινώσει ο τότε πρωθυπουργός, ο Αλέξης Τσίπρας το 2018, όταν η χώρα βγήκε από τα μνημόνια και είχε πια το δημοσιονομικό χώρο να το κάνει. Έρχεστε με τέσσερα χρόνια καθυστέρηση να νομοθετήσετε αυτό που είχε εξαγγελθεί από τότε και μάλιστα με ερωτηματικά, παρόλο που είναι ένα θετικό μέτρο και προφανώς το στηρίζουμε.

Προσέξτε! Τι γίνεται με τα προϊόντα που δεν υπάρχουν συλλογικά σχήματα για αυτά, έτσι ώστε να διοχετευτούν μέσα από αυτά; Τι γίνεται με τους παραγωγούς οι οποίοι δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, αλλά συμμετέχουν στα συλλογικά σχήματα;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Το άρθρο 4...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Θα τα πούμε. Το άρθρο 4 το έχω υπόψιν μου, κύριε Υπουργέ. Ζητάτε να είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων. Έτσι είναι, αυτό ξέρουμε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Όχι, λάθος κάνετε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Αυτοί λοιπόν...

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Το άρθρο 4. Διαβάστε το νομοσχέδιο με προσοχή...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Το έχω διαβάσει με μεγάλη προσοχή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Αραχωβίτη, κλείστε. Έχετε πάρει πάρα πολύ χρόνο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ: Κλείνω με αυτό.

Στα συλλογικά σχήματα εκτός από αγρότες συμμετέχουν και φυσικά πρόσωπα μη αγρότες, συμμετέχουν όμως και με το νόμο του κ. Βορίδη και νομικά πρόσωπα.

Το νομοσχέδιο το έχουμε διαβάσει και το έχουμε μελετήσει πολύ καλά. Δείτε, λοιπόν, τι ισχύει σήμερα στον νόμο για τους συνεταιρισμούς. Γι' αυτό σας λέω, κύριε Υπουργέ.

Όσον αφορά το άρθρο 16 -και θα κλείσω με αυτό- έρχεται σαν δούρειος ίππος, που τις ευεργετικές διατάξεις του προηγούμενου άρθρου στην πραγματικότητα τις ακυρώνει. Γιατί; Γιατί ανοίγει τον δρόμο στις εταιρείες να πάρουν προϊόντα εκτός συλλογικών σχημάτων, επιβάλλοντας τους όρους, με την ασάφεια που υπάρχει στη διαδικασία -σας τα είπαν και οι προηγούμενοι ομιλητές μας- να πάρουν τους παραγωγούς απ' έξω από τα συλλογικά σχήματα και να επιβάλουν τους δικούς τους όρους στον τρόπο της αγοράς. Ποιος κερδίζει, λοιπόν, τα οφέλη με αυτόν τον τρόπο; Οι εταιρείες που λειτουργούν με αγορές απευθείας με τον παραγωγό εκτός συλλογικών σχημάτων.

Όταν ο Πρωθυπουργός μιλάει για ολιστική προσέγγιση της ζωής χωρίς να έχει σημασία το εισόδημα, δεν είναι τυχαίο. Το έχει ξανακάνει. Είναι συνέχεια προηγούμενων δηλώσεων ότι υπάρχουν άνθρωποι που είναι εξαρτημένοι από τον μισθό τους. Αυτές, λοιπόν, οι δηλώσεις έρχονται σε μία λογική που απαξιώνει τις παραγωγικές δυνάμεις αυτού του τόπου.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ και για την ανοχή στον χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Εμμανουήλ Κόνσολας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΝΣΟΛΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στο πλαίσιο της συζήτησης των επιτροπών τόσο ο Υπουργός όσο και η κ. Ιατρίδη, η εισηγήτρια, σε εύρος επιχειρημάτων και στοιχείων από το νομοσχέδιο έχουν οικοδομήσει μια επιχειρηματική λογική που συνθέτει όλα εκείνα τα επιχειρήματα και προτρέπει τον καθέναν από εμάς να πει ότι το νομοσχέδιο είναι πολύ σημαντικό, καινοτόμο, αλλά και δημιουργικό σε ό,τι αφορά τη συζήτηση για τα κίνητρα ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας στην επικράτεια μέσω συνεργασιών εταιρικών σχημάτων. Αλλά, δεν είναι μόνο αυτό το νομοσχέδιο.

Η δομή της ελληνικής οικονομίας, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, απ' ό,τι γνωρίζουμε όλοι, απαιτεί αλλαγές. Και απαιτεί αλλαγές, όχι μόνο στο παραγωγικό μοντέλο, αλλά και στα χαρακτηριστικά της επιχειρηματικότητας. Και δεν το λέμε εμείς και δεν το λέω εγώ από αυτό το Βήμα, το λένε οι επιχειρηματίες, το λένε οι επαγγελματίες, το λένε οι εργαζόμενοι στον χώρο του τουρισμού, της αγροτικής οικονομίας και της νησιωτικής οικονομίας.

Οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις στην Ελλάδα που έχουν πρόβλημα βιωσιμότητας, αλλά και πρόσβασης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι αυτές που κυρίως μας δείχνουν τον δρόμο για να μπορούμε να δεχτούμε -με σεβασμό σε αυτούς τους ανθρώπους που στην περίοδο της κρίσης έχουν βάλει «πλάτη» για την οικονομία της χώρας- ότι αυτό το νομοσχέδιο κινείται στη σωστή κατεύθυνση.

Χρειαζόμαστε, λοιπόν, νέα επιχειρηματικά σχήματα, που, όμως, δε θα περιθωριοποιούν τους σημερινούς ιδιοκτήτες των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, αλλά και τους επαγγελματίες που επιχειρούν στην επικράτεια. Αντίθετα, θα τους δίνουν τη δυνατότητα να ενταχθούν ως ισότιμοι εταίροι σε αυτά τα νέα σχήματα, αλλά και στα μεγαλύτερα επιχειρησιακά σχήματα και θα τους εξασφαλίζουν καλύτερο εισόδημα και μεγαλύτερες προοπτικές σε ό,τι αφορά τον ανταγωνισμό σε ένα διεθνές περιβάλλον που γίνεται όλο και περισσότερο σύνθετο εξαιτίας των γεγονότων που συμβαίνουν και γεωπολιτικά στην περιοχή μας, αλλά και των γεγονότων που συμβαίνουν στην παγκόσμια οικονομία.

Γιατί, όμως, χρειαζόμαστε μεγαλύτερου μεγέθους επιχειρήσεις και επιχειρηματικά σχήματα μέσα από συνεργασίες; Αυτό είναι ένα ερώτημα που νομίζω ο μέσος νους μπορεί να απαντήσει. Πέρα από τα προφανή που ανέφερα πριν, επιτρέψτε μου να προσθέσω τα πλεονεκτήματα που προκύπτουν από μια τέτοια εξέλιξη, τα οποία είναι:

Πρώτον, η πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό, αλλά και η αυξημένη δυνατότητα άντλησης πόρων από το ΕΣΠΑ, το Ταμείο Ανάκαμψης, αλλά και τον αναπτυξιακό νόμο.

Δεύτερον, η εξωστρέφεια την οποία δίνει ως δυνατότητα αυτό το νομοσχέδιο, που μέχρι τώρα σε μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν έδινε τη δυνατότητα.

Τρίτον, δίνει τη δυνατότητα της ενίσχυσης της παραγωγικότητας, δίνει τη δυνατότητα της μείωσης του κόστους παραγωγής στις επιχειρήσεις και κυρίως δίνει την ευκαιρία προσέλκυσης επενδύσεων για την έρευνα και την ενίσχυση της απασχόλησης.

Επομένως, και με αυτά τα επιχειρήματα νομίζω ότι το νομοσχέδιο που έρχεται σήμερα προς συζήτηση και ψήφιση στη Βουλή για πρώτη φορά στη χώρα μας δίνει ουσιαστικά κίνητρα για να προχωρήσουν συνεργασίες και συγχωνεύσεις επιχειρήσεων κάθε μορφής και κάθε μεγέθους.

Είναι σημαντικό ότι τα κίνητρα αυτά, πέρα από θεσμικά, είναι και φορολογικά. Και πολύ σωστά ο Υπουργός στις επιτροπές ανέπτυξε τα επιχειρήματά του για τη φορολογική πολιτική που προάγει αυτό το νομοσχέδιο και τα οποία αφορούν σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, φυσικά πρόσωπα, ατομικές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες.

Επιτρέψτε μου, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, συγκεκριμένα να αναφερθώ σε αυτά στο πλαίσιο των φορολογικών επιτευγμάτων και κινήτρων που δίνονται.

Πρώτον, θεσπίζεται απαλλαγή σε ποσοστό 30% από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση μετασχηματισμού των επιχειρήσεων, στην περίπτωση που ένα αντίστοιχο ποσοστό θεσπίζεται και για την περίπτωση συνεργασίας φυσικών προσώπων σε ένα νέο επιχειρηματικό σχήμα. Άρα, δίνει ώθηση και ελάφρυνση στη φορολογητέα ύλη, με αποτέλεσμα να μπορεί να κινηθεί ευέλικτα στο πλαίσιο της ανταγωνιστικότητας.

Δεύτερον, θεσπίζεται έκπτωση φόρου 30% στην περίπτωση που μία ατομική επιχείρηση μετατρέπεται σε προσωπική εταιρεία ή σε οποιαδήποτε άλλης μορφής εταιρεία ή σε περίπτωση συνένωσης ατομικών επιχειρήσεων, με σκοπό τη δημιουργία ενός νέου επιχειρηματικού σχήματος.

Το τρίτο φορολογικό κίνητρο -και ακόμα πιο σημαντικό- αφορά τους επαγγελματίες αγρότες, μέλη αγροτικών συνεταιρισμών. Και χαίρομαι που συνάδελφοι από όλο το φάσμα της Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας στάθηκαν σε αυτή ακριβώς τη ρύθμιση. Ανεξάρτητα αν συμφωνούμε ή διαφωνούμε για το εύρος της φοροελάφρυνσης, αναγνώρισαν αυτή την προοπτική του νομοσχεδίου.

Και θέλω να εκφράσω, κύριε Υπουργέ, την ικανοποίησή μου για την πρόνοια ότι σε αγροτικούς συνεταιρισμούς και σε άλλους συλλογικούς φορείς, όπως είναι ομάδες παραγωγών και επαγγελματίες αγρότες, που συνάπτουν δεσμευτικές συμβάσεις με επιχειρήσεις, αλλά και επιχειρήσεις αγοραστές για την αποφορλόγηση και την απορρόφηση των προϊόντων τους στο πλαίσιο της συμβολαϊκής γεωργίας, θα δίνει μια μεγάλη ώθηση στην επιχειρηματικότητα τους. Σε όλους αυτούς η απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος ανεβαίνει στο ποσοστό του 50%, πολύ μεγάλο ποσοστό και μεγάλη πρόβλεψη σε αυτή τη χρονική συγκυρία που έχουμε ανάγκη και το ένα ευρώ.

Κύριε Υπουργέ, για τις παραπάνω ρυθμίσεις εκφράζουμε την ικανοποίησή μας και πραγματικά είναι γενναία αυτά τα παραπάνω φορολογικά κίνητρα. Θα ήθελα ωστόσο να σας καταθέσω μια πρόταση που κινείται σε ανάλογη κατεύθυνση και στόχευση με αυτή του νομοσχεδίου.

Η πρόταση αφορά τη νησιωτική οικονομία, αλλά και τον τουρισμό. Και ξέρω, κύριε Υπουργέ, την ευαισθησία σας. Αναγνωρίζω και από τις επισκέψεις που έχετε κάνει στον νησιωτικό χώρο ότι έχετε αναγνωρίσει ότι οι νησιωτικές οικονομίες -μικρής κλίμακας οικονομίες- χρειάζονται πρόσθετη στήριξη από την ελληνική πολιτεία. Και καμμία πτέρυγα της Βουλής δε θα διαφωνήσει σε αυτή την προοπτική.

Στα νησιά η τοπική οικονομία και η επιχειρηματικότητα χρειάζονται στήριξη. Είναι δεδομένο. Και το απέδειξε η επιχειρηματική δραστηριότητα του κάθε νησιού την περίοδο της κρίσης.

Το μέτρο της απαλλαγής κατά 50% για τους αγρότες θα μπορούσε να επεκταθεί και στον τομέα της αλιείας. Αυτό το μήνυμα

μου μεταφέρουν να σας διαβιβάσω οι αλιείς της Λέρου, της Καλύμνου, της Κάσου, της Καρπάθου. Θα μπορούσαν να δοθούν κίνητρα στους επαγγελματίες αλιείς ώστε να δημιουργήσουν νέα επιχειρηματικά σχήματα, να αξιοποιήσουν ήδη μια αλιευτική παραγωγή μέσα από αυτά τα νέα σχήματα, να δημιουργηθούν μεταποιητικές μονάδες και εξαγωγικές δραστηριότητες στον συγκεκριμένο τομέα.

Για την ενίσχυση της ιδιωτικής οικονομίας και της επιχειρηματικότητας στα νησιά ένα ουσιαστικό μέτρο και κίνητρο θα μπορούσε να ήταν η φοροαπαλλαγή στο ύψος του 50% για νέα επιχειρηματικά σχήματα που θα δημιουργηθούν από τη συνεργασία μικρών νησιωτικών επιχειρήσεων, αλλά και επαγγελματιών και φυσικών προσώπων με μικρές επιχειρήσεις, επαγγελματίες, φυσικά πρόσωπα και από άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, αυτός είναι ο τρόπος που θα μπορούσαμε να προσελκύσουμε και επενδύσεις στο νησιωτικό χώρο. Γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό, επίσης, να ενταχθούν στο μέτρο της απαλλαγής από τον φόρο εισοδήματος κατά 50% και τα clusters επαγγελματιών, των μικρών επιχειρήσεων και στον τουρισμό. Είναι γνωστό σε όλους μας πως η επιχειρηματικότητα στον τομέα του τουρισμού στη χώρα μας και ιδιαίτερα στις νησιωτικές περιοχές, χαρακτηρίζεται από μικροϊδιοκτησιακό χαρακτήρα. Προκειμένου να αποκτήσουμε ισχυρές, βιώσιμες και ανταγωνιστικές επιχειρήσεις, θα μπορούσαν να υπάρξουν φοροαπαλλαγές για clusters συνεργασιών ή συγχωνεύσεων επιχειρήσεων στον τουρισμό. Και μάλιστα, να επιστημάνω ως παράδειγμα τον τουρισμό υγείας, με τη συμμετοχή ελεύθερων επαγγελματιών που ασκούν ιατρικά ή παραιατρικά επαγγέλματα έως τη διασύνδεση του πρωτογενούς τομέα με τον τουρισμό μέσα από νέα επιχειρηματικά σχήματα που θα έχουν αυτή τη δυνατότητα.

Κύριε Υπουργέ, ανέφερα δύο παραδείγματα μόνο, αλλά πιστεύω ότι οι συνεργασίες στα σχήματα αυτά αφορούν όλους τους επαγγελματίες στις ατομικές επιχειρήσεις ή μεσαίες επιχειρήσεις στον τομέα του τουρισμού στο νησιωτικό χώρο και γι' αυτό θα ήθελα να σας παρακαλέσω να το εξετάσετε.

Με αυτές τις σκέψεις καλώ και το Σώμα, καθώς για πρώτη φορά έχουμε την ευκαιρία να στηρίξουμε ένα τέτοιο νομοσχέδιο, να συναινέσει σε αυτή την προοπτική.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Ολοκληρώνουμε τον κατάλογο των συναδέλφων ομιλητών με τον Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας τον κ. Χαράλαμπο Παπαδημητρίου.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ (ΜΠΑΜΠΗΣ) ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένα ερώτημα είναι αυτό με το οποίο τελείωσε από την ανάστροφη ο αγαπητός συνάδελφος, που μιλούσε μόλις πριν. Πρέπει να αναρωτηθούμε γιατί δεν υπήρχαν τέτοια κίνητρα τόσον καιρό μέχρι σήμερα. Γιατί υπήρχε μια τέτοια παράλειψη στην ενίσχυση του μόνου σχήματος, το οποίο μας έλειπε κυριολεκτικώς. Το 98% των επιχειρηματικών μονάδων είναι μικρές επιχειρήσεις. Γιατί δε τους δώσαμε ένα κίνητρο τόσα χρόνια να γίνουν λίγο μεγαλύτερες; Γιατί δε τους δώσαμε το κίνητρο που πραγματικά πετυχαίνει, που είναι η μείωση στη φορολογία. Κι όταν μάλιστα γίνεται τώρα -πολύ δειλά-, γίνεται υπό όρους, γίνεται με κριτήριο να υπάρχει ένα μεγαλύτερο αποτέλεσμα σε φορολογία, το φορολογικό που ζητούμε και επομένως, γίνεται προσεκτικά. Εξού και αυτό που πολύ σωστά προσέθεσε το Υπουργείο λέγοντας ότι σε τρία χρόνια θα έχουμε και μια πρώτη εξέταση και μελέτη για τα αποτελέσματα αυτού του βήματος.

Γιατί δεν πετυχαίνουν οι συνεργασίες στην Ελλάδα; Αυτό είναι που πρέπει να μας απασχολεί. Γιατί δεν μπορούν να συνεργαστούν οι επιχειρηματίες μας, οι μικροί επιχειρηματίες πιο συχνά και να δημιουργήσουν μια πιο αποτελεσματική μονάδα; Γιατί χρειάζονται κίνητρα. Για το γεγονός ότι χρειάζονται, λοιπόν, αυτά τα κίνητρα δε νομίζω ότι υπάρχει θέμα συζητήσεως ούτε ότι μπορεί να τύχει της αμφισβητήσεως την οποία βλέπω να εκφράζει η Αντιπολίτευση, αναίτια θα έλεγα.

Δε θα πρέπει να βλέπουμε τη συνεργασία ως μία προσπάθεια για εκείνους οι οποίοι είναι αν θέλετε σε χειρότερη κατάσταση. Εγώ τη βλέπω ως ένα κίνητρο για εκείνους που είναι δυναμικοί, που έχουν ανταγωνιστικότητα, που βλέπουν ότι μπορούν να σταθούν στην αγορά και που κάνουν και κάτι άλλο. Βλέπουν ότι γύρω τους υπάρχει κάποιος, που είναι κοντά στο δικό τους αντικείμενο, που είναι επίσης καλός -τελικά είναι ένας ανταγωνιστής- που μπορεί αν συνεργαστούν, να κάνουν μια πραγματικά μεγαλύτερη μονάδα.

Άρα, αυτό που χρειαζόμαστε το πετυχαίνει το κίνητρο που δίνει το σχέδιο νόμου. Δε μιλάμε για συνεργασία αποτυχημένων ή φοροφυγάδων. Μιλάμε για συνεργασία ανθρώπων και επιχειρηματιών, οι οποίοι βλέπουν μπροστά και έχουν πετύχει κάτι. Άρα, η συνεργασία, το συνεργατικό περιεχόμενο είναι το βασικό.

Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει κανείς λόγος σε αυτή την περίπτωση να βάλουμε θέματα θέσεων απασχόλησης ή περιφερειακά. Μπαίνουν με άλλα σχέδια νόμου, με άλλου είδους κίνητρα. Εδώ το πράγμα είναι απλό. Θέλουμε να ενισχύσουμε την επιχειρηματικότητα. Ίσως γι' αυτό να υπάρχει μία δυσκολία συνεννόησης μεταξύ της πλειοψηφίας και των μειοψηφιών.

Το δεύτερο σημαντικό, κατά τη γνώμη μου, είναι ότι πρέπει να φτιάξουμε τέτοιες μονάδες και το αναγνωρίσατε όλοι, εμμέσως ή από την αντίστροφη μεριά. Διότι δεν υπάρχει τρόπος ούτε είναι σωστό οι τράπεζες να δανείσουν μικρές μονάδες που δεν έχουν καθαρά χτισμένη την επιχειρηματική τους δομή, δεν έχουν λογιστικά βιβλία που να μπορούν να απεικονίσουν την πραγματικότητα και τον δυναμισμό τους. Διότι το είδαμε όταν συνέβη. Συνέβη στη βάση των στοιχείων ακινήτων και άλλων στοιχείων περιουσίας, που συνήθως ήταν προσωπικά-οικογενειακά. Δεν είναι σωστός τρόπος.

Οι τράπεζες δουλεύουν ακόμη και σήμερα με λανθασμένο τρόπο και σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στο γεγονός ότι δεν έχουμε περισσότερες, καλές, και λίγο μεγαλύτερες. Εγώ δε θα έλεγα να φτιάξουμε μεγάλες. Αυτές θα φτιαχτούν ή από τις τριακόσιες τριάντα μία που υπάρχουν εκεί, άντε να γίνουν τετρακόσιες κάποια στιγμή, σε ορίζοντα πολλών χρόνων. Αυτό που μας ενδιαφέρει είναι οι επιχειρήσεις οι μικρές, οι μεσαίες, οι μικρομεσαίες όπως τις λέγαμε πάντοτε, να είναι πιο διαυγείς και πιο σίγουρες για τον εαυτό τους, έτσι ώστε οι τράπεζες να μην μπορούν να τους αρνηθούν τον δανεισμό, να μην έχουν τις δικαιολογίες που προβάλλουν σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Άρα, ο στόχος είναι να υπάρχει κέρδος, να υπάρχει ανταγωνισμός και να βελτιωθεί η επιχειρηματική δομή. Επομένως, δεν είναι ζήτημα να τα εντάξουμε σε ένα κάποιο ολοκληρωμένο αναπτυξιακό σχέδιο, το οποίο θα κατευθύνει προς τα πού ή πού πρέπει να γίνουν οι συγχωνεύσεις, όπως ζήτησε ο κ. Τσακαλώτος, για παράδειγμα.

Θέλω να σας προσθέσω, λοιπόν, ότι και αυτό ακόμη το γενικό σχέδιο υπάρχει, εδώ. Συζητούμε στο πλαίσιο του «Ελλάδα 2.0». Είναι ένα ολιστικό σχέδιο σε απόλυτη συνεργασία με την Ευρώπη, σε μια δύσκολη στιγμή. Επομένως, εκεί ξέρετε πολύ καλά ότι υπάρχουν οι κατευθύνσεις και μέσα σε αυτές θέλουμε να ενισχύσουμε τις επιχειρήσεις ώστε να μπορέσουν να πάρουν περισσότερα από αυτό το πολύ φιλόδοξο σχέδιο. Στην περίπτωση της Ελλάδος δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι πήρε μερίδα θα έλεγα μεγάλη. Δε θα έλεγα του λέοντος, αλλά σίγουρα μεγάλη. Σπεύσαμε, ήμασταν οι πρώτοι που προχωρήσαμε και αυτό είναι κάτι που πρέπει να ενισχύσουμε, να αφομοιώσουμε αυτά τα χρήματα που υπάρχουν, αυτές τις δυνατότητες. Άρα, ακόμη και στα ζητήματα της πράσινης ανάπτυξης, του ψηφιακού μετασχηματισμού, υπάρχουν άλλα ειδικότερα κίνητρα. Τα εξήγησαν οι εισηγητές και οι Υπουργοί με πολύ καλό τρόπο και επομένως δεν θα επανέλθω σε αυτό.

Θέλω να κλείσω, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας με κάτι γενικότερο. Αυτό που ψηφίζουμε σήμερα είναι σημαντικό, παρά ταύτα είναι μια ψηφίδα μέσα στη γενική εικόνα εντός της οποίας προχωράει η χώρα. Με την αποπληρωμή, που σημαίνει πρακτικώς την οριστική έξοδο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου από τη διαχείριση των πραγμάτων στην Ελλάδα, που πλέον αφήνεται στην Κυβέρνηση και στα όργανα της πολιτείας, το τέλος στον περιορισμό της κίνησης κεφαλαίων, που είχε γίνει πολύ γρήγορα και

με την οριστική πλέον δρομολόγηση της τελικής και πραγματικής εξόδου από τα μνημόνια, νομίζω ότι η χώρα πετυχαίνει το «τρία στα τρία». Και αυτό δεν αφορά τον έναν ή τον άλλον μέσα εδώ στην Αίθουσα. Αφορά τη χώρα, αφορά την πατρίδα, διότι πληρώσαμε ακριβά όλη αυτή την περίοδο.

Άρα, με αυτό, κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να ζητήσω και από την Αντιπολίτευση να ξαναδεί-γνωρίζω ότι το κάνω επί ματαίω- να ξαναδεί την ψήφο της.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε και για τη συνέπεια στον χρόνο.

Πριν δώσω τον λόγο στον κύριο Υπουργό προκειμένου να ολοκληρώσει τη σημερινή διαδικασία, θα ήθελε κάποιος εκ των εισηγητών και ειδικών αγορητών τον λόγο;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Κι εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ξεκινάμε από τον κ. Δελή, τον ειδικό αγορητή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, με την παράκληση να τηρήσετε αυτά τα δύο - τρία λεπτά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Νομίζω ότι θα φανώ συνεπής στον χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

Θεωρώ ότι με τις τοποθετήσεις του το ΚΚΕ σήμερα ανέδειξε και απέδειξε ότι το νομοσχέδιο που συζητήσαμε σήμερα όλη μέρα δεν αποτελεί εν' ουδενί απάντηση στα πολλά και οξυμένα προβλήματα των αυτοαπασχολούμενων μικροεπιχειρηματιών. Είναι χαρακτηριστικό ότι απουσίασαν οι αυτοαπασχολούμενοι σε όλες τις τοποθετήσεις των Υπουργών και αυτό συνιστά βεβαίως και μια παραδοχή από τη μεριά τους ότι αυτός ο μύθος περί ενιαίου επιχειρηματικού κόσμου είναι απλά ένας μύθος και τίποτα περισσότερο.

Δεν υπάρχει κανένας ενιαίος επιχειρηματικός κόσμος. Υπάρχουν οι μεγάλες επιχειρήσεις, οι λεγόμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες και αυτές για τη χώρα μας είναι μεγάλες και βεβαίως υπάρχουν και εκείνοι οι μικροί επιχειρηματίες, οι αυτοαπασχολούμενοι, οι οποίοι πραγματικά κάθε μέρα είναι βιοπαλαιστές προσπαθώντας να βοηθήσουν τις οικογένειές τους.

Αποδείχτηκε ότι το νομοσχέδιο αυτό κινείται σε αντίθετη κατεύθυνση, ότι αντιστρατεύεται τα συμφέροντά τους, όχι μόνο δεν τα υποστηρίζει. Και βεβαίως οι νομοσχέδιο στοχεύει αποκλειστικά στις λεγόμενες επιχειρηματικές συνεργασίες μέσα από συγχωνεύσεις, απορροφήσεις και ούτω καθεξής.

Θα ήθελα να σταθώ λιγάκι σε κάποια στοιχεία των τροπολογιών. Είναι δύο οι τροπολογίες. Κατ' αρχάς για την πρώτη τροπολογία 1315, που είναι και η μεγαλύτερη, θέλουμε να πούμε για το άρθρο 2. Προβλέπει ουσιαστικά την ιδιωτικοποίηση της επιμόρφωσης στο δημόσιο και συγκεκριμένα στο Υπουργείο των Οικονομικών για δύο διευθύνσεις του Υπουργείου Οικονομικών. Αυτή η επιμόρφωση εκτός -λέει- από το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης θα γίνεται και από ιδιωτικούς φορείς.

Και βεβαίως σε ένα άλλο άρθρο αυτής της τροπολογίας σχετικά με τις ενισχύσεις στις επιχειρήσεις που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές, αποδείχτηκαν και αποδεικνύεται συνεχώς ότι αυτές οι ενισχύσεις είναι ανεπαρκείς και βεβαίως αυτό που θα πρέπει να υλοποιηθεί -το είπαμε και στις τοποθετήσεις μας- είναι η πρόταση νόμου του ΚΚΕ που δίνει μια πραγματική ανάσα σε όλα τα προβλήματα των αυτοαπασχολούμενων.

Τέλος, για την δεύτερη τροπολογία η οποία έχει τον τίτλο κατ' ευφημισμόν «Επιτάχυνση της επεξεργασίας αιτήσεων συνταξιοδότησης», στην πραγματικότητα αυτό που εισάγεται με αυτή την τροπολογία είναι ότι καταργείται η ακρόαση του ασφαλισμένου, το δικαίωμα της παράστασής του. Και αυτό το γεγονός ούτε ταχύτητα στην έκδοση της σύνταξης προσφέρει από μόνο του και επιπλέον δυσχεραίνει και την θέση αυτού που αιτείται τη σύνταξη, καταργώντας το αναφαίρετο δικαίωμά του για παράσταση για να υποστηρίξει το αίτημά του. Καταψηφίζουμε αυτή την τροπολογία.

Στην πρώτη τροπολογία 1315 ψηφίζουμε «παρών».

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εγώ ευχαριστώ για

την τήρηση του χρόνου.

Τον λόγο τώρα έχει ο ειδικός αγορητής της Ελληνικής Λύσης, κ. Βασίλειος Βιλιάρδος.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Για το νομοσχέδιο δεν έχω πολλά να πω. Άλλωστε τα είπαμε στις επιτροπές, στην ολομέλεια, είναι αρκετά. Δεν χρειάζεται να πούμε περισσότερα. Θα ήθελα μόνο να αναφερθώ στην τροπολογία 1315, αυτή τη μεγάλη τροπολογία στην οποία θα ψηφίσουμε «παρών». Έχει κάποια με τα οποία συμφωνούμε και κάποια όχι. Δεν υπάρχει λόγος.

Το κυριότερο είναι στην τροπολογία 1316. Θεωρούμε ότι πρόκειται για μία αντισυνταγματική διάταξη, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 του Συντάγματος. Θα πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα, γιατί πραγματικά είναι αντισυνταγματική.

Αναλυτικότερα, εδώ καταργείται το δικαίωμα του αιτούντος σύνταξη να ακουστεί πριν από την απόρριψη της αίτησης με το σκεπτικό της δήθεν γρήγορης απονομής σύνταξης. Εάν όμως είναι να απορριφθεί η αίτησή του, για ποια επιτάχυνση της απονομής σύνταξης μιλάμε; Απορρίπτεται. Άρα τι νόημα έχει αυτό; Δεν έχει κανένα νόημα, ειδικά όταν πρόκειται για μία παράπλευρη ηλεκτρονική διαδικασία στην οποία είναι βέβαιο ότι πολλοί από αυτούς που θα κάνουν αιτήσεις θα κάνουν λάθη. Άρα είναι λάθος η συγκεκριμένη διάταξη. Εδώ θα ψηφίσουμε φυσικά «όχι». Και νομίζουμε ότι πρέπει να προσεχθεί και αν είναι δυνατόν να αποσυρθεί.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εγώ ευχαριστώ τον κ. Βιλιάρδο.

Τον λόγο έχει ο κ. Σκανδαλίδης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Σε ό,τι αφορά στη συγκεκριμένη τροπολογία για την επιτάχυνση επεξεργασίας αιτήσεων συνταξιοδότησης, ουσιαστικά καταργείται ρητώς το στάδιο της προηγούμενης ακρόασης σύμφωνα με άρθρο 46 του ν.226/1976 που προβλέπει ότι όταν πρόκειται να εκδοθεί απορριπτική απόφαση υπέρ της συνταξιοδότησης καλείται ο ασφαλισμένος να υποβάλει εντός μηνός τις απόψεις του.

Σύμφωνα με το άρθρο η κατάργηση αφορά τις αιτήσεις συνταξιοδότησης που έχουν υποβληθεί ή θα υποβληθούν τόσο ηλεκτρονικά όσο και επί αιτήσεων συνταξιοδότησης, που σήμερα είναι εκκρεμείς.

Θα κάνω δύο σχόλια. Πρώτον με ένα ακόμα επικοινωνιακό τεράτιο ο κ. Χατζηδάκης επιδιώκει να δηλώσει στην κοινή γνώμη πόσο ενδιαφέρεται για την επιτάχυνση της έκδοσης των εκκρεμών συντάξεων και επιπλέον να απαλλαγεί γρήγορα από ένα σεβαστό αριθμό εκκρεμών συντάξεων που οι αποφάσεις είναι απορριπτικές, προκειμένου να συνεχίσει να επαίρεται για τη μείωση των εκκρεμοτήτων. Σημειώνω ότι ο αριθμός των απορριπτικών αποφάσεων επί αιτήσεων συνταξιοδότησης δεν είναι καθόλου μικρός. Περίπου το 25% είναι απορριπτικές.

Δεύτερον, ο Υπουργός που συχνά επικαλείται την Ευρώπη και τις βέλτιστες ευρωπαϊκές πρακτικές, καταργεί ρητά ένα κατοχυρωμένο από το Ενωσιακό Δίκαιο δικαίωμα προβάλλοντας νομικά έωλους ισχυρισμούς. Το πράγμα γίνεται μάλιστα επικίνδυνο δεδομένης της αιτιολόγησης της κατάργησης του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης, ότι δηλαδή το δικαίωμα καταργείται διότι πλέον οι αιτήσεις συνταξιοδότησης υποβάλλονται ηλεκτρονικά.

Αν επεκταθεί ο ισχυρισμός αυτός, ο ψηφιακός μετασχηματισμός θα σημαίνει για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και συρρίκνωση ατομικών δικαιωμάτων κατοχυρωμένων και από το Σύνταγμα και από το Ενωσιακό Δίκαιο. Είναι απαράδεκτη τροπολογία και πρέπει να αποσυρθεί.

Θα κάνω ένα γενικό σχόλιο που έχει σχέση με τη σημερινή συζήτηση. Ο Υπουργός Οικονομικών σήμερα εμφάνισε μια εικόνα τρομακτικής αισιοδοξίας και ότι όλα πάνε πολύ καλά. Πρέπει να θεωρήσουμε πολύ θετική εξέλιξη την επέκταση που γίνεται βέβαια με ευρωπαϊκή πρωτοβουλία της οικονομικής ευελιξίας για το 2023 και ισχυρίζεται ότι θα πρέπει με δημοσιονομική υπευθυνότητα να αξιοποιήσουν αυτή την ευελιξία. Νομίζω ότι η

Κυβέρνηση κάθε άλλο παρά δημοσιονομική υπευθυνότητα έδειχνε, χωρίς αυτό να αποτυπώνεται και σε κάποια θετικά στοιχεία στην πορεία της ελληνικής οικονομίας. Έφερε δε και μια σειρά πολύ αισιόδοξων προβλέψεων για το ΑΕΠ του 2022 για τις επενδύσεις, για τις εξαγωγές που θα σημάνει διπλασιασμό και όλα αυτά τα πράγματα.

Θεωρώ ότι αυτή η εικόνα δεν έχει τόσο μεγάλη σχέση με την πραγματικότητα. Να μην πω πάλι για την ιστορία των αριθμών και των ανθρώπων που οι αριθμοί ευημερούν και οι άνθρωποι πένουνται. Είναι σαφές ότι τώρα και οι αριθμοί δεν ευημερούν. Γιατί αν πάρουμε για παράδειγμα ότι η χώρα μας είναι τελευταία ανάμεσα στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου με τα ποσοστά της ακόμα και σήμερα να είναι κάτω από τον μέσο όρο της, η δική μας αύξηση, για την οποία πανηγυρίζει, υπολογίζεται με βάση ένα πολύ χαμηλό παρονομαστή. Και επιπλέον οι εξαγωγές αυξάνονται και οι εισαγωγές με μεγαλύτερα ποσοστά όπως δείχνουν τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, και άρα το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών δεν βελτιώνεται και άρα δεν ενισχύεται η ανάπτυξη.

Δεν μπορεί να εμφανιστεί αυτή την εικόνα με δεδομένα τα δομικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας όπως το πανύψηλο χρέος, το ελλειμματικό ισοζύγιο, την ακρίβεια, το νέο κύμα κόκινων δανείων, την αύξηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών στο δημόσιο και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης που εμφανίζουν μια εικόνα καθόλου ανθεκτική για την αλλαγή της δομής της οποίας δυστυχώς η Κυβέρνηση δεν ενδιαφέρεται.

Όλα τα νομοσχέδια -και τελειώνω κύριε Πρόεδρε- που φέρνει δεν επεμβαίνουν στη δομή της ελληνικής οικονομίας, δεν κάνουν μια παραγωγική αναδιάρθρωση, δεν υπακούουν σε μια ιδέα ή μια στρατηγική αλλαγής του μοντέλου ανάπτυξης. Είναι απλά στην ίδια πεπατημένη πολιτική που παίρνει μέτρα και δίνει παροχές που πέφτουν στον «πίθο των Δαναΐδων».

Νομίζω ότι όσο ακολουθείται αυτή η πολιτική η χώρα δεν έχει μέλλον, αυτό που ισχυρίζεται η Κυβέρνηση, ούτε μπορεί να μιλήσει κανείς για αναγεννητική πορεία όταν η οικονομική πολιτική ουσιαστικά δεν βοηθάει τους ανθρώπους να ζήσουν καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει η εισηγήτρια του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία η κ. Αικατερίνη Παπανάτσιου.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Τα κύρια προβλήματα του σημερινού νομοσχεδίου είναι τρία κατά την άποψή μας. Πρώτον, δεν εντάσσεται σε κανένα αναπτυξιακό σχέδιο. Δεύτερον, εκκινεί από εσφαλμένη λογική της Κυβέρνησης σχετικά με τα μεγέθη στην ελληνική οικονομία. Η Κυβέρνηση αντί μετά την πανδημία να ενισχύσει τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας και να την συνδέσει με το Ταμείο Ανάκαμψης, βάζει ένα ψευδεπίγραφο δίλημμα αφανισμός ή μετασχηματισμός. Έτσι θεωρεί ότι δίνει λύση στο πρόβλημα που ανακάλυψε.

Τρίτον, επιχειρήσεις που θα έχουν χρηματοδοτηθεί με δημόσιο χρήμα, αλλά σε καμία περίπτωση δεν θα διαφυλάσσονται οι θέσεις εργασίας, minimum εννέα. Σε καμία περίπτωση, όταν οι θέσεις ήταν περισσότερες, δεν έρχονται στην καινούρια εταιρεία.

Καταλήγοντας, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν έχουν να περιμένουν τίποτα από το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα. Μάλλον από την οικογένειά τους και τους φίλους θα πρέπει να περιμένουν, όπως παρότρυνε ο κ. Μητσοτάκης, ο Πρωθυπουργός.

Θα θέλαμε να δούμε, πραγματικά, την καταγραφή των αποτελεσμάτων και θα είμαστε εδώ για να δούμε και τα ποιοτικά και τα ποσοτικά χαρακτηριστικά όταν θα γίνουν.

Στο δεύτερο κομμάτι, που έχει να κάνει με τους αγρότες, η μείωση του φόρου είναι πραγματικά ένα κίνητρο, ώστε οι αγρότες που συμμετέχουν σε συλλογικά σχήματα και οι οποίοι πωλούν πάντοτε με παραστατικά να μπορέσουν να ανταγωνιστούν τη μαύρη διακίνηση αγροτικών προϊόντων και να ενθαρρυνθούν στην παραγωγή αλλά και στην αύξηση της συμμετοχής τους σε αυτά. Εδώ βλέπουμε όμως ότι δεν δίνετε το κίνητρο μόνο στους συνεταιρισμένους αγρότες. Δίνετε με το ίδιο ποσοστό, κύριε Υπουργέ, και στη συμβολαιακή γεωργία. Θα το υπερψηφίσουμε ακριβώς επειδή αφορά τους συνεταιρισμένους αγρότες. Δεν συμφωνούμε όμως να δίνετε και το ίδιο ποσοστό στη συμβολαι-

ακή γεωργία.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Είναι όλα τα προϊόντα σε συνεταιριστικά σχήματα; Είναι το βαμβάκι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Υπουργέ, θα απαντήσετε σε όλα αυτά στο κλείσιμο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ: Κύριε Υπουργέ, θα μπορούσατε να δίνετε ένα κίνητρο. Δεν μπορεί να εξισώνετε τα συνεταιριστικά σχήματα με τη συμβολαιακή γεωργία. Το ίδιο κίνητρο τους δίνετε, 50% για τους μεν, 50% και για τους δε. Θα μπορούσατε να έχετε μια διαφοροποίηση, αλλά δυστυχώς δεν το κάνετε.

Πάμε στις τροπολογίες. Τροπολογία με αριθμό 1315: Κατατέθηκε την Παρασκευή το βράδυ. Δεν τη συζητήσαμε στην αρμόδια επιτροπή, που είχε τέσσερις συνεδριάσεις. Θα μπορούσαμε να την έχουμε συζητήσει και να υπερψηφίσουμε ίσως κάποια άρθρα. Θα ψηφίσουμε «παρών» στη συγκεκριμένη, με τη λογική ότι έχουμε κάποιες αμφιβολίες σε κάποια πράγματα και ούτε καν έγινε κάποια ανάλυση μέσα στην Ολομέλεια.

Τροπολογία με γενικό αριθμό 1316: Θα την καταψηφίσουμε. Όχι μόνο την καταψηφίζουμε, αλλά σας καλούμε να την πάρετε πίσω γιατί έχει συνταγματικό θέμα όσον αφορά το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης πριν την έκδοση δυσμενούς ατομικής διοικητικής πράξης, η περιβόητη fast track διαδικασία των συντάξεων και εμπιστοσύνης. Εδώ πέρα υπάρχει η ανάγκη οπωσδήποτε για προηγούμενη ακρόαση, είναι ακόμη μεγαλύτερη. Σίγουρα η διοίκηση δεν έχει το ασφαλιστικό ιστορικό για να εκδώσει την πράξη με ασφάλεια και ο μεταγενέστερος έλεγχος θα προκαλέσει μεγάλη βλάβη στα συμφέροντα του διοικουμένου, αφού ο έλεγχος μπορεί να διαρκέσει ακόμη και χρόνια. Πρόκειται για μια τροπολογία που παραβιάζει το άρθρο 20 του Συντάγματος κατάφωρα, πολύ περισσότερο που οι πολίτες δεν έχουν όλοι πρόσβαση στο internet και δεν μπορούν να ενημερώνονται και με ασφάλεια.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Ολοκληρώνουμε με την Εισηγήτρια της Νέας Δημοκρατίας κ. Τσαμπίκα Ιατρίδη.

ΤΣΑΜΠΙΚΑ ΙΑΤΡΙΔΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, θέλω να σας ευχαριστήσω για την προσθήκη στο άρθρο 8. Ήταν μια πρόταση του Οικονομικού Επιμελητηρίου, παράρτημα Δωδεκανήσου. Οι οικονομολόγοι της Δωδεκανήσου είναι άξιοι επιστήμονες με στοχευμένες προτάσεις και η συγκεκριμένη προσθήκη θα βοηθήσει όσους θέλουν να προσχωρήσουν σε συνεργασίες. Είναι ένα ακόμα δείγμα ότι το Υπουργείο Οικονομικών στηρίζει και αποδέχεται τις προτάσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν χρειάζεται να πω πολλά στη δευτερολογία μου. Θα ήθελα να κάνω απλώς ένα σχόλιο για την Αξιωματική Αντιπολίτευση. Έχουμε εξηγήσει με κάθε δυνατό τρόπο, τόσο στην επιτροπή όσο και εδώ, ότι τα όρια που έχουν τεθεί ξεκάθαρα στοχεύουν στην ενίσχυση των μικρών επιχειρήσεων. Οι συνάδελφοι του ΣΥΡΙΖΑ δεν θέλουν να τα καταλάβουν και αναφέρονται στις δικές τους ιδεοληψίες και όλα αυτά την ώρα που συζητάμε για φορολογικά κίνητρα, για κίνητρα που οδηγούν στην ενίσχυση των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Προσωπικά πιστεύω ότι το νομοσχέδιο είναι ένα ακόμα νομοσχέδιο το οποίο εντάσσεται στον ευρύτερο σχεδιασμό της Κυβέρνησης για την ενίσχυση των επιχειρήσεων. Θα δώσει τα περιθώρια για νέες και μόνιμες θέσεις εργασίας, ενώ η αύξηση των μεγεθών θα οδηγήσει και στη διεύρυνση της δυνατότητας για χρηματοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση είναι εδώ, είναι δίπλα στους πολίτες, με συνεκτικό σχέδιο και προσήλωση στην επίτευξη των στόχων της. Γι' αυτό τον λόγο και η εικόνα της χώρας ως παράγοντα σταθερότητας έχει αναβαθμιστεί. Γι' αυτό κι ο Πρωθυπουργός μας, Κυριάκος Μητσοτάκης, μπόρεσε να παρουσιάσει με αυτοπεποίθηση τις δυνατότητες της Ελλάδας στις Ηνωμένες Πολιτείες. Μπόρεσε να παρουσιάσει τις δυνατότητες όλων των Ελλήνων και όλων των Ελληνίδων.

Συνεχίζουμε λοιπόν κάνοντας το καλύτερο δυνατό που μπορούμε, με σεβασμό στον κόπο των Ελλήνων πολιτών, με γνώμονα ένα καλύτερο μέλλον για όλες και όλους. Σε αυτή τη φιλοσοφία εντάσσεται και το παρόν νομοσχέδιο, του οποίου είχα την τιμή

να είμαι εισηγητήρια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Τώρα θα πάρει τον λόγο ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. Βεσυρόπουλος για την ομιλία του και για απαντήσεις, μιας και είναι και από αγροτική περιοχή και τέθηκαν θέματα αγροτικά. Τη σημερινή διαδικασία θα κλείσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κ. Σκυλακάκης.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στην ιδιαίτερη συγκυρία που διανύουμε αποκτούν ξεχωριστή σημασία παρεμβάσεις, που ενισχύουν την προοπτική και την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων. Παρεμβάσεις που συνδέονται με γενναία φορολογικά και αναπτυξιακά κίνητρα για μετασχηματισμούς πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και συνεργασίες προσώπων.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα έχει ως σημείο αναφοράς αυτές τις παρεμβάσεις. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που τυγχάνει ευρείας στήριξης από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι στα φορολογικά κίνητρα που θεσπίζονται μπορούν να ενταχθούν και περιπτώσεις όπως η εισφορά ατομικής επιχείρησης σε οποιασδήποτε μορφής εταιρεία, καθώς και συνεργασίες προσώπων.

Συγκεκριμένα, πρώτον, θεσπίζεται η απαλλαγή κατά 30% από την καταβολή του φόρου εισοδήματος επί των φορολογητέων κερδών της νέας εταιρείας ή του συνεργαζόμενου προσώπου. Το συνολικό φορολογικό όφελος αυτού του μέτρου μπορεί να ανέλθει σε έως 500.000 ευρώ για τους μετασχηματισμούς και σε έως 125.000 ευρώ για τις συνεργασίες προσώπων για κάθε συνεργαζόμενο πρόσωπο. Οι ωφελούμενοι μπορούν να κάνουν χρήση αυτού του φορολογικού κινήτρου εντός εννέα φορολογικών ετών.

Δεύτερον, θεσπίζονται γενναία φορολογικά κίνητρα για την ανάπτυξη συνεργασιών στον αγροτικό τομέα, στηρίζοντας τον αγροτικό κόσμο σε μια εξαιρετικά δύσκολη οικονομική συγκυρία. Συγκεκριμένα, χορηγούμε για πρώτη φορά απαλλαγή από την καταβολή του φόρου εισοδήματος κατά 50% των φορολογητέων κερδών από την άσκηση αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η γενναία αυτή μείωση του φόρου εισοδήματος χορηγείται σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, μέλη συλλογικών σχημάτων, δηλαδή συνεταιρισμών και ομάδων παραγωγών, καθώς και σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες που συνάπτουν έγγραφη σύμβαση συμβολαιακής γεωργίας με την έννοια της δέσμευσης απορρόφησης των προϊόντων τους από συγκεκριμένη επιχείρηση αγοραστή. Και στις δύο περιπτώσεις απαραίτητη προϋπόθεση είναι η διάθεση στον συνεταιρισμό ή στην επιχείρηση-αγοραστή ποσοτήτων ίσων με το 75% των όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων παραγωγής του αγρότη.

Τα κίνητρα αυτά θα εφαρμόζονται ήδη από το τρέχον φορολογικό έτος και για τα επόμενα έτη. Τα κίνητρα αυτά, που θεσπίζονται για πρώτη φορά, αποτελούν τομή στη φορολόγηση του αγροτικού εισοδήματος και έμπρακτη απόδειξη της στήριξης από την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη του αγροτικού τομέα και των παραγωγών.

Μέσω του νομοσχεδίου που συζητάμε σήμερα χορηγούνται πρόσθετα τα εξής φορολογικά κίνητρα. Πρώτον, η απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος, της υπεραξίας από μεταβίβαση στοιχείων πάγιου ενεργητικού της νέας εταιρείας σε τρίτο σε περίπτωση μετασχηματισμού. Δεύτερον, η απαλλαγή από οποιαδήποτε φορολογική επιβάρυνση, συμπεριλαμβανομένου του τέλους χαρτοσήμου και του φόρου εισοδήματος για την προκύπτουσα υπεραξία, κάθε πράξης σχετικής με τον μετασχηματισμό και τρίτον, η αναγνώριση της έκπτωσης όλων των δαπανών που διενεργεί η αποκτώσα εταιρεία για την απόκτηση εταιρικών συμμετοχών, με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος.

Όλες οι παραπάνω ωφέλειες χρησιμοποιούνται, αποκλειστικά, για τους μετασχηματισμούς, που θα προκύψουν από τον νόμο αυτό και δεν επεκτείνονται σε μετασχηματισμούς με άλλους ανα-

πτυξιακούς νόμους.

Τα κίνητρα ωστόσο, δεν σταματούν εδώ. Με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε από την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, επέρχονται παράλληλα βελτιώσεις στο πλαίσιο των κινήτρων, που αφορούσαν σε παλαιότερους αναπτυξιακούς νόμους.

Συγκεκριμένα θεσπίζεται: Πρώτον, η δυνατότητα μεταφοράς ζημιών των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων στον ισολογισμό της νέας εταιρείας, για τους μετασχηματισμούς του ν.2166/1993 και δεύτερον, η απαλλαγή από τον φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου υπό προϋποθέσεις, στους μετασχηματισμούς του νομοθετικού διατάγματος 1297 του 1972, του ν.2166/1993 και του ν. 4172/2013.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα, επίσης, να κάνω μια σύντομη αναφορά στην τροπολογία με γενικό αριθμό 1315 και με ειδικό αριθμό 193 που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών και συγκεκριμένα στα άρθρα 4, 5, 6 και 7.

Με το άρθρο 4 της τροπολογίας, η Κυβέρνηση επιβεβαιώνει τη σταθερή δέσμευση και προσήλωσή της στη μείωση των φορολογικών επιβαρύνσεων. Το συγκεκριμένο άρθρο αφορά στον υπολογισμό του ΕΝΦΙΑ και προβλέπει ότι οι ιδιοκτήτες ακινήτων με πολύ μικρό ποσοστό συνιδιοκτησίας σε οικόπεδο, με κτίσμα ή χωρίς κτίσμα, δεν θα επιβαρύνονται με ΕΝΦΙΑ που υπολογίζεται επί της συνολικής αξίας του ακινήτου για το συγκεκριμένο οικόπεδο. Πρόκειται για μία αναγκαία ρύθμιση, αν συνυπολογίσει κανείς ότι οι συγκεκριμένοι ιδιοκτήτες οικοπέδων σε αυτό το μικρό ποσοστό δεν έχουν τη δυνατότητα αξιοποίησης του ακινήτου. Η συγκεκριμένη ρύθμιση εφαρμόζεται για τον υπολογισμό του ΕΝΦΙΑ έτους 2022 και για τα επόμενα χρόνια.

Όπως έχουν διαπιστώσει οι Έλληνες πολίτες, η κινδυνολογία και η διαστρέβλωση της πραγματικότητας για την παρέμβαση και τη νέα μείωση που έκανε η Κυβέρνηση στον ΕΝΦΙΑ, έπесαν για ακόμη μια φορά στο κενό. Με τα εκκαθαριστικά που εκδόθηκαν φέτος, οκτώ στους δέκα φορολογούμενους είδαν νέα μείωση του ΕΝΦΙΑ στα εκκαθαριστικά τους, μετά την πρώτη μείωση που κάναμε τον Ιούλιο του 2019.

Με το άρθρο 5 της τροπολογίας προβλέπεται, ειδικά για τον ΕΝΦΙΑ του 2022, ότι η πρώτη δόση ή η εφάπαξ εξόφλησή του μπορεί να καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη μέρα του μηνός Μαΐου 2022, για τις πράξεις διοικητικού προσδιορισμού που εκδόθηκαν μέχρι 20 Μαΐου. Υπενθυμίζω ότι η Κυβέρνησή μας θέλοντας να διευκολύνει τους πολίτες αύξησε και τον αριθμό των δόσεων για την εξόφληση του ΕΝΦΙΑ σε δέκα.

Με το άρθρο 6 της τροπολογίας επεκτείνεται η υφιστάμενη ρύθμιση της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του ν.4859/2021 για τη χορήγηση ενισχύσεων βάσει του προσηρμένου πλαισίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τη στήριξη της οικονομίας λόγω έξαρσης της πανδημίας του COVID-19, ώστε να είναι δυνατή η χορήγηση ενισχύσεων και δύναμι των κανονισμών περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, de minimis. Με την εν λόγω διάταξη προστίθεται η δυνατότητα εναλλακτικής εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας και καθίσταται δυνατή η χορήγηση οικονομικών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις οι οποίες επλήγησαν από την εμφάνιση και διάδοση του COVID-19, συνδυαστικά με τις επιπτώσεις από φυσικές καταστροφές του 2021.

Τέλος, με το άρθρο 7 της τροπολογίας τροποποιείται και διευρύνεται ο σκοπός του Ταμείου Κρατικής Αρωγής ώστε να περιλαμβάνει δράσεις και προγράμματα, που σχετίζονται με τις θεομηνίες γενικά όπως και δράσεις πρόληψης και προστασίας από θεομηνίες. Επιπλέον, τροποποιείται η μεταβατική διάταξη για τον Λογαριασμό Κρατικής Αρωγής προβλεπώντας ότι τα ποσά που κατατίθενται στον Λογαριασμό Κρατικής Αρωγής αποτελούν έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού κατά το οικονομικό έτος που αυτά κατατίθενται. Αντίστοιχα, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν.4270/2014 εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό πιστώσεις για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων ή δράσεων που συνδέονται με τις θεομηνίες, ιδίως προγραμμάτων και δράσεων στήριξης και ενίσχυσης πληγέντων, αποκαταστάσεων μετά από θεομηνίες και πρόληψης και προστασίας από θεομηνίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σύνολο των άρθρων τόσο του νομοσχεδίου, όσο και της τροπολογίας στην οποία αναφέρθηκα, αποτελούν μια ισχυρή βάση για να στηριχθούν μέσω ευ-

ρείας κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας. Η Κυβέρνησή μας, η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη συνεχίζει να μιλάει με έργα παραμένοντας πιστή στην πολιτική της μείωσης των φορολογικών επιβαρύνσεων και αποδεικνύοντας ότι η φορολογική πολιτική μπορεί και οφείλει να έχει αναπτυξιακή διάσταση.

Η παράλληλη, διαρκής προσπάθεια στήριξης της πραγματικής οικονομίας και των πολιτών ήδη αποδίδει καρπούς και θα συνεχιστεί. Όπως θα συνεχιστεί με αμείωτη ένταση και το μεταρρυθμιστικό έργο της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Τον λόγο τώρα έχει ο Υπουργός κ. Σκυλακάκης για να ολοκληρωθεί η συζήτηση του σημερινού σχεδίου νόμου: «Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών».

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνοντας αυτή την διαδικασία που πιστεύω ότι δεν ήταν τόσο επίπονη όσο άλλες φορές, πρώτα πρέπει να ευχαριστήσω όλους συναδέλφους, αλλά προπαντός τον συνάδελφο τον κ. Βεσυρόπουλο με τον οποίον συνεργαστήκαμε πολύ στενά στην προετοιμασία αυτού του νομοσχεδίου και ειδικότερα στο άρθρο για το 50% των αγροτών, το οποίο προετοίμασε με πολύ μεγάλη επιμέλεια και αποφασιστικότητα και το προώθησε και νομίζω ότι έχει σε μεγάλο βαθμό την πατρότητα του.

Θέλω να πω τρεις παρατηρήσεις σε σχέση με τη συζήτηση που άκουσα. Η μία αφορά το ίδιο το νομοσχέδιο, οι υπόλοιπες αφορούν τη συζήτηση, γιατί τέθηκαν κι άλλα θέματα σήμερα.

Σε ό,τι αφορά το ίδιο το νομοσχέδιο σε σχέση με τις θέσεις εργασίας, κοιτάξτε, κύριοι συνάδελφοι, αν πετύχει μία συγχώνευση θα υπάρξουν παραπάνω θέσεις εργασίας. Έτσι είναι η φύση των πραγμάτων, διότι όταν μία επιχειρηματική προσπάθεια επιτυγχάνει, χρειάζεται περισσότερους ανθρώπους. Αν αποτύχει μια συγχώνευση τότε διακινδυνεύετε, αν έχετε βάλει παραμέτρους για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας, η ίδια η βιωσιμότητα των επιχειρήσεων που συγχωνεύτηκαν, δηλαδή όλος ο σκοπός αυτής της προσπάθειας που κάνουμε. Είναι ήδη αρκετά αυστηρό το πλαίσιο όταν ζητά δέκα τουλάχιστον εργαζόμενους με πλήρη απασχόληση για επιχειρήσεις που κατά βάση είναι σε μικρές και πολύ μικρές, που θα αξιοποιήσουν αυτό το νομοσχέδιο.

Στις γενικότερες παρατηρήσεις τώρα, επειδή άκουσα από τον εκπρόσωπο της Ελληνικής Λύσης να έχει μια «μαγική ελληνική λύση» πώς θα πληρώσουμε με την αύξηση του ΦΠΑ στα καύσιμα, μια μείωση του φόρου στα καύσιμα, θα ήθελα να ενημερώσω το Σώμα ότι στο τρίμηνο Ιανουαρίου - Μαρτίου είχαμε προφανώς αύξηση του ΦΠΑ στα καύσιμα. Ακόμη δεν ξέρουμε το ακριβές ποσό, ξέρουμε, όμως -γιατί έτσι ο τρόπος συλλογής των φόρων- ότι είχαμε μια πολύ σοβαρή μείωση του του ειδικού φόρου κατανάλωσης καυσίμων κατά 112 εκατομμύρια ευρώ εκ των οποίων 45 εκατομμύρια μόνο τον Μάρτιο. Αυτό σημαίνει ότι στην ουσία η μείωση της κατανάλωσης σε όγκο, γιατί ο ΕΦΚΚ συνδέεται με την κατανάλωση σε όγκο, μας έχει καταβροχθίσει τα πρόσθετα έσοδα από την αύξηση της κατανάλωσης σε πόσο λόγω της αύξησης της τιμής του πετρελαίου διεθνώς και της αλλαγής ισοτιμίας ευρώ δολαρίου.

Έρχομαι τώρα σε κάποιους ισχυρισμούς της κ. Αχτσιόγλου που είπε ότι είναι τελειώς φυσιολογικό να τελειώσει η ενισχυμένη εποπτεία τώρα που τελειώσε.

Θα ήθελα να θυμίσω στην αξιότιμη Βουλευτή της Αξιοματικής Αντιπολίτευσης ότι στη διάρκεια της κυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ καμία αξιολόγηση δεν τελείωνε στην ώρα της. Δεν ήταν φυσιολογικό να τελειώνουν όλες οι αξιολογήσεις στην ώρα τους. Τουλάχιστον για την προηγούμενη φάση. Εμείς τελειώσαμε όλες τις αξιολογήσεις στην ώρα τους. Ήταν όλες θετικές. Πήραμε σε κάθε περίπτωση τα χρήματα. Μας μένει και μια δόση που έχει χάσει ο ΣΥΡΙΖΑ λόγω των προηγούμενων αβελτηριών στις αξιολογήσεις. Κι αυτά συνέβησαν όχι σε μία κατά βάση ανέφελη πε-

ρίοδο όπως ήταν η περίοδος 2015-2019 -το μόνο νέφος ήταν η πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ το 2015- αλλά σε μια περίοδο που είχαμε πανδημία με τεράστιες επιπτώσεις που προφανώς απασχολούσε την Κυβέρνηση, την οικονομία και τους πάντες διαρκώς. Στην συνέχεια, την τελευταία φάση, είχαμε πόλεμο και ενδιάμεσως μια ενεργειακή κρίση που προηγήθηκε του πολέμου.

Ταυτόχρονα έπρεπε να κυνηγάμε να υλοποιήσουμε εδώ και αρκετούς μήνες κι όλες τις μεταρρυθμίσεις του Ταμείου Ανάκαμψης. Με επιτυχία το κάνουμε. Είναι πολύ περισσότερες αθροιστικά από αυτές που είχαμε όταν κάναμε μόνο την ενισχυμένη εποπτεία. Συνεπώς, είναι ασφαλώς μία επιτυχία η ολοκλήρωση της αξιολόγησης και η έξοδος από την ενισχυμένη εποπτεία. Δεν ήταν τίποτε αυτονόητο. Γενικώς στη ζωή δεν υπάρχουν αυτονόητα.

Υπήρχε ο ισχυρισμός ότι η Κυβέρνηση δεν έχει καταφέρει κάτι στην οικονομία. Εγώ θα υπενθυμίσω ότι σε αυτή την Αίθουσα άκουσα ξανά και ξανά από την Αξιοματική Αντιπολίτευση ότι δεν πρόκειται να υπάρξει ανάκαμψη τύπου V, ότι η ανάκαμψη τύπου V είναι στο μυαλό μας, ότι η ανάκαμψη τύπου V δεν έρχεται. Και, ω του θαύματος, είχαμε ανάκαμψη τύπου V. Σε ένα χρόνο επανήλθαμε πάρα πολύ κοντά -σε ονομαστικούς όρους το ίδιο- στο ΑΕΠ του 2019. Δηλαδή, έπεσε δραματικά το ΑΕΠ το 2020 και επανήλθαμε στο ΑΕΠ του 2019 με ελάχιστη απόσταση, με 55% τουρισμό. Γιατί το πετύχαμε αυτό; Το πετύχαμε γιατί είχαμε πολύ σημαντική αύξηση των εισαγωγών και των επενδύσεων. Ήταν δηλαδή, μια ουσιαστική αύξηση του ΑΕΠ αυτή που πετύχαμε. Συνεπώς, κάτι έγινε σωστά για να το πετύχουμε αυτό. Στην οικονομία δεν γίνονται τα πράγματα αυτόματα ιδίως υπό αντιξοές συνθήκες και με θυελλώδεις ανάποδους ανέμους.

Τελειώνοντας, να πω ότι η συζήτηση γι' αυτό το νομοσχέδιο έδειξε ότι υπάρχει μεν ομοθυμία στην Αίθουσα για την ανάγκη ενίσχυσης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων του μεγέθους τους προπαντός αλλά δεν τολμάμε ως Κοινοβούλιο να πούμε τα πράγματα ως έχουν. Να πούμε δηλαδή, ότι ένα από τα βασικά αίτια για τα οποία υπάρχει αυτό το πολύ μικρό μέγεθος είναι ότι κάποιοι ασκούν σε κάποιους άλλους μικρούς συναδέλφους τους αθέμιτο ανταγωνισμό μέσω μη τήρησης των κανόνων για τη φορολογία αλλά και για την εργασία. Και για τη μεν φορολογία το έχουμε συζητήσει πολύ. Για την εργασία θα περιμένα από την Αριστερά να έχει πολύ μεγαλύτερη ευαισθησία έναντι όλων αυτών των παραβιάσεων και παραβάσεων διότι η μη τήρηση των κανόνων για την εργασία σημαίνει ότι κάποια στιγμή αυτοί οι άνθρωποι με το ασφαλιστικό σύστημα, που ψήφισε η Αξιοματική Αντιπολίτευση δεν θα έχουν πόρους για συντάξεις διότι στο ανταποδοτικό κομμάτι, πέραν της χαμηλής εθνικής σύνταξης που υπάρχει θα έχουν χάσει χρόνια και δεκαετίες. Αυτή είναι μια πραγματικότητα για την οποία θα περίμενα, τουλάχιστον, από την Αξιοματική Αντιπολίτευση πολύ μεγαλύτερη στήριξη σ' αυτό το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Καλό απόγευμα σε όλους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κι εγώ ευχαριστώ τον Υπουργό.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας: «Εθνικός Κλιματικός Νόμος-Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται πειραιωμένη η συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και των τροπολογιών του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων, μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών και άλλες διατάξεις».

Εισερχόμαστε στην ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων, των τροπολογιών και του συνόλου και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Θέλω να επισημάνω ότι η ψηφοφορία περιλαμβάνει την αρχή του νομοσχεδίου, δεκαεννέα άρθρα, δυο τροπολογίες, το ακροτελεύτιο άρθρο, καθώς και το σύνολο του νομοσχεδίου.

Παρακαλώ να ανοίξει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Παρακαλώ να κλείσει το σύστημα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.

(ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)
(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑΜΕΤΡΗΣΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Οι θέσεις των κομμάτων, όπως αποτυπώθηκαν κατά την ψήφιση με το ηλεκτρονικό σύστημα, καταχωρίζονται στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και έχουν ως εξής:

Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων, μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών και άλλες διατάξεις

Επί της αρχής ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 1 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 2 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 3 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 4 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 5 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 6 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 7 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 8 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 9 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 10 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 11 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 12 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 13 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 14 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 15 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΝΑΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΠΡΝ

Άρθρο 16 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 17 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 18 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Άρθρο 19 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Υπ. Τροπ. 1315/193 όπως τροπ. ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΠΡΝ

Κίνημα Αλλαγής: ΠΡΝ

Κ.Κ.Ε.: ΠΡΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Υπ. Τροπ. 1316/194 ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΟΧΙ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Ακροτελεύτιο άρθρο ως έχει ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΝΑΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Επί του Συνόλου ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ

Ν.Δ.: ΝΑΙ

ΣΥΡΙΖΑ: ΟΧΙ

Κίνημα Αλλαγής: ΟΧΙ

Κ.Κ.Ε.: ΟΧΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ: ΠΡΝ

ΜέΡΑ25: ΟΧΙ

Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής του κόμματος ΜέΡΑ25 κ. Γεώργιος Λογιάδης καταθέτει για τα Πρακτικά έγγραφο διευκρίνισης ψήφου, σύμφωνα με το άρθρο 72Α του Κανονισμού της Βουλής, που αφορά την τροπολογία 1315/192 το οποίο έχει ως εξής:.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΨΗΦΟΥ

Αθήνα, 24/5/2022

ΒουλευτήςΓεώργιος Λογιάδης.....

Περιφέρεια ...Ηρακλείου Κρήτης

Κόμμα ...ΜΕΡΑ25.....

Σύμφωνα με το άρθρο 72^Α του Κανονισμού της Βουλής επιθυμώ να διευκρινίσω ότι η ψήφος μου στη Τροπολογία 1315/193 19.5.2022 του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων, μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών» είναι ...**ΠΑΡΩΝ**... και ότι εκ παραδρομής εψήφισα άλλως.

Μετά τιμής,

Ο Βουλευτής

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεπώς το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Οικονομικών: «Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων, μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών και άλλες διατάξεις» έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία, σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Κίνητρα ανάπτυξης επιχειρήσεων, μέσω συνεργασιών και εταιρικών μετασχηματισμών και άλλες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 2 Ορισμοί

Άρθρο 3 Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχειρήσεων

Άρθρο 4 Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων

Άρθρο 5 Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση εισφοράς ατομικής επιχείρησης

Άρθρο 6 Γενικές διατάξεις για την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος

Άρθρο 7 Απαλλαγή εισοδήματος από υπεραξία μεταβίβασης παγίων σε τρίτο

Άρθρο 8 Διατήρηση σε ισχύ διοικητικών αδειών

Άρθρο 9 Απαλλαγή από τέλος χαρτοσήμου και συναφείς φορολογικές απαλλαγές

Άρθρο 10 Αναγνώριση έκπτωσης δαπανών σε περιπτώσεις απόκτησης εταιρικών συμμετοχών

Άρθρο 11 Μεταφορά ζημίας - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 2 του ν. 2166/1993

Άρθρο 12 Προϋποθέσεις για την απαλλαγή από την επιβολή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου - Προσθήκη εδαφίων στην παρ. 1 άρθρου 3 του ν.δ. 1297/1972

Άρθρο 13 Απαλλαγή από την επιβολή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 1 άρθρου 3 του ν. 2166/1993

Άρθρο 14 Κίνητρα για μετασχηματισμούς επιχειρήσεων - Τροποποίηση άρθρου 61 του ν. 4438/2016

Άρθρο 15 Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση συνεργασίας φυσικών προσώπων, κατά κύριο επάγγελμα αγροτών

Άρθρο 16 Συμβολαιακή γεωργία

Άρθρο 17 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 18 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 19 Καταργούμενες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Άρθρο 20 Καταπιστευματικοί λογαριασμοί (escrow accounts)

Άρθρο 21 Εκπαίδευση του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.) και της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.)

Άρθρο 22 Αξιολόγηση αποτελεσμάτων εφαρμογής

Άρθρο 23 Υπολογισμός φόρου επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου - Τροποποίηση Ενότητας Γ' άρθρου 4 του ν. 4223/2013

Άρθρο 24 Πληρωμή του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 8 του ν. 4223/2013

Άρθρο 25 Προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης βάσει του Προσωρινού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για επιχειρήσεις με μεγάλες οικονομικές απώλειες σε περιοχές που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές - Τροποποίηση άρθρου 21 του ν. 4859/2021

Άρθρο 26 Ρυθμίσεις για το Ταμείο Αρωγής και τον Λογαριασμό Κρατικής Αρωγής - Τροποποίηση άρθρου 14 και άρθρου 24 του ν. 4797/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Άρθρο 27 Επιτάχυνση επεξεργασίας αιτήσεων συνταξιοδότησης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
Άρθρο 28 Έναρξη ισχύος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών εφαρμόζεται επί όλων των μορφών μετασχηματισμών επιχειρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4601/2019 (Α' 44).

2. Ο παρών εφαρμόζεται και σε μορφές μετασχηματισμών που προβλέπονται από το ν.δ. 1297/1972 (Α' 217), τον ν. 2166/1993 (Α' 137), τον ν. 4172/2013 (Α' 167) και άλλους νόμους, ιδίως φορολογικού ή αναπτυξιακού περιεχομένου, που δεν περιλαμβάνονται στις μορφές των μετασχηματισμών της παρ. 1.

3. Ως προς τις φορολογικές ρυθμίσεις και τα πλεονεκτήματα ή κίνητρα που παρέχονται, η εφαρμογή των άρθρων 1-9 αποκλείει την εφαρμογή του ν.δ. 1297/1972, του ν. 2166/1993 και του ν. 4172/2013 (Α' 167).

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) Ως «νέα εταιρεία» νοείται η εταιρεία που προκύπτει από οποιασδήποτε μορφής μετασχηματισμό επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των εταιρικών μετασχηματισμών του ν. 4601/2019 (Α' 44) και της εισφοράς ατομικής επιχείρησης σε οποιασδήποτε μορφής υφιστάμενη ή νέα εταιρεία.

β) Ως «συνεργασία» νοείται η σχέση που συγκεντρώνει αθροιστικά τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

βα) δημιουργείται δυνάμει οποιασδήποτε μορφής σύμβασης ή συμφωνίας μεταξύ μη συνδεδεμένων προσώπων, κατά την έννοια της περ. ζ' του άρθρου 2 του ν. 4172/2013 (Α' 167), Ι με σκοπό την ίδρυση οποιασδήποτε μορφής νομικού προσώπου ή άλλης νομικής οντότητας από δύο (2) ή περισσότερα πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων των κοινοπραξιών, των συνεταιρισμών, των οργανώσεων ή των ομάδων παραγωγών ανεξαρτήτως νομικής μορφής ή ii με αντικείμενο τη συμβολαιακή γεωργία ή iii τη σύμβαση δικαιόχρησης (franchising),

ββ) έχει σκοπό την από κοινού προώθηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των συνεργαζόμενων εταιρειών ή προσώπων, βγ) διαρκεί για τουλάχιστον πέντε (5) έτη από την ημερομηνία σύναψης της συμφωνίας ή ίδρυσης του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, και

βδ) ο συνολικός μέσος κύκλος εργασιών των εταιρειών που μετέχουν σε αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη τριετία, είναι τουλάχιστον ίσος με ποσοστό εκατό πενήντα τοις εκατό (150%) του κύκλου εργασιών της εταιρείας με τον μεγαλύτερο, μεταξύ των συνεργαζόμενων εταιρειών, μέσο κύκλο εργασιών της τελευταίας τριετίας.

Άρθρο 3 Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχειρήσεων

Στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχείρησης, κατά την έννοια του άρθρου 1, παρέχεται στη νέα εταιρεία το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν, με βάση τη φορολογική νομοθεσία, κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%), εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) ο συνολικός μέσος κύκλος εργασιών των μετασχηματιζόμενων εταιρειών ή ατομικών επιχειρήσεων, κατά περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη τριετία, είναι τουλάχιστον ίσος με ποσοστό εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%) του κύκλου

εργασιών της εταιρείας ή ατομικής επιχείρησης, κατά περίπτωση, με τον μεγαλύτερο μεταξύ των μετασχηματιζόμενων εταιρειών ή ατομικών επιχειρήσεων, κατά περίπτωση, μέσο κύκλο εργασιών της τελευταίας τριετίας, και

β) οι μετασχηματιζόμενες εταιρείες ή ατομικές επιχειρήσεις είναι πολύ μικρές, μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ), βάσει του ορισμού του άρθρου 2 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός (Γ.Α.Κ.)] (L 187),

γ) ο κύκλος εργασιών της νέας εταιρείας, δηλαδή, το άθροισμα του κύκλου εργασιών των τελευταίων εγκεκριμένων και δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων ή, κατά περίπτωση, των τελευταίων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, των μετασχηματιζόμενων εταιρειών ή ατομικών επιχειρήσεων, κατά περίπτωση, αφαιρούμενων των μεταξύ τους συναλλαγών, είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το ποσό των τριακοσίων εβδομήντα πέντε χιλιάδων (375.000) ευρώ, και

δ) η νέα εταιρεία απασχολεί περισσότερους από εννέα (9) εργαζόμενους, με πλήρη απασχόληση.

Άρθρο 4

Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων

Με την επιφύλαξη του άρθρου 15, στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων κατά την έννοια της περ. β' του άρθρου 2, παρέχεται το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος για κάθε συνεργαζόμενο πρόσωπο επί των πραγματοποιούμενων προ φόρων κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). Στην περίπτωση που η συνεργασία πραγματοποιείται δυνάμει της ίδρυσης νέου νομικού προσώπου ή άλλης νομικής οντότητας, καθένα από τα συνεργαζόμενα πρόσωπα εισφέρει στο εταιρικό κεφάλαιο του υπό ίδρυση νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας ποσό ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του εταιρικού του κεφαλαίου και το εταιρικό κεφάλαιο του νέου νομικού προσώπου ή της νέας νομικής οντότητας δεν υπολείπεται του ποσού των εκατόν είκοσι πέντε χιλιάδων (125.000) ευρώ. Αν η συνεργασία προσώπων πραγματοποιείται δυνάμει σύμβασης με αντικείμενο τη συμβολαϊκή γεωργία, σύμφωνα με το άρθρο 16, ο συνεργαζόμενος παραγωγός εισφέρει στον αγοραστή ποσότητες προϊόντων ίσες με το σαράντα τοις εκατό (40%) τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων παραγωγής του.

Άρθρο 5

Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση εισφοράς ατομικής επιχείρησης

Στην περίπτωση εισφοράς ατομικής επιχείρησης σε οποιαδήποτε μορφή εταιρεία, παρέχεται στη νέα εταιρεία το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%), εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η εισφερόμενη ατομική επιχείρηση έχει πραγματοποιήσει ένορκη εργασίων τουλάχιστον προ τριετίας από την ημερομηνία της εισφοράς,

β) η νέα εταιρεία τηρεί λογιστικά αρχεία με το διπλογραφικό σύστημα, και

γ) σε περίπτωση εισφοράς περισσότερων ατομικών επιχειρήσεων, ο κύκλος εργασιών της νέας εταιρείας είναι ίσος ή μεγαλύτερος κατά ποσοστό εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%) από τον κύκλο εργασιών της ατομικής επιχείρησης με τον μεγαλύτερο μεταξύ των εισφερόμενων ατομικών επιχειρήσεων μέσω κύκλο εργασιών της τελευταίας τριετίας.

Άρθρο 6

Γενικές διατάξεις για την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος

1. Στις περιπτώσεις των άρθρων 3, 4 και 5, η απαλλαγή από τον φόρο εφαρμόζεται για έως εννέα (9) φορολογικά έτη, αρχής γενομένης από το επόμενο έτος της ημερομηνίας ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού εταιρειών οποιασδήποτε μορφής ή της ημερομηνίας πραγματοποίησης εισφοράς ατομικής επιχείρησης σε οποιασδήποτε μορφή εταιρεία ή της ημερομηνίας έναρξης της οποιασδήποτε μορφής συνεργασίας.

2. Στην περίπτωση μετασχηματισμού επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 1, ή εισφοράς ατομικής επιχείρησης άρθρου 5, το φορολογικό όφελος δεν μπορεί να υπερβαίνει το συνολικό ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ, σε διάστημα έως εννέα (9) ετών από την ημερομηνία εφαρμογής της απαλλαγής από τον φόρο κατά τις παρ. 1 και 3.

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 15, στην περίπτωση συνεργασίας προσώπων κατά την έννοια της περ. β' άρθρου 2, το φορολογικό όφελος δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των εκατόν είκοσι πέντε χιλιάδων (125.000) ευρώ για καθένα από τα συνεργαζόμενα πρόσωπα, το οποίο υπολογίζεται επί των κερδών που προκύπτουν από τη συνεργασία για καθένα από αυτά, σε διάστημα έως τριών (3) ετών από την ημερομηνία εφαρμογής της απαλλαγής από τον φόρο του άρθρου 4.

4. Το παρόν δεν εφαρμόζεται στις κατασκευαστικές κοινοπραξίες, καθώς και στους μετασχηματισμούς και τις συνεργασίες κατά την έννοια της περ. β' του άρθρου 2, στις οποίες μετέχουν, με οποιονδήποτε τρόπο, κατασκευαστικές κοινοπραξίες.

5. Αν η συνεργασία δημιουργείται δυνάμει συμφωνίας δικαιόχρησης (franchising), το κίνητρο της απαλλαγής παρέχεται αποκλειστικά υπέρ του δικαιούχου (franchisee).

Άρθρο 7

Απαλλαγή εισοδήματος από υπεραξία μεταβίβασης παγίων σε τρίτο

Σε περίπτωση μετασχηματισμού επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 1, το εισόδημα που προκύπτει από την υπεραξία μεταβίβασης στοιχείων παγίου ενεργητικού της νέας εταιρείας σε τρίτο, απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) Ο κύκλος εργασιών της νέας εταιρείας, δηλαδή, το άθροισμα του κύκλου εργασιών των τελευταίων εγκεκριμένων και δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων ή, κατά περίπτωση, των τελευταίων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, αφαιρούμενων των μεταξύ τους συναλλαγών, είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το ποσό των τριακοσίων εβδομήντα πέντε χιλιάδων (375.000) ευρώ,

β) η μεταβίβαση των στοιχείων παγίου ενεργητικού της νέας εταιρείας σε τρίτο αφορά σε στοιχεία, που μεταφέρθηκαν από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις, και πραγματοποιείται εντός πενταετίας από την ημερομηνία, κατά περίπτωση, ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού εταιρειών κατά τον ν. 4601/2019 (Α' 44) ή την πραγματοποίηση της εισφοράς ατομικής επιχείρησης σε οποιασδήποτε μορφή εταιρεία κατά τις διατάξεις που διέπουν τον οικείο τύπο νέας εταιρείας, και

γ) η συνολική αξία των στοιχείων παγίου ενεργητικού της νέας εταιρείας, που μεταβιβάζονται, όπως αυτή προκύπτει κατόπιν αποτίμησης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, είναι ίση ή μικρότερη από το είκοσι τοις εκατό (20%) του μέσου κύκλου εργασιών των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων της τελευταίας τριετίας.

Άρθρο 8

Διάρθρωση σε ισχύ διοικητικών αδειών

Σε περίπτωση εισφοράς ατομικής επιχείρησης σε εταιρεία κατά την έννοια του άρθρου 1, οι πάσης φύσεως διοικητικές άδειες, συμπεριλαμβανομένων των προσυποπαγών αδειών, που έχουν εκδοθεί υπέρ της ατομικής επιχείρησης, συνεχίζουν να υφίσταν-

ται υπέρ της νέας εταιρείας. Ομοίως είναι δυνατή α) η μεταφορά των δικαιωμάτων και απαιτήσεων που έχουν κατοχυρώσει οι ατομικές επιχειρήσεις από διάφορους φορείς, εθνικούς και ευρωπαϊκούς, καθώς και β) η διατήρηση των ευεργετημάτων του ν. 4690/2020 (Α' 104), στα οποία είχαν ενταχθεί, περί μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών και γ) η εισφορά τους στη νέα εταιρεία.

Άρθρο 9

Απαλλαγή από τέλος χαρτοσήμου και συναφείς φορολογικές απαλλαγές

1. Η σύμβαση που προβλέπεται στο άρθρο 1, η εισφορά και η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων, που μετασχηματίζονται, κάθε σχετική πράξη ή συμφωνία που αφορά στην εισφορά ή μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και κάθε εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος, οι αποφάσεις των κατά νόμο αρμόδιων οργάνων των μετασχηματιζόμενων εταιρειών, η σχέση συμμετοχής στο κεφάλαιο της νέας εταιρείας, καθώς και κάθε άλλη συμφωνία ή πράξη που απαιτείται για τον μετασχηματισμό ή τη σύσταση της νέας εταιρείας, η δημοσίευση αυτών στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και η μεταγραφή των σχετικών πράξεων απαλλάσσονται από κάθε φόρο, συμπεριλαμβανομένου του φόρου εισοδήματος επί της προκύπτουσας υπεραξίας, το τέλος χαρτοσήμου ή οποιοδήποτε άλλο τέλος υπέρ του Δημοσίου, ως και εισφορά ή δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.

2. Για τη μεταγραφή ή την εγγραφή των σχετικών πράξεων μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων, που μετασχηματίζονται, καταβάλλονται μόνο πάγια δικαιώματα εμπίσθων ή αμίσθων υποθηκοφυλάκων και προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων, ποσού ύψους τριακοσίων (300) ευρώ, χωρίς οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση, αμοιβή, ή τέλος, ανεξαρτήτως του χρόνου πραγματοποίησης του μετασχηματισμού και συντέλεσης των σχετικών πράξεων μεταβίβασης. Για τη μεταγραφή των ακινήτων και εμπραγμάτων δικαιωμάτων που μεταβιβάζονται, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 (Α' 154).

Άρθρο 10

Αναγνώριση έκπτωσης δαπανών σε περιπτώσεις απόκτησης εταιρικών συμμετοχών

1. Σε περίπτωση απόκτησης εταιρικών συμμετοχών σε άλλη εταιρεία, επιτρέπεται η έκπτωση όλων των δαπανών της αποκτώσας εταιρείας, οι οποίες πραγματοποιούνται για τον σκοπό της απόκτησης εταιρικών συμμετοχών.

2. Η έκπτωση της παρ. 1 επιτρέπεται, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) ο συνολικός κύκλος εργασιών της εταιρείας, της οποίας οι συμμετοχές μεταβιβάζονται, και της αποκτώσας τις συμμετοχές εταιρείας που αποκτά τις συμμετοχές, σύμφωνα με τις τελευταίες εγκεκριμένες και δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις ή, κατά περίπτωση, τις τελευταίες δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το ποσό των τετρακοσίων πενήντα χιλιάδων (450.000) ευρώ, και

β) το συνολικό ποσό των δαπανών, που εκπίπτουν, δεν υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) του μέσου κύκλου εργασιών της εταιρείας, που αποκτά τις συμμετοχές, κατά την τελευταία τριετία προ της απόκτησης των εταιρικών συμμετοχών.

Οι ως άνω προϋποθέσεις για την αναγνώριση των δαπανών δεν απαιτείται να συντρέχουν, εάν η εταιρεία που αποκτά τις συμμετοχές, δεν έχει συμπληρώσει ένα (1) πλήρες έτος από την ίδρυσή της ή δεν έχει άλλη δραστηριότητα εκτός της συμμετοχής.

Άρθρο 11

Μεταφορά ζημίας - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 2 του ν. 2166/1993

1. Η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2166/1993 (Α' 137) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Εφόσον μεταξύ των στοιχείων του παθητικού των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, υφίσταται υπόλοιπο ζημιών τρέχουσας ή προηγούμενων χρήσεων, τούτο εμφανίζεται σε ιδιαίτερο λογαριασμό στον ισολογισμό τους και στον ισολογισμό της νέας εταιρείας.

Η μεταφερόμενη στον ισολογισμό της νέας εταιρείας ζημία, κατά το ποσό που τυχόν δεν συμψηφίζεται με κέρδη υφιστάμενα κατά τον μετασχηματισμό, συμψηφίζεται με τα προκύπτοντα κέρδη της νέας εταιρείας της τρέχουσας ή επόμενων χρήσεων, μόνο κατά το μέρος που αναγνωρίζεται φορολογικώς, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις περί φορολογίας του εισοδήματος, εφόσον ο κύκλος εργασιών της νέας εταιρείας, δηλαδή, το άθροισμα του κύκλου εργασιών των τελευταίων εγκεκριμένων και δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων ή, κατά περίπτωση, των τελευταίων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος των μετασχηματιζόμενων εταιρειών, αφαιρουμένων των τυχόν μεταξύ τους συναλλαγών, είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το ποσό των τετρακοσίων πενήντα χιλιάδων (450.000) ευρώ.

Το ποσό της μη αναγνωριζόμενης προς συμψηφισμό ζημίας μπορεί να αποσβέννεται κάθε χρόνο χωρίς δικαίωμα έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδα ή συμψηφισμού με τα προκύπτοντα κέρδη.

Οι επιχειρήσεις που ρύθμισαν τα χρέη τους σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως 64 του ν. 4738/2020 (Α' 207), μπορούν να μεταφέρουν εν όλω ή εν μέρει το υπόλοιπο του λογαριασμού με τις ζημίες, το οποίο προκύπτει μετά τη σύναψη συμφωνίας εξυγίανσης με τους πιστωτές τους και την επικύρωσή της από το αρμόδιο δικαστήριο, κατά τους ορισμούς του ν. 4308/2014 (Α' 251), περί Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων.

Ειδικά για τη ζημία παρελθουσών χρήσεων της απορροφώσας ανώνυμης εταιρείας ή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εξακολουθεί να ισχύει η παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167).»

2. Η νέα εταιρεία δύναται να εφαρμόσει την απαλλαγή από τον φόρο της παρ. 1 του άρθρου 3 κατά το αμέσως επόμενο έτος από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της μεταφοράς ζημίας, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 2166/1993.

Άρθρο 12

Προϋποθέσεις για την απαλλαγή από την επιβολή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου - Προσθήκη εδαφίων στην παρ. 1 άρθρου 3 του ν.δ. 1297/1972

Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν.δ. 1297/1972 (Α' 217), μετά το πρώτο εδάφιο, προστίθενται νέο δεύτερο και τρίτο εδάφιο και η παρ. 1 του άρθρου 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η κατά άρθρον 1 του παρόντος σύμβασις περί συγχωνεύσεως ή μετατροπής, η εισφορά και μεταβίβασις των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων ή μετατρεπόμενων επιχειρήσεων, πάσα σχετική πράξις ή συμφωνία αφορώσα την εισφοράν ή μεταβίβασιν στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, ως και παντός εμπραγμάτου δικαιώματος, αι αποφάσεις των κατά νόμον οργάνων των συγχωνευόμενων ή μετατρεπομένων εταιρειών και πάσα άλλη συμφωνία ή πράξις απαιτούμενη δια την συγχώνευσιν ή μετατροπήν ή την σύστασιν της νέας εταιρείας, η δημοσίευσις αυτών εν τω Δελτίω Ανωνύμων Εταιρειών της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και η μεταγραφή των σχετικών πράξεων απαλλάσσονται παντός φόρου, τέλους χαρτοσήμου, ή οποιουδήποτε ετέρου τέλους υπέρ του Δημοσίου, ως και εισφοράς ή δικαιώματος υπέρ οποιουδήποτε τρίτου. Η απαλλαγή του πρώτου εδαφίου εφαρμόζεται και επί του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, υπό την προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών της νέας εταιρείας, δηλαδή, το άθροισμα του κύκλου εργασιών των τελευταίων εγκεκριμένων και δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων ή, κατά περίπτωση, των τελευταίων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, αφαιρουμένων των μεταξύ τους συναλλαγών, είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το ποσό των τετρακοσίων πενήντα χιλιάδων (450.000) ευρώ. Για την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου, απαιτείται να έχει καταβληθεί ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου επί προγενέστερων αυξήσεων του κε-

φαλαίου των εταιρειών, που συμμετέχουν στον μετασχηματισμό, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Προκειμένου περί ακινήτων ανηκόντων και χρησιμοποιούμενων από την συγχωνευομένη ή μετατρεπομένη επιχείρηση και εισφερομένων εις την συγχωνεύουσαν ή την συνιστωμένην εταιρείαν, η απαλλαγή από του φόρου μεταβιβάσεως χωρεί υπό την προϋπόθεσιν ότι τα εισφερόμενα ακίνητα θα χρησιμοποιηθούν δια τας ανάγκας της συγχωνεύουσης ή της συνιστωμένης εταιρείας τουλάχιστον επί μίαν πενταετίαν από της συγχωνεύσεως ή μετατροπής.

Η ανωτέρω απαλλαγή από του φόρου μεταβιβάσεως ακινήτων περιλαμβάνει και την περίπτωσην καθ' ήν το εισφερόμενον εις την συγχωνεύουσαν ή την συνιστωμένην εταιρείαν ακίνητον, είχαν εισφερθή κατά χρήσιν εις την συγχωνευομένην ή μετατρεπομένην εταιρείαν και αποδεδειγμένως είχε χρησιμοποιηθή δια τας ανάγκας αυτής επί μίαν πενταετίαν προ της συγχωνεύσεως ή μετατροπής υπό την προϋπόθεσιν ότι θα χρησιμοποιηθή δια τας ανάγκας της συγχωνεύουσης ή της συνιστωμένης εταιρείας τουλάχιστον επί μίαν πενταετίαν από της συγχωνεύσεως ή της μετατροπής.

Κατά την διάρκειαν της πενταετίας επιτρέπεται όπως η συγχωνεύουσα ή συνιστωμένη εταιρεία, υπό την προϋπόθεσιν ότι δεν μεταβάλλεται το κύριον αντικείμενον των εργασιών της:

α. Εκμισθώνη τα ακίνητα.

β. Εκποιή τα συνεπεία της συγχωνεύσεως ή μετατροπής αποκτώμενα ακίνητα, υπό την προϋπόθεσιν ότι το προϊόν της εκποιήσεως θα χρησιμοποιηθή εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από της εκποιήσεως δια την απόκτησιν ακινήτων ή ετέρων καινουργών παγίων περιουσιακών στοιχείων, ίσης τουλάχιστον αξίας, τα οποία θα εξυπηρετούν τας ανάγκας της επιχείρησης, ή δι' εξόφλησιν, οφειλών εκ δανείων και πιστώσεων προς τραπεζικά ιδρύματα, φορολογικών υποχρεώσεων προς το Δημόσιον, ως και ασφαλιστικών εισφορών προς Ασφαλιστικά Ιδρύματα και Ταμεία, υφισταμένων κατά την εκποίησιν των ακινήτων.

Τα εδάφια δεύτερο έως και έκτο της παρούσας παραγράφου δεν εφαρμόζονται για τα ακίνητα που ανήκουν σε μετατρεπόμενες επιχειρήσεις με κύριο αντικείμενο εργασιών την κατασκευή ή εκμετάλλευσιν ακινήτων.»

Άρθρο 13

Απαλλαγή από την επιβολή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου - Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2166/1993

Στην παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 2166/1993 (Α' 137), προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η κατά το άρθρο 1 του παρόντος νόμου σύμβαση, η εισφορά και η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, κάθε σχετική πράξη ή συμφωνία που αφορά την εισφορά ή μεταβίβαση στοιχείων ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, και κάθε εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος, οι αποφάσεις των κατά νόμο οργάνων των μετασχηματιζόμενων εταιρειών, η σχέση συμμετοχής στο κεφάλαιο της νέας εταιρείας, καθώς και κάθε άλλη συμφωνία ή πράξη που απαιτείται για το μετασχηματισμό ή τη σύσταση της νέας εταιρείας, η δημοσίευση αυτών στο Τεύχος Ανωμόνων Εταιρειών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και η μεταγραφή των σχετικών πράξεων απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή οιοδήποτε άλλου τέλους υπέρ του Δημοσίου ως και εισφοράς ή δικαιώματος υπέρ οιοιδήποτε τρίτου. Η απαλλαγή του πρώτου εδαφίου εφαρμόζεται και επί του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, υπό την προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών της νέας εταιρείας, δηλαδή, το άθροισμα του κύκλου εργασιών των τελευταίων εγκεκριμένων και δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων ή, κατά περίπτωση, των τελευταίων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, αφαιρουμένων των μεταξύ τους συναλλαγών, είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το ποσό των τετρακοσίων πενήντα χιλιάδων (450.000) ευρώ.

Για τη μεταγραφή ή την εγγραφή των σχετικών πράξεων με-

ταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων καταβάλλονται μόνο πάγια δικαιώματα εμίσθων ή αμίσθων υποθηκοφυλάκων και προϊσταμένων κτηματολογικών γραφείων, ποσού ύψους τριακοσίων (300) ευρώ, χωρίς οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση, αμοιβή, επίδομα ή τέλος, ανεξαρτήτως του χρόνου πραγματοποίησης του μετασχηματισμού και συντέλεσης των σχετικών πράξεων μεταβίβασης. Για τη μεταγραφή των ακινήτων και εμπραγμάτων δικαιωμάτων που μεταβιβάζονται εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 2515/1997 (Α' 154).»

Άρθρο 14

Κίνητρα για μετασχηματισμούς επιχειρήσεων - Τροποποίηση άρθρου 61 του ν. 4438/2016

1. Στο άρθρο 61 του ν. 4438/2016 (Α' 220), α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο με την απαλοιφή της πρόβλεψης εξαίρεσης από την απαλλαγή του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, β) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, ως προς την εφαρμογή των κινήτρων για μετασχηματισμούς επιχειρήσεων του ν. 4172/2013 (Α' 167) και στην περίπτωση του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, γ) απαλείφεται το τελευταίο εδάφιο και το άρθρο 61 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 61

Κίνητρα για μετασχηματισμούς επιχειρήσεων με τον ν. 4172/2013

Για μετασχηματισμούς κατά τα άρθρα 52 έως και 55 του ν. 4172/2013 (Α' 167), η σύμβαση, η εισφορά και η μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων, κάθε σχετική πράξη ή συμφωνία που αφορά την εισφορά ή μεταβίβαση στοιχείων του ενεργητικού ή παθητικού ή άλλων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων και κάθε εμπράγματος ή ενοχικού δικαιώματος, οι αποφάσεις των κατά νόμο οργάνων των μετασχηματιζόμενων εταιρειών, η σχέση συμμετοχής στο κεφάλαιο της νέας εταιρείας, καθώς και κάθε άλλη συμφωνία ή πράξη που απαιτείται για τον μετασχηματισμό ή τη σύσταση της νέας εταιρείας, η δημοσίευση αυτών στο Γ.Ε.ΜΗ. και η μεταγραφή των σχετικών πράξεων απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος χαρτοσήμου ή οιοιδήποτε άλλο τέλος υπέρ του Δημοσίου, καθώς και από κάθε τέλος, εισφορά ή δικαίωμα υπέρ οιοιδήποτε τρίτου. Η απαλλαγή του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και επί του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, υπό την προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών της νέας εταιρείας, ήτοι το άθροισμα του κύκλου εργασιών των τελευταίων εγκεκριμένων και δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων ή, κατά περίπτωση, των τελευταίων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος των μετασχηματιζόμενων εταιρειών, αφαιρουμένων των τυχόν μεταξύ τους συναλλαγών, είναι ίσος ή μεγαλύτερος από το ποσό των τετρακοσίων πενήντα χιλιάδων (450.000) ευρώ. Αναφορικά με τον ΦΠΑ και το φόρο εισοδήματος, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) και του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013), όπως ισχύουν, αντίστοιχα.»

2. Η παρ. 1 ισχύει για μετασχηματισμούς των οποίων η διαδικασία αρχίζει μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 15

Απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος στην περίπτωση συνεργασίας φυσικών προσώπων, κατά κύριο επάγγελμα αγροτών

1. Σε φυσικά πρόσωπα, κατά κύριο επάγγελμα αγρότες, παρέχεται το κίνητρο της απαλλαγής από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν από την άσκηση ατομικής αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, με βάση τη φορολογική νομοθεσία, κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) είναι αγρότες μέλη νομικών προσώπων και ενώσεων προσώπων εγγεγραμμένων στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεται-

ρισμών και άλλων συλλογικών φορέων του άρθρου 22 του ν. 4673/2020 (Α' 52) και προμηθεύουν το νομικό πρόσωπο ή τη νομική οντότητα με ποσότητες προϊόντων ίσες με το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων παραγωγής τους, ή

β) είναι αγρότες που έχουν συνάψει σύμβαση με συγκεκριμένη επιχείρηση - αγοραστή, με αντικείμενο τη συμβολαιακή γεωργία, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 16, με την οποία δεσμεύονται για την εισφορά ποσοτήτων προϊόντων ίσων με εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) τουλάχιστον της συνολικής ποσότητας όμοιων ή παρεμφερών προϊόντων της παραγωγής τους.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται για κέρδη που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής.

Άρθρο 16 **Συμβολαιακή γεωργία**

Η μελλοντική πώληση αγροτικών προϊόντων μεταξύ παραγωγών και αγοραστών δύναται να συμφωνείται με ιδιωτικές έγγραφες συμβάσεις βεβαίας χρονολογίας. Οι συμβάσεις, που καταρτίζονται, καταχωρούνται από τα συμβαλλόμενα μέρη ηλεκτρονικά μέσω της εφαρμογής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) «my AAD.E», σύμφωνα με την παρ. 16 του άρθρου 8 του ν. 1882/1990 (Α' 43).

Στις συμβάσεις του πρώτου εδαφίου, για την εφαρμογή άρθρου 15, περιλαμβάνονται:

α) το είδος, η καλλιεργούμενη έκταση και η ποσότητα των προς πώληση αγροτικών προϊόντων,

β) η ελάχιστη χρονική διάρκεια ισχύος της σύμβασης, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από ένα (1) έτος, και

γ) η τιμή του προϊόντος.

Άρθρο 17 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις**

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να καθορίζονται η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση της απαλλαγής και τον έλεγχο των προϋποθέσεων άρθρου 15 και του δεύτερου εδαφίου άρθρου 4, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ως άνω άρθρων.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δύναται να ορίζονται και άλλες πληροφορίες, οι οποίες αναφέρονται υποχρεωτικά στις συμβάσεις της παρ. 1 άρθρου 16 και να καθορίζονται ο τύπος και το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων αυτών ανά γεωργικό προϊόν.

Άρθρο 18 **Μεταβατικές διατάξεις**

Οι περ. β' και γ' του άρθρου 4 του ν.δ. 1297/1972 (Α' 217), εφαρμόζονται σε περιπτώσεις μετατροπών ή συγχωνεύσεων που έχουν ήδη ολοκληρωθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και έως πέντε (5) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης αυτών και ως προς τις οποίες δεν έχει συντελεστεί έως σήμερα μεταβίβαση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων.

Άρθρο 19 **Καταργούμενες διατάξεις**

Οι περ. β' και γ' του άρθρου 4 του ν.δ. 1297/1972 (Α' 217), ως προς τις προϋποθέσεις εφαρμογής άρθρων 1, 2 και 3 του ίδιου νομοθετικού διατάγματος, καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ** **ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Άρθρο 20 **Καταπιστευματικοί λογαριασμοί (escrow accounts)**

Στην παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 4915/2022 (Α' 63), προστίθεται η αναφορά σε προμήθειες, υπηρεσίες και αγορές, η φράση «σε εμπορικές τράπεζες» αντικαθίσταται από τη φράση «σε πιστωτικά ιδρύματα ή στον δεσμευμένο τομέα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων», στην παρ. 2 προστίθεται αναφορά στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων», καθώς και νέο εδάφιο και το άρθρο 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι δικαιούχοι χρηματοδότησης καθεστώτων ενισχύσεων, χρηματοδοτικών προγραμμάτων, έργων, προμηθειών, υπηρεσιών και αγορών που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης «Ελλάδα 2.0» και εντάσσονται προς χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δύνανται, κατόπιν της έκδοσης απόφασης έγκρισης της χρηματοδότησης από το αρμόδιο όργανο, να προχωρούν σε άνοιγμα ειδικών δεσμευμένων καταπιστευτικών λογαριασμών (escrow accounts) σε πιστωτικά ιδρύματα ή στον δεσμευμένο τομέα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

2. Στους λογαριασμούς της παρ. 1, κατόπιν του ανοίγματός τους, δύναται να εκταμιεύονται από τους εκάστοτε φορείς χρηματοδότησης προκαταβολές χρηματοδότησης, και οι δικαιούχοι δύνανται να κινούν τον λογαριασμό κατόπιν της έκδοσης και κοινοποίησης στο οικείο πιστωτικό ίδρυμα ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων των αντίστοιχων εγκρίσεων πληρωμών.

Οι ανωτέρω λογαριασμοί είναι ακατάσχετοι έναντι όλων των δανειστών τους, για χρέη και οφειλές τους από κάθε απτή.

3. Το κόστος ανοίγματος των λογαριασμών της παρ. 1 βαρύνει τους δικαιούχους. Οι τόκοι που τυχόν δημιουργούνται από την παραμονή των πιστώσεων στους λογαριασμούς της παρ. 1, επιστρέφονται στο Ελληνικό Δημόσιο.

4. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης Υπουργού, του Υπουργού Οικονομικών και του εκάστοτε αρμόδιου για τα καθεστώτα ή τα προγράμματα της παρ. 1 Υπουργού, καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία χρηματοδότησης των λογαριασμών και χορήγησης των χρηματοδοτήσεων, οι όροι σχετικά με τη λειτουργία των ως άνω λογαριασμών, η διαδικασία επιστροφής των τυχόν δημιουργούμενων τόκων προς το Ελληνικό Δημόσιο και κάθε αναγκαίο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 21 **Εκπαίδευση του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.) και της Γενικής Διεύθυνσης Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.)**

1. Οι υπάλληλοι που κατέχουν οργανική θέση και υπηρετούν στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων (Γ.Δ.Δ.Ε.) ή στη Γενική Διεύθυνση Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων (Γ.Δ.Ε.Σ.Π.), οι οποίες υπάγονται στην Ειδική Γραμματεία Δημοσιονομικών Ελέγχων της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, δύνανται να εκπαιδεύονται στο αντικείμενο είτε της εφαρμοσμένης ελεγκτικής - λογιστικής είτε της δημόσιας ελεγκτικής λογιστικής, ικανοποιώντας τις απαιτήσεις εκπαιδευτικής επάρκειας για την άσκηση του επαγγέλματος του ορκωτού ελεγκτή - λογιστή ή του δημοσιονομικού ελεγκτή και να διδάσκονται την ύλη αντίστοιχων διεθνών επαγγελματικών πιστοποιήσεων με στόχο την απόκτησή τους.

2. Η ανωτέρω εκπαίδευση παρέχεται από ακαδημαϊκά ιδρύματα ή από φορείς επαγγελματικής πιστοποίησης σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

3. Οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή του παρόντος καλύπτονται από πιστώσεις του Υπουργείου Οικονομικών.

4. Οι υπάλληλοι που κάνουν χρήση της δυνατότητας της παρ. 1 υποχρεούνται να παρέχουν πραγματική υπηρεσία στη Γ.Δ.Δ.Ε. και στη Γ.Δ.Ε.Σ.Π. για πέντε (5) έτη μετά την απόκτηση της σχετικής πιστοποίησης. Εάν η ανωτέρω υποχρέωση δεν τηρηθεί, το κόστος της παρασχεθείσας επιμόρφωσης καταλογίζεται, με απόφαση του αρμόδιου διατάκτη, στον υπάλληλο και αναζητείται ως αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό.

5. Ο αριθμός των υπαλλήλων που δύνανται κάθε χρόνο να λάβουν την παραπάνω εκπαίδευση, τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 22

Αξιολόγηση αποτελεσμάτων εφαρμογής

Μετά την πάροδο τριών (3) ετών από την 1η.1.2023 και πάντως πριν από την παρέλευση πενταετίας από την ανωτέρω ημερομηνία, με μέριμνα του Υπουργείου Οικονομικών διενεργείται αξιολόγηση για τα αποτελέσματα της εφαρμογής του παρόντος, σύμφωνα και με το άρθρο 56 του ν. 4622/2019 (Α' 133), η οποία κατατίθεται στη Βουλή των Ελλήνων και συζητείται σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της.

Άρθρο 23

Υπολογισμός φόρου επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου - Τροποποίησης Ενότητας Γ' άρθρου 4 του ν. 4223/2013

Στην Ενότητα Γ' άρθρου 4 του ν. 4223/2013 (Α' 287), α) προτίθενται νέο έκτο και έβδομο εδάφιο, β) διορθώνεται παρόραμα στο νέο όγδοο εδάφιο και η Ενότητα Γ' διαμορφώνεται ως εξής:

«Γ. Υπολογισμός φόρου επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου.

Για δικαιώματα επί ακινήτων υπολογίζεται φόρος επί της συνολικής αξίας ανά εμπράγματο δικαίωμα επί ακινήτου, όπως αυτό αποτυπώνεται στη δήλωση στοιχείων ακινήτων του άρθρου 23 του ν. 3427/2005 (Α' 312), σύμφωνα με την κατωτέρω κλίμακα:

Κλίμακας συνολικής αξίας ακινήτου σε ευρώ	Συντελεστής φόρου ανά κλιμάκιο αξίας
0,01-400.000	0%
400.000,01-500.000	0,20%
500.000,01-600.000	0,30%
600.000,01-700.000	0,40%
700.000,01-800.000	0,50%
800.000,01-900.000	0,60%
900.000,01-1.000.000	0,70%
1.000.000,01-2.000.000	0,90%
>=2.000.000,01	1,00%

Ο φόρος υπολογίζεται στη συνολική αξία του εκατό τοις εκατό (100%) της πλήρους κυριότητας του ακινήτου, όπως το δικαίωμα αυτό αναγράφεται στη δήλωση στοιχείων ακινήτων, απομεινώνεται με βάση τον συντελεστή συνιδιοκτησίας της παρ. 3 του άρθρου 32 του ν. 3842/2010 (Α' 58), εφόσον υφίσταται συνιδιοκτησία στην πλήρη ή ψιλή κυριότητα, και επιμερίζεται σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 2. Η αξία του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζεται σύμφωνα με το τρίτο και το τέταρτο εδάφιο της Ενότητας Ε'.

Η παρούσα Ενότητα εφαρμόζεται, εφόσον η συνολική αξία ακίνητης περιουσίας του υποκειμένου στον φόρο, όπως αυτή υπολογίζεται βάσει της Ενότητας Ε', υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

Η παρούσα Ενότητα δεν εφαρμόζεται για δικαιώματα επί γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού ούτε για δικαιώματα επί των κτιρίων που είναι προγενέστερα των εκάστοτε τελευταίων εκατό (100) ετών και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία ή ως έργα τέχνης, καθώς και των αναλογούντων σε αυτά ποσοστών επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.

Δεν επιβάλλεται ο φόρος της παρούσας Ενότητας σε δικαίωμα επί οικοπέδου με ή χωρίς κτίσμα, όταν το ποσοστό συνιδιοκτησίας επί του εν λόγω οικοπέδου δεν υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%). Επιπλέον, το δικαίωμα επί του οικοπέδου δεν λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή του συντελεστή φόρου ανά κλιμάκιο αξίας της παρούσας Ενότητας, λαμβάνεται όμως υπόψη

για τη συνολική αξία της περιουσίας του υποκειμένου στον φόρο για την παρούσα Ενότητα και την Ενότητα Ε'.

Ειδικά για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2022 η παρούσα Ενότητα δεν εφαρμόζεται και για δικαιώματα επί ιστορικών διατηρητέων μνημείων ή έργων τέχνης, που προστατεύονται από τον ν. 4858/2021 (Α' 220) και τα οποία δεν καταλαμβάνονται από το προηγούμενο εδάφιο, καθώς και για δικαιώματα επί κτιρίων, τα οποία έχουν χαρακτηριστεί μέχρι την 31η.12.2021 ως διατηρητέα, σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 1577/1985 (Α' 210), εφόσον τα ως άνω μνημεία, έργα τέχνης ή κτίρια είναι προγενέστερα της 1ης Ιανουαρίου 1940, και για τα αναλογούντα σε αυτά ποσοστά επί των γηπέδων ή οικοπέδων στα οποία βρίσκονται.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από τη 19η.5.2022 και εφαρμόζεται για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2022 και επομένων.

Άρθρο 24

Πληρωμή του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 8 του ν. 4223/2013

Η παρ. 1 άρθρου 8 του ν. 4223/2013 (Α' 287) τροποποιείται με την προσθήκη νέου δεύτερου εδαφίου και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο ΕΝ.Φ.Ι.Α. καταβάλλεται σε έως δέκα (10) ισόποσες μηνιαίες δόσεις, καθεμιά από τις οποίες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ευρώ, και από τις οποίες η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα έκδοσης της πράξης προσδιορισμού φόρου, εφόσον η πράξη προσδιορισμού φόρου εκδοθεί μέχρι τις 15 του μήνα αυτού, άλλως μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση της πράξης προσδιορισμού φόρου, οι δε επόμενες δόσεις μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε επόμενου μήνα και η τελευταία δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Φεβρουαρίου του επόμενου έτους.

Ειδικά για τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. έτους 2022, εφόσον η πράξη διοικητικού προσδιορισμού του φόρου εκδοθεί μέχρι και την 20ή Μαΐου 2022, η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και την 31η Μαΐου 2022.

Ειδικά για το έτος 2014, η τελευταία δόση καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του Φεβρουαρίου του έτους 2015. Εφόσον η πράξη προσδιορισμού του φόρου έχει εκδοθεί μέχρι και την 31η Ιουλίου 2014, η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2014.

Ποσά φόρου μέχρι ένα (1) ευρώ δεν βεβαιώνονται και δεν είναι απαιτητά.

Ειδικά για το έτος 2015, εφόσον η πράξη προσδιορισμού του φόρου έχει εκδοθεί μέχρι και την 26η του μηνός Οκτωβρίου 2015, η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και την 30ή του μηνός Οκτωβρίου 2015. Η τελευταία δόση καταβάλλεται μέχρι και την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Φεβρουαρίου του έτους 2016.

Ειδικά για το έτος 2016 η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2016 και η τελευταία μέχρι και την 31η Ιανουαρίου 2017.

Ειδικά για το έτος 2017 η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και την 29η Σεπτεμβρίου 2017 και η τελευταία μέχρι και την 31η Ιανουαρίου 2018.

Ειδικά για το έτος 2018, εφόσον η πράξη προσδιορισμού του φόρου εκδοθεί εντός του Σεπτεμβρίου 2018, η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2018.

Ειδικά για το έτος 2019, εφόσον η πράξη προσδιορισμού του φόρου εκδοθεί μέχρι τη 16η Σεπτεμβρίου 2019, η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2019.

Ειδικά για το έτος 2020, ο Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) καταβάλλεται σε έξι (6) ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Η πρώτη και η δεύτερη δόση δύνανται να καταβληθούν μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Οκτωβρίου 2020 και καθεμιά από τις επόμενες, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των τεσσάρων (4) επόμενων μηνών.

Ειδικά για το έτος 2021, ο Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) καταβάλλεται σε έξι (6) ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Η πρώτη και η δεύτερη δόση δύνανται να καταβληθούν μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Οκτωβρίου 2021 και καθεμιά από τις επόμενες, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των

τεσσάρων (4) επόμενων μηνών.»

2. Η παρ. 1 ισχύει από τη 19η.5.2022.

Άρθρο 25

Προσωρινό μέτρο κρατικής ενίσχυσης βάσει του Προσωρινού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για επιχειρήσεις με μεγάλες οικονομικές απώλειες σε περιοχές που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές - Τροποποίηση άρθρου 21 του ν. 4859/2021

Η παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4859/2021 (Α' 228) τροποποιείται με την προσθήκη της διαζευκτικής δυνατότητας εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας για τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η ενίσχυση χορηγείται, κατά την παρ. 3, είτε σύμφωνα με την υπό στοιχεία 2020/C 91 I/01 της 20ής Μαρτίου 2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19» και κατόπιν έγκρισης του σχετικού καθεστώτος ενίσχυσης από την Επιτροπή, είτε σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis»).»

Άρθρο 26

Ρυθμίσεις για το Ταμείο Αρωγής και τον Λογαριασμό Κρατικής Αρωγής - Τροποποίηση άρθρου 14 και άρθρου 24 του ν. 4797/2021

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4797/2021 (Α' 66) τροποποιείται, προκειμένου να διευρυνθεί ο σκοπός του Ταμείου, και η παρ. 1 του άρθρου 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συστήνεται Ταμείο Κρατικής Αρωγής με τη μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (εφεξής «Ταμείο»). Το Ταμείο εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομικών, υποστηρίζεται διοικητικά και οικονομικά από το Υπουργείο Οικονομικών και εδρεύει στην Αθήνα. Σκοπός του Ταμείου είναι η χρηματοδότηση προγραμμάτων και δράσεων που συνδέονται με τις θεομηνίες, ιδίως προγραμμάτων και δράσεων στήριξης και ενίσχυσης πληγέντων, αποκαταστάσεων μετά από θεομηνίες και πρόληψης και προστασίας από θεομηνίες, συμπληρωματικά προς τις ενισχύσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 24 του ν. 4797/2021 αντικαθίσταται από την έναρξη ισχύος του με τρία νέα εδάφια και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος για τον Οργανισμό του Ταμείου Κρατικής Αρωγής της παρ. 5 του άρθρου 14, ο Λογαριασμός Κρατικής Αρωγής της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 14, τελεί υπό τη διαχείριση και εποπτεία του Υπουργού Οικονομικών και κινείται με εντολές του. Τα ποσά που κατατίθενται στον Λογαριασμό Κρατικής Αρωγής αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού κατά το οικονομικό έτος που αυτά κατατίθενται. Αντίστοιχα, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4270/2014 (Α' 143), εγγράφονται στον τακτικό προϋπολογισμό πιστώσεις για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων ή δράσεων, που συνδέονται με τις θεομηνίες, ιδίως προγραμμάτων και δράσεων στήριξης και ενίσχυσης πληγέντων, αποκαταστάσεων μετά από θεομηνίες και πρόληψης και προστασίας από θεομηνίες. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται: α) ο τρόπος κίνησης του λογαριασμού, β) κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής άρθρου 13, το ποσό που πρόκειται να διατεθεί ανά φορέα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Άρθρο 27

Επιτάχυνση επεξεργασίας αιτήσεων συνταξιοδότησης

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

1. Η διαδικασία του άρθρου 46 του ν. 2676/1999 (Α' 1), περί της ακρόασης του ασφαλισμένου πριν από την έκδοση διοικητικής πράξης απόρριψης αίτησης για την απονομή σύνταξης, δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις αιτήσεων για απονομή σύνταξης που υποβάλλονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 17 του ν. 4670/2020 (Α' 43), περί του ψηφιακού μετασχηματισμού της διαδικασίας απονομής σύνταξης.

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και επί αιτήσεων συνταξιοδότησης που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 28 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και καταλαμβάνει μετασχηματισμούς η διαδικασία των οποίων εκκινεί από την ημερομηνία αυτή, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

Αθήνα,

2022

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

2. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

3. ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

4. ΠΕΡΙΒΑΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

5. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

6. ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

7. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

8. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ
ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

9. ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

10. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

11. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

12. Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 18.20' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τετάρτη 25 Μαΐου 2022 και ώρα 9.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο: συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία: μόνιμη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Εθνικός Κλιματικός Νόμος – Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή» σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ